BIBLIOTECA PRACTICĂ DE DREPT PENAL ŞI DREPT PROCESUAL PENAL

342
I-92

DREPTURILE PERSOANELOR DEŢINUTE

Andrei-Viorel Iugan

II 206 405
BCU IASI

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

PRACTICĂ JUDICIARĂ

UNIVERSUL JURIDIC UJ

II 206 405
BCU IASI

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Andrei-Viorel Iugan

DREPTURILE PERSOANELOR DEŢINUTE

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

PRACTICĂ JUDICIARĂ

IUGAN, ANDREI-VIOREL

Educație și formare: doctor al Universității „Nicolae Titulescu" din București, Facultatea de Drept (oct. 2016); masterat Științe penale, Academia de Poliție „Al.I. Cuza" din București (2012-2013); Facultatea de Drept (Poliție), Academia de Poliție „Al.I. Cuza" din București (2006-2010).

Experiență profesională: asistent univ. dr. Universitatea „Nicolae Titulescu" din București, Facultatea de Drept, disciplina Drept procesual penal – Partea generală (2017-prezent); cadru didactic asociat la Universitatea „Nicolae Titulescu" din București, Facultatea de Drept, disciplina Drept procesual penal – Partea generală (2014-2017); judecător la Judecătoria Sectorului 5 București (2014-prezent; din 2016 judecător cu grad profesional de tribunal); judecător stagiar la Judecătoria Sectorului 5 București (2012-2014); auditor de justiție (2010-2012); ofițer de poliție, Inspectoratul de Poliție Județean Bacău, Serviciul de Investigare a Fraudelor (2010).

Activitate de cercetare științifică: *Individualizarea judiciară a pedepsei. Alternative la pedeapsa închisorii*, Ed. Universul Juridic, București, 2018; *Drept procesual penal. Partea specială. Mapă de seminar* [împreună cu Ion Neagu (coordonator) și M. Damaschin], Ed. Universul Juridic, București, 2016; *Drept procesual penal. Partea generală. Mapă de seminar* [împreună cu Ion Neagu (coordonator) și M. Damaschin], Ed. Universul Juridic, București, 2016; *Redeschiderea procesului penal*, Ed. Universul Juridic, București, 2016; *Acordul de recunoaștere a vinovăției*, Ed. Universul Juridic, București, 2015; numeroase alte studii publicate în reviste și volume de conferință.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

342
i-92

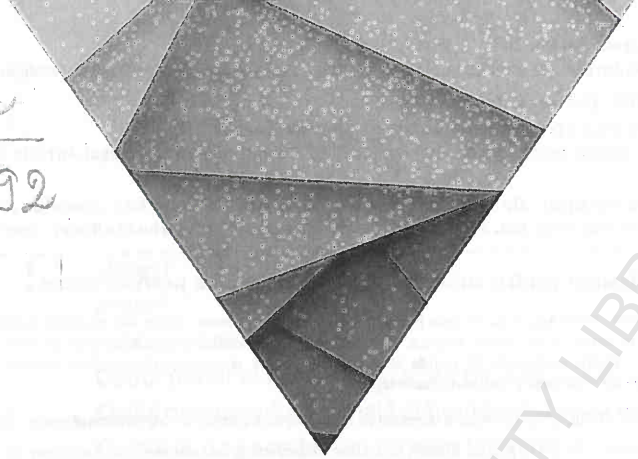

798924

Andrei-Viorel Iugan

DREPTURILE PERSOANELOR DEȚINUTE

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ "M. EMINESCU" • IAȘI •
14. NOV. 2018
ACU

0 000010 80934 BCU IAȘI

Universul Juridic
București
- 2018 -

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Editat de **Universul Juridic SRL.**
Editura **Universul Juridic** este acreditată CNATDCU (lista A2) și este considerată editură cu prestigiu recunoscut.

Copyright © 2018, **Universul Juridic SRL.**
Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin **Universul Juridic SRL.**
Nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul scris al **Universul Juridic SRL.**

Niciun exemplar din prezentul tiraj nu va fi comercializat fără ștampila și semnătura Editurii sau, după caz, a Autorului/Autorilor, aplicate pe interiorul ultimei coperte.

Respect pentru autorii noștri, respect pentru profesia aleasă!

Prezenta lucrare, în tot sau în parte, este purtătoare de drepturi de autor, aflate sub protecția Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe. Întrucât, în contemporaneitate, aceste drepturi sunt ignorate și încălcate într-o măsură alarmantă, în pofida sistemului valorilor și convențiilor sociale nescrise, a devenit necesară apărarea lor prin forța și sub sancțiunea legii.

UNIVERSUL JURIDIC SRL, titular al dreptului de autor asupra prezentei lucrări, precizează pentru cititorii săi:

- conform art. 140 din Legea nr. 8/1996, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă reproducerea, fără autorizarea sau consimțământul titularului drepturilor recunoscute de lege, a operelor purtătoare de drepturi de autor sau a produselor purtătoare de drepturi conexe;
- conform art. 14 din Legea nr. 8/1996, prin reproducere se înțelege realizarea, integrală sau parțială, a uneia ori a mai multor copii ale unei opere, direct sau indirect, temporar ori permanent, prin orice mijloc și sub orice formă, inclusiv realizarea oricărei înregistrări sonore sau audiovizuale a unei opere, precum și stocarea permanentă ori temporară a acesteia cu mijloace electronice.

Editura își rezervă dreptul de a acționa, prin mijloace legale și prin implicarea autorităților competente, în vederea protejării drepturilor patrimoniale de autor al căror deținător este în baza contractelor de editare.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
IUGAN, ANDREI VIOREL
Drepturile persoanelor deținute / Andrei-Viorel Iugan. - București : Universul Juridic, 2018
ISBN 978-606-39-0241-3

34

Redactor: Raluca Teodoru
Tehnoredactor: Flori Ivana

UNIVERSUL JURIDIC

Redacție:
tel.: 0732.320.666
e-mail: redactie@universuljuridic.ro

Distribuție:
tel.: 021.314.93.15
fax: 021.314.93.16
e-mail: distributie@universuljuridic.ro

editurauniversuljuridic.ro

Editura Universul Juridic

Universul Juridic
nihil sine iure

Portal:
tel.: 0725.683.560
e-mail: portal@universuljuridic.ro

universuljuridic.ro

Universul Juridic

ujmag.ro

Librăria UJmag:
tel.: 0733.673.555; 021.312.22.21
e-mail: comenzi@ujmag.ro

ujmag.ro

Ujmag.ro

Abrevieri

alin.	alineat
art.	articol
c.	contra, versus, împotriva
C. pen.	Codul penal al României (Legea nr. 286/2009)
C. pr. pen.	Codul de procedură penală al României (Legea nr. 135/2010)
CEDO	Curtea Europeană a Drepturilor Omului
dec. (pen.)	decizia (penală)
f.	fila
H.G.	Hotărârea Guvernului
ICCJ	Înalta Curte de Casație și Justiție
Jud. (Sect.)	Judecătoria (Sectorului)
lit.	litera
M. Of.	Monitorul Oficial al României, Partea I
O.M.J.	Ordinul Ministrului Justiției
O.U.G.	Ordonanța de urgență a Guvernului
par.	paragraful
pct.	punctul
s. pen.	secția penală
sent. pen.	sentința penală

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CUPRINS

Abrevieri 5
1. Libertatea conştiinţei, a opiniilor şi libertatea credinţelor religioase 9
2. Dreptul la informaţie 23
3. Dreptul la consultarea documentelor cu caracter personal 34
4. Asigurarea exercitării dreptului la asistenţă juridică 44
5. Dreptul de petiţionare şi dreptul la corespondenţă 49
6. Dreptul la convorbiri telefonice 60
7. Dreptul la comunicări on-line 64
8. Dreptul la plimbare zilnică 66
9. Dreptul de a primi vizite şi dreptul de a fi informat cu privire la situaţiile familiale deosebite 73
10. Dreptul la vizită intimă 89
11. Dreptul de a primi, cumpăra şi a deţine bunuri 103
12. Dreptul la asistenţă medicală, tratament şi îngrijiri 140
13. Dreptul la asistenţă diplomatică 180
14. Dreptul la încheierea căsătoriei 182
15. Dreptul de a vota 186
16. Dreptul la odihnă şi repausul săptămânal 188
17. Dreptul la muncă 194
18. Dreptul la învăţământ 233
19. Dreptul la hrană, ţinută, cazarmament şi condiţii minime de cazare 236
20. Acordarea de recompense 295

RCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

21. Participarea la activități sportive 301
22. Curs de calificare profesională efectuat în străinătate 302
23. Asistență psihologică 305
24. Transferarea persoanelor deținute 306
25. Dispoziții procesuale 311

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

1. Libertatea conştiinţei, a opiniilor şi libertatea credinţelor religioase

Legislaţie

➨ *Legea nr. 254/2013*

Art. 58. (1) Libertatea conștiinței și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase ale persoanelor condamnate nu pot fi îngrădite.

(2) Persoanele condamnate au dreptul la libertatea credințelor religioase, fără a aduce atingere libertății credințelor religioase ale celorlalte persoane condamnate.

(3) Persoanele condamnate pot participa, pe baza liberului consimțământ, la servicii sau întruniri religioase organizate în penitenciare, pot primi vizite ale reprezentanților cultului respectiv și pot procura și deține publicații cu caracter religios, precum și obiecte de cult.

➨ *Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, din 10 martie 2016*

Art. 124. (1) Administrația Națională a Penitenciarelor, prin unitățile subordonate, permite accesul reprezentanților cultelor și asociațiilor religioase recunoscute de lege în mediul penitenciar, pentru a răspunde nevoilor de asistență religioasă a deținuților, în condițiile art. 58 din Lege, în baza aprobării scrise a directorului penitenciarului.

(2) Directorul penitenciarului poate dispune interzicerea accesului reprezentanților cultelor sau asociațiilor religioase recunoscute de lege pentru o perioadă de maximum 6 luni, în condițiile prevăzute la art. 141.

(3) Deținuții pot să își declare pe baza liberului consimțământ confesiunea sau apartenența religioasă la intrarea în locul de deținere și ulterior pe parcursul executării pedepsei.

(4) Schimbarea confesiunii sau a apartenenței religioase pe parcursul perioadei de detenție este dovedită printr-o declarație pe propria răspundere și prin actul de confirmare a apartenenței la cultul respectiv.

(5) Reprezentanții cultelor sau asociațiilor religioase care au acces în penitenciar pot distribui deținuților publicații și obiecte religioase, care pot

SOROS FOUNDATION UNIVERSITY LIBRARY

fi păstrate într-un număr rezonabil. Caracterul rezonabil se stabilește în funcție de numărul și dimensiunea publicațiilor, cărților și obiectelor religioase aflate în posesia unui deținut, fără afectarea spațiului său de viață sau al celorlalți deținuți, în situația în care cazarea se face în comun.

(6) Deținuții care participă la activități cu caracter religios sau moral religios pot solicita întrevederi confidențiale cu reprezentanții cultelor sau asociațiilor religioase recunoscute de lege, în condițiile stabilite de administrația penitenciarului.

(7) Deținuții nu pot fi constrânși să practice vreo religie sau să adopte vreo credință, să participe la reuniuni sau întruniri religioase, să accepte vizita unui reprezentant al unui cult sau al unei credințe religioase.

(8) În situația în care este vizată o schimbare de religie, deținuților li se permite să participe la întrunirile cultului sau credinței respective, cu acordul reprezentanților acestora și ținându-se seama de măsurile specifice de siguranță a deținerii, programul zilnic și numărul deținuților participanți. Deținuții sunt informați că schimbarea religiei este o decizie majoră, care le poate afecta relația cu membrii de familie, aparținători sau alte persoane.

Jurisprudență

1. Din actele dosarului rezultă că petentul a beneficiat de asistență religioasă, la data de 22 decembrie 2016 fiind prezentat la biserica unității pentru a fi spovedit şi împărtăşit. Până la data transferului la Penitenciarul Târgu Jiu, respectiv 5 ianuarie 2017, petentul nu a mai formulat alte cereri pentru a participa la activitățile religioase derulate.

Astfel, împrejurarea că în Penitenciarul Bucureşti Jilava nu există o moschee nu echivalează cu încălcarea dreptului deținutului la libertatea credinței sale religioase, deținutul având posibilitatea legala de a primi vizite ale reprezentanților cultului respectiv, de a solicita acestora să organizeze servicii sau întruniri religioase în penitenciar şi poate procura şi deține publicații cu caracter religios, precum şi obiecte de cult. Din cuprinsul adresei Penitenciarului Bucureşti Jilava rezultă că administrația locului de deținere a depus diligențe în vederea asigurării deținuților de alte confesiuni religioase decât cea creştină a posibilității de a-şi manifesta religia,

asigurând un spaţiu de rugăciune multiconfesional aflat la nivelul secţiei 1. Pe de altă parte, penitenciarul nu are obligativitatea de a avea angajaţi reprezentaţii tuturor formelor de credinţă, însă nici nu îngrădeşte în vreun fel posibilitatea deţinuţilor de a intra în legătură aceştia, deţinuţii putând beneficia de asistenţă religioasă pe bază de cerere scrisă adresată directorului unităţii.

Se mai reţine că deţinutul primeşte regim de hrană musulman, la solicitarea sa, din data de 11 august 2016 (norma 17 condamnaţi – musulmani), iar conform informaţiilor furnizate de administraţia penitenciarului, toată organizarea internă în Blocul alimentar al Penitenciarului Bucureşti Jilava respectă diferenţele de cult dintre creştini şi musulmani, şi anume: vesela şi alimentele se ţin separat, iar personalul care pregăteşte/distribuie mâncarea este de aceeaşi religie, alocarea la hrană pe norme făcându-se în baza Notei de efective avizată de medicul şef al unităţii, care consemnează numărul deţinuţilor alocaţi la normele de hrană în funcţie de starea de sănătate a acestora.

În ce priveşte plângerea deţinutului privind faptul că în Penitenciarul Bucureşti Jilava nu există un ofiţer de stare civilă care să îi schimbe numele din actualul nume în numele X s-a constatat că din dispoziţiile legale ce reglementează executarea pedepselor privative de libertate rezultă că penitenciarul nu are obligativitatea de a avea angajaţi ofiţeri de stare civilă, obligativitatea ce îi revine unităţii de deţinere fiind aceea de a media, informa deţinutul cu privire la instituţiile la care se poate adresa, concretizând această obligativitate prin existenţa asistenţilor sociali, petentul având posibilitatea de a se adresa autorităţii competente pentru schimbarea numelui pe cale administrativă (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 3119 din 23 decembrie 2016, nepublicată).

2. Instanţa constată că dreptul la libertate religioasă este un drept de natură constituţională, fiind garantat de prevederile art. 29 din legea fundamentală. De asemenea, acest drept este reglementat şi în art. 9 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului. Potrivit art. 9 par. 2 din Convenţie, libertatea de a-şi manifesta religia sau convingerile nu poate face obiectul altor restrângeri decât cele prevăzute de lege, care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru siguranţa publică,

protecția ordinii, a sănătății, a moralei publice, a drepturilor și a libertăților altora.

Acest drept este recunoscut și persoanelor aflate în stare de detenție, aspect prevăzut de legiuitor în art. 58 din Legea nr. 254/2013. De asemenea, potrivit „Regulilor penitenciare europene din 2006", deținuților trebuie să li se respecte libertatea de gândire, a conștiinței și a religiei. Regimul penitenciar trebuie să fie organizat astfel încât să permită deținuților să-și manifeste religia și convingerile (regula nr. 29).

O componentă esențială a libertății religioase pentru persoanele aflate în stare de detenție o reprezintă posibilitatea acestora de a beneficia de hrană potrivit credinței religioase.

De altfel, acest aspect al libertății religioase este prevăzut, cel puțin la nivel teoretic, și în legislația românească. Potrivit art. 50 din Legea nr. 254/2013, administrația fiecărui penitenciar asigură condiții adecvate pentru prepararea, distribuirea și servirea hranei potrivit normelor de igienă a alimentației, în funcție de vârsta, starea de sănătate, natura muncii prestate, cu respectarea convingerilor religioase asumate de către persoana condamnată printr-o declarație pe propria răspundere.

În ceea ce privește aplicarea practică a acestui aspect, instanța constată că în prezent doar persoanele de religie ortodoxă și musulmană beneficiază de hrană potrivit apartenenței religioase.

Instanța reține că alocarea la hrană se face conform prevederilor O.M.J. nr. 2713/C din 15 noiembrie 2001, în funcție de mai multe criterii, printre care: starea de detenție (condamnat definitiv sau arestat preventiv), starea de sănătate (în cazul persoanelor private de libertate bolnave se distribuie hrană pentru bolnavii cu afecțiuni comune și diferențiată pentru cei cu afecțiuni deosebite, precum TBC, diabet și afecțiuni hepatice), apartenența la religie (creștini sau musulmani), participarea la activități ce impun efort fizic, vârstă (minori sau majori). În funcție de aceste criterii, cantitatea de hrană se diferențiază pe norme și se alocă în funcție de categoria în care se găsește la un anumit moment persoana privată de libertate, încadrarea fiind făcută la solicitarea compartimentului responsabil: evidență, medical sau organizarea muncii.

Problema invocată de petenți este o problemă cu care se confruntă întreg sistemul penitenciar din România. Deși Legea nr. 254/2013 garantează

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

dreptul la hrană potrivit credinţei religioase, în realitate, în prezent, pentru nicio altă credinţă decât ortodoxă şi musulmană acest drept nu este respectat. Din răspunsul administraţiei penitenciarului către petentul K.C., răspuns aflat la dosar, rezultă că unitatea penitenciară nu poate asigura acest gen de hrănire datorită condiţiilor impuse de normele alimentare şi preparare specifice, însă i se aduce la cunoştinţă petentului că poate solicita achiziţia din fonduri proprii, de la punctul comercial, alimente.

Faptul că administraţia Penitenciarului Rahova nu poate asigura în mod efectiv servirea către petenţi de hrană kosher nu este de natură a influenţa soluţionarea prezentei cauze, rolul instanţei de a judecată fiind de a garanta aplicarea dispoziţiilor legale şi respectarea drepturilor şi libertăţilor cetăţenilor.

Instanţa nu poate achiesa la susţinerile reprezentantului Ministerului Public potrivit cărora petenţii pot beneficia de hrană kosher prin intermediul pachetelor şi pot solicita ca această hrană să le fie pusă la dispoziţie prin intermediul magazinului din incinta penitenciarului. În ceea ce priveşte dreptul la pachet, instanţa reţine că prin intermediul pachetelor persoanele private de libertate nu pot primi mâncare care necesită încălzire, coacere, fierbere sau alte tratamente termice în vederea încălzirii. Totodată, în condiţiile în care scopul dreptului la pachet este a oferi persoanelor deţinute posibilitatea de a primi hrană în plus faţă de cea asigurată de penitenciar, ar fi inechitabil a le pretinde acestora să-şi asigure în principal hrana prin intermediul pachetelor. De asemenea, nici cererea ca această mâncare să fie desfăcută prin intermediul magazinului din penitenciar nu poate constitui un remediu efectiv. Magazinul respectiv nu are posibilităţi reale de a comercializa astfel de produse (care să respecte şi componenta spirituală a mâncării kosher). Nu s-ar putea vorbi de asigurarea de hrană kosher doar prin comercializarea de salată de vinete şi humus. De asemenea, nu s-ar putea impune petenţilor să suporte adaosul comercial existent la produsele din incinta penitenciarului.

Drept urmare, în baza art. 56 din Legea nr. 254/2013, va admite în parte contestaţiile formulate de petenţi împotriva încheierii nr. 717 din 10 iulie 2015 a judecătorului de supraveghere a privării de libertate din Penitenciarul Rahova.

Va desfiinţa încheierea nr. 717 din 10 iulie 2015 a judecătorului de supraveghere a privării de libertate din Penitenciarul Rahova şi, rejudecând:

Va obliga administrația Penitenciarului Rahova să permită petenților să primească zilnic (cu suportarea costului aferent de către aceştia) mâncare de tip kosher, în cantități necesare a satisface nevoile personale ale acestora (inclusiv mâncare care necesită încălzire, coacere, fierbere sau alte tratamente termice în vederea încălzirii), să asigure servirea mâncării în aceleași condiții ca şi celelalte persoane deținute, precum şi să asigure condiții de păstrare a mâncării pentru zilele în care aceasta nu poate fi livrată.

În opinia instanței, aceasta este singura modalitate concretă prin care deținuții pot beneficia la acest moment de hrană potrivit credinței religioase. În cazul pronunțării unei soluții de tipul „obligă administrația penitenciarului să asigure deținuților hrană de tip kosher", dreptul deținuților ar continua să fie unul teoretic şi iluzoriu. Administrația Penitenciarului nu poate la acest moment să asigure condiții pentru prepararea mâncării de tip kosher, aspect ce rezultă, după cum s-a arătat mai sus, şi din răspunsul oferit petentului K.C. O eventuală achiziție a acestor preparate din exterior ar presupune pentru început alocarea unor surse bugetare şi apoi desfăşurarea unei proceduri de achiziție publică. În aceste condiții, este clar că petenții ar fi lipsiți de dreptul de a obține hrană potrivit credinței religioase o bună perioadă de timp. Dispozițiile art. 56 alin. (6) lit. a) din Legea nr. 254/2013 permit instanței de judecată să stabilească măsurile legale care se impun pentru respectarea dreptului şi să oblige administrația penitenciarului să le respecte. O interpretare potrivit căreia administrația penitenciarului este cea care stabileşte măsurile concrete pentru respectarea dreptului ar permite acesteia să se substituie instanței de judecată.

Administrația Penitenciarului Rahova va permite petenților să primească zilnic mâncare de tip kosher, în cantități necesare a satisface nevoile personale ale acestora (inclusiv mâncare care necesită încălzire, coacere, fierbere sau alte tratamente termice în vederea încălzirii), să asigure servirea mâncării în aceleași condiții ca şi celelalte persoane deținute, precum şi să asigure condiții de păstrare a mâncării pentru zilele în care aceasta nu poate fi livrată.

De exemplu, unul dintre petenți a depus la dosar copia unui meniu care le-ar putea fi servit săptămânal, cu mențiunea că hrana pentru weekend se livrează odată cu cea de vineri. Obligarea penitenciarului, de exemplu, de a păstra în condiții optime mâncarea pentru zilele în care aceasta nu poate fi livrată şi de a asigura servirea nu este excesivă.

În ceea ce priveşte dispoziţiile art. 13 alin. (8) din O.M.J. nr. 2714/C/2008 potrivit căruia persoanelor private de libertate le este interzisă primirea de produse alimentare care necesită încălzire, coacere, fierbere sau alte tratamente termice în vederea încălzirii, instanţa apreciază că acesta nu poate produce efecte juridice raportat la situaţia specială existentă în cauză. În condiţiile în care persoana deţinută primeşte mâncarea necesară din partea penitenciarului, este firesc ca acesteia să-i fie interzis să primească alimente care necesită încălzire, coacere, fierbere sau alte tratamente termice în vederea încălzirii. În cazul petenţilor, penitenciarul nu şi-a îndeplinit această obligaţie şi nici nu are o posibilitate efectivă de a o face. Inaplicabilitatea art. 13 alin. (8) din O.M.J. nr. 2714/C/2008 rezultă şi din principiul ierarhiei actelor normative. Aplicarea dispoziţiilor unui ordin de ministru nu poate paraliza respectarea unui drept prevăzut într-o lege organică, în Constituţie şi în Convenţia Europeană a Drepturilor Omului.

Cu privire la suportarea cheltuielilor, instanţa apreciază că petenţii au dreptul ca sumele de bani pe care aceştia le plătesc pentru achiziţia mâncării să fie decontate ulterior în limita normei de hrană prevăzută de lege pentru o persoană deţinută. Ar fi inechitabil ca o persoană deţinută de religie ortodoxă sau musulmană să primească hrană din partea penitenciarului, iar petenţii, în condiţiile în care nu primesc hrana respectivă, să fie nevoiţi să plătească pentru aceasta. Cu toate acestea, obligarea penitenciarului la plata vreunei sume de bani nu poate fi dispusă în cadrul prezentei proceduri, urmând a fi cerută pe calea unei acţiuni de drept comun la instanţa civilă (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 1938 din 1 octombrie 2015, nepublicată).

3. Petentul a reclamat încălcarea dreptului la asistenţă religioasă prin faptul că a formulat cereri pentru a participa la slujba religioasă şi i-au fost respinse. De asemenea, a solicitat să i se restituie de la magazia penitenciarului, din caseta de valori, o cruciuliţă care îi aparţine, iar cererea i-a fost respinsă.

Prin încheierea nr. 7 din 28 ianuarie 2016 a Judecătorului de supraveghere a privării de libertate plângerea a fost admisă în parte şi s-a dispus ca Penitenciarul Miercurea Ciuc să facă demersurile necesare pentru a asigura cu regularitate îndeplinirea serviciilor religioase la capela peniten-

ciarului. De asemenea, s-a dispus ca Penitenciarul Miercurea Ciuc să restituie cruciulița petentului, dacă aceasta se află în caseta de valori a penitenciarului sau în bagajele petentului aflate în magazia penitenciarului, cu îndeplinirea condiției de a nu fi confecționată din metale prețioase conform pct. 7, cap. 3 din O.M.J. nr. 2714/C/2008.

Împotriva încheierii Judecătorului de supraveghere Penitenciarul Miercurea Ciuc şi persoana privată de libertate S.C. au formulat, în termenul legal prevăzut de art. 56 alin. (9) din Legea nr. 254/2013, contestația care face obiectul prezentei cauze.

În considerentele încheierii contestate s-au reținut următoarele:

Fiind audiat de judecătorul de supraveghere, petentul a declarat că deşi a solicitat, nu a fost scos la activități religioase. De asemenea, a reiterat cele susținute cu privire la cruciulița care îi aparține şi care nu i-a fost restituită de la magazia unității. Petentul a reiterat şi afirmațiile cu privire la consilierea psihologică.

Penitenciarul Miercurea Ciuc a comunicat un punct de vedere cu privire la plângerile petentului, în care se arată, cu privire la asistența religioasă, că momentan Penitenciarul Miercurea Ciuc nu are angajat un preot pentru desfăşurarea activității moral-religioase. De asemenea, s-a arătat că Administrația Națională a Penitenciarelor a organizat concurs pentru ocuparea posturilor de psiholog şi de preot la Penitenciarul Miercurea Ciuc. Cu privire la cruciulița despre care petentul afirmă că se află la caseta de valori a penitenciarului şi pe care ar fi cerut-o, s-a arătat că petentul nu a formulat cerere pentru a i se restitui cruciulița respectivă, ci pentru a fi informat dacă acea cruciuliță se află în cutia de valori. Se reține că persoanele private de libertate au dreptul să dețină obiecte de podoabă, cu excepția celor confecționate din metale prețioase.

(...) Cu privire la asistența religioasă, deşi penitenciarul nu are un preot angajat permanent, au loc activități religioase prin preoți care vin ocazional la penitenciar. Cu toate acestea, plângerea s-a admis în parte, în sensul că s-a dispus ca Penitenciarul Miercurea Ciuc să facă demersurile necesare pentru a asigura cu regularitate îndeplinirea serviciilor religioase la capela penitenciarului. Cu privire la cruciulița petentului, plângerea s-a admis în parte, în sensul că s-a dispus ca Penitenciarul Miercurea Ciuc să restituie cruciulița petentului, dacă aceasta se află în caseta de valori a penitenciarului

sau în bagajele petentului aflate în magazia penitenciarului, cu îndeplinirea condiţiei de a nu fi confecţionată din metale preţioase conform legii.

În motivarea pe fondul contestaţiei Penitenciarul Miercurea Ciuc a susţinut, în esenţă, următoarele:

- cu privire la asistenţa religioasă, s-a invocat Recomandarea Comitetului de Miniştri ai statelor membre ai Consiliului Europei, referitoare la Regulile Penitenciare Europene – REC(2006)2 privind Libertatea de opinie, conştiinţă şi religie, regula nr. 29.

În ceea ce priveşte încălcarea dreptului consacrat de art. 58 din Legea nr. 254/2013, privind asigurarea dreptului la asistenţă religioasă, administraţia Penitenciarului Miercurea Ciuc susţine în continuare cele menţionate prin adresa din data de 21 ianuarie 2016, trimisă către judecătorul de supraveghere, prin care se arată că nu se consideră vinovată deoarece, momentan, Penitenciarul Miercurea Ciuc nu are angajat un preot din luna octombrie 2015 pentru desfăşurarea activităţii moral-religioase, la care se mai adaugă menţiunea că ocuparea acestui post prin concursul anunţat de Administraţia Naţională a Penitenciarelor în data de 7 decembrie 2015 este în desfăşurare la data redactării acestei contestaţii.

Deşi nu are preot angajat permanent, totuşi au loc în continuare activităţi religioase prin preoţi care vin ocazional la penitenciar. Odată cu vacantarea postului de preot angajat, administraţia penitenciarului a făcut demersurile necesare şi a procedat imediat, potrivit prevederilor legale, la anunţarea vacantării postului de preot, solicitând de urgenţă, la Administraţia Naţională a Penitenciarelor, scoaterea la concurs al acestuia, totodată şi a celui de psiholog al penitenciarului. Concomitent cu anunţarea şi demararea, într-un timp foarte scurt, în data de 7 decembrie 2015, a concursurilor pentru ocuparea postului de preot în penitenciar, la capela Penitenciarului Miercurea Ciuc s-au desfăşurat în continuare activităţi religioase ocazionale, îndeosebi cu ocazia sărbătorilor de iarnă şi de Anul Nou, prin preoţii cu care lucrătorii Serviciului educaţie din penitenciar au menţinut legături de colaborare, mai exact cu preotul de religie ortodoxă al Ministerului Apărării Naţionale, dintr-o unitate militară din localitate, şi cu preoţi de religie romano-catolică din localitate.

În urma eforturilor depuse, administraţia penitenciarului consideră că s-a reuşit asigurarea conform art. 58 alin. (3) al Legii nr. 254/2013, serviciilor religioase la capela penitenciarului, unui număr mare de persoane

private de libertate, conform unei planificări riguroase a celor care şi-au exprimat prin cerere dorința de a participa la acestea, nereuşind totuşi prezentarea regulată a întregului efectiv de deținuți, din care face parte şi acest deținut.

Dat fiind faptul că în cadrul Penitenciarului Miercurea Ciuc sunt multe persoane private de libertate care doresc să participe la slujbe religioase, însă având în vedere şi reducerea numărului de activități de acest gen, din cauza lipsei preotului angajat al unității, administrația penitenciarului se află în imposibilitatea efectuării unui rulaj foarte mare al deținuților la capela unității, fiindu-i obligatorie şi în acest caz, înainte de toate, respectarea separațiunii deținuților prezenți, pe categorii de regimuri de executare, vârstă şi sex, grad de risc, după religie etc.

În cazul deținutului S.C., un impediment în vederea prezentării lui la slujba religioasă a fost şi cel reflectat de lista anexată la dosarul cauzei, care cuprinde numărul mare de citații şi numeroasele prezentări obligatorii ale lui, în cel puțin 4 dosare penale aflate pe rolul instanțelor din Braşov, prin acestea realizându-se multe decalări ale programărilor sale la diverse programe desfăşurate în această perioadă.

Astfel, insuficiența activităților religioase este o problemă care vizează întreaga populație penitenciară şi nu poate fi consecința relei-credințe manifestate de administrația penitenciarului, aplicată strict individual asupra unei singure persoane private de libertate.

- cu privire la restituirea cruciuliței, s-a învederat că în art. 82 din Legea nr. 254/2013 sunt prevăzute interdicțiile persoanelor private de libertate, printre care la lit. j) *„introducerea în penitenciar, procurarea, confecționarea, deținerea, schimbul, primirea, utilizarea sau transmiterea de arme, materiale explozive, obiecte şi substanțe care pun în pericol siguranța penitenciarului, misiunilor sau a persoanelor, bani, medicamente, telefoane mobile, accesorii ale telefoanelor mobile, bunuri sau alte valori, în alte condiții decât cele admise"*.

S-a arătat că unitatea penitenciară a acționat în acord cu Recomandarea Comitetului de Miniştri ai statelor membre ale Consiliului Europei, referitoare la Regulile Penitenciare Europene – REC(2006)2 privind Obiecte personale ale deținuților, la regula nr. 31 şi în conformitate cu în art. 70 din Legea nr. 254/2013.

S-a apreciat faptul că judecătorul de supraveghere a dispus prin această încheiere atât luarea măsurii de restituire a cruciuliţei respective, dar şi luarea unor măsuri de verificare premergătoare restituirii, respectiv aflarea locaţiei exacte a acesteia, totodată şi verificarea calităţii metalului din care a fost confecţionată aceasta, pentru a afla dacă încadrează în prevederile pct. 7 al capitolului 3 din O.M.J. nr. 2714/C/2008, după care se poate dispune aprobarea predării ei şi deţinerea ei de către deţinut. Din verificările efectuate s-a constatat că această cruciuliţă se află, într-adevăr, la cutia de valori a penitenciarului, într-un loc sigur, fiind păstrată în bune condiţii, administraţia penitenciarului preluând-o prin încheierea unui proces-verbal şi păstrând-o în condiţii legale, deţinerea şi utilizarea acesteia de către persoanele private de libertate fiind interzisă, conform art. 82 lit. j) din Legea nr. 254/2013. În ceea ce priveşte însă stabilirea calităţii metalului din care a fost confecţionată cruciuliţa respectivă, s-a precizat că, datorită culorii acesteia, foarte asemănătoare cu cea a metalelor preţioase, nu s-a putut stabili cu exactitate calitatea acesteia, motiv pentru care nu s-a aprobat nici predarea spre folosinţă şi păstrare, din aceasta rezultând şi nemulţumirea deţinutului. Totuşi, în vederea clarificării situaţiei privind această cruciuliţă, administraţia penitenciarului a decis, în urma cererii deţinutului, ca acest obiect de valoare să se scoată din cutia de valori şi să se predea familiei sale, prin sectorul vizite, ceea ce s-a şi întâmplat cu ocazia vizitei aprobate pentru data de 5 februarie 2016.

Prin enumerarea acestor aspecte, s-a considerat că nu mai există motivele care au stat la baza plângerii deţinutului, situaţia privind acel obiect de valoare fiind soluţionată în mod favorabil ambelor părţi.

(...) Instanţa constată că, raportat la motivele contestaţiilor fiecărei părţi şi la datele existente în cauză, soluţia dată de Judecătorul de supraveghere a privării de libertate plângerii petentului este întemeiată în parte după cum urmează (...).

- referitor la asistenţa religioasă, se constată că dispoziţia ca Penitenciarul Miercurea Ciuc să facă demersurile necesare pentru a asigura cu regularitate îndeplinirea serviciilor religioase la capela penitenciarului, în contextul în care penitenciarul nu are un preot angajat permanent, a fost pronunţată fără a se avea în vedere faptul că unitatea penitenciară a efectuat deja demersurile necesare în acest sens. Astfel, la data formulării

plângerii, Administrația Națională a Penitenciarelor inițiase organizarea concursului pentru ocuparea postului vacant de preot în Penitenciarul Miercurea Ciuc. Ca urmare, până la finalizarea acestui demers administrația unității penitenciare nu este în culpă cu privire la înlesnirea asistenței religioase în penitenciare, prevăzută de art. 29 alin. (5) din Constituția României.

Pentru identitate de rațiune, trebuie constatat că aceeași soluție trebuie să urmeze și acest capăt de cerere din plângerea inițială, întrucât legea nu prevede obligativitatea participării persoanelor condamnate la servicii religioase în penitenciare, ci instituie în cadrul prevederilor din Legea nr. 254/2013, art. 58 privind libertatea conștiinței, a opiniilor și libertatea credințelor religioase, la alin. (3), prevederea că persoanele condamnate pot participa, pe baza liberului consimțământ, la servicii sau întruniri religioase organizate în penitenciare, pot primi vizite ale reprezentanților cultului respectiv și pot procura și deține publicații cu caracter religios, precum și obiecte de cult.

Asigurarea regulată și continuă a serviciilor religioase, deși nu este un drept propriu-zis, constituie o necesitate în ansamblul activităților educative și de asistență care au ca scop final reintegrarea socială a persoanelor condamnate.

În condițiile în care unitatea penitenciară a inițiat în mod prompt demersurile de ocupare a postului de preot rămas vacant, iar ulterior s-au organizat activități religioase prin preoți care au venit ocazional la penitenciar, nu se poate reține reaua-credință sau culpa instituției în sensul îngrădirii prin vreo măsură privitoare la exercitarea drepturilor prevăzute de lege, la fel ca și în situația încadrării postului de psiholog, până la momentul în care unitatea penitenciară va avea asigurate resursele umane necesare în aceste domenii.

În ce privește frecvența asigurării acestor participări la slujbele religioase pentru petent, deși într-adevăr slujbele religioase se organizează duminica, trebuie avut în vedere că transferurile repetate pot limita petentului aceste posibilități, întrucât organizarea activităților religioase, dar mai ales participarea deținuților, trebuie planificate din timp conform cadrului organizatoric specific mediului penitenciar.

- cu privire la cruciulița persoanei private de libertate, se constată că la momentul formulării plângerii petentul justifica un interes. În contextul în

care obiectul s-a aflat în păstrare cu respectarea prevederilor legale, iar ulterior pronunţării încheierii contestate, în urma cererii deţinutului, a fost scos din cutia de valori şi predat familiei, contestaţia este rămasă fără obiect (Jud. Miercurea Ciuc, sent. pen. nr. 373 din 20 aprilie 2016, nepublicată).

4. Prin încheierea nr. 177 din 1 aprilie 2016 data în dosarul nr. 174/2016 al intimatei Penitenciarul Focşani, de către judecătorul de supraveghere, s-a dispus respingerea ca nefondată a plângerii formulate de petentul condamnat S.V.M. având ca obiect respectare drepturi.

Ca să se dispună astfel, s-a reţinut că Penitenciarul Focşani are încheiată o convenţie de prestări servicii religioase cu un preot, însă acesta nu poate desfăşura activitate şi în zilele de duminică, ci în alte zile din săptămână. Acest aspect nu-i îngrădeşte dreptul la credinţa religioasă ortodoxă, petentul având posibilitatea să meargă în capela Penitenciarului să se roage potrivit credinţelor şi convingerilor sale personale.

Instanţa, apreciind asupra încheierii criticate de petent, constată că prezenta contestaţie este întemeiată pe următoarele argumente;

Potrivit art. 58 alin. (3) din Legea nr. 254/2013, persoanele condamnate pot participa, pe baza liberului consimţământ, la servicii şi întruniri religioase organizate în penitenciare, pot primi vizite ale reprezentanţilor cultului respectiv şi pot procura şi deţine publicaţii cu caracter religios, precum şi obiecte de cult.

Contestatorul este nemulţumit că nu participă la Sfânta Liturghie care se oficiază în biserica ortodoxă duminica, prin aceasta considerând ca i se încalcă dreptul la a participa la o astfel de întrunire religioasă.

Intimatul Penitenciarul Focşani răspunde la această solicitare a condamnatului prin aceea ca nu ar avea încheiat un contract permanent cu un preot, astfel că nu este oficiată Sfânta liturghie de duminică în capela unităţii, dar se precizează în încheierea judecătorului de supraveghere că deţinutul se poate ruga în această capela potrivit convingerilor sale religioase. De asemenea, intimata a mai menţionat că contestatorul nu şi-a exprimat opţiunea de a participa la activităţile cu caracter religios desfăşurate de preotul ortodox, în conformitate cu dispoziţiile art. 4 alin. (2) din

O.M.J. nr. 1072/2013, fapt ce rezultă din datele cuprinse în registrul completat de preot.

În declarația dată cu ocazia soluționării prezentei contestații, contestatorul condamnat a declarat că nu este dus la capela penitenciarului să participe la slujbele religioase din zilele de sărbătoare, iar în lipsa unui preot permanent al penitenciarului să i se permită să participe la slujbe la biserica din apropierea unității.

Solicitarea condamnatului este întemeiată în parte deoarece participarea la slujba de duminică într-o biserică are o influență pozitivă asupra evoluției vieții sale spirituale, a îndreptării sale. Faptul că intimata nu are un contract permanent încheiat cu un preot care să le asigure deținuților participarea la slujba de duminică, ori la alte sărbători religioase, rămâne o sarcină a acesteia de a găsi soluții pentru rezolvarea problemei, mai ales că tot mai mulți deținuți își exprimă dorința de a participa la astfel de slujbe (Jud. Focșani, sent. pen. nr. 977 din 16 mai 2016, nepublicată).

5. Referitor la plângerea petentului în sensul că nu i se aprobă primirea Bibliei, Penitenciarul Giurgiu nu a făcut referire la cererea pe care a formulat-o petentul în acest sens, ci a invocat prevederi normative. Astfel, apreciind că cererea de aprobare a primirii Bibliei nu a fost soluționată, având în vedere că la pct. 32 din Anexa I la H.G. nr. 157/2016 se prevede că deținuții pot primi și cumpăra cărți cu conținut religios, urmează să admită acest capăt al plângerii și să dispună ca Penitenciarul Giurgiu să aprobe primirea sau cumpărarea de către petent a unei Biblii (Jud. Giurgiu, sent. pen. nr. 1188 din 26 mai 2017, nepublicată).

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

2. Dreptul la informație

Legislație

Legea nr. 254/2013

Art. 59. (1) Dreptul persoanelor condamnate de a avea acces la informațiile de interes public nu poate fi îngrădit.

(2) Accesul persoanelor condamnate la informațiile de interes public se realizează în condițiile legii.

(3) Administrația Națională a Penitenciarelor și administrația penitenciarului au obligația de a lua toate măsurile necesare pentru asigurarea aplicării dispozițiilor legale privind liberul acces la informațiile de interes public pentru persoanele condamnate.

(4) Dreptul persoanelor condamnate la informații de interes public este asigurat și prin publicații, emisiuni radiofonice și televizate sau prin orice alte mijloace autorizate.

(5) Persoanelor condamnate li se va permite să comunice cu mass-media, cu respectarea măsurilor de siguranță din penitenciar și doar dacă nu există motive întemeiate care să interzică acest lucru din rațiuni ce țin de protecția părții vătămate, a altor persoane condamnate sau a personalului penitenciarului.

Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, din 10 martie 2016

Art. 125. (1) Accesul deținuților la informațiile de interes public se realizează în condițiile art. 59 din Lege.

(2) Prevederile actelor normative prevăzute de art. 61 alin. (1) din Lege sunt puse la dispoziție deținuților, în perioada de carantină și observare, precum și oricând este necesar pe perioada detenției.

(3) În cazul în care deținutul nu vorbește sau nu înțelege limba română, nu se poate exprima ori are deficiențe de comunicare, administrația penitenciarului dispune măsurile necesare aducerii la cunoștință a informațiilor cuprinse în actele normative prevăzute la alin. (2), prin inter-

PUBLIC CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

mediul unei persoane care poate comunica cu deținutul. În cazul cetățenilor români aparținând minorităților naționale, aducerea la cunoștință se poate face în limba lor maternă.

(4) Actele normative prevăzute la alin. (2) se pun la dispoziția deținuților prin punctele de documentare și informare electronică, mape de cameră sau prin alte mijloace similare.

(5) Deținuții au acces la publicații, emisiuni radiofonice și televizate, în limita resurselor materiale și financiare disponibile.

(6) Programul de folosire a aparaturii radio-TV și cel de funcționare a studioului radio-TV cu circuit închis sunt aprobate de către directorul penitenciarului.

Art. 126. (1) Directorul penitenciarului poate aproba întâlniri între reprezentanții mass-media și deținuți, cu acordul scris al acestora, în condițiile art. 59 alin. (5) din Lege, fără afectarea activităților zilnice și a procesului de reintegrare socială.

(2) Directorul penitenciarului stabilește regulile pentru desfășurarea întâlnirilor care trebuie respectate de deținut și reprezentanții mass-mediei.

(3) La solicitarea deținutului sau în situația în care nu sunt respectate regulile stabilite potrivit alin. (2), directorul penitenciarului poate întrerupe întâlnirea cu reprezentanții mass- media.

(4) Întâlnirile cu reprezentanții mass-media nu se calculează în numărul vizitelor la care are dreptul deținutul.

Jurisprudență

1. Contrar susținerilor Penitenciarului Giurgiu, tabelul decadal conține informații de interes public în condițiile în care în cuprinsul acestuia se consemnează, conform O.M.J. nr. 2713/C/2001, cantitățile de alimente aferente normelor de hrană la care sunt repartizați deținuții. Totodată, consideră instanța că solicitarea de către contestator a acestor tabele decadale nu este abuzivă, în condițiile în care anterior astfel de informații îi fuseseră comunicate în urmă cu un an, la data de 22 iulie 2014.

Prin urmare, sub acest aspect, instanța urmează să admită contestația formulată de contestator, să desființeze în parte încheierea nr. 1039 din 31 august 2015, pronunțată în dosarul nr. 1005/2015, şi, rejudecând, să oblige Administrația Penitenciarului Giurgiu să-i comunice contestatorului tabelele

decadale de hrană aferente lunii august 2015 (Jud. Giurgiu, sent. pen. nr. 2423 din 20 octombrie 2015, nepublicată).

2. Prin încheierea nr. 1001 din 24 octombrie 2016 din dosarul nr. 994/2016, judecătorul de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Bucureşti Jilava, în temeiul art. 56 alin. (6) lit. b) din Legea nr. 254/2013, a respins plângerea petentului cu privire la dreptul de acces la documentele din dosarul personal, ca nefondată.

Pentru a lua această măsură, judecătorul a avut în vedere faptul că administrația locului de deținere a soluționat în conformitate cu prevederile legale cererea prin care petentul a solicitat copii ale unor adrese emise de unitatea de penitenciar, având în vedere că aceste documente nu fac parte din dosarul individual al deținutului şi, de asemenea, acestea privesc corespondența instituțională a penitenciarului.

Instanța, verificând toate actele care au stat la baza pronunțării de către judecătorul supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Bucureşti Jilava a încheierii nr. 1001 din 24 octombrie 2016 din dosarul nr. 994/2016 şi relațiile comunicate suplimentar, apreciază contestația acestuia ca fiind întemeiată, pentru motivele ce urmează a fi arătate în continuare.

Conform mențiunilor din adresa nr. H-723074/PBJB din 24 octombrie 2016, administrația penitenciarului a refuzat comunicarea copiilor de pe documentele indicate de petent prin cererea înregistrată sub nr. VI/6761 din 27 septembrie 2016, având în vedere că aceste documente nu sunt incluse în dosarul personal al deținutului, nu îi sunt adresate, reprezentând o corespondență instituțională şi, în plus, nu fac parte din categoria informațiilor de interes public, în sensul Legii nr. 544/2001.

Aşadar, instanța reține că petentul a formulat o cerere de a i se elibera copii ale unor adrese emise de unitatea de penitenciar, aceasta fiind soluționată prin refuz de comunicare. Cererea petentului nu face parte din documentele ce se află la dosarul individual al deținutului, nefiind menționată printre documentele enumerate la art. 105 din lege.

Date fiind aceste aspecte ultim menționate, instanța apreciază că solicitarea petentului trebuia a fi analizată în lumina dispozițiilor art. 59 din

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Legea nr. 254/2013 şi ale Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public, care garantează în art. 1 accesul liber şi neîngrădit al persoanei la orice informații de interes public, definite ca fiind orice informație care priveşte activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informației.

Astfel, pe parcursul judecății, instanța a solicitat lămuriri cu privire la natura şi caracterul documentelor solicitate în copie de deținut. Inițial, administrația penitenciarului a comunicat instanței că documentele solicitate de petent în copie reprezintă corespondență instituțională, nu îi sunt adresate şi nu fac parte din categoria informațiilor publice în sensul Legii nr. 544/2001.

Ulterior, Penitenciarul Jilava Bucureşti a comunicat instanței că respectivele documente solicitate în copie de petent „îl privesc, însă acestea reprezintă corespondența dintre administrația locului de deținere şi judecătorul de supraveghere a privării de libertate, iar conținutul lor se regăseşte în încheierile pe care petentul le-a primit".

Față de cele mai sus arătate, cererea petentului, înregistrată la nivelul acestei unități de penitenciar sub nr. VI/6761 din 27 septembrie 2016, privea accesul la o serie de documente, referitoare la petent, cu ocazia soluționării unor cereri aflate în competența judecătorul de supraveghere a privării de libertate.

Într-adevăr, dispozițiile art. 12 lit. d) din Legea nr. 554/2001 prevăd posibilitatea limitării dreptului de acces la informațiile de interes public în măsura în care acestea vizează informații cu privire la datele personale, însă având în vedere că actele solicitate conțin date referitoare la petent (urmare a unor proceduri derulate în fața judecătorului de supraveghere), interesul acestuia fiind pe deplin justificat şi legitim, exista posibilitatea comunicării unor copii de pe aceste adrese către petent.

Față de aspectele ultim menționate, instanță constată încălcarea cu privire la petent, de către administrația Penitenciarului Bucureşti Jilava, a dreptului de acces la informațiile de interes public prevăzut de art. 59 din Legea nr. 254/2013 (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 1442 din 8 iunie 2017, nepublicată).

3. În cauză, petentul a reclamat încălcarea acestui drept, motivat de faptul că administrația Penitenciarului Rahova împiedică reprezentanții presei să continue filmările la un documentar referitor la cazul petentului, filmări ce au început în urmă cu un an şi 8 luni.

În acest sens, instanța reține că la data de 26 august 2014 Casa de Producție X SRL a solicitat conducerii Penitenciarului Rahova aprobarea realizării unor interviuri filmate de două ori pe lună, începând cu data de 10 septembrie 2014, cu petentul, în vederea finalizării unui documentar, pentru care filmările au debutat în anul 2012.

Până la momentul soluționării acestei cereri, petentul a fost transferat la data de 2 octombrie 2014 la Penitenciarul Miercurea Ciuc în vederea executării pedepsei.

Ulterior, la data de 7 octombrie 2014, petentul a fost transferat la Penitenciarul Rahova pentru afaceri judiciare, motiv pentru care Casa de Producție X SRL a revenit cu o nouă solicitare pentru realizarea interviurilor,

Cu adresa nr. 114905 din 7 octombrie 2014 administrația penitenciarului a răspuns reprezentanților casei de producție că, în această perioadă, preocupările prioritare sunt orientate către desfăşurarea în condiții de legalitate şi eficiență a multitudinii activităților la nivelul unității, în afara acesteia, cât şi a celor din programul zilnic al persoanelor private de libertate, în contextul menținerii siguranței în spațiile de deținere.

Astfel, s-a arătat că, din motive obiective, asigurarea unor spații şi alocarea unui număr de angajați pentru realizarea interviurilor şi a altor materiale jurnalistice în penitenciar nu pot constitui priorități ale activității penitenciarului, fapt pentru care în acest moment nu consideră oportună realizarea materialului jurnalistic solicitat.

Având în vedere conținutul răspunsului formulat de către administrația penitenciarului, instanța apreciază că nu se poate reține la acest moment încălcarea dreptului petentului de a comunica cu reprezentanții mass-media.

Astfel, se constată că refuzul administrației penitenciarului de a permite continuarea filmărilor pentru realizarea documentarului referitor la cazul petentului este justificat de motive obiective, respectiv imposibilitatea asigurării unor spații şi a alocării unui număr de angajați pentru realizarea interviurilor şi a altor materiale jurnalistice, în contextul necesității respectării măsurilor de siguranță din penitenciar.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Totodată, instanța constată că în răspunsul penitenciarului se precizează că realizarea materialului jurnalistic solicitat nu este considerată oportună la acest moment.

De asemenea, instanța reține că petentul nu a menționat ca o cerere similară să îi mai fi fost respinsă până la acest moment.

În acest context, instanța apreciază că s-ar putea vorbi de o încălcare a drepturilor petentului numai în măsura în care atitudinea de refuz a penitenciarului cu privire la desfășurarea acestei activități ar fi una repetitivă și nejustificată.

Având în vedere cele reținute mai sus, precum și faptul că, astfel cum rezultă din înscrisurile aflate la dosar la data de 9 octombrie 2014, în baza acordului Administrației Naționale a Penitenciarelor, postul de televiziune Y a realizat un material jurnalistic cu petentul, material ce a inclus și un interviu filmat cu acesta, instanța apreciază că nu se poate reține la acest moment o încălcare culpabilă a drepturilor petentului de către Penitenciarul Rahova (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 2851 din 19 decembrie 2014, nepublicată).

4. În ceea ce privește accesul la acte legislative, se constată că pe fiecare secție de deținere există mape cu principalele acte normative ce privesc executarea pedepselor, mape ce pot fi consulate (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 2562 din 14 decembrie 2015, nepublicată).

5. În ceea ce privește plângerea petentului în sensul că nu există programe TV în limba germană, nu i se permite să citească în limba germană, solicită să i se comunice legislația în limba germană, Penitenciarul Giurgiu a arătat că persoana condamnată a împrumutat 3 cărți în limba germană de la biblioteca penitenciarului, are acces la legislația în vigoare în limba română și în limba engleza.

Conform art. 197 alin. (1) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013, administrația penitenciarului asigură receptarea programelor de radio și ale televiziunii publice în vederea asigurării dreptului la informare.

Art. 125 alin. (3) din același act normativ prevede că in cazul în care deținutul nu vorbește sau nu înțelege limba română, nu se poate exprima

ori are deficiențe de comunicare, administrația penitenciarului dispune măsurile necesare aducerii la cunoștință a informațiilor cuprinse în actele normative prevăzute la alin. (2), prin intermediul unei persoane care poate comunica cu deținutul. În cazul cetățenilor români aparținând minorităților naționale, aducerea la cunoștință se poate face în limba lor maternă.

Având în vedere că persoana condamnată nu aparține minorităților naționale, că acesta este vorbitor de limba română, se exprimă atât verbal, cât și în scris la un nivel care îi permite să înțeleagă informația pe care o primește în limba română, observând textele anterior menționate, cât și precizările Penitenciarului Giurgiu, urmează să se constate că în cauză nu s-a stabilit o conduita culpabilă a unității de deținere, motiv pentru care va respinge ca neîntemeiat acest capăt al plângerii (Jud. Giurgiu, sent. pen. nr. 1188 din 26 mai 2017, nepublicată).

6. Examinând, în acest context, contestația dedusă judecății, instanța apreciază că cererea petentului este vădit nefondată.

Astfel cum constată și judecătorul de supraveghere, în Penitenciarul București Rahova programul de difuzare a emisiunilor de televiziune se realizează zilnic, între orele 09.00-19.00 și între 20.00 și 23.00, în zilele de vineri și sâmbătă acest program fiind prelungit până la ora 01.00.

Camera în care a fost deținut petentul a avut același program de difuzare a semnalului de televiziune ca întreg penitenciarul, program ce a fost respectat, dreptul de a avea acces la informațiile de interes public fiind astfel respectat.

Instanța apreciază că accesul petentului la informațiile de interes public este astfel pe deplin realizat, administrația penitenciarului neavând obligația să asigure persoanelor private de libertate și un program de divertisment, după preferința fiecărei persoane, astfel cum solicită în fapt petentul (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 2448 din 20 octombrie 2016, nepublicată).

7. Instanța reține că, potrivit înscrisurilor existente la dosarul cauzei, în cadrul Penitenciarului Rahova programul de difuzare a emisiunilor televizate este următorul: în zilele de luni, marți, miercuri, joi, duminică între

BCU BUCHAREST CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

orele 08.00-19.00 şi între orele 20.00-23.00, iar în zilele de vineri şi sâmbătă între orele 08.00-19.00 şi între orele 20.00-01.00, cu precizarea că acest program poate fi prelungit în funcție de interesul manifestat de deținuți pentru emisiunile difuzate în afara acestui interval orar, cu aprobarea directorului unității. Ca atare, față de relațiile depuse la dosar din partea administrației penitenciarului, instanța, în acord cu judecătorul de supraveghere a privării de libertate, reține că programul de difuzare a semnalului TV este unul rezonabil, iar grila de programe TV difuzate în penitenciar este diversificată,, acoperind toate domeniile de interes public, aspecte ce corespund necesității asigurării unui acces facil la informația de interes general.

De asemenea, față de relațiile depuse la dosar din partea administrației penitenciarului, instanța reține că deținuții au la dispoziție şi alte mijloace pentru asigurarea accesului la informație, anume posibilitatea fiecărui deținut de a i se face, pe bază de cerere, abonament lunar la diferite publicații de ziare, acces la bibliotecă în fiecare zi de miercuri a săptămânii.

Față de aceste considerente, instanța reține că administrația penitenciarului a luat măsurile legale ce se impun pentru a pune la dispoziția deținuților mijloace variate şi eficiente prin intermediul cărora să se realizeze, în cadrul unui program rezonabil, accesul la informația de interes general.

Împrejurarea că programul de difuzare a semnalului TV este întrerupt în intervalul orar 19.00-20.00 şi 23.00 (01.00)-08.00 nu are nicidecum semnificația unei încălcări culpabile a dreptului petentului la informație câtă vreme întreruperea programului de difuzare a semnalului TV în intervalul 19.00-20.00 este justificată de faptul că în acest interval orar au loc activitățile specifice apelului de seară, obligatorii pentru agenții penitenciarului şi pentru toți deținuții, conform dispozițiilor legale în acest sens, după cum întreruperea programului de difuzare a semnalului TV în intervalul 23.00 (01.00)-08.00 se justifică prin aceea că perioada nopții este dedicată odihnei, cu atât mai mult cu cât unii dintre deținuți participă ziua următoare la activitățile lucrative din cadrul locului de deținere ori din exteriorul acestuia, impunându-se, aşadar, respectarea timpului de odihnă.

Din aceste considerente, în baza art. 56 din Legea nr. 254/2013, instanța va respinge ca neîntemeiată contestația formulată (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 2772 din 5 decembrie 2016, nepublicată).

8. Având în vedere înscrisurile de la dosar, instanța apreciază contestația petentului ca fiind neîntemeiată, încheierea judecătorului de supraveghere fiind legală şi temeinică. În mod corect judecătorul de supraveghere a constatat că administrația penitenciarului nu a încălcat drepturile petentului, reglementate de dispozițiile legale.

Potrivit adresei emise de Penitenciarul Bucureşti Jilava, dreptul persoanelor private de libertate la informații de interes public este asigurat prin publicații, emisiuni radiofonice şi televizate şi orice alte mijloace autorizate, programul de transmitere a semnalului TV fiind de luni până joi şi duminică (9-19, 20-23) şi de vineri până sâmbătă (9-19, 20-24), cu posibilitatea prelungirii programului în perioada sărbătorilor religioase, a Anului Nou şi dacă sunt televizate competiții sportive sau emisiuni culturale deosebite, cu asigurarea a minim 7 ore de somn pe zi pentru deținuți.

Prin urmare, petentul are la dispoziție multiple surse de informații de interes public, nu doar televizorul, iar semnalul tv este transmis în fiecare zi, în intervale de timp mai mult decât generoase. În plus, în penitenciar există preocuparea de a li se asigura persoanelor private de libertate odihna necesară, ceea ce nu ar fi posibil dacă semnalul TV ar fi transmis continuu. Pe de altă parte, petentul nu pare să conştientizeze că deținerea sa în penitenciar presupune şi o serie de restricții şi privațiuni, acesta fiind obligat să respecte programul alcătuit de administrația penitenciarului (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 600 din 9 martie 2017, nepublicată).

9. Prin cererea adresată judecătorului de supraveghere a privării de libertate din Penitenciarul Rahova petentul solicită scoaterea din grila de programe TV din Penitenciarul Rahova a postului T. TV, motivând această cerere în esență prin aceea că acest post promovează incultura şi cauzează tulburări de ordin emoțional.

Instanța reține, astfel cum a reținut şi judecătorul de supraveghere că, potrivit dispozițiilor art. 6 din Legea nr. 254/2013, în timpul executării pedepselor şi a măsurilor privative de libertate este interzisă orice formă de discriminare pe temei de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infecție HIV/SIDA sau pentru temeiuri de acelaşi fel.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

De asemenea, instanța constată că în mod corect judecătorul de supraveghere a reținut că măsura scoaterii postului TV T. din grila de programe TV vizionate în penitenciar ar fi o măsură cu caracter discriminatoriu pe criterii de etnie pentru o altă categorie a populației carcerale.

În ceea ce privește susținerea petentului, în sensul că menținerea acestui post de televiziune în grila de programe TV ar fi o măsură discriminatorie pentru cei care nu sunt de etnie romă, instanța constată că aceasta nu este întemeiată, întrucât nu se poate reține că programul respectiv este urmărit exclusiv de persoanele de etnie romă și nici că acest program de televiziune se adresează exclusiv acestei categorii a populației.

Pe de altă parte, rezultă că acesta nu este singurul program aflat în grila de programe TV care pot fi vizionate în Penitenciarul Rahova, astfel că petentul are posibilitatea de a alege vizionarea altor programe, potrivit preferințelor personale (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 2090 din 13 septembrie 2016, nepublicată).

10. În ceea ce privește pretinsul abuz constând în ridicarea televizorului din camera de deținere, instanța reține că cererea petentului nu este întemeiată. Potrivit adresei emise de Penitenciarul București Jilava, în camera E.6.9 sunt cazați în medie 6 deținuți, iar în camera există un televizor, ceea ce asigură respectarea dreptului persanelor condamnate la informații de interes public.

Potrivit Anexei I pct. III nr. 19 din H.G. nr. 157/2016, persoanele private de libertate pot primi, păstra și folosi un televizor cu sau fără telecomandă, cu diagonala de maxim 71 cm, fără opțiunea de înregistrare, fără posibilitatea de stocare a informației, fără port sau adaptor pentru carduri de memorie, fără mufe de conectare la memorii externe, fără opțiunea de comunicare prin porturi wireless, cu aprobarea directorului locului de deținere, în funcție de arhitectura camerei și de numărul de persoane private de libertate cazate.

Instanța consideră, în acord cu judecătorul de supraveghere a privării de libertate, că un televizor într-o camera în care sunt cazate 6 persoane private de libertate este suficient pentru a asigura cu prisosință accesul la informații de interes public, astfel că nu se impune creșterea numărului de

televizoare amplasate în camera respectivă (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 3079 din 21 decembrie 2016, nepublicată).

11. Instanța reține că la poziția 22 din Anexa O.M.J. nr. 2714/2008 se prevede că poate fi primit, achiziționat, păstrat şi folosit de persoanele private de libertate un televizor cu diagonala de maximum 54 cm, fără opțiunea de înregistrare, fără posibilitatea de stocare a informației, fără port sau adaptor pentru carduri de memorie, fără mufe de conectare la memorii externe, fără opțiunea de comunicare prin porturi wireless.

Potrivit adresei emise de Penitenciarul Rahova, petentul figurează cu un TV LCD marca S., cu diagonala de 56 cm.

Conform art. 53 din Constituție, exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege şi numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor şi a libertăților cetățenilor; desfăşurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

Instanța constată că interzicerea folosirii televizorului pe care petentul are la magazia penitenciarului constituie o ingerință în exercitarea dreptului său la informare.

O astfel de ingerință prevăzută de lege (O.M.J. nr. 2714/2008) urmăreşte un scop legitim (buna desfăşurare a activităților din penitenciar), însă în mod evident este disproporționată.

Folosirea unui televizor a cărei diagonală este cu doar 2 cm mai mare ca limita legală nu este în măsură a prejudicia în vreun fel supravegherea deținuților sau a crea vreun neajuns pentru celelalte persoane cazate cu acesta. Judecătorul cauzei nu vede niciun motiv (în afară de limita stabilită în mod arbitrar de norma legală invocată) pentru care un televizor cu diagonala de 54 cm nu ar stânjeni în vreun fel activitatea din penitenciar, în timp ce unul cu diagonala de 56 cm afectează aceasta (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 264 din 2 februarie 2016, nepublicată).

BCU "CAROL I" CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

3. Dreptul la consultarea documentelor cu caracter personal

Legislație

Legea nr. 254/2013

Art. 60. (1) Persoana condamnată, apărătorul acesteia sau oricare altă persoană, cu acordul scris al persoanei condamnate, are acces la dosarul individual.

(2) Persoana condamnată poate obține, la cerere, contra cost, într-un număr de exemplare justificat, fotocopii ale documentelor din dosarul individual.

(3) Dacă persoanele condamnate nu dispun de mijloacele bănești necesare, cheltuielile prevăzute la alin. (2) sunt suportate de către administrația locului de deținere.

(4) Sunt considerate persoane fără mijloace bănești persoanele condamnate care nu au sau nu au avut în ultimele 30 de zile sume de bani disponibile în fișa contabilă nominală sau în contul personal. Sumele cheltuite de administrația penitenciarului pentru exercitarea dreptului la petiționare sau corespondență se recuperează ulterior de la persoana condamnată din sumele ce le va deține în fișa contabilă nominală sau în contul personal, în timpul executării pedepsei.

(5) Apărătorul sau oricare altă persoană, cu acordul scris al persoanei condamnate, poate obține, contra cost, o fotocopie a documentelor din dosarul individual.

(6) Dosarul individual poate fi consultat, cu excepția situațiilor în care acesta este solicitat de organele abilitate potrivit legii, numai cu acordul persoanei condamnate.

(7) Consultarea documentelor din dosarul individual prevăzut la alin. (1) se face în prezența unei persoane desemnate de directorul penitenciarului.

(8) Datele cu caracter personal ale persoanelor condamnate sunt confidențiale, potrivit legii.

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ

➨ *Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, din 10 martie 2016*

Art. 127. (1) Deținutul, apărătorul acestuia sau oricare altă persoană, cu acordul scris al deținutului, are acces la dosarul individual.

(2) Deținutul poate obține, la cerere, contra cost, într-un număr de exemplare justificat, fotocopii ale documentelor din dosarul individual.

(3) Dacă deținuții nu au dispus în ultimele 30 de zile de mijloacele bănești necesare, în lei sau valută, care pot fi utilizate pe perioada executării pedepsei, cheltuielile prevăzute la alin. (2) sunt suportate de către administrația penitenciarului, dispozițiile art. 60 alin. (4) din Lege aplicându-se în mod corespunzător.

(4) Apărătorul sau oricare altă persoană, cu acordul scris al deținutului, poate obține, contra cost, o fotocopie a documentelor din dosarul individual.

(5) Organele abilitate potrivit legii au acces la dosarul individual fără acordul deținutului.

(6) Consultarea dosarului individual se face în prezența unei persoane desemnate de directorul penitenciarului.

(7) În situația în care este necesară anonimizarea datelor personale ale unor terțe persoane, se remit fotocopii modificate deținutului, apărătorului acestuia sau altei persoane.

Jurisprudență

1. În motivarea plângerilor formulate, astfel cum a precizat petentul cu ocazia audierii sale de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate în prezența deținutului D.V. – persoană vorbitoare de limba germană –, petentul a arătat că există o încălcare a drepturilor petentului din partea administrației penitenciarului în condițiile în care încheierile pronunțate de judecătorul de supraveghere a privării de libertate urmare a plângerilor formulate de petent nu sunt comunicate acestuia de către administrația penitenciarului într-o limbă pe care petentul să o poată înțelege (de preferat limba engleză). (...)

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ

În ceea ce privește argumentele folosite de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate pentru respingerea cererii petentului, instanța reține că, într-adevăr, procedura desfășurată în fața judecătorului din penitenciar este o procedură administrativ-jurisdicțională, care are o reglementare specială, neputându-se aplica prin analogie prevederile Codului de procedură penală. De asemenea, corect este și aspectul că hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 89/2014 privind Regulamentul pentru organizarea activității judecătorului de supraveghere a privării de libertate nu prevede că comunicarea încheierilor judecătorului de supraveghere a privării de libertate trebuie făcută într-o limbă pe care persoana deținută să o înțeleagă.

Cu toate acestea, instanța apreciază că o astfel de abordare este de natură a afecta accesul liber la justiție, drept garantat de art. 21 din Constituție. În jurisprudența sa constantă, Curtea Constituțională a arătat că „în sensul principiului constituțional instituit de art. 21 privind accesul liber la justiție, se înscrie și posibilitatea oricărei persoane de a se adresa direct și nemijlocit instanțelor de judecată pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime" (Decizia nr. 953/2016).

Cu privire la instituirea unor proceduri administrativ-jurisdicționale, în decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1/1994 s-a arătat că „Plenul Curții Constituționale consideră că este de competența exclusivă a legiuitorului de a institui asemenea proceduri destinate, în general, să asigure soluționarea mai rapidă a unor categorii de litigii, descongestionarea instanțelor judecătorești de cauzele ce pot fi rezolvate pe această cale, evitarea cheltuielilor de judecată. Astfel, procedura administrativ-jurisdicțională constituie o măsură de protecție care, deci, nu poate avea ca scop, în nici un mod, limitarea accesului la justiție. Dar, în conformitate cu prevederile art. 126 din Constituție, justiția se înfăptuiește de Curtea Supremă de Justiție și de celelalte instanțe judecătorești prevăzute de lege. Așa fiind, existența unor organe administrative de jurisdicție nu poate să ducă la înlăturarea intervenției instanțelor judecătorești, în condițiile stabilite de lege. Această consecință rezultă și din exigențele principiului separației puterilor în stat care, în ce privește relația dintre administrația publică și autoritatea judecătorească, exclude posibilitatea ca un organ al admi-

nistrației publice, chiar cu caracter jurisdicțional, să se substituie autorității judecătorești. Ca urmare, hotărârea organului de jurisdicție administrativă este supusă controlului judecătoresc al instanței de contencios administrativ sau al altei instanțe competente, potrivit legii, iar părților nu li se poate limita exercitarea acestui drept consfințit de prevederile Constituției".

De asemenea, Curtea Constituțională a mai arătat că „existența oricărui impediment administrativ, care nu are o justificare obiectivă sau rațională și care ar putea până la urmă să nege acest drept al persoanei, încalcă, în mod flagrant, prevederile art. 21 alin. (1)-(3) din Constituție" (Decizia nr. 953/2016).

În opinia instanței, necomunicarea către persoana condamnată a unei traduceri a încheierii judecătorului de supraveghere a privării de libertate într-o limbă pe care aceasta să o înțeleagă este în mod evident o îngrădire nejustificată și disproporționată a dreptului la acces la instanță. În ceea ce privește argumentul utilizat de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate, potrivit căruia persoana condamnată poate formula contestație la instanța de judecată și poate obține în cadrul acestei proceduri o copie tradusă a încheierii, acesta nu ține de modalitatea în care au fost gândite procedurile prevăzute de art. 39, art. 40, art. 56 și art. 104 din Legea nr. 254/2013.

O persoană aflată în stare de detenție trebuie să formuleze contestație la instanța de judecată doar când este nemulțumită de soluția judecătorului de supraveghere a privării de libertate. Nu i se poate cere unei persoane să formuleze contestație la instanța de judecată doar pentru a afla care a fost soluția judecătorului de supraveghere a privării de libertate și motivarea acestuia, deoarece în momentul în care această persoană „ajunge" în fața judecătorului, ea trebuie să știe în mod concret ce contestă.

De altfel, un astfel de mecanism este în contradicție tocmai cu scopul pentru care au fost create procedurile administrativ-jurisdicționale: descongestionarea instanțelor judecătorești de cauzele ce pot fi rezolvate pe această cale. Dacă o persoană care nu cunoaște limba română ar primi o copie de pe încheierea judecătorului de supraveghere a privării de libertate într-o limbă pe care o cunoaște doar în măsura în care formulează contestație la judecătoria în circumscripția căreia se află penitenciarul, în mod

inevitabil s-ar ajunge la o creştere a numărului de litigii, şi nu la o diminuare a acestora (deoarece în acest caz calea de atac nu este folosită în vederea desființării unei hotărâri, ci pentru a afla la ce se referă aceea hotărâre, aspect aflat în contradicție şi cu scopul pentru care sunt reglementate căile de atac). Având în vedere situația vulnerabilă a persoanelor aflate în stare de detenție, este firesc ca acestora să li se răspundă la cererile lor într-o limbă pe care o cunosc, din oficiu.

Din aceste considerente, în baza art. 56 din Legea nr. 254/2013, va admite contestația formulată de petentul condamnat G.T.J. împotriva Încheierii nr. 318 din 14 martie 2017 a Judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova.

Va desființa încheierea nr. 318 din 14 martie 2017 a Judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova şi, rejudecând: obligă Penitenciarul Bucureşti Rahova să comunice petentului copii traduse în limba engleză de pe toate încheierile pronunțate de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate din Penitenciarul Bucureşti Rahova cu privire la cererile acestuia şi împotriva cărora nu a fost formulată calea de atac a contestației, precum şi copii traduse în limba engleză de pe toate încheierile pronunțate de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate din Penitenciarul Bucureşti Rahova cu privire la cererile care urmează a fi formulate pe viitor de către petent.

În ceea ce priveşte comunicarea încheierilor cu privire la care petentul a formulat contestație la instanță, traducerea acestora ar fi inutilă, deoarece acesta nu mai poate utiliza calea de atac prevăzută de lege. Referitor la încheierile împotriva cărora nu a fost exercitată calea de atac a contestației, se impune traducerea acestora, urmând ca fiecare complet învestit cu o eventuală contestație să aprecieze în ce măsură se impune repunerea în termen (şi anume dacă necomunicarea încheierii într-o limbă pe care acesta să o cunoască poate constitui motiv temeinic de împiedicare pentru formularea căii de atac).

O copie de pe prezenta minută şi de pe hotărârea judecătorească pronunțată în prezenta cauză se vor comunica petentului în limba engleză la locul de detenție (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 1079 din 9 mai 2017, nepublicată).

2. La data de 3 iunie 2016 persoana condamnată a formulat o cerere către administrația Penitenciarului Iași, înregistrată sub numărul 594, prin care a solicitat să i se comunice copii de pe fișa individuală.

Cererea condamnatului a fost respinsă, motivat de faptul că informațiile solicitate nu fac parte din dosarul individual al persoanei condamnate.

Contestatorul a formulat o plângere înregistrată la Biroul judecătorului de supraveghere a privării de libertate din cadrul Penitenciarului Iași, la data de 24 iunie 2016, prin care a arătat că este nemulțumit de refuzul administrației locului de deținere de a-i elibera înscrisurile solicitate.

Prin încheierea nr. 691 din 12 iulie 2016, judecătorul de supraveghere i-a respins plângerea, reținând că plângerea petentului se referă la informații de interes public, ce intră sub incidența Legii nr. 544/2001, privind liberul acces la informațiile de interes public, iar calea procedurală de urmat este cea reglementată de lege, obligația de furnizare a informațiilor de interes public neputând fi impusă printr-o încheiere a judecătorului de supraveghere a privării de libertate.

Instanța apreciază că în mod greșit s-a apreciat că solicitarea petentului se referă la informații de interes public.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 59 din Legea nr. 254/2013, *„dreptul persoanelor condamnate la informațiile de interes public nu poate fi îngrădit.*

Accesul persoanelor condamnate la informațiile de interes public se realizează în condițiile legii.

(...)

Dreptul persoanelor condamnate este asigurat și prin publicații, emisiuni radiofonice și televizate sau prin orice alte mijloace autorizate de către administrația penitenciarului".

Din analiza acestor prevederi rezultă, fără nici un dubiu, că informațiile referitoare la situația transferurilor și a mutărilor petentului în camerele de deținere pe durata executării pedepsei nu este și nici nu poate fi considerată ca fiind o informație de interes public, în accepțiunea art. 2 lit. b) din Legea nr. 544/2001 („prin informație de interes public se înțelege orice informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul ori de forma sau modul de exprimare a informației").

Faptul că situația personală a condamnaților este evidențiată într-o bază de date a Administrației Naționale Penitenciarelor nu înseamnă că orice informație referitoare la o persoană condamnată are natura unei informații de interes public, supusă prevederilor Legii nr. 544/2001.

Aşadar, informațiile solicitate de petent nu se încadrează în sfera informațiilor de interes public, drept reglementat de art. 59 din Legea nr. 254/2013.

Pe de altă parte, instanța reține că în mod eronat s-a apreciat de către administrația Penitenciarului Iaşi, prin rezoluția de respingere a cererii, că situația transferurilor persoanei condamnate nu face parte din dosarul individual.

Potrivit art. 105 din Legea nr. 254/2013, dosarul individual al persoanei condamnate cuprinde documentarul penal, dosarul de educație şi asistență psihosocială, dosarul disciplinar, dosarul de cereri a cărui competență de soluționare revine penitenciarului, precum şi fişa individuală.

În condițiile în care situația juridică a persoanelor condamnate, a transferurilor, a mutărilor în camerele de deținere se găsesc în baza de date informatizată a Administrației Naționale a Penitenciarelor, persoanele condamnate neavând posibilitatea de a accesa această bază de date, instanța apreciază că singura posibilitate pentru a obține aceste informații este de a le solicita administrației penitenciarului, prin formularea unor cereri, cum, de altfel, a şi procedat contestatorul în prezenta cauză.

Împrejurarea că dreptul de a solicita informații cu caracter personal nu este expres prevăzut în capitolul V din Legea nr. 254/2013, intitulat „Drepturile persoanelor condamnate", nu exclude din sfera controlului jurisdicțional exercitat de judecătorul de supraveghere a privării de libertate acele acte ale administrației penitenciarului prin care sunt soluționate alte cereri formulate de persoanele condamnate.

Un argument în plus în sprijinul ideii că solicitarea petentului se referă la informații din dosarul individual, mai exact la cereri a căror competență de soluționare revine penitenciarului, îl constituie şi împrejurarea că cererea contestatorului, înregistrată sub nr. 594 din 3 iunie 2016, a fost soluționată pe fond, în sensul respingerii acesteia.

Concluzionând, instanța apreciază că solicitarea petentului se încadrează în categoria cererilor din dosarul individual, a căror competență de

soluționare revine penitenciarului, motiv pentru care, raportat la soluția dată ca urmare a cererii formulate de condamnat, instanța va admite contestația, va desființa încheierea judecătorului de supraveghere și va obliga Penitenciarul Iași ca, în conformitate cu prevederile art. 60 din Legea nr. 254/2013, să comunice contestatorului date cu privire la mutările și transferurile acestuia pe perioada de detenție, atât la Penitenciarul Iași, cât și la alte penitenciare din țară (Jud. Iași, sent. pen. nr. 3616 din 23 noiembrie 2016, nepublicată).

3. Prin plângerea înregistrată la data de 4 iunie 2015, sub nr. 635/2015, la Judecătorul de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Rahova, petentul D.O.C. a arătat că i s-au încălcat de către Penitenciarul Rahova unele drepturi din cele prevăzute de dispozițiile legale în vigoare referitoare la executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

În motivarea plângerii formulate, petentul a arătat că începând cu data de 17 aprilie 2015 a formulat cereri adresate administrației penitenciarului prin care solicita să i se comunice, contra cost, un extras de pe evidența financiară a petentului: din noiembrie 2014 până în prezent, copii de pe cupoanele de pensie ale petentului din noiembrie 2014 până în prezent, copii de pe citațiile ce i-au fost trimise petentului în perioada 2014-2015 și copii de pe cererile formulate de petent și adresate administrației penitenciarului începând cu data de 15 aprilie 2015 până în prezent.

Prin Încheierea nr. 637 din 17 iunie 2015 a Judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova a fost admisă în parte plângerea formulată de către petent, Penitenciarul Rahova fiind obligat să comunice petentului, pe cheltuiala acestuia, un extras pe de evidența financiară a petentului din noiembrie 2014 până în luna iunie 2015 inclusiv, copii de pe citațiile ce i-au fost trimise petentului în cursul anului 2014 și până în luna iunie 2015 inclusiv și copii de pe cererile formulate de petent și adresate administrației Penitenciarului Rahova începând cu data ce 15 aprilie 2015 până în luna iunie 2015 inclusiv (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 2140 din 27 octombrie 2015, nepublicată).

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

4. Instanța reține că persoana privată de libertate are dreptul de a primi citațiile și orice alte acte de procedură în conformitate cu dispozițiile codurilor de procedură (art. 260 raportat la 264 C. pr. pen., respectiv art. 163 C. pr. civ.). Din acest punct de vedere, orice reglementare cu caracter administrativ ulterioară trebuie să se subsumeze acestor dispoziții legale, fără a adăuga la lege sau a restrânge drepturile participanților la proces.

Oricum, instanța constată că normele administrative având ca obiect evidența nominală și statistică a persoanelor private de libertate aflate în unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor, *în măsura în care cuprind și dispoziții referitoare la modul de comunicare a citațiilor sau a altor acte de procedură, vor fi interpretate prin prisma dispozițiilor codurilor de procedură în vigoare și în spiritul respectării dreptului la apărare garantat oricărei persoane implicate într-o procedură judiciară.*

Instanța apreciază că dispozițiile art. 129-130 din O.M.J. nr. 432/2010 nu contrazic dispozițiile codurilor de procedură, căci actele de procedură trebuie puse la dispoziția persoanei private de libertate „după ce s-au făcut mențiunile necesare în documentarul penal și actul a fost înregistrat în sistemul informatic". În cele două texte legale (care se referă la toate actele de procedură, cu excepția citațiilor) nu se precizează expres faptul că extrasul de pe minuta hotărârii, hotărârile motivate sau mandatele de executare etc. ar trebui depuse ca atare în documentarul penal, despre acestea trebuind a fi făcute doar mențiuni în documentarul penal. De altfel, administrația penitenciarului primește (sau trebuie să primească) – ca regulă – un exemplar distinct de pe orice act de procedură ce ar fi necesar pentru o bună evidență a persoanelor private de libertate (spre exemplu, citația, mandatul de arestare preventivă, mandatul de executare a pedepsei închisorii ș.a.), neexistând vreo justificare de ordin practic să rețină și exemplarul comunicat pentru a fi predat persoanei private de libertate.

În ceea ce privește extrasul de pe minuta hotărârii penale sau copia motivată a oricărei hotărâri, aceasta va trebui comunicată și predată persoanei private de libertate destinatare în condițiile art. 407 C. pr. pen., cu aplicarea art. 130 din O.M.J. nr. 432/2010, căci aceste acte asigură persoanei garanția că se va putea apăra în continuare în proces, formulând căi de atac și motivând cererile de declarare a căilor de atac, cu respectarea

termenelor legale şi după studierea hotărârii ce îi este adresată. În ipoteza în care administraţia penitenciarului ar avea nevoie pentru documentarul penal al deţinutului de copii de pe aceste acte procedurale, se va putea adresa instanţei pentru a-i fi comunicate în copie aceste documente.

De asemenea, din actele dosarului judecătorului de supraveghere nu rezultă care sunt motivele pentru care administraţia penitenciarului nu a răspuns la cererile petentului prin care acesta solicita expres să i se comunice fotocopii ale deciziei nr. 613 din 24 aprilie 2017.

În concluzie, instanţa apreciază că petentului trebuie să îi fie *comunicate prin remitere toate actele de procedură ce îi sunt adresate*, doar în această manieră putând fi respectat dreptul la apărare al persoanei private de libertate implicate într-o procedură judiciară.

În ceea ce priveşte citaţia, aceasta se înmânează persoanei citate sub luare de dovadă, certificându-i semnătura sau arătând motivul pentru care nu s-a putut obţine semnătura acesteia, conform art. 260 alin. (5) raportat la art. 259 alin. (7) C. pr. pen., penitenciarul putând opri o fotocopie a citaţiei (în ipoteza în care instanţa nu a comunicat o copie şi pentru administraţia penitenciarului) (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 1840 din 27 iulie 2017, nepublicată).

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

4. Asigurarea exercitării dreptului la asistență juridică

Legislație

Legea nr. 254/2013

Art. 62. (1) Persoanele condamnate beneficiază de spațiul și facilitățile necesare asigurării dreptului la asistență juridică.

(2) Persoanele condamnate pot consulta avocați aleși de acestea, în orice problemă de drept dedusă procedurilor administrative sau judiciare.

(3) Consultarea cu avocatul, ales sau din oficiu, se face cu respectarea confidențialității vizitei, sub supraveghere vizuală.

Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, din 10 martie 2016

Art. 128. (1) Deținuții pot fi vizitați de apărătorii lor, în baza împuternicirii avocațiale și a documentului avizat care atestă calitatea de avocat, în condițiile art. 62 din Lege și ale art. 143.

(2) Întrevederile cu apărătorii sunt confidențiale și se desfășoară sub supraveghere, în spații special amenajate, prevăzute cu dispozitive de separare care să limiteze contactul fizic, dar care să permită transmiterea de înscrisuri. Supravegherea poate fi numai vizuală, nefiind permisă ascultarea conversației purtate de deținut cu apărătorul său.

(3) Vizita cu apărătorul se acordă în afara drepturilor reglementate prin art. 142, dar se consemnează în documentele de evidență de la sectorul vizită din cadrul penitenciarului și în modulul corespunzător din aplicația informatizată de gestiune a datelor despre deținuți.

(4) Amenajarea și dotarea spațiilor destinate vizitei apărătorului se stabilesc prin regulamentul prevăzut la art. 15 alin. (3) din Lege.

(5) Prevederile art. 141 alin. (1), (3) și (4) se aplică în mod corespunzător.

(6) Deținuții pot fi vizitați de notari publici, executori judecătorești, mediatori autorizați ori de alte persoane cu atribuții oficiale, în timpul programului de lucru al sectorului vizită din cadrul penitenciarului, în condițiile prevăzute de alin. (1)-(5).

Jurisprudență

1. Față de dispozițiile sus-menționate, instanța constată, astfel cum a reținut și judecătorul de supraveghere a privării de libertate, că, în vederea asigurării exercitării dreptului la asistență juridică, în măsura în care avocatului petentului i s-a încuviințat de către Curtea de Apel, în dosarul respectiv, cererea de obținere a unor copii de pe CD/DVD-urile de la dosar ce reprezintă mijloace de probă și acestea i s-au și predat acestui avocat pentru a fi audiate/vizionate în vederea exercitării apărării, solicitarea apărătorului adresată penitenciarului ar fi întemeiată, cu condiția ca audierea/vizionarea să se facă de către avocat împreună cu clientul său doar în cadrul întâlnirilor ce au loc potrivit art. 62 din lege și numai pe durata acestora, fără posibilitatea ca aceste bunuri să rămână în posesia petentului, fiind bunuri interzise a fi păstrate în penitenciar de către deținut.

Totodată însă, instanța constată că, în speță, soluția judecătorului de supraveghere a privării de libertate de respingere a plângerii formulate de petent este corectă, având în vedere că, din actele depuse la dosar, rezultă că avocatului petentului din cauza de față nu i s-a încuviințat de instanță cererea de eliberare a unor copii de pe suporții optici atașați la dosar și, în consecință, nici nu i s-a predat de instanță copii ale celor trei CD/DVD care fac obiectul plângerii.

Astfel, instanța constată, astfel cum a reținut și judecătorul de supraveghere, că la termenul de judecată din 21 iulie 2015 avocatul apelantului inculpat M.Y.S., doamna L.V., a solicitat instanței să i se încuviințeze cererea de eliberare a unor copii de pe suporții optici atașați la dosar pentru a fi ascultate de către inculpat. La același termen, aceeași cerere a fost făcută și de avocatul D.C., care este avocatul unui alt inculpat-apelant, respectiv K.C., așa cum se arată în practicaua încheierii.

Cererea avocatului inculpatului K.C. a fost încuviințată de instanță. Potrivit dispozitivului încheierii de ședință, soluționarea cererii avocatului petentului M.Y.S. a fost prorogată întrucât avocatul nu cunoștea cu exactitate ce înregistrări primise petentul încă din faza judecății în primă instanță și ce înregistrări mai dorea să i se elibereze în cadrul apelului. În același sens, i s-a pus în vedere de către instanță ca, pe lângă lămurirea acestor aspecte cu clientul său, avocatul inculpatului-apelant M.Y.S. poate

lua legătura cu avocatul inculpatului K.C. pentru a compara CD-urile pe care clientul său deja le deține.

Următorul termen de judecată a fost la data de 8 septembrie 2015, dată la care instanța a dispus doar cu privire la măsurile preventive. Următorul termen a fost la data de 22 septembrie 2015. La acest termen, avocatul D.C., apărătorul inculpatului – apelant E.N. – a formulat și el cerere de eliberare a copiilor de pe CD/DVD-urile de la dosar. Potrivit dispozitivului încheierii, instanța a admis doar cererea celui din urmă, nefăcând nicio referire la cererea anterioară a apărătorului apelantului-inculpat M.Y.S., formulată la data de 21 iulie 2015, a cărei soluționare fusese prorogată.

Așadar, din actele dosarului rezultă că, prin încheierile de ședință din datele de 21 iulie 2015 și 22 septembrie 2015, au fost încuviințate cererile de predare a copiilor de pe înregistrările din dosar formulate de avocații apelanților inculpați K.C. și, respectiv, E.N., nu și cererea formulată de avocatul apelantului inculpat M.Y.S.

În consecință, la data de 23 aprilie 2015, s-a încheiat un proces-verbal semnat de către președintele completului grefier și specialistul IT al instanței, potrivit căruia, în temeiul dispozițiilor din încheierile menționate, s-a procedat la desigilarea plicului conținând suporți optici din dosar și s-au predat specialistului IT cei trei suporți reprezentând înregistrările ambientale și telefonice, precum și 6 suporți liberi pentru a face pe aceștia două rânduri de copii. Este evident că s-a stabilit să se facă doar două rânduri de copii întrucât doar două dintre cereri fuseseră admise, așa cum s-a arătat mai sus.

Potrivit mențiunilor din subsolul procesului-verbal, la data de 24 septembrie 2015 avocatul D.C., care îl reprezintă în proces pe inculpatul-apelant K.C., a ridicat, sub semnătură, un rând de suporți optici (3 DVD-uri), iar la data de 28 septembrie 2015, reprezentantul SCA D. și Asociații, care îl apără pe inculpatul apelant E.N., a ridicat cel de-al doilea rând de suporți optici (trei DVD-uri).

Prin urmare, având în vedere că avocatului petentului din cauza de față nu i s-a încuviințat de instanță cererea respectivă și, în consecință, nici nu i s-au predat de instanță copii ale celor trei CD/DVD care fac obiectul plângerii., instanța constată că în mod corect judecătorul de supraveghere a reținut că nu poate autoriza folosirea acestor înregistrări de avocatul peten-

tului M.Y.S. împreună cu acesta din urmă, în cadrul întâlnirilor desfăşurate la penitenciar potrivit art. 62 din Legea nr. 254/2013 şi că nu se impune nici obligarea penitenciarului de a permite folosirea în cadrul acestor întrevederi a unui dispozitiv tehnic necesar pentru citirea de CD/DVD-uri, adus de apărător ori asigurat de penitenciar, aşa cum s-a solicitat în plângere.

Având în vedere cele reținute mai sus, instanța constată că încheierea judecătorului de supraveghere a privării de libertate este legală şi temeinică şi, în consecință, în baza art. 56 alin. (9) şi urm. din Legea nr. 254/2013, va respinge ca neîntemeiată contestația formulată de petentul condamnat M.Y.S. împotriva Încheierii nr. 1333 din 18 noiembrie 2015 a Judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 235 din 29 ianuarie 2016, nepublicată).

2. Prin Încheierea nr. 1250 din 2 noiembrie 2015 a Judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova a fost admisă plângerea formulată de către petent, Penitenciarul Rahova fiind obligat să ia măsurile legale necesare pentru a i se permite apărătorului ales al petentului să introducă în penitenciar un DVD Player portabil, precum şi cei 3 suporți optici predați la data de 24 septembrie 2015 în baza procesului-verbal emis de Curtea de Apel Bucureşti în dosarul nr. (...), pentru studierea înregistrărilor de către petent împreună cu apărătorul său ales, în cadrul întrevederilor cu acesta, într-un spațiu adecvat, cu respectarea următoarelor condiții: - întrevederile petentului cu apărătorul său ales se vor desfăşura în condițiile art. 62 din Legea nr. 254/2013; - DVD Player-ul portabil şi cei 3 suporți optici vor fi scoşi din penitenciar de către apărătorul ales al petentului la terminarea fiecărei întrevederi cu petentul, urmând a fi reintroduşi în penitenciar de către apărătorul ales al petentului-avocat la următoarea întrevedere, până la finalizarea studiului înregistrărilor, dar nu mai târziu de momentul soluționării dosarului nr. (...) al Curții de Apel Bucureşti.

Împotriva acestei soluții, petentul a formulat contestația care formează obiectul prezentului dosar. (...)

Petentul a arătat că prin intermediul DVD-playerului portabil, a cărui folosire i-a fost încuviințată, nu poate studia unul dintre cei trei suporți

optici puși la dispoziție de către instanța de apel, fiindu-i încălcat astfel dreptul la apărare.

Din aceste considerente, în baza art. 56 din Legea nr. 254/2013, va admite contestația formulată de petentul condamnat K.C. împotriva Încheierii nr. 1250 din 2 noiembrie 2015 a Judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova.

Va desființa în parte încheierea mai sus menționată și, rejudecând:

Va obliga Penitenciarul Rahova să ia măsurile legale necesare pentru a i se permite apărătorului ales al petentului să introducă în penitenciar un laptop, precum și cei trei suporți optici predați la data de 24 septembrie 2015 în baza procesului-verbal emis de Curtea de Apel București, pentru studierea înregistrărilor de către petent împreună cu apărătorul său ales în cadrul întrevederilor cu acesta, într-un spațiu adecvat, cu respectarea următoarelor condiții:

- apărătorul ales va face dovada imposibilității studierii înregistrărilor prin intermediul DVD-ului portabil a cărui utilizare a fost încuviințată prin încheierea nr. 1250 din 2 noiembrie 2015 a Judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova;

- întrevederile petentului cu apărătorul ales se vor desfășura în condițiile art. 62 din Legea nr. 253/2013;

- laptopul va fi scos din penitenciar de către apărătorul petentului la terminarea fiecărei întrevederi cu petentul, urmând a fi reintrodus în penitenciar de către apărătorul ales al petentului la următoarea întrevedere, nu mai târziu de soluționarea dosarului (...) al Curții de Apel București (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 185 din 26 ianuarie 2016, nepublicată).

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

5. Dreptul de petiționare și dreptul la corespondență

Legislație națională

Legea nr. 254/2013

Art. 63. (1) Dreptul de petiționare și dreptul la corespondență ale persoanelor condamnate sunt garantate.

(2) În sensul prezentei legi, termenul petiție include orice cerere sau sesizare adresată autorităților publice, instituțiilor publice, organelor judiciare, instanțelor naționale și internaționale.

(3) În scopul prevenirii introducerii în penitenciar, prin intermediul corespondenței și al răspunsurilor la petiții, a drogurilor, substanțelor toxice, explozibililor sau a altor asemenea obiecte a căror deținere este interzisă, plicurile sunt deschise, fără a fi citite, în prezența persoanei condamnate.

(4) Corespondența și răspunsurile la petiții au caracter confidențial și nu pot fi reținute decât în limitele și în condițiile prevăzute de lege.

(5) Corespondența și răspunsurile la petiții pot fi reținute și predate celor în drept dacă există indicii temeinice cu privire la săvârșirea unei infracțiuni. Persoana condamnată este înștiințată, în scris, cu privire la luarea acestor măsuri. Reținerea și predarea celor în drept a corespondenței și a răspunsurilor la petiții în acest caz se pot face numai pe baza dispozițiilor emise de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate, prevederile art. 147 din Codul de procedură penală aplicându-se în mod corespunzător.

Art. 64. (1) Pentru asigurarea exercitării dreptului de petiționare și a dreptului la corespondență, directorul penitenciarului are obligația de a lua măsurile corespunzătoare pentru punerea la dispoziția persoanei condamnate a materialelor necesare, precum și pentru instalarea de cutii poștale în interiorul penitenciarului.

(2) Petițiile și corespondența sunt colectate de către personalul furnizorului de servicii poștale, căruia i se asigură accesul în interiorul penitenciarului.

(3) Personalul furnizorului de servicii poștale este însoțit, în interiorul penitenciarului, de o persoană anume desemnată de directorul penitenciarului.

NATIONAL CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

(4) Răspunsurile la petiții și corespondență, adresate persoanelor condamnate, se predau de îndată destinatarului, sub semnătură.

(5) Cheltuielile ocazionate de exercitarea dreptului de petiționare și a dreptului la corespondență sunt suportate, de regulă, de către persoanele condamnate. În cazul în care aceste persoane nu dispun de mijloacele bănești necesare, cheltuielile pentru exercitarea dreptului de petiționare prin cereri și sesizări adresate organelor judiciare, instanțelor sau organizațiilor internaționale a căror competență este acceptată ori recunoscută de România și cele pentru exercitarea dreptului la corespondență cu familia, apărătorul și cu organizațiile neguvernamentale care își desfășoară activitatea în domeniul protecției drepturilor omului sunt suportate de către administrația penitenciarului.

(6) Prevederile art. 60 alin. (4) se aplică în mod corespunzător.

➡ *Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, din 10 martie 2016*

Art. 129. (1) În baza dreptului de petiționare, pentru apărarea unor drepturi sau interese, deținuții pot să adreseze cereri, reclamații și sesizări către orice persoană autorizată, instituție, organizație guvernamentală, nonguvernamentală, locală, centrală, națională sau internațională, în condițiile art. 63 și art. 64 din Lege.

(2) Deținuții sunt informați cu privire la condițiile de exercitare a dreptului de petiționare, de îndată ce sunt primiți în locurile de deținere și pe toată perioada executării pedepsei, de către personalul administrației ori alte persoane autorizate.

(3) Deținuții au posibilitatea de a se adresa direct, în scris sau verbal, judecătorului de supraveghere a privării de libertate, directorului penitenciarului ori persoanelor desemnate de acesta din urmă.

(4) Deținuților li se asigură posibilitatea de a fi ascultați de judecătorul de supraveghere a privării de libertate, inspectori sau alți reprezentanți autorizați, la solicitarea acestora, fără prezența personalului locului de deținere.

(5) La cerere, deținuții pot fi audiați de judecătorul de supraveghere a privării de libertate, conform programului stabilit de acesta, precum și săptămânal, de directorul locului de deținere.

Art. 130. (1) Deținuții au dreptul de a trimite și de a primi corespondență.

(2) Dreptul la corespondență este nelimitat.

(3) Trimiterile poștale, altele decât cele simple, se expediază de către administrația penitenciarului, la cererea deținutului.

(4) Corespondența primită de către deținuți este supusă controlului antiterorist și de specialitate.

(5) În scopul prevenirii introducerii în penitenciar, prin intermediul corespondenței, a drogurilor, substanțelor toxice, explozibililor sau altor asemenea obiecte a căror deținere este interzisă, corespondența se deschide, fără a fi citită, în prezența deținutului.

Art. 131. (1) Cheltuielile ocazionate de exercitarea dreptului de petiționare și a dreptului la corespondență sunt suportate de deținutul care exercită acest drept.

(2) Dacă deținuții nu au dispus în ultimele 30 de zile de mijloacele bănești necesare, în lei sau valută, care pot fi utilizate pe perioada executării pedepsei, cheltuielile pentru exercitarea dreptului de petiționare și a dreptului la corespondență, în regim simplu, sunt suportate de către administrația locului de deținere, în conformitate cu dispozițiile art. 64 alin. (5) din Lege.

(3) Cheltuielile ocazionate de exercitarea dreptului de petiționare și a dreptului la corespondență, prin trimiteri poștale în alt regim decât cel simplu, sunt suportate în totalitate de către deținuți.

Jurisprudență

1. În ceea priveşte eroarea de scriere a unuia dintre prenumele deținutului pe tichetele recomandate eliberate de Poşta Română la datele de 24 mai 2016, respectiv 31 mai 2016, se reține că eroarea la care face referire petentul apare în dovada de primire a corespondenței, eliberată de către oficiul poştal, fiind scrisă de către lucrătorul poştal, nu de către un angajat al Penitenciarului Bucureşti Jilava.

Împrejurarea că lucrătorul poştal a consemnat ca unul dintre prenumele deținutului este Robert, în loc de Eduard, nu este in niciun caz imputabil Administrației Penitenciarului Bucureşti Jilava, iar judecătorul de supraveghere de la Penitenciarul Bucureşti Jilava nu are competența funcțională de a verifica acțiunile angajaților companiei Poşta Română.

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Evident, în cazul în care deținutul se consideră vătămat datorită acestei erori materiale, are posibilitatea de a se adresa companiei Poşta Română.

Față de situația de fapt expusă, nu exista nici o încălcare a drepturilor persoanei private de libertate astfel cum sunt prevăzute de Legea nr. 254/2013, iar plângerea petentului apare ca nefondată (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 2466 din 19 octombrie 2016, nepublicată).

2. În ceea ce priveşte aspectul invocat privind înmânarea plicurilor de la instanțele de judecată altui deținut, s-a arătat că agentul procedural a solicitat la camera la care este cazat deținutul prezența acestuia pentru înmânarea documentelor, iar în momentul în care s-a prezentat în fața sa un deținut, agentul procedural l-a identificat prin comunicarea datelor personale (anul naşterii, părinții, condamnare etc.). Deținutul a comunicat datele solicitate şi i s-au înmânat cele 4 plicuri, administrația penitenciarului fiind în imposibilitate de a preciza dacă plicurile au fost înmânate deținutului C.G. sau petentului. S-a precizat că s-au luat măsuri de reinstruire a agenților însărcinați cu comunicarea actelor de procedură privind modul de identificare a persoanelor private de libertate. Cu privire la refuzul de a înregistra sau a comunica numărul de înregistrare a cererilor înaintate de petent, s-a comunicat că se respectă Decizia nr. 499/2007, în sensul că după înaintarea unei cereri deținutul primeşte la cameră bonul de înregistrare, neputând fi oferite detalii cu privire la o anumită cerere întrucât petentul nu a menționat nicio perioadă în care s-a lovit de refuzul administrației locului de deținere de a oferi numere de înregistrare cererilor înaintate.

Aşadar, în ceea ce priveşte aspectele invocate de petent, instanța reține că în mod corect judecătorul de supraveghere a privării de libertate a stabilit situația de fapt existentă la nivelul Penitenciarului Bucureşti Jilava relativă la respectarea drepturilor petentului, pe baza informațiilor detaliate furnizate de administrația locului de deținere care contrazic susținerile acestuia. În cursul judecății, petentul nu a reuşit să dovedească contrariul celor reținute în încheierea nr. 1102 din 12 decembrie 2016 a judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Bucureşti Jilava, nefiind propusă şi administrată vreo probă suplimentară (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 710 din 20 martie 2017, nepublicată).

3. Analizând actele şi înscrisurile dosarului, în mod corect judecătorul de supraveghere a constatat că administrația penitenciarului nu a încălcat dreptul petentului la inviolabilitatea corespondenței. Astfel, potrivit adresei emise de Penitenciarul Bucureşti Jilava, administrația penitenciarului distribuie corespondența primită de la instanțele de judecată către deținuți, aşa cum aceasta este expediată, după înregistrarea sa la secretariatul unității, iar în ceea ce priveşte comunicarea adresei în dosarul Tribunalului Bucureşti, aceasta nu s-a făcut în plic închis destinat personal reclamantului. În ceea ce priveşte susținerea reclamantului privind faptul că nu a primit confirmarea de primire a corespondenței de la Oficiul Poştal Jilava, potrivit adresei sus-menționate, petentul a semnat în Registrul pentru evidența expedierilor poştale personale ale deținuților în regim recomandat pentru primirea tichetului pentru corespondența din data de 15 iulie 2016.

Având în vedere mențiunile din adresa emisă de Penitenciarul Bucureşti Jilava, susținute la nivel probator prin înscrisurile ataşate, instanța reține că petentul nu a primit plicul închis de la Tribunalul Bucureşti deoarece această instituție nu a introdus corespondența într-un plic închis, iar nu pentru că agenții din penitenciar i-ar fi deschis corespondența. În ceea ce priveşte tichetul de corespondență, petentul l-a primit cu certitudine de vreme ce semnătura sa se regăseşte în Registrul pentru evidența expedierilor poştale personale ale deținuților în regim recomandat. Astfel cum reține şi judecătorul de supraveghere, tichetul reprezintă o înştiințare despre primirea scrisorii, iar scrisoarea urmează să fie predată ulterior destinatarului împreună cu formularul Confirmare de primire (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 2381 din 13 octombrie 2016, nepublicată).

4. Astfel, din relațiile înaintate la dosar de administrația Penitenciarului Rahova, la solicitarea judecătorului de supraveghere, instanța reține că la data de 20 martie 2017 petentul a primit, cu ocazia exercitării dreptului la corespondență, un plic ce a fost returnat de lucrătorul desemnat să ridice corespondența de la Oficiul Poştal nr. 51, având în vedere faptul că plicul avea un conținut necorespunzător, în sensul că acesta conținea plicuri, timbre şi coli de scris.

Instanța reține, astfel cum a reținut şi judecătorul de supraveghere, că, față de prevederile art. III pct. 11 şi 12 din Anexa nr. 1 la H.G. nr. 157/2016,

hârtia pentru scris, plicurile și timbrele poștale pot fi dobândite numai prin cumpărare sau prin procedura de distribuire a materialelor destinate exercitării dreptului de petiționare și a dreptului la corespondență aprobată prin decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, neputând fi primite prin sectorul „Vizită" ori prin corespondență.

Instanța mai reține că deținuților le-au fost aduse la cunoștință, prin afișare în locuri vizibile, categoriile de bunuri ce nu pot fi primite prin intermediul corespondenței.

Având în vedere cele reținute mai sus, instanța constată că în mod corect judecătorul de supraveghere a reținut că nu există o încălcare actuală, efectivă și culpabilă din partea Penitenciarului Rahova a dreptului petentului la corespondență, câtă vreme plicul adresat petentului a fost restituit familiei acestuia deoarece conținea bunuri ce nu pot fi primite prin corespondență (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 1410 din 13 iunie 2017, nepublicată).

5. Prin plângerea adresată judecătorului de supraveghere a privării de libertate, persoana condamnată C.D. a invocat încălcarea dreptului la petiționare prin refuzul de a i se permite achiziționarea unui computer personal utilat și a unei imprimante, necesare la redactarea plângerilor, petițiilor interne și externe de către administrația locului de detenție – Penitenciarul București Jilava. (...)

Cu privire la dreptul la petiționare, instanța reține, în acord cu judecătorul de supraveghere, incidența dispozițiilor art. 64 din Legea nr. 254 ce reglementează măsurile pentru asigurarea dreptului de petiționare și a dreptului la corespondență, „pentru asigurarea exercitării dreptului de petiționare și a dreptului la corespondență, directorul penitenciarului are obligația de a lua măsurile corespunzătoare pentru punerea la dispoziția persoanei condamnate a materialelor necesare, precum și pentru instalarea de cutii poștale în interiorul penitenciarului. Petițiile și corespondența sunt colectate de către personalul furnizorului de servicii poștale, căruia i se asigură accesul în interiorul penitenciarului".

Prin decizia nr. 488 din 24 iunie 2016 a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, în vederea interpretării unitare a

expresiei materialelor necesare destinate pentru asigurarea dreptului de petiționare și a dreptului la corespondență, au fost stabilite, în mod limitativ, materialele pe care penitenciarul le va pune la dispoziție în vederea exercitării dreptului anterior amintit, respectiv plicuri, timbre poștale, pixuri cu pastă și hârtie de scris format A4.

De asemenea, dispozițiile art. 140 din Ordinul Ministrului Justiției nr. 2199/2011 prevăd că *„(1) În situația în care penitenciarul nu poate asigura calculatoare din dotarea proprie în vederea susținerii activităților de educație și asistență psihosocială recomandate în planul individualizat, pot beneficia de calculatoare personale de tip desktop sau minitower persoanele condamnate care nu au fost sancționate disciplinar în ultimele 6 luni pentru abaterile prevăzute de Lege și care îndeplinesc una dintre următoarele condiții: a) participă de cel puțin un an la activitățile de instruire școlară, în condițiile prevăzute de Lege; b) urmează cursuri universitare, în urma aprobării primite din partea directorului locului de deținere; c) participă la cursuri de calificare profesională care necesită utilizarea calculatorului – pe durata cursului; d) participă de cel puțin 6 luni, în mod constant, la programele sau activitățile educații recomandate. (2) În vederea obținerii aprobării directorului locului de deținere, este necesar avizul coordonatorului sectorului reintegrare socială, al directorului adjunct pentru siguranța deținerii și regim penitenciar, al lucrătorului cu atribuții pe linia prevenirii criminalității și terorismului și al responsabilului sectorului IT”*, iar ale art. *141 din același act prevăd că „(1) administrația locului de deținere stabilește spațiile și intervalele orare în care persoanele condamnate pot utiliza calculatoarele personale și ia măsuri pentru asigurarea integrității acestora în perioada în care nu sunt utilizate. (2) Se interzic păstrarea și utilizarea calculatoarelor personale în camerele de deținere”*.

Față de dispoziția anterior enunțată, se constată că petentul nu se regăsește în niciuna dintre situațiile prevăzute de art. 140 alin. (1) din Ordinul Ministrului Justiției nr. 2199/2011 și nu are recomandări în planul individualizat pentru a beneficia de calculator personal în vederea susținerii activităților de educație și asistență psihosocială (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 263 din 1 februarie 2017, nepublicată).

6. Instanța reține că, potrivit relațiilor existente la dosarul cauzei la punctul comercial din incinta unității, au existat spre vânzare caiete dictando de tip „studențesc", însă în prezent aceste produse nu se mai regăsesc spre comercializare deoarece nu au mai existat solicitări în acest sens din partea deținuților. În schimb, în oferta magazinului se regăsesc, pentru exercitarea dreptului de corespondență al deținuților, caiete dictando pe format A5, precum şi topuri de hârtie A4. În plus, în baza unor solicitări scrise, aprobate de directorul unității, deținuții pot solicita achiziționarea unor bunuri necesare şi care se pot regăsi în oferta magazinului din incinta unității, sens în care judecătorul reține, față de relațiile depuse la dosar din partea administrației penitenciarului, că deținutul a formulat cererea nr. 1/69 din 26 ianuarie 2017 prin care solicită achiziționarea unor caiete în format A4, solicitare ce se află îh curs de soluționare, neexistând, aşadar, în prezent, o soluție de respingere de către administrația penitenciarului în privința cererii formulată de petent (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 809 din 11 aprilie 2017, nepublicată).

7. În ceea ce priveşte al doilea aspect reclamat de petent, instanța reține că nu au existat situații în care acestuia să îi fie aduse la cunoştință cu întârziere, peste termenul legal prevăzut de Codul de procedură penală, citațiile şi notele de transfer emise de instanțele de judecată, administrația penitenciarului depunând toate diligențele necesare pentru aducerea la cunoştința deținuților, în cel mai scurt timp posibil, a acestor acte de procedură. Sub acest aspect, față de informațiile comunicate de Penitenciarul Rahova, susținerile petentului apar ca nefiind întemeiate.

Referitor la împrejurarea că petentul este scos afară, prin frig, pentru a da o declarație în sensul că solicită judecarea cauzei în lipsă, instanța reține că procedura urmată de administrația Penitenciarului Rahova este următoarea: în fiecare dimineață în care urmează ca deținuții să fie prezentați la instanțele de judecată, se verifică şi se cunoaşte cu exactitate aspectul referitor la obligativitatea prezentării acestora la instanțe de judecată, avându-se în vedere inclusiv mandatele de aducere emise de instanță, precum şi citațiile emise cu 24 de ore înaintea termenului de judecată. Astfel, persoanele private de libertate care trebuie să fie prezentate în fața instanțelor de

judecată sunt conduse la punctul de primire deținuți, unde au posibilitatea să completeze declarația de neprezentare la termenul de judecată.

Instanța observă că, pentru o mai bună organizare, administrația penitenciarului verifică în dimineața din ziua în care este fixat termenul de judecată care sunt persoanele private de libertate a căror prezență este necesară în fața instanței de judecată, avându-se în vedere toate citațiile și mandatele de aducere primite, inclusiv pe cele emise cu 24 de ore înaintea termenului de judecată, iar persoanele în cauză sunt conduse la punctul de primire deținuți, pentru a fi transportate la instanța de judecată, însă la acel punct există posibilitatea acestora să completeze declarația de neprezentare la termenul de judecată, caz în care se pot întoarce în camera de deținere.

Procedura urmată de administrația penitenciarului are în vedere o mai bună organizare pentru a asigura prezența persoanelor private de libertate în fața instanței de judecată, acest interes fiind superior celui individual al petentului de a nu fi condus dimineața la punctul de primire deținuți, neexistând o încălcare a drepturilor sale prin această manieră de procedare (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 697 din 29 martie 2017, nepublicată).

8. Potrivit procesului-verbal din 19 ianuarie 2017, judecătorul de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Jilava, pentru a verifica aspectele semnalate de petent prin plângere, a procedat la un control inopinat pe Secția a IV-a de deținere din cadrul penitenciarului, ocazie cu care a constatat că pe holul de acces la curtea de plimbare a secției de deținere este amplasată o cutie poștală de dimensiuni mari aparținând companiei Poșta Română, prevăzută cu sistem de siguranță, iar fanta cutiei permite depunerea unui plic format A4. Acesta a mai constatat că sistemul de siguranță nu permite sustragerea corespondenței depuse și nu se poate acționa asupra interiorului cutiei poștale fără a fi deschisă cu cheia, care este deținută exclusiv de către lucrătorii Poștei Române.

Având în vedere aceste constatări, precum și adresa înaintată de Penitenciarul Jilava, instanța reține că directorul penitenciarului și-a îndeplinit obligația de a instala cutii poștale în interiorului penitenciarului, care sunt prevăzute cu un sistem de siguranță pentru a preveni sustragerea corespondenței, iar petițiile și corespondența sunt ridicate de către personalul

furnizorului de servicii poștale, căruia i se asigură accesul în interiorul penitenciarului.

Susținerile petentului că administrația penitenciarului i-a reținut și distrus corespondența, deoarece a transmis mai multe mai multe plicuri adresate către diferite instituții ale statului și nu a primit răspuns la ele, nu poate fi reținută ca întemeiată, nefiind susținută de nicio probă sau alte indicii temeinice. Nu se poate deduce în mod rezonabil că administrația penitenciarului i-ar fi distrus acestuia corespondența doar din faptul că acesta nu a primit anumite răspunsuri la corespondența sau petițiile adresate, personalul Poștei Române fiind cel care ridică de la cutiile poștale corespondența transmisă, neputându-se astfel imputa administrației penitenciarului o eventuală neîndeplinire corespunzătoare a obligației Poștei Române de a transmite corect corespondența.

Deținuții au și posibilitatea, potrivit adresei Penitenciarului Jilava, de a transmite prin serviciul corespondență plicuri recomandate sau cu confirmare de primire, aceștia fiind înștiințați, prin recipisă, cu privire la numărul de recomandată comunicat de Oficiul Poștal. Conform art. 128 alin. (2) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013, trimiterile poștale, altele decât cele simple, se expediază de către administrația penitenciarului, la cererea deținutului. Astfel, pentru alte trimiteri poștale decât cele simple, precum cele recomandate sau cu confirmare de primire, nu există obligația ca acestea să fie ridicate în mod direct de personalul serviciilor poștale din mâna deținutului, ci se vor expedia de către administrația penitenciarului, acesta primind ulterior recipisa emisă de Oficiul Poștal, iar administrația penitenciarului neputând impune companiei care prestează servicii poștale anumite sarcini, precum să ridice de la fiecare deținut în parte corespondența.

Totodată, faptul că petentul nu ar fi primit răspunsul așteptat la petiția adresată Direcției Naționale Anticorupție, ci i s-ar fi răspuns că petiția a fost declinată spre competentă soluționare, nu poate atrage în mod rezonabil concluzia că aceasta i-ar fi fost extrasă și înlocuită de către administrația penitenciarului.

Cu privire la faptul că, potrivit anexei 1 a Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013, deținuții nu pot primi prin sectorul vizită efecte poștale, aceștia având doar posibilitatea de a le cumpăra, instanța reține că nu are

competența funcțională în prezenta cauză de a face aprecieri sau a cenzura anumite dispoziții legale. Aşa cum s-a arătat mai sus, instanța a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate invocată de petent, excepția fiind inadmisibilă, dispozițiile unei hotărâri de guvern neputând face obiectul acesteia, acestea putând fi atacate eventual doar pe calea contenciosului administrativ.

Analizând actele şi lucrările dosarului, se reține, în concluzie, că administrația penitenciarului nu a dispus vreo măsură cu implicații negative în ceea ce priveşte drepturile petentului la petiționare şi corespondență, din actele existente la dosar nerezultând că aspectele reclamate de petent sunt fondate (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 964 din 12 aprilie 2017, nepublicată).

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

6. Dreptul la convorbiri telefonice

Legislație

Legea nr. 254/2013

Art. 65. (1) Persoanele condamnate au dreptul să efectueze convorbiri telefonice de la telefoanele publice instalate în penitenciare. Convorbirile telefonice au caracter confidențial.

(2) Pentru asigurarea exercitării dreptului la convorbiri telefonice, directorul penitenciarului are obligația de a lua măsurile necesare pentru instalarea de telefoane publice în interiorul penitenciarului.

(3) Cheltuielile ocazionate de efectuarea convorbirilor telefonice sunt suportate de către persoanele condamnate.

(4) Numărul și durata convorbirilor telefonice se stabilesc prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, din 10 martie 2016

Art. 133. (1) Deținuții au dreptul de a efectua, pe cheltuiala lor, convorbiri telefonice de la telefoanele instalate în incinta sectorului de deținere, cu cel mult 10 persoane din exteriorul penitenciarului, atât din țară, cât și din străinătate. Persoanele ce pot fi contactate de către deținuți sunt cele prevăzute la art. 2 lit. m), avocatul, notarul public, executorul judecătoresc, mediatorul autorizat ori de altă persoană cu atribuții oficiale, precum și de reprezentantul diplomatic, în cazul deținuților de cetățenie străină.

(2) Numele și numărul de telefon al persoanelor prevăzute la alin. (1) se indică în cererea scrisă a deținutului, care se supune spre aprobare directorului penitenciarului.

(3) În funcție de regimul de executare în care sunt incluși, deținuții pot efectua convorbiri telefonice, după cum urmează:

a) zilnic, deținuții cărora li se aplică regimul de executare deschis, semideschis și închis, precum și cei cărora nu li s-a stabilit încă regimul de

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

executare, 10 apeluri telefonice, cu durata maximă cumulată de 60 de minute;

b) zilnic, deținuții cărora li se aplică regimul de maximă siguranță, precum și cei care prezintă risc pentru siguranța penitenciarului, 3 apeluri telefonice cu durata maximă cumulată de 30 de minute.

(4) Procedura de selecție a operatorilor serviciilor de telefonie necesare exercitării dreptului deținuților la convorbiri telefonice, categoriile de servicii de telefonie și condițiile de furnizare a acestora se reglementează prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Jurisprudență

1. Instanța, verificând toate actele care au stat la baza pronunțării de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Bucureşti Jilava a încheierii nr. 140 din 17 februarie 2017 din dosarul nr. 64/2017 şi relațiile comunicate suplimentar, apreciază contestația acestuia ca fiind neîntemeiată.

Astfel, instanța reține că, potrivit adresei emise de Penitenciarul Bucureşti Jilava, în cadrul secției E6 sunt instalate nouă telefoane, două dispuse în curtea de plimbare şi şapte pe holul secției deținere, pentru un efectiv mediu de 184 persoane condamnate. S-a menționat că numărul de aparate telefonice este stabilit de furnizor în funcție de statisticile de utilizare ale acestora şi de solicitările persoanelor private de libertate, iar atunci când au fost semnalate defecțiuni, acestea au fost remediate. De asemenea, din adresa anterior menționată reiese că persoanele condamnate pot efectua convorbiri telefonice pe toată perioada zilei cât timp uşile camerelor de deținere sunt deschise (08.15-11.30 şi 13.00-17.00), exceptând intervalul orar de distribuire a mesei (11.30-13.00).

Având în vedere probele administrate în cauză, se apreciază că petentul nu a reuşit să facă dovada contrară celor susținute prin adresa emisă de Penitenciarul Jilava, simplele sale afirmații, necoroborate cu alte mijloace de probă, nefiind apte a conduce la admiterea prezentei plângeri.

De asemenea, susținerile petentului referitoare la încălcarea confidențialității convorbirilor telefonice prin faptul că pe holul secției de deținere

este gălăgie nu sunt aspecte imputabile administrației locului de deținere, persoanele condamnate executând pedepsele în regim semideschis unde ușile camerelor sunt deschise în raport cu dispozițiile și în condițiile reglementate de prevederile art. 37 alin. (3) din Legea nr. 254/2013 (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 943 din 7 aprilie 2017, nepublicată).

2. Față de dispozițiile legale sus-menționate, coroborat cu înscrisurile existente la dosar, se constată că în Penitenciarul Jilava București accesul fiecărei persoane condamnate la convorbiri telefonice în țară și străinătate este asigurat de administrația locului de deținere. Astfel, rămâne de analizat în continuare dacă au existat încălcări ale acestui drept în cazul petentului.

Din relațiile furnizate de Penitenciarul Jilava București reiese că petentul condamnat a fost citat în data de 8 septembrie 2016 la Tribunalul Ilfov într-un dosar având ca obiect liberare condiționată. Dat fiind faptul că această instanță nu a comunicat până la orele 15.00 (când s-a terminat programul de lucru) soluția cu privire la contestația petentului (admitere/respingere), deținutului i-a fost blocat accesul la banii în contul personal, deoarece a fost pregătit statul cu banii pentru liberare, stat care, împreună cu banii, după ora 15.00, este lăsate în Punctul de Primire Deținuți. În condițiile în care instanța de control judiciar nu a dispus punerea în libertate a deținutului, în ziua următoare, la orele 07.00, contul acestuia a fost deblocat.

Astfel, nu există dubii că banii petentului din contul personal au fost blocați în intervalul orar 15.00–07.00, acesta fiind deci în imposibilitate de a efectua eventuale convorbiri telefonice în interiorul programului anume stabilit în acest sens, existând deci o ingerință în dreptul petentului la convorbiri telefonice (între orele 15.00-22.00 – ora stingerii).

În continuare, instanța va analiza dacă această ingerință a fost proporțională, rezonabil și legal justificată. Astfel, potrivit art. 70 alin. (4) lit. h) din Legea nr. 254/2013, cotele din sumele de bani cuvenite persoanelor condamnate pentru munca prestată, sumele primite de la persoane fizice sau juridice în timpul executării pedepsei și sumele aflate asupra lor la primirea în penitenciar sunt evidențiate în fișa contabilă nominală a persoanelor

condamnate şi *pot fi folosite pentru*: (...) *plata transportului până la domiciliu, la punerea în libertate.*

Se constată că în data de 8 septembrie 2016, petentul a fost citat la Tribunalul Ilfov în dosarul penal nr. (...) ce avea ca obiect o contestaţie în anulare promovată de petent împotriva unei decizii date într-o contestaţie referitoare la o cerere de liberare condiţionată respinsă. Astfel, din punct de vedere procedural, exista posibilitatea ca petentul să fie pus în libertate, în cazul unei eventuale admiteri a cererii şi, cum până la încheierea programului de lucru nu se comunicase soluţia instanţei, în aplicarea dispoziţiilor art. 70 alin. (4) lit. h) din Legea nr. 254/2013, blocarea sumei de bani din contul personal apare ca fiind legală şi rezonabil justificată. Cum deblocarea contului petentului s-a făcut în ziua următoare, la începutul programului de lucru (orele 07.00), se constată că ingerinţa, în sine, nu a fost de o durată excesivă, dimpotrivă, minimală şi proporţională cu scopul urmărit (de altfel, fiind mai degrabă în interesul petentului). Instanţa nu poate ignora şi faptul că petentul folosea telefonul foarte rar (de exemplu, în datele de 26 iunie 2016, apoi tocmai la data de 15 august 2016), iar, deşi i s-a deblocat contul în data de 9 septembrie 2016, abia după cca. 1 lună a înţeles să aibă o convorbire telefonică. Or, inclusiv aceste ultime aspecte denotă faptul că afirmaţiile petentului din plângere cum că ar fi fost „torturat psihic" ar constitui, mai degrabă, şicane la adresa unităţii de penitenciar, decât un real interes în exercitarea cu bună-credinţă a drepturilor sale în detenţie.

Date fiind cele mai sus expuse, faţă de actele dosarului, instanţa constată că unitatea de penitenciar a respectat drepturile petentului, iar măsura în referire la situaţia contului personal al acestuia în data de 8 septembrie 2016 a fost în concordanţă cu legea, rezonabil justificată şi proporţională cu scopul urmărit, astfel că prezenta contestaţie apare ca nefondată, urmând a fi respinsă ca atare (Jud. Sect. Bucureşti, sent. pen. nr. 2585 din 1 noiembrie 2016, nepublicată).

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

7. Dreptul la comunicări on-line

Legislație

➡ *Legea nr. 254/2013*

Art. 66. (1) Pentru anumite categorii de persoane condamnate, se poate facilita comunicarea on-line cu membrii de familie sau alte persoane.

(2) Categoriile de persoane condamnate, numărul și durata comunicărilor on-line, precum și modalitatea de acordare a acestora se stabilesc prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

➡ *Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, din 10 martie 2016*

Art. 134. (1) În vederea menținerii unei legături constante și a creșterii șanselor de îmbunătățire a relațiilor cu mediul de suport al deținuților cu grad ridicat de vulnerabilizare sau identificați cu nevoi speciale se poate acorda dreptul la comunicări on-line, pe baza unei programări prealabile.

(2) Categoriile de deținuți care pot beneficia de comunicări on-line, din cauza distanței mari de la domiciliu la penitenciar sau a altor motive justificate și care nu sunt vizitați de membrii de familie, aparținători sau alte persoane, sunt:

a) deținuții care au o bună comportare, participă activ la programele și activitățile educative, de asistență psihologică și asistență socială recomandate în Planul individualizat de evaluare și intervenție educativă și terapeutică ori la activități lucrative;

b) tinerii din penitenciarele pentru tineri;

c) femeile din penitenciarele sau secțiile de femei;

d) deținuții internați în penitenciarele-spital.

(3) Comunicările on-line sunt condiționate de concluziile sau recomandările evaluării sociale, consemnate în Dosarul de educație și asistență psihosocială.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (2), pot efectua comunicări on-line și deținuții ai căror membri de familie, aparținători sau alte persoane se află în situații de catastrofe, calamități, boală gravă, deces sau în alte cazuri temeinic justificate.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

(5) Deținuții aflați în situațiile de la alin. (2) pot comunica on-line de 4 ori pe lună. Durata comunicării on-line este de până la 30 de minute, iar, pentru deținuții aflați în una din situațiile prevăzute la alin. (4) pe întinderea evenimentelor, durata este de până la 1 oră zilnic.

(6) Directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor poate aproba comunicări on-line între deținuții din locuri de deținere diferite, în condițiile prevăzute la alin. (1) și (5) și art. 136 alin. (2).

Art. 136. (1) Deținuții beneficiază de dreptul la comunicări on-line în baza aprobării directorului, la propunerea asistentului social sau a altui reprezentant al sectorului reintegrare socială cu responsabilități similare sau la cererea deținutului însoțită de un referat întocmit de asistentul social sau a altui reprezentant al sectorului reintegrare socială cu responsabilități similare.

(2) Prin aprobarea dată, directorul penitenciarului stabilește termenul la care va fi realizată o nouă analiză a situației deținutului, care nu poate fi mai mare de un 1 an. În cazul prevăzut la art. 134 alin. (4) stabilește periodicitatea comunicării on-line.

(3) Directorul penitenciarului poate anula aprobarea dacă situația deținutului se îmbunătățește din perspectiva relațiilor cu mediul de suport.

(4) Pentru efectuarea comunicărilor on-line, deținutul transferat într-un alt penitenciar are nevoie de o nouă aprobare.

(5) Directorul penitenciarului stabilește zilele și intervalele orare în care au loc comunicările on-line.

(6) Comunicările on-line au caracter confidențial.

(7) Administrația penitenciarului ține evidența acordării dreptului la comunicări on-line.

Jurisprudență

1. Astfel, se constată că cererile deținutului prin care a solicitat exercitarea dreptului privind convorbirile on-line au fost respinse întrucât nu au fost îndeplinite condițiile prev. de art. 134 din H.G. nr. 157/2016, deținutul fiind vizitat constant de membrii de familie, aparținători sau alte persoane, astfel cum rezultă din fișa individuală. Instanța mai constată că cererea pentru eliberarea unui referat medical a fost soluționată în termen legal, astfel cum rezultă din fișa individuală a deținutului. Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 837 din 29 martie 2017, nepublicată).

8. Dreptul la plimbare zilnică

Legislație

➨ *Legea nr. 254/2013*

Art. 67. Fiecărei persoane condamnate i se asigură zilnic plimbarea în aer liber timp de minimum o oră, în funcție de regimul de executare a pedepsei privative de libertate.

➨ *Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, din 10 martie 2016*

Art. 137. (1) Prin *durata plimbării zilnice* se înțelege timpul petrecut în curțile de plimbare sau alte spații amenajate de către deținutul care poate să desfășoare această activitate.

(2) Deținuților din regimul de maximă siguranță și închis li se asigură plimbarea în aer liber în condițiile art. 58 și 69.

(3) Deținuților din regimul semideschis și deschis li se asigură accesul la curțile de plimbare, pe perioada în care ușile camerelor sunt deschise, conform programului aprobat de directorul penitenciarului.

(4) Pe timpul transferului deținuților de la un penitenciar la altul, deținuții beneficiază de timp pentru fumat și necesități fiziologice și medicale în penitenciarele de tranzit, stabilite prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Jurisprudență

1. Față de înscrisurile depuse la dosar din partea administrației penitenciarului respectiv față de verificările efectuate în aplicația informatizată, judecătorul reține că petentul este în prezent cazat în cadrul secției de deținere E4, iar secțiile deținere E4, E5 și E6 beneficiază de 6 curți de plimbare care în momentul de față sunt dotate cu toalete (pisoare) și acces la apa potabilă. Conform relațiilor depuse la dosar din partea administrației penitenciarului, pisoarele au fost montate pe pereții de beton din interiorul

BCU Cluj / Central University Library

curților de plimbare pentru a asigura prinderea acestora, având în vedere faptul că fiecare curte de plimbare are în componența ei în lateral garduri de sârmă care nu permit prinderea obiectelor sanitare, pisoarele fiind amplasate la o distanță apreciabilă față de telefoanele montate pe pereți în curțile de plimbare, astfel încât este respectată intimitatea deținuților.

Totodată, potrivit relațiilor comunicate de administrația penitenciarului, sistemul de apă potabilă a fost montat pe gardurile din incinta curților de plimbare, acest sistem fiind racordat la rețeaua de apă potabilă din cadrul unității, astfel încât sunt îndeplinite condițiile sanitare de potabilitate având în vedere că unitatea deține stație de clorinare, iar analizele sunt efectuate lunar, nedepășindu-se parametrii legali admiși. Conform relațiilor comunicate de administrația penitenciarului, apa de la robineți se scurge pe pământ, pe spațiul din afara curților de plimbare.

De asemenea, potrivit relațiilor depuse la dosar din partea administrației penitenciarului, curțile de plimbare la care petentul efectuează plimbarea zilnică nu sunt în prezent dotate cu bănci, însă acestea vor fi confecționate și amplasate până la sfârșitul anului.

Verificând schița spațiului destinat plimbării persoanelor private de libertate arestate preventiv, condamnate din regimul de maximă siguranță și închis, sancționate disciplinar cu izolarea, precum și celor care prezintă risc pentru siguranța penitenciarului, astfel cum se regăsește această schiță în anexa nr. 28 la O.M.J. nr. 1676/C din 24 iunie 2010 pentru aprobarea Regulamentului privind siguranța locurilor de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor (act normativ actualmente în vigoare conform prevederilor art. V din O.U.G. nr. 3/2014), judecătorul de supraveghere a privării de libertate a constatat că pe această schiță sunt desenate toaleta, sursa de apă potabilă și băncile, dar nu sunt prevăzute sisteme de alertare a agenților penitenciarului.

Față de această împrejurare, constatând că în prezent la curțile de plimbare efectuează plimbarea zilnică există toalete (pisoare) și sursă de apă potabilă, instalate cu respectarea dispozițiilor legale, dar nu există bănci, respectiv constatând că unitatea are în vedere în perioada următoare confecționarea și instalarea de bănci la curțile de plimbare, judecătorul a admis în parte plângerea formulată de petent și a obligat Penitenciarul Rahova să doteze cu bănci curțile de plimbare la care petentul efectuează plimbarea zilnică. (...)

Analizând în acest contestația dedusă judecății, instanța apreciază că este întemeiată pentru următoarele considerente:

În ceea ce privește dotarea curților de plimbare, instanța reține, astfel cum a reținut și judecătorul de supraveghere și cum rezultă din înscrisurile depuse la dosar de administrația penitenciarului, că în prezent la curțile de plimbare în care petentul efectuează plimbarea zilnică există toalete (pisoare) și sursă de apă potabilă.

Având însă în vedere schița curților de plimbare și fotografia care redă modul de amplasare a pisoarelor în raport de locul în care sunt poziționate posturile telefonice, instanța constată că este întemeiată susținerea petentului în sensul că deținuților nu li se asigură intimitatea în momentul satisfacerii nevoilor fiziologice, în condițiile în care nici pisoarele și nici posturile telefonice nu sunt încadrate cu paravane.

Pentru remedierea acestei situații, instanța apreciază că se impune dotarea curților de plimbare cu cabine wc, care să fie amplasate la o distanță corespunzătoare de posturile telefonice (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 817 din 11 aprilie 2017, nepublicată).

2. Cu privire la dotarea curților de aer, instanța reține că, potrivit art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.

Statul, prin organele sale, are obligația de a lua măsuri pozitive prin care să împiedice supunerea persoanelor aflate în stare de detenție la măsuri sau tratamente degradante. Organele statului, administrația Penitenciarului Rahova în cauză, nu pot invoca lipsa disponibilităților financiare sau imposibilitatea practică de a pune în executare astfel de măsuri, acestea având o obligație de rezultat foarte clară: prevenirea supunerii persoanelor încarcerate la tratamente inumane și degradante.

Referitor la măsurile luate de administrația Penitenciarului Rahova privind dotarea curților de aer, instanța constată că în prezent la nivelul curții de plimbare aferentă secției unde este încarcerat petentul există un pisoar și o sursă de apă (sistemul de apă potabilă este montat pe gardul din incinta curții de plimbare, acest sistem fiind racordat de la rețeaua de apă potabilă din cadrul unității).

În opinia instanței, aceste măsuri nu sunt suficiente. În primul rând se impune dotarea cu wc-uri, şi nu cu pisoare, acestea din urmă nefiind suficiente pentru toate nevoile fiziologice ale unei persoane. Totodată, raportat la numărul de persoane scoase la plimbare concomitent în curtea respectivă, circa 50, şi la perioada pe care aceştia o petrec în acel spațiu, existența unui singur wc nu ar fi suficientă, impunându-se dotarea cu cel puțin 3 wc-uri.

Imposibilitatea amenajării wc-urilor, raportat la subdimensionarea sistemului de canalizare, nu poate reprezenta un motiv care să exonereze administrația penitenciarului de această obligație. Aceasta trebuie să întreprindă măsuri pentru modernizarea sistemului de canalizare sau să găsească alte soluții alternative (de exemplu, wc-uri ecologice).

Totodată, nici modalitatea de a asigura apă potabilă nu corespunde standardelor impuse de Convenția Europeană a Drepturilor Omului. În acest sens, se impune reamenajarea sursei de apă potabilă din cadrul aceleiaşi curți de aer (se vor asigura cel puțin 3 surse de apă potabilă, dotate cu robinet, vas chiuvetă, săpun, acestea urmând a fi conectate la sistemul de canalizare).

Din aceste considerente, instanța, în baza art. 56 din Legea nr. 254/2013, va admite contestația formulată de petentul condamnat împotriva Încheierii nr. 1083 din 30 septembrie 2016 a Judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova.

Va desființa în parte încheierea contestată şi, rejudecând: obligă administrația Penitenciarului Bucureşti Rahova să doteze curtea de aer aferentă secției unde este încarcerat petentul cu wc-uri (cel puțin 3) şi să reamenajeze sursa de apă potabilă din cadrul aceleiaşi curți de aer (se vor asigura cel puțin 3 surse de apă potabilă, dotate cu robinet, vas chiuvetă, săpun, acestea urmând a fi conectate la sistemul de canalizare) (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 2631 din 15 noiembrie 2016, nepublicată).

3. Referitor la dreptul la plimbare zilnică, instanța constată că pierderea ocazională a exercitării acestui drept, justificată de ducerea deținutului la instanțe ori alte organe judiciare, nu reprezintă o încălcare a dreptului menționat.

BCU IAŞI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

De altfel, acest drept a fost prevăzut de lege doar pentru perioadele în care deținuții se află în interiorul penitenciarului. Or, în ziua respectivă, petentul a fost dus la un organ judiciar, la cererea legală a acestuia, pentru audieri într-un dosar penal (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 902 din 13 mai 2015, nepublicată).

4. Astfel, din actele dosarului rezultă că la nivelul Penitenciarului Bucureşti Jilava curțile de plimbare nu sunt dotate cu instalații necesare asigurării accesului la apă potabilă sau cu instalații pentru satisfacerea nevoilor fiziologice, persoanele private de libertate putând utiliza grupurile sanitare din camerele de deținere, la care au acces nestingherit pe timpul exercitării dreptului la plimbare.

Aşadar, instanța apreciază că împrejurarea reclamată de către petent – respectiv că nu există sursă de apă potabilă şi toaletă (wc) la curtea de plimbare – nu echivalează cu o încălcare a dreptului la condiții minime de detenție, având în vedere că petentul poate utiliza nestingherit grupul sanitar din camera de deținere pe timpul exercitării dreptului la plimbare şi are dreptul de a deține asupra sa apă sau alte băuturi răcoritoare.

Cu privire la aspectul invocat de către petent, în sensul că nu există un spațiu amenajat pentru fumat după închiderea uşilor, instanța reține că fumatul este interzis în toate spațiile publice închise, iar conform Regulamentului de ordine interioară al Penitenciarului Bucureşti Jilava, fumatul este permis la curțile de plimbare şi pe terenurile de sport, iar administrația penitenciarului a adus la cunoştința deținuților faptul că fumatul în camerele de deținere este interzis şi constituie abatere disciplinară. Aşadar, susținerea petentului este lipsită de temei legal, întrucât dispozițiile normative nu prevăd posibilitatea înființării unui spațiu pentru fumat în spațiile închise, respectiv în locurile de deținere cu regim deschis şi semideschis, cum este Penitenciarul Bucureşti Jilava.

Prin urmare, instanța constată că nu au fost încălcate drepturile invocate de către petent, astfel cum sunt acestea prevăzute de Legea nr. 254/2013 (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 457 din 22 februarie 2017, nepublicată).

5. Instanța, verificând toate actele care au stat la baza pronunțării de către judecătorul supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Spital Bucureşti Jilava a încheierii nr. 82 din 19 august 2016 din dosarul nr. 72/2016, apreciază contestația acestuia *ca fiind neîntemeiată*.

Astfel, instanța reține că din adresa emisă de Penitenciarul Spital Bucureşti Jilava rezultă că, în ceea ce priveşte curtea de plimbare F2, din dotarea acesteia face parte şi o copertină care s-a deteriorat din cauza faptului că aceasta este folosită în mod frecvent, fiind expusă schimbărilor climatice, motiv pentru care a fost retrasă în vederea recondiționării. S-a mai precizat că administrația a demarat procedurile pentru achiziția unei copertine noi. Administrația a mai învederat că nu a furnizat informații false judecătorului de supraveghere în ceea ce priveşte dosarul nr. 69/2016, copertina fiind ridicată în mai multe rânduri încercând a fi recondiționată. Cu privire la faptul că administrația penitenciarului îi încalcă petentului dreptul la igienă s-a arătat că petentul îşi poate exercita zilnic dreptul la plimbare, în intervalul 14.30-16.30, iar îmbăierea persoanelor private de libertate are loc 4 ori pe săptămână în intervalul orar 15.00-16.00.

În acest cadru, rezultă, aşadar, că petentul îşi poate desfăşura nestingherit plimbarea zilnică, conform programului aprobat, în intervalul orar 14.30-16.30, demontarea temporară a copertinei pentru a fi recondiționată neechivalând cu îngrădirea dreptului la plimbare în condițiile în care această situație este temporară, iar petentul are posibilitatea de a se proteja de soare sau de ploaie cu vestimentație adecvată. Se mai observă că petentului nu îi este încălcat dreptul la igienă, acesta având posibilitatea de a se îmbăia zilnic de 4 ori pe săptămână în intervalul orar 15.00-16.00, program care nu se suprapune decât parțial cu programul de plimbare (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 2337 din 10 octombrie 2016, nepublicată).

6. Din înscrisurile depuse la dosarul cauzei rezultă că petentul ar avea dreptul, zilnic, la o plimbare de cel puțin o oră pe zi, acesta fiind încadrat în categoria deținuților care muncesc şi care se implică şi în cadrul celorlalte programe desfăşurate la nivelul penitenciarului. Cercetând registrul de plimbări din perioada iulie 2017, instanța constată că petentul, cazat în camera X, a beneficiat, în medie, de 2 ore de plimbare zilnică, cu existența unor perioade în care a refuzat să îşi exercite acest drept. Cu toate acestea,

se observă faptul că, în data de 24 iulie 2017, condamnatul a avut parte de doar 15 minute de plimbare în aer liber, în intervalul orar 16.15-16.30. Față de această împrejurare, instanța apreciază că se impune ca *intimatul să asigure toate condițiile necesare pentru a permite condamnaților să își exercite în mod efectiv drepturile ce le sunt recunoscute la nivel legislativ.* Prin scoaterea petentului la aer într-un interval de trei ori mai mic decât limita minimă impusă de legiuitor, se realizează o îngrădire a dreptului la plimbare zilnică, contrară prevederilor în vigoare, respectiv art. 56 alin. (1) din Legea nr. 254/2013.

Pentru a se evita o eventuală repetare a acestui episod, în scopul asigurării unui exercițiu efectiv al dreptului în discuție, se impune ca intimatul să fie obligat să întreprindă toate demersurile necesare pentru ca *petentul să beneficieze de numărul de ore de plimbare zilnică, fără ca timpul alocat procedurilor de verificare efectuate de către personal să reducă acest program.* Astfel, îndeplinirea unor obligații administrative nu trebuie să impieteze asupra duratei efective a plimbării zilnice, condamnatul având dreptul de a se bucura de ieşirea în aer liber cel puțin pentru numărul minim de ore stabilit pentru regimul său de executare.

În ceea ce priveşte momentul zilei în care se realizează plimbarea, instanța reține că nu sunt întemeiate susținerile condamnatului. Astfel cum a indicat şi judecătorul de supraveghere a privării de libertate în hotărârea sa, dreptul la plimbare zilnică recunoscut de legiuitor este stabilit numai sub aspectul duratei sale, fără a se impune vreo obligație în sarcina intimatului de a asigura deținuților ieşirea într-un anumit interval orar. Din cuprinsul registrului de plimbări din perioada iulie 2017 se desprinde concluzia că petentul a mers la plimbare în diferite perioade ale zilei, fie la începutul acesteia, fie la mijloc – din acest punct de vedere administrația penitenciarului efectuând o judicioasă repartizare a deținuților, în fiecare zi fiind stabilit un alt orar pentru ieşirea la aer. Pretenția petentului de a fi scos, de fiecare dată, în jurul orei 12, pentru a se bucura de lumina soarelui apare ca fiind abuzivă, de vreme ce în stabilirea programului de plimbare se au în vedere şi nevoile celorlalți deținuți, cu luarea în considerare a necesităților de evitare a contactului ori conflictelor între diferitele persoane încarcerate (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 303 din 8 februarie 2018, nepublicată).

9. Dreptul de a primi vizite şi dreptul de a fi informat cu privire la situaţiile familiale deosebite

Legislaţie

➨ *Legea nr. 254/2013*

Art. 68. (1) Persoanele condamnate au dreptul de a primi vizite, în spaţii special amenajate, sub supravegherea vizuală a personalului administraţiei penitenciarului.

(2) Persoanele aflate în vizită sunt supuse controlului specific.

(3) Durata şi periodicitatea vizitelor, modul de organizare a acestora, precum şi calitatea persoanelor vizitatoare se stabilesc prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

(4) Persoanele condamnate au dreptul de a primi oricând, în condiţii de confidenţialitate, vizite ale apărătorului.

(5) Persoanele condamnate pot comunica în limba maternă atât între ele, cât şi cu persoanele care le vizitează.

(6) Persoanele condamnate sunt informate de către administraţia penitenciarului cu privire la boala gravă sau decesul soţului, soţiei sau al concubinului, concubinei, precum şi al unei rude apropiate, în cel mai scurt timp de la luarea la cunoştinţă, de către administraţia penitenciarului, despre evenimentul produs.

➨ *Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor şi a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, din 10 martie 2016*

Art. 138. (1) Pentru menţinerea legăturii cu familia şi pentru realizarea contactului cu diverse persoane şi organizaţii, administraţia penitenciarului asigură posibilitatea vizitării deţinuţilor.

(2) Deţinuţii au dreptul să primească vizite în spaţii amenajate, potrivit regulamentului prevăzut de art. 15 alin. (3) din Lege, sub supravegherea vizuală a personalului penitenciarului, directă sau prin intermediul sistemelor electronice.

(3) Deţinuţii pot fi vizitaţi de membrii de familie sau aparţinători.

BCU "LUCIAN BLAGA" UNIVERSITY LIBRARY

(4) Cu consimțământul deținutului, acesta poate fi vizitat și de alte persoane, cu aprobarea scrisă a directorului locului de deținere.

(5) Administrația locului de deținere este obligată să asigure un program zilnic de 12 ore pentru exercitarea dreptului la vizită de către deținuți.

(6) Acordarea dreptului la vizită pentru deținuți se efectuează pe baza unei programări prealabile. Programarea se face înainte de data prezentării în vederea acordării vizitei.

(7) Solicitarea programării se face telefonic, prin e-mail sau direct la sediul penitenciarului, în timpul programului de lucru al sectorului de acordare a drepturilor la pachet și vizită.

(8) Procedura de lucru în ceea ce privește programarea prealabilă a vizitei se stabilește prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Art. 139. (1) În funcție de regimul de executare a pedepsei privative de libertate și de conduita adoptată pe timpul detenției, deținuții pot primi vizite, astfel:

a) cu dispozitive de separare, tip cabină;

b) fără dispozitive de separare.

(2) Vizita cu dispozitive de separare se acordă deținuților cărora li se aplică regimul de maximă siguranță sau regimul închis și deținuților condamnați cărora nu li s-a stabilit regimul de executare.

(3) Vizita fără dispozitive de separare se acordă deținuților cărora li se aplică regimul semideschis și deschis.

(4) În mod excepțional, vizita fără dispozitive de separare se poate acorda și deținuților pentru care nu s-a stabilit regimul de executare a pedepsei, celor cărora li se aplică regimul de maximă siguranță ori regimul închis, cu aprobarea directorului penitenciarului, în următoarele condiții:

a) pentru stimularea celor care au o conduită corespunzătoare, participă activ la activitățile lucrative, educative, de asistență psihologică și asistență socială și îndeplinesc obiectivele stabilite în Planul individualizat de evaluare și intervenție educativă și terapeutică și pentru stimularea deținuților care au contribuit la prevenirea unor situații de risc confirmate;

b) cu ocazia unor evenimente deosebite, zi de naștere, căsătorie, nașterea unui copil, decesul unui membru de familie;

c) la solicitarea membrilor Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante,

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

respectiv Subcomitetului pentru Prevenirea Torturii și a Pedepselor ori Tratamentelor Inumane sau Degradante din cadrul Organizației Națiunilor Unite, cu ocazia vizitelor întreprinse de aceștia în penitenciare.

(5) Directorul penitenciarului poate dispune ca vizitele deținuților cărora li se aplică regimul semideschis sau regimul deschis să aibă loc în spații prevăzute cu dispozitive de separare, în situația în care:

a) există informații cu privire la posibilitatea producerii unui eveniment negativ;

b) vizitatorul sau deținutul solicită acest lucru;

c) împotriva deținuților s-a declanșat procedura disciplinară sau au fost sancționați disciplinar în ultimele 6 luni pentru introducere, comercializare ori deținere de droguri, medicamente fără prescripție medicală sau obiecte interzise, pentru exercitarea de violențe ori pentru abateri disciplinare comise în cadrul sectorului de acordare a drepturilor la pachet și vizită.

(6) Directorul penitenciarului poate aproba, în condițiile alin. (4) lit. a) și b), vizite între deținuți, indiferent de regimul de executare, în sectorul de acordare a drepturilor la pachet și vizită din cadrul penitenciarului, după cum urmează:

a) cu dispozitive de separare, în situația în care unul dintre deținuți este în situația prevăzută la alin. (2);

b) fără dispozitiv de separare, în situația în care toți deținuții se află în situația prevăzută la alin. (3).

(7) Directorul penitenciarului cu rol de coordonare zonală facilitează desfășurarea vizitelor între deținuții din locuri de deținere diferite aflate în aceeași zonă geografică, prevederile alin. (6) aplicându-se în mod corespunzător.

(8) Durata vizitei este de la 30 de minute până la două ore, în funcție de numărul solicitărilor de acordare a vizitelor și de spațiile existente.

(9) Deținuții pot beneficia în cursul unei zile de o singură vizită.

(10) Persoanele vizitatoare nu pot vizita simultan doi sau mai mulți deținuți. Prin excepție, doi sau mai mulți deținuți, soț sau soție ori rude până la gradul al II-lea, pot fi vizitați simultan de soț sau soție ori rude până la gradul al II-lea, prevederile alin. (6) aplicându-se în mod corespunzător.

(11) Numărul de persoane care pot vizita simultan unul sau mai mulți deținuți poate fi limitat prin decizia motivată a directorului peniten-

ciarului, în cazul în care nu sunt condiții pentru desfășurarea normală a vizitei. Copiii în vârstă de până la 14 ani pot vizita deținuții numai însoțiți de o persoană majoră.

(12) Deținuții cetățeni străini sau apatrizi pot fi vizitați în aceleași condiții ca și persoanele cu cetățenie română.

(13) Deținuții pot comunica în limba maternă atât între ei, cât și cu persoanele care le vizitează.

(14) Despre efectuarea vizitei se fac mențiuni în documentele de evidență ale deținutului și în aplicația informatizată de gestiune a datelor despre deținuți.

Art. 140. (1) Deținuții internați în penitenciarele-spital, care sunt netransportabili, pot fi vizitați de membrii de familie, aparținători sau alte persoane, inclusiv în camerele de deținere, cu avizul medicului curant și cu aprobarea directorului locului de deținere.

(2) Deținuții internați în unități spitalicești din afara locului de deținere pot fi vizitați, în prezența unui lucrător al sectorului vizită, cu avizul medicului curant și cu aprobarea directorului penitenciarului.

Art. 141. (1) Directorul penitenciarului poate refuza, prin decizie motivată, efectuarea vizitei solicitate, în următoarele situații:

a) au fost descoperite armament, muniție, substanțe halucinogene, droguri, medicamente ori alte obiecte interzise asupra vizitatorilor, pe care nu le-au declarat înainte de începerea controlului;

b) vizitatorii pot avea o influență negativă asupra comportamentului deținuților;

c) vizitatorii se află în stare de ebrietate;

d) există date și informații potrivit cărora vizitatorii ar putea periclita siguranța, ordinea și disciplina în locul de deținere;

e) vizitatorii nu se supun controlului de specialitate.

(2) În caz de refuz de efectuare a vizitei, prin decizia prevăzută la alin. (1) se stabilește perioada în care vizitatorilor nu li se permite accesul la vizită, care nu poate fi mai mare de 6 luni. Decizia se comunică în scris persoanei în cauză, cu precizarea motivului și a perioadei stabilite.

(3) În cazul în care asupra vizitatorilor se descoperă bunuri a căror deținere este interzisă de lege oricărui cetățean, sunt informate organele competente sau, după caz, se face aplicarea art. 186 din Lege. Dispozițiile art. 19 și 20 se aplică în mod corespunzător.

(4) Nerespectarea regulilor privind desfăşurarea vizitei atrage încetarea acesteia, cu aprobarea directorului penitenciarului. Motivele încetării vizitei se consemnează într-un registru în care se menţionează data şi ora producerii incidentului, o scurtă descriere a acestuia şi persoanele implicate.

(5) În condiţiile alin. (4), vizita se înregistrează ca fiind efectuată.

Art. 142. (1) Numărul de vizite la care au dreptul deţinuţii este:

a) deţinuţii cărora li se aplică regimul deschis beneficiază lunar de 6 vizite;

b) deţinuţii cărora li se aplică regimul semideschis beneficiază lunar de 5 vizite;

c) deţinuţii pentru care nu s-a stabilit încă regimul de executare a pedepsei beneficiază lunar de 5 vizite;

d) deţinuţii cărora li se aplică regimul închis beneficiază lunar de 5 vizite;

e) deţinuţii cărora li se aplică regimul de maximă siguranţă beneficiază lunar de 3 vizite;

f) femeile gravide ori care au născut, pentru perioada în care îngrijesc copilul în locul de deţinere, beneficiază lunar de 8 vizite.

(2) În situaţia naşterii copilului deţinutului ori a decesului unui membru de familie, directorul penitenciarului poate aproba ca deţinuţii, în baza unei solicitări scrise, să beneficieze de o vizită, în afara celor prevăzute de alin. (1).

(3) Vizita prevăzută la alin. (2) se poate acorda fără dispozitiv de separare, cu respectarea prevederilor art. 139.

Art. 144. (1) Deţinuţii sunt informaţi de către administraţia penitenciarului cu privire la boala gravă sau decesul unui membru de familie, aparţinător sau o altă persoană, în cel mai scurt timp de la luarea la cunoştinţă, despre evenimentul produs.

(2) Deţinuţii sunt consiliaţi psihologic, în situaţia în care li se aduce la cunoştinţă unul din evenimentele prevăzute la alin. (1).

(3) Administraţia penitenciarului solicită deţinutului datele de contact ale unui membru de familie, aparţinător sau a unei alte persoane, pentru a fi încunoştinţate despre deteriorarea stării sale de sănătate în penitenciar.

Jurisprudență

1. Analizând actele şi lucrările dosarului, instanța constată că soluția dispusă de judecătorul de supraveghere a privării de libertate e la Penitenciarul Rahova este legală şi temeinică.

Astfel, instanța reține că petentul a formulat la data de 5 octombrie 2015 o cerere de acordare a vizitei cu copiii săi în spațiul „Tata şi Copilul", cerere înregistrată sub nr. 10969/3 din 5 octombrie 2015, cerere care a fost respinsă pentru motivul că petentul nu participă la activități productive.

Instanța mai reține că, potrivit deciziei nr. 1 din 5 ianuarie 2015 a directorului Penitenciarului Bucureşti Rahova, vizita în spațiul special amenajat „Tata şi Copilul" se poate acorda persoanelor private de libertate care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) sunt repartizate în regimul deschis, semideschis, închis ori sunt arestate preventiv;

b) sunt selecționate la activități productive sau gospodăreşti sau participă cu interes la activități educative şi de asistență psihosocială;

c) au o conduită constant pozitivă, în sensul că nu au fost sancționate şi nici nu s-a declanşat cercetarea disciplinară împotriva acestora în ultimele 6 luni;

d) nu au beneficiat de această vizită în ultimele 2 luni;

e) copiii acestora au vârste cuprinse între unu şi 10 ani.

În speță, din înscrisurile aflate la dosar, instanța constată că, în mod corect judecătorul de supraveghere a reținut că, la momentul formulării cererii, petentul îndeplinea toate condițiile din decizia menționată, întrucât, deşi petentul nu a participat la activități de muncă, acesta a participat în mod activ la activitățile educative şi de asistență psihosocială.

În ceea ce priveşte susținerea petentului, în sensul că vizita „tata şi copilul" nu este un drept, ci un stimulent, instanța constată că în mod corect judecătorul de supraveghere a reținut că vizita în spațiul „Tata şi Copilul", deşi nu este reglementată ca atare de Legea nr. 254/2013 şi de O.M.J. nr. 2714/2008, este o formă a vizitei fără dispozitiv de separare, toții deținuții care îndeplinesc condițiile menționate având vocație la acest tip de vizită.

Totodată, instanţa constată că în mod corect judecătorul de supraveghere a privării de libertate a reţinut că, în situaţia în care un deţinut îndeplineşte toate condiţiile stabilite în dispoziţia menţionată, el trebuie să poată beneficia de acest tip de vizită, întrucât, în caz contrar, s-ar ajunge la situaţii arbitrarii, discriminatorii şi de inechitate în raport cu alţi deţinuţi cărora li s-a aprobat acest tip de vizită în baza aceloraşi condiţii.

Pentru aceste considerente, în baza art. 56 alin. (9) şi urm. din Legea nr. 254/2013, instanţa va respinge ca neîntemeiată contestaţia formulată de petentul Penitenciarul Bucureşti Rahova împotriva Încheierii nr. 1412 din 27 noiembrie 2015 a Judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 328 din 9 februarie 2016, nepublicată).

2. Prin plângerea înregistrată la data de 18 ianuarie 2016, sub nr. 63/2016, la Penitenciarul Rahova, petentul a arătat, în esenţă, că i s-a respins în mod nelegal cererea sa de acordare a vizitei în spaţiul „Tata şi Copilul" – pe care a formulat-o în decembrie 2015.

Prin încheierea nr. 106 din 28 ianuarie 2016 a judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova *a fost respinsă, ca nefondată, plângerea* formulată de către petent.

În motivare, s-a arătat, în esenţă, că, într-adevăr, petentul a formulat cererea cu nr. 6613 din 4 decembrie 2015, de acordare a unei vizite cu copilul său în spaţiul „Tata şi Copilul".

Aceasta a fost respinsă, penitenciarul motivând că deţinutul mai beneficiase de o astfel de vizită cu mai puţin de două luni înainte de noua cerere, respectiv la data de 29 octombrie 2015, şi astfel nu era îndeplinită condiţia prevăzută de art. 1 lit. d) din Decizia Directorului Penitenciarului Rahova, care reglementează condiţiile şi procedura acestui fel de vizită.

În acest context, judecătorul de la penitenciar a învederat în prealabil că *vizita în spaţiul „Tata şi Copilul"* nu este reglementată ca stare de Legea nr. 254/2013 şi de O.M.J. nr. 2714/2008, fiind *o formă a vizitei fără dispozitiv de separare*. Potrivit actelor normative menţionate, petentul, care la data cererii *era arestat preventiv*, avea dreptul, ca regulă, la 4 vizite lunare, toate cu dispozitiv de separare, iar *directorul putea aproba, ca excepţie, ca una sau unele dintre aceste vizite să se desfăşoare fără dispozitiv de separare*.

În aplicarea acestei excepții, în Penitenciarul Rahova a fost emisă de către director Decizia nr. 1 din 5 ianuarie 2015 privind condițiile și procedura de acordare a vizitei în spațiul „Tata și Copilul" – care este un spațiu special amenajat pentru întâlniri între deținut și copiii minori sub 10 ani, fără dispozitive de separare.

Având în vedere existența acestei decizii, judecătorul a mai precizat că, atât timp cât un deținut îndeplinește toate condițiile stabilite în aceasta, el trebuie să poată beneficia de acest tip de vizită; în caz contrar, s-ar ajunge la situații discriminatorii și de inechitate în raport cu alți deținuți, cărora li s-a aprobat acest tip de vizită în baza aceloraşi condiții.

Verificând situația deținutului raportată la condițiile din decizia menționată, judecătorul a constatat însă că acesta nu îndeplinea la momentul cererii toate aceste condiții prevăzute la art. 1 lit. a)-e), mai precis *condiția prevăzută la litera d)*; potrivit textului menționat, pentru a beneficia de vizită în acest spațiu trebuie ca *deținutul să nu fi avut acest tip de vizită în perioada de două luni anterioară noii cereri de vizită.*

Or, așa cum rezultă din evidența informatizată și răspunsul dat de penitenciar, petentul *beneficiase de acest tip de vizită și la data de 29 octombrie 2015*, iar cererea pentru o nouă vizită fusese făcută la data de 4 decembrie 2015, așadar mai înainte de expirarea termenului de 2 luni menționat anterior.

Împotriva acestei soluții, petentul a formulat contestația care formează obiectul prezentului dosar. (...)

Examinând în acest context contestația dedusă judecății, instanța apreciază că este neîntemeiată, pentru următoarele considerente:

Pe de o parte, instanța constată că argumentele expuse de către judecătorul de la penitenciar în raport cu legislația în vigoare la data pronunțării încheierii în discuție (pronunțate la data de 28 ianuarie 2016) sunt legale și întemeiate – dat fiind, în esență, faptul că petentul (care la data cererii sale *era arestat preventiv*) *beneficiase de acest tip de vizită și la data de 29 octombrie 2015*, iar cererea pentru o nouă vizită fără dispozitiv de separare (în spațiul „Tata și Copilul") fusese făcută la data de 4 decembrie 2015, așadar mai înainte de expirarea termenului de 2 luni prevăzut de normele menționate de către judecător.

Pe de altă parte, având în vedere că la momentul de faţă s-au modificat atât situaţia juridică a petentului (care a fost repartizat în regimul închis de executare din data de 11 ianuarie 2016), cât şi normele legale incidente (întrucât la data de 11 aprilie 2016 a intrat în vigoare H.G. nr. 157/2016 pentru aprobarea regulamentului de aplicare a Legii 254/2013 – prin care a fost abrogat O.M.J. nr. 2714/2008, în vigoare la data pronunţării încheierii judecătorului de la penitenciar), instanţa constată, aşadar, că *petentul nu ar avea dreptul la vizita fără dispozitiv de separare solicitată nici în aceste noi condiţii.*

Astfel, după cum reiese din art. 139 alin. (4) din H.G. nr. 157/2016, petentul *nu se încadrează în niciuna dintre cele trei situaţii excepţionale* prevăzute de legiuitor, din moment ce chiar în cererea sa (iar apoi şi în declaraţia dată în faţa judecătorului) a precizat că *în luna octombrie 2015 a fost retras de la muncă*; or, în acest mod nu se mai justifică aplicarea în favoarea sa a excepţiei prevăzute la lit. a) teza I – care presupune îndeplinirea cumulativă de către deţinut a cerinţelor de a care avea o conduită corespunzătoare, *de a participa activ la activităţile lucrative*, educative, de asistenţă psihologică şi asistenţă socială şi de a îndeplini obiectivele stabilite în Planul individualizat de evaluare şi intervenţie educativă şi terapeutică.

Pe cale de consecinţă, soluţia judecătorului de la penitenciar rămâne întemeiată – iar instanţa constată, la rândul său, că nu există nicio încălcare actuală, efectivă şi culpabilă din partea Penitenciarului Rahova a dreptului petentului la o nouă vizită fără dispozitiv de separare (în spaţiul „Tata şi Copilul") (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 998 din 3 mai 2016, nepublicată).

3. De asemenea, din aceleaşi înscrisuri, instanţa constată că vizita în spaţiul „Tata şi Copilul" nu este reglementată de lege ca atare, fiind o formă a vizitei fără dispozitiv de separare şi, în consecinţă, în privinţa acesteia se aplică dispoziţiile legale de la acest fel de vizită.

La data formulării şi soluţionării cererilor, petentul era încadrat la regimul închis, în atare condiţii, potrivit art. 139 din Regulamentul Legii nr. 254/2013, petentul avea dreptul la vizite lunare, toate cu dispozitiv de separare.

Doar în mod excepțional directorul penitenciarului putea aproba ca una sau unele din aceste vizite să se desfășoare fără dispozitiv de separare, pentru stimularea celor care au avut o bună conduită și au participat la activități lucrative ori socio-educative.

În aplicarea acestei excepții, Penitenciarul Rahova, prin decizie internă a conducerii acestei instituții (Decizia nr. 1 din 3 ianuarie 2017), a stabilit condițiile de acordare în mod excepțional a vizitelor fără dispozitiv de separare desfășurate în spațiul „Tata și Copilul". Printre acestea se află și aceea ca deținutul să nu fi fost sancționat disciplinar în ultimele 6 luni anterioare solicitării [art. 1 lit. e) din decizie].

Stabilirea acestei condiții este în acord cu dispozițiile legale menționate (cu caracterul excepțional al acestui tip de vizită prevăzut de textul menționat și cu scopul prevăzut de legiuitor – acela ca excepția să fie acordată doar celor care au avut o bună conduită) și nu reprezintă o încălcare a dreptului deținutului la vizite, prevăzut de art. 68 din Legea nr. 254/2013.

Din actele dosarului (extrasul din evidența ANP), rezultă că petentul fusese sancționat disciplinar în datele de 2 septembrie 2016 și 28 noiembrie 2016 (așadar, în termenul de 6 luni prevăzut în decizia menționată), sancțiuni rămase definitive, acesta neavând, astfel, un comportament corespunzător care să justifice acordarea excepției legale. De altfel, și ulterior, petentul a mai fost sancționat disciplinar de două ori, sancțiuni aflate în procedura de contestare (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 1313 din 31 mai 2017, nepublicată).

În sens contrar

4. Astfel, cu privire la îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 139 alin. (4) lit. a) din H.G. nr. 157/2016, instanța apreciază că în mod întemeiat s-a reținut că petentul nu poate beneficia de dreptul la vizită fără dispozitiv de separare ca urmare a aplicării unei sancțiuni disciplinare la data de 17 martie 2017, aceasta fiind în curs de soluționare.

Însă, se constată că, potrivit art. 139 alin. (4) lit. b) din H.G. nr. 157/2016, în mod excepțional, vizita fără dispozitive de separare se poate acorda și deținuților pentru care nu s-a stabilit regimul de executare a pedepsei,

celor cărora li se aplică regimul de maximă siguranţă ori regimul închis, cu aprobarea directorului penitenciarului, cu ocazia unor evenimente deosebite, zi de naştere, căsătorie, naşterea unui copil, decesul unui membru de familie.

Aşadar, pentru a fi incidente aceste prevederi, nu se impune îndeplinirea vreunei condiţii referitoare la comportamentul persoanei condamnate. Totodată, prin cererile formulate de către petent în sensul acordării unei vizite fără dispozitiv, acesta nu a precizat vreun temei pentru a se considera că cererile lui au fost analizate în limita principiul disponibilităţii.

Instanţa constată că în raport cu situaţia persoanei condamnate sunt incidente prevederile art. 139 alin. (4) lit. b) din H.G. nr. 157/2016, acesta putând beneficia de vizita fără dispozitive de separare cu ocazia unor evenimente deosebite, şi anume cu ocazia zilei sale de naştere de la data de 22 iunie 2017.

Faţă de aceste considerente, instanţa va admite contestaţia formulată de petentul condamnat împotriva Încheierii nr. 473 din 21 aprilie 2017 a Judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova.

Desfiinţează încheierea atacată şi, rejudecând: obligă Penitenciarul Bucureşti Rahova să-i acorde petentului o vizită fără dispozitiv de separare, potrivit art. 139 alin. (4) lit. b) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 1449 din 15 iunie 2017, nepublicată).

5. În speţă se reţine că petentul, care este încadrat la regimul închis, a formulat către penitenciar o cerere prin care solicita ca una dintre vizitele lunare la care are dreptul să poată fi programată duminica, cererea petentului fiind respinsă cu motivarea că, potrivit actualei organizări interne a penitenciarului, duminica pot avea vizite doar deţinuţii de la regimul închis, care în timpul săptămânii lucrează în afara penitenciarului, petentul nefăcând parte din această categorie.

În acest sens, instanţa reţine din adresa Penitenciarului Rahova că deţinuţii încadraţi în regimul închis de executare a pedepsei îşi pot programa vizitele după următorul program: în zilele de luni şi joi, în seriile de la

orele 12.00, 15.00, 17.00, în zilele de marți și vineri, în seriile de la orele 12,00, 15.00, în zilele de miercuri, în seriile de la orele 15.00, 17.00, și în zilele de duminică doar deținuții încadrați în regim închis, care desfășoară activități productive în afara sectorului de deținere, în seria de la ora 8.00.

Instanța reține mai întâi, astfel cum a reținut și judecătorul de supraveghere, că stabilirea unui program săptămânal, pe categorii de deținuți și pe intervale zilnice orare în interiorul căruia deținuții își pot programa vizitele la care sunt îndreptățiți, nu reprezintă o limitare sau o limitare a dreptului la vizită, un asemenea program fiind necesar tocmai pentru a se asigura în mod efectiv tuturor deținuților posibilitatea exercitării acestui drept.

De asemenea, se constată că măsura penitenciarului de a permite vizite duminica cu prioritate deținuților care desfășoară o activitate lucrativă în timpul săptămânii în afara penitenciarului apare ca fiind justificată, întrucât, în caz contrar, aceștia ar fi privați de dreptul la vizită, ori acesta ar fi limitat.

În ceea ce îl privește pe petent, se constată că acesta are mai multe variante pentru a își alege ziua și ora în care să beneficieze de dreptul la vizită, inclusiv după ora 17.00.

În acest context, se constată că motivul pe care își întemeiază petentul cererea, în sensul că membrii familie sale lucrează în timpul săptămânii, nu poate duce la concluzia că acesta nu și-ar putea exercita dreptul la vizită cu familia decât în ziua de duminică, mai ales în contextul în care, potrivit susținerilor petentului, familia acestuia locuiește în aceeași localitate.

În aceste condiții, instanța apreciază că, prin respingerea cererii petentului de a i se permite să aibă vizită cu familia în ziua de duminică, o dată pe lună, nu se poate reține o încălcare a dreptului acestuia la vizită, acesta putând fi vizitat de familie și în timpul săptămânii (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 1656 din 18 august 2015, nepublicată).

6. Instanța, verificând toate actele care au stat la baza pronunțării de către judecătorul supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Spital București Jilava a încheierii nr. 716 din 18 august 2016 din dosarul nr. 695/2016, apreciază contestația acestuia *ca fiind neîntemeiată*.

Astfel, instanţa reţine că din adresa emisă de Penitenciarul Bucureşti Jilava rezultă că de la depunerea în penitenciar, petentului i-a fost respectat dreptul la vizită în conformitate cu drepturile prevăzute regimului în care execută pedeapsa. S-a precizat că dreptul la vizită se asigură în spaţii special amenajate, iar toţi deţinuţii încarceraţi beneficiază de vizită cu respectarea prevederilor art. 68 din Legea nr. 254/2013. S-a mai învederat că administraţia locului de deţinere a amenajat în aer liber un spaţiu de joacă unde se asigură şi dreptul la vizită în anotimpul călduros. A mai precizat că acest spaţiu suplimentar nu permite asigurarea dreptului la vizită tuturor deţinuţilor, fapt ce a necesitat îndeplinirea unor condiţii cumulative stabilite prin Decizia directorului penitenciarului, condiţii ce au rolul de a stimula persoanele private de libertate să desfăşoare activităţi lucrative sau să urmeze cursuri de şcolarizare ori de calificare, precum şi respectarea de către aceştia a regulilor de ordine interioară.

S-a mai arătat că, prin neaprobarea cererii petentului, acestuia nu i-a fost limitat sau restricţionat dreptul la vizită, întrucât acesta a beneficiat în cursul lunii iunie de cinci vizite cu membrii familiei.

În acest cadru, rezultă, aşadar, că nu există indicii de nerespectare de către administraţia penitenciarului a dispoziţiilor art. 68 din Legea nr. 254/2013 şi a dispoziţiilor art. 138-139 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013. Petentului i-a fost respectat dreptul la vizită în conformitate cu drepturile prevăzute regimului în care execută pedeapsa, beneficiind în cursul lunii iunie 2016 de cinci vizite cu membrii familiei.

Faptul că, la data de 24 iunie 2016, directorul penitenciarului a respins cererea petentului nu echivalează cu încălcarea prevederilor art. 68 din Legea nr. 254/2013, întrucât prin decizia directorului penitenciarului nr. H-38697 din 29 aprilie 2016, în raport de limitarea spaţiului destinat vizitelor în aer liber unde este amenajat un spaţiu de joacă, s-a stabilit că, începând cu 3 mai 2016, vizitele în aer liber, în spaţiul de joacă destinat copiilor, se acordă deţinuţilor care îndeplinesc cumulativ anumite condiţii, în scopul stimulării condamnaţilor să desfăşoare activităţi lucrative sau să urmeze cursuri de şcolarizare/calificare profesională, precum şi să respecte regulile de ordine interioară.

Aşa fiind, atâta vreme cât deţinutul şi-a exercitat neîngrădit dreptul la vizită în spaţii special amenajate, iar acesta nu a îndeplinit una din condiţiile cumulative prevăzute în decizia directorului penitenciarului nr. H-38697 din

29 aprilie 2016, *respectiv participarea activă la activități lucrative ori urmarea de cursuri școlare sau de calificare*, rezultă că nu au fost încălcate prevederile art. 68 din Legea nr. 254/2013 și dispozițiile art. 138-139 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013.

În cauză, nu s-au încălcat prevederile art. 6 din Legea nr. 254/2013 întrucât îndeplinirea condițiilor impuse prin decizia directorului penitenciarului nr. H-38697 din 29 aprilie 2016 are o justificare rezonabilă și obiectivă, respectiv spațiul limitat destinat vizitelor în aer liber unde este amenajat un spațiu de joacă, dar și stimularea condamnaților să desfășoare activități lucrative sau să urmeze cursuri de școlarizare/calificare profesională, precum și să respecte regulile de ordine interioară, nefiind aplicat un tratament diferit persoanelor care se află în situații sensibil diferite. Totodată, nu se poate reține existența unei discriminări bazate pe temei de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infecție HIV/SIDA sau pentru alte temeiuri de același fel (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 2487 din 24 octombrie 2016, nepublicată).

7. Având în vedere înscrisurile de la dosar, instanța apreciază contestația petentului ca fiind neîntemeiată, încheierea judecătorului de supraveghere fiind legală și temeinică. În mod corect judecătorul de supraveghere a constatat că administrația penitenciarului nu a încălcat dreptul la vizită, reglementat de dispozițiile legale.

Astfel, potrivit adresei emise de Penitenciarul București Jilava, solicitarea unei programări la vizită se face telefonic, prin e-mail sau direct la sediul penitenciarului în timpul programului de lucru al sectorului de acordare a drepturilor la pachet și vizită, iar intervalul dintre momentul solicitării unei programări și momentul acordării efective a vizitei nu poate să fie mai mare de 5 zile calendaristice. Potrivit aceleiași adrese, pentru vizitele din perioada 22-25 august 2016 programările s-au făcut în intervalul 17-20 august 2016.

În esență, instanța constată că aparținătorii petentului au dorit să facă la data de 21 august 2016 o programare a vizitei pentru următoarea săptămână, însă li s-a cerut să revină cu solicitarea în săptămâna următoare. Instanța observă că, potrivit susținerilor administrației penitenciarelor,

intervalul dintre momentul solicitării unei programări şi momentul acordării efective a vizitei nu poate să fie mai mare de 5 zile calendaristice, iar pentru intervalul 22-25 august 2016 programările s-au făcut în intervalul 17-20 august 2016. În condiţiile în care, astfel cum a reţinut şi judecătorul de supraveghere, în Penitenciarul Bucureşti Jilava se află aproximativ 1.400 de deţinuţi, iar exercitarea dreptului la vizită trebuie garantat oricărei persoane private de libertate, cu respectarea în acelaşi timp a unor criterii (stabilirea unui interval orar, evitarea supraaglomerării, respectarea programului de muncă al deţinuţilor), nu se poate reţine culpa administraţiei penitenciarului în modalitatea de gestionare a vizitelor. În acest sens, se impune ca aparţinătorii persoanelor private de libertate să manifeste diligenţă, să cunoască programul şi modalitatea de efectuare a programării vizitelor şi să respecte indicaţiile primite cu privire la aceste aspect, astfel încât să sprijine derularea vizitelor în mod corespunzător în penitenciar.

Faţă de aceste considerente, în temeiul art. 56 alin. (9)-(12) din Legea nr. 254/2013, instanţa va respinge contestaţia ca nefondată (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 2389 din 13 octombrie 2016, nepublicată).

9. Instanţa reţine că petentul a formulat cererea nr. VI/9979 din 18 septembrie 2015 pentru acordarea vizitei fără dispozitiv de separare cu membrii familiei sale, cerere ce a fost respinsă întrucât la momentul soluţionării cererii petentul nu se mai afla în Penitenciarul Rahova, ci se afla la Penitenciarul Spital Colibaşi.

Ulterior petentul a fost din nou transferat în Penitenciarul Rahova pentru a executa pedeapsa, potrivit deciziei din 5 octombrie 2015. În aceste condiţii, nu mai există impedimentul privind imposibilitatea obligării Penitenciarului Rahova.

Instanţa constată că, potrivit caracterizării existente la dosar, pe parcursul detenţiei petentul a avut un comportament adecvat normelor instituţionale, a participat la numeroase activităţi socio-educative, totalizând un număr de 39 de puncte. De asemenea, a participat la activităţi lucrative, obţinând un câştig de 3,90 de zile.

Din aceste considerente, în baza art. 56 din Legea nr. 254/2013, va admite contestaţia formulată de petentul condamnat L.V. împotriva

Încheierii nr. 1411 din 27 noiembrie 2015 a Judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova.

Va desființa încheierea mai sus-menționată și, rejudecând:

Va obliga Administrația Penitenciarului București Rahova să asigure petentului posibilitatea de a beneficia de o vizită fără dispozitiv de separare cu membrii familiei sale, cu respectarea dispozițiilor legale (Jud. Sectorului 5 București, sent. pen. nr. 263 din 2 februarie 2016, nepublicată).

10. Observă instanța faptul că solicitarea contestatorului de a i se acorda dreptul de vorbitor cu concubina sa a fost respinsă pentru ca acesta să facă dovada relației de concubinaj.

Or, dovada relației de concubinaj trebuie făcută de către persoanele condamnate, conform art. 69 alin. (3) din Legea nr. 254/2013, doar în cazul în care acestea solicită acordarea unei vizite intime.

În prezenta cauză, contestatorul nu a solicitat acordarea unei vizite intime, ci dreptul de a fi vizitat de o altă persoană condamnată. În aceste condiții, respingerea cererii sale pe motiv că nu a făcut dovada relației de concubinaj este contrară dispozițiilor legale în vigoare.

În deplin acord cu judecătorul de supraveghere de la Penitenciarul Giurgiu, instanța reține că, deși dreptul de a primi vizite al persoanelor condamnate este garantat prin lege, totuși, în reglementarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 275/2006, acordarea vizitei între persoanele private de libertate constituie o vocație, și nu un drept, fiind lăsată la aprecierea directorului locului de deținere acordarea sau nu a acestei vizite.

Cu toate acestea, în prezenta cauză consideră instanța că în mod nelegal i-a fost respinsă cererea contestatorului, actele normative în vigoare necuprinzând dispoziții referitoare la obligația persoanelor deținute de a face dovada relației de concubinaj pentru a fi doar vizitate (*nu și vizită intimă*) de alte persoane condamnate.

În opinia instanței, Penitenciarul Giurgiu trebuia să soluționeze cererea contestatorului prin raportare la dispozițiile art. 68 din Legea nr. 254/2013 și ale art. 40 din H.G. nr. 1897/2006 (Jud. Giurgiu, sent. pen. nr. 1856 din 25 iunie 2015, nepublicată).

10. Dreptul la vizită intimă

Legislație

➡ *Legea nr. 254/2013*

Art. 69. (1) Pot beneficia de vizită intimă persoanele condamnate care îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

a) sunt condamnate definitiv și sunt repartizate într-un regim de executare a pedepselor privative de libertate;

b) nu sunt în curs de judecată în calitate de inculpat[1];

c) există o relație de căsătorie, dovedită prin copie legalizată a certificatului de căsătorie sau, după caz, o relație de parteneriat similară relațiilor stabilite între soți;

d) nu au beneficiat, în ultimele 3 luni anterioare solicitării vizitei intime, de permisiunea de ieșire din penitenciar;

e) nu au fost sancționate disciplinar pe o perioadă de 6 luni, anterioară solicitării vizitei intime, sau sancțiunea a fost ridicată;

f) participă activ la programe educaționale, de asistență psihologică și asistență socială ori la muncă.

(2) Persoana condamnată căsătorită poate beneficia de vizită intimă numai cu soțul sau soția.

(3) Pentru acordarea vizitei intime, partenerii trebuie să fi avut o relație similară relațiilor stabilite între soți anterior datei primirii în penitenciar.

(4) Dovada existenței relației de parteneriat se face prin declarație pe propria răspundere, autentificată de notar.

(5) Directorul penitenciarului poate aproba vizite intime între persoane condamnate, în condițiile prezentului articol.

(6) Numărul, periodicitatea și procedura desfășurării vizitelor intime se stabilesc prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

[1] Pct. b) al art. 69 alin. (1) din Legea nr. 254/2013 a fost declarat neconstituțional. La data 17 iulie 2015, acesta a fost abrogat prin Decizia Curții Constituționale nr. 222 din 2 aprilie 2015.

BCU "CAROL I" UNIVERSITY LIBRARY

➡ *Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, din 10 martie 2016*

Art. 145. (1) Pot beneficia de vizită intimă persoanele care îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

a) sunt condamnate definitiv și sunt repartizate într-un regim de executare a pedepselor privative de libertate, respectiv sunt arestate preventiv în cursul judecății;

b) există o relație de căsătorie, dovedită prin copie legalizată a certificatului de căsătorie sau, după caz, o relație de parteneriat similară relațiilor stabilite între soți;

c) nu au beneficiat de permisiunea de ieșire din penitenciar în ultimele 3 luni anterioare solicitării vizitei intime, în cazul persoanelor condamnate;

d) nu au fost sancționate disciplinar pe o perioadă de 6 luni, anterioară solicitării vizitei intime, sau sancțiunea a fost ridicată în cazul persoanelor condamnate, iar în cazul persoanelor arestate preventiv în cursul judecății în ultimele 30 de zile anterioare solicitării;

e) participă activ la activități și programe educaționale, de asistență psihologică și asistență socială ori la muncă.

(2) Deținuții au dreptul la vizită intimă cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 69 alin. (2)-(5) din Lege.

(3) În cazul în care între momentul aprobării cererii și cel al acordării dreptului deținutul nu mai îndeplinește condițiile prevăzute de alin. (1), vizita intimă nu se acordă.

(4) Evaluarea participării active la activitățile și programele educative, de asistență psihologică și asistență socială ori la muncă se face ținându-se seama de îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) includerea într-un program de reintegrare socială sau participarea la activități lucrative;

b) realizarea obiectivelor stabilite prin programe sau a sarcinilor de lucru.

(5) În cazul în care persoana, din motive neimputabile acesteia, nu mai participă la activitățile și programele educative, de asistență psihologică și asistență socială ori la muncă, verificarea îndeplinirii criteriului prevăzut la art. 69 alin. (1) lit. f) din Lege se realizează prin analiza

perioadelor de activitate cu cele de inactivitate, în cuprinsul celor 3 luni, respectiv 30 de zile de dinaintea formulării cererii.

Art. 146. (1) Persoanele condamnate definitiv, respectiv arestate preventiv aflate în cursul judecății au dreptul la o vizită intimă o dată la 3 luni, cu durata de trei ore, cu respectarea condițiilor legale.

(2) În situația în care vizita intimă este determinată de încheierea căsătoriei potrivit dispozițiilor art. 75 din Lege, durata acesteia este de 48 de ore. Vizita se desfășoară cu acordul directorului penitenciarului, care stabilește data la care va avea loc vizita, informând în timp util persoana.

(3) În mod excepțional, vizita prevăzută la alin. (2) poate fi întreruptă o singură dată, din motive ce țin de administrația locului de deținere pentru o perioadă de maximum 24 de ore, fără ca perioada de timp pentru care a avut loc întreruperea să se calculeze la durata totală a vizitei.

(4) Pentru vizita prevăzută la alin. (2) nu este necesar să fie îndeplinite condițiile menționate la art. 69 din Lege.

Art. 147. (1) Vizita intimă se aprobă de directorul penitenciarului, la solicitarea scrisă a persoanei condamnate definitiv, respectiv arestată preventiv aflată în cursul judecății.

(2) Persoana condamnată definitiv, respectiv arestată preventiv aflată în cursul judecății, soțul sau soția ori, după caz, partenerul sau partenera au obligația, sub sancțiunea prevederilor art. 353 și 354 din Codul penal, să se informeze reciproc, printr-o declarație pe propria răspundere, cu privire la existența unei boli cu transmitere sexuală sau a sindromului imunodeficitar dobândit – SIDA. Declarațiile se depun la dosarul individual.

(3) Mențiuni despre acordarea vizitei intime se fac în documentele de evidență de la sectorul vizită și în modulul corespunzător al aplicației informatizate de gestiune a datelor.

(4) Dispozițiile art. 141 și 143 se aplică în mod corespunzător.

(5) Administrația penitenciarului pune la dispoziție mijloace de protecție și materiale de informare pentru prevenirea bolilor cu transmitere sexuală.

(6) Modul de desfășurare, măsurile de siguranță, amenajarea și dotarea spațiilor destinate acordării vizitei intime se stabilesc prin regulamentul prevăzut la art. 15 alin. (3) din Lege.

Jurisprudență

1. Instanța, în acord cu judecătorul de supraveghere a privării de libertate, constată că, într-adevăr, petentul a formulat la o cerere de acordare a unei vizite intime cu concubina sa, cerere admisă de către conducerea Penitenciarului Rahova. Ulterior, întrucât persoana cu care se solicitase vizita intimă este de asemenea arestată și deținută în Spital Penitenciar Jilava, petentul a solicitat transferarea sa în acest penitenciar spital. Cererea a fost avizată favorabil de Penitenciarul Rahova, care, conform procedurii aplicabile vizitei intime când ambele persoane sunt arestate, a adus la cunoștința Penitenciarului Spital Jilava faptul că petentul a solicitat vizită intimă, care i s-a aprobat, transmițând și documentele respective. Din relațiile înaintate judecătorului rezultă că, în continuare, Spitalul Penitenciar Jilava trebuia să verifice dacă și concubina petentului dorește și solicită vizită intimă și dacă aceasta îndeplinește condițiile legale. În caz afirmativ, ar urma ca Penitenciarul Rahova să solicite Administrației Naționale a Penitenciarelor transferarea petentului în vederea realizării efective a vizitei intime.

Din relațiile comunicate, rezultă că Penitenciarul spital Jilava nu a comunicat că persoana respectivă (concubina petentului) ar fi făcut, la rândul ei, cerere de vizită intimă care să se fi și aprobat de locul de deținere. Astfel, instanța constată că Penitenciarul Rahova și-a îndeplinit obligațiile ce-i reveneau conform procedurii de acordare a vizitei intime între două persoane private de libertate, astfel că nu se poate reține încălcarea dreptului petentului de către acest penitenciar. Din relațiile de la dosar rezultă, astfel, că, în măsura în care penitenciarul la care este deținută concubina petentului va aproba, la rândul său, cererea acesteia de vizită intimă și va aduce acest lucru la cunoștința Penitenciarului Rahova, cel din urmă loc de deținere va continua procedura legală în sensul sesizării A.N.P. pentru transferarea petentului în vederea consumării vizitei.

Din aceste considerente, instanța, în baza art. 56 din Legea nr. 254/2013, va respinge ca neîntemeiată contestația formulată (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 2420 din 18 octombrie 2016).

BUCHAREST CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

2. Instanța, analizând conținutul adresei Penitenciarului București Jilava, prin prisma înscrisurilor existente la dosar și a precizărilor petentului, reține că petentul a solicitat administrației locului de deținere aprobarea vizitei intime cu numita S.A., prin cererea din data de 6 decembrie 2016, cerere ce a fost soluționată negativ, întrucât nu erau îndeplinite condițiile art. 145 alin. (1) lit. e) din H.G. nr. 157/2016 (lipsa unei participări active la activități și programe educaționale, de asistență psihologică și asistență socială ori la muncă).

Instanța constată că respingerea solicitării petentului nu a avut la bază existența unei sancțiuni disciplinare, așa cum susține petentul [de altfel, Serviciul de Educație și Asistență Socială a acordat aviz nefavorabil prin prisma dispozițiilor art. 69 lit. f) din lege].

Judecătorul constată că încheierea judecătorului de supraveghere este motivată în drept și în fapt, aspectele sesizate fiind analizate în mod detaliat și judicios de către acesta, situația de fapt fiind stabilită în mod corect.

Instanța apreciază că respingerea solicitării petentului de acordare a vizitei intime a apărut ca fiind justificată și proporțională, dat fiind că acesta a avut o participare mai degrabă sporadică (minimală) la programele de educaționale, de asistență psihologică și asistență socială ori muncă (doar cinci participări în perioada august-6 decembrie 2016).

Față de actele dosarului și de dispozițiile legale mai sus indicate, instanța constată, în acord cu judecătorul de supraveghere, că nu se poate vorbi de o ingerință în dreptul la vizită intimă recunoscut prin lege petentului, afirmațiile acestuia în sens contrar nefiind susținute probator, deciziile unității de penitenciar în ceea ce îl privește pe petent fiind motivate și în concordanță cu dispozițiile legale, astfel că prezenta contestație apare ca nefondată, urmând a fi respinsă ca atare (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 651 din 14 martie 2017, nepublicată).

3. Instanța reține că petentul condamnat se află în executarea unei pedepse privative de libertate, fiind încarcerat în cadrul Penitenciarului București Jilava.

Potrivit adresei emise de Penitenciarul București Jilava, la data de 10 octombrie 2016 a fost înregistrată cererea petentului de acordare a

dreptului la vizită intimă cu soția sa, cerere care nu a fost aprobată întrucât nu erau îndeplinite condițiile legale (participare activă la activitățile și programele educaționale, de asistență psihologică și asistență socială ori la muncă). Potrivit aceleiași adrese, pe perioada încarcerării deținutul nu a fost propus pentru recompensarea cu permisiunea de ieșire din penitenciar deoarece nu a prestat activități lucrative și nu a participat activ la programe de educație și asistență socială. Petentul figurează în evidența cabinetului medical ca fiind limitat psihic, astfel că nu are aptitudini de muncă.

În privința vizitei intime, instanța apreciază contestația petentului ca fiind întemeiată. Astfel, potrivit rezoluțiilor înscrise pe cererea formulată de petent, s-a reținut că acesta nu participa activ la niciun program educativ și nici nu participa activ la muncă, motiv pentru care s-a considerat că petentul nu îndeplinește condițiile de acordare a vizitei intime. În același sens s-a pronunțat și judecătorul de supraveghere care a reținut că petentul nu a dovedit o participare activă la programe educaționale și de asistență psihologică și socială ori la activități productive după data de 10 iunie 2016, astfel că modalitatea de soluționare a cererii a fost corectă. (...)

În ceea ce îl privește pe petentul condamnat, instanța consideră că în mod eronat s-a constatat că acesta nu ar întruni condiția participării active la activități educaționale, de asistență psihologică și asistență socială ori la muncă. În ceea ce privește munca, instanța reține că petentul figurează în evidența cabinetului medical ca fiind limitat psihic, astfel că nu are aptitudini de muncă, motiv pentru care se află în imposibilitatea de a presta astfel de activități.

Cu toate acestea, condiția prestării de muncă este prevăzută de textul de lege ca fiind alternativă cu condiția participării active la programe educaționale, de asistență psihologică și asistență socială. În ceea ce privește participarea petentului la aceste tipuri de activități, instanța observă că începând din august 2016 petentul a participat în mod constant, în fiecare lună, la câte un program educațional constând în concursuri tematice, teatru, dezbateri, emisiuni radio-tv, activități pe care le-a absolvit. Prin urmare, la momentul înscrierii pe cerere a rezoluției privind verificarea acestei condiții (13 octombrie 2016) petentul participa activ la activități, fiind îndeplinită condiția prevăzută de art. 69 lit. f) din actul normativ menționat.

În ceea ce priveşte solicitarea petentului de acordare a uneia sau a mai multor recompense, instanța constată, în acord cu judecătorul de supraveghere a privării de libertate, că Legea nr. 254/2013 nu prevede pentru acesta din urmă atribuții legate de procesul de acumulare a creditelor şi de propunere şi acordare a recompenselor, astfel că nu i se poate cere acestuia să cenzureze măsurile administrației vizând propunerea şi acordarea de recompense, cu atât mai puțin să decidă acordarea unei recompense (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 327 din 9 februarie 2017, nepublicată).

4. În fapt, potrivit rezoluțiilor înscrise pe cererea formulată de petent, administrația penitenciarului a reținut că acesta nu îndeplineşte condițiile de acordare a dreptului la vizită intimă, respectiv condiția prevăzută de art. 69 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013 privind participarea activă la programe la programele educaționale, de asistență psihologică şi asistență socială ori la muncă, cererea acestuia fiind astfel respinsă. În acelaşi sens s-a pronunțat şi judecătorul de supraveghere, care a reținut că petentul nu a dovedit la momentul soluționării cererii (29 decembrie 2016) o participare activă la programe educaționale şi de asistență psihologică şi socială ori la activități productive, reținând că activitățile desfăşurate de petent nu reprezintă o implicare activă şi că a avut doar o recompensă în ultimele 9 luni de detenție, în considerarea recompenselor obținute anterior petentul beneficiind de vizită intimă în luna aprilie 2016. (...)

Analizând actele dosarului, referitor la îndeplinirea condiției prevăzute de art. 69 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013 şi de art. 145 alin. (1) lit. e) din H.G. nr. 157/2016, instanța reține, spre deosebire de judecătorul de supraveghere a privării de liberate, că petentul a dovedit o participare activă la activități şi programe educaționale, de asistență psihologică şi asistență socială ori la muncă. Astfel, din caracterizarea petentului condamnat întocmită de administrația penitenciarului şi depusă la dosar reiese că de la data ultimei vizite intime (aprilie 2016) şi până la soluționarea cererii în cauză (29 decembrie 2016) petentul a fost recompensat de 2 două ori, respectiv la data de 22 iulie 2016 şi 20 decembrie 2016. Totodată, în perioada 1 aprilie 2016-18 decembrie 2016, petentul a participat la un

număr de 16 programe educaționale, un program social și un program psihologic. Mai mult, în caracterizare se menționează că acesta a participat la activități de educație și asistență psihosocială, figurând însă cu unele activități la care a absentat, însă din diferite motive justificate și generate de suprapunea activităților din unitate (vizite, consult medical, instanțe, programe lucrative etc.), fiind totodată selecționat să desfășoare activități productive atât în interiorul, cât și în exteriorul unității, în perioadele august 2015-mai 2016 și septembrie 2016 până în prezent.

Astfel, instanța consideră că în mod eronat s-a constatat că acesta nu ar întruni condiția participării active la activități educaționale, de asistență psihologică și asistență socială ori la muncă. La momentul soluționării cererii, astfel cum rezultă din înscrisurile depuse la dosar, petentul participa activ la muncă, fiind îndeplinită condiția prevăzută de art. 69 lit. f) din actul normativ menționat (participarea putând fi alternativă, la programe educaționale, de asistență psihologică și asistență socială ori la muncă).

În consecință, instanța apreciază că în mod neîntemeiat cererea petentului de acordare a vizitei intime a fost respinsă de către administrația penitenciarului (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 882 din 5 aprilie 2017, nepublicată).

5. Verificând și celelalte condiții prevăzute de art. 69 alin. (1) din lege pentru vizita intimă, judecătorul apreciază că în mod greșit administrația penitenciarului și judecătorul de supraveghere a privării de libertate au apreciat că nu este îndeplinită cea prevăzută de lit. f) a articolului menționat, în sensul că deținutul nu a participat în mod activ la activitățile socio-educative ori de muncă.

Cea de-a doua cerere a petentului a fost depusă potrivit dovezilor de la dosar la 4 martie 2016. Potrivit caracterizării existente la dosar, la acel moment petentul absolvise deja 7 programe educaționale și participa la alte 7 programe educaționale aflate în curs de desfășurare, aspect ce denotă o preocupare constantă pentru activitățile din penitenciar. În aceste condiții, judecătorul apreciază că se impune acordarea unei vizite intime petentului (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 1782 din 9 august 2016, nepublicată).

6. Prin plângerea înregistrată la data de 18 august 2015, sub nr. 994/2015, la Penitenciarul Rahova, petentul B.I. a arătat, în esență, că nu i se asigură exercitarea dreptului la vizita intimă – întrucât, deși s-a căsătorit în ultimul an și a avut dreptul la vizite conjugale lunare, fiindu-i aprobate mai multe cereri de vizită intimă, totuși acestea au fost aduse la îndeplinire cu întârziere, depășindu-se astfel termenul de o lună, prevăzut de lege.

Prin încheierea nr. 955 din 7 septembrie 2015 a judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova *a fost respinsă, ca nefondată, plângerea* formulată de către petent.

În motivare s-a arătat, în esență, că Penitenciarul Rahova și-a îndeplinit sarcinile care îi reveneau în procedura de acordare a dreptului la vizită intimă, iar faptul că transferarea efectivă a deținutului s-a petrecut la o perioadă mai mare de o lună de la data cererii nu poate fi imputat Penitenciarului Rahova – întrucât transferul deținuților este de competența Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Împotriva acestei soluții, petentul a formulat contestația care formează obiectul prezentului dosar. (...)

Instanța reține că petentului i-a fost acordat de către directorul Penitenciarului Rahova dreptul la vizită intimă lunară (fiind în cursul primului an de la încheierea căsătoriei), dar punerea în executare de către Administrația Națională a Penitenciarelor a măsurii de transferare a sa (și a soției sale, care este deținută în Penitenciarul Târgșor) la Penitenciarul Spital București Jilava (aceasta fiind unitatea în care se acordă aceste vizite intime) s-a realizat cu întârziere.

În aceste condiții, instanța apreciază, așadar, că în cazul de față Penitenciarul Rahova și-a îndeplinit obligațiile ce îi reveneau în această procedură, aprobându-i petentului cererea și urmând procedura legală stabilită de Administrația Națională a Penitenciarelor (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 2457 din 2 decembrie 2015, nepublicată).

7. Reglementarea dreptului la vizită intimă printre drepturile de care se bucură persoanele aflate în executarea unei pedepse cu închisoarea are ca fundament necesitatea protejării dreptului la viață privată și de familie atât al persoanei private de libertate, cât și al persoanei cu care aceasta este

căsătorită sau are o relație de parteneriat similară relațiilor stabilite între soți, astfel încât executarea pedepsei să nu afecteze în mod substanțial relațiile de familie sau relațiile similare celor de familie ale acestora, care trebuie apreciate și din perspectiva soțului sau partenerului care nu a suferit o condamnare. Față de acest obiectiv, se constată că dreptul la vizită intimă al persoanelor private de libertate nu implică și dreptul acestora la relații sexuale în afara căsătoriei sau a relației de parteneriat similară relațiilor stabilite între soți. În condițiile în care legea stabilește că persoana condamnată căsătorită poate beneficia de vizită intima numai cu soțul sau soția, pentru identitate de rațiune, persoana condamnată aflată într-o relație de parteneriat similară relațiilor stabilite între soți poate beneficia de vizita intimă numai cu partenerul stabil.

Prin Hotărârea din 9 iulie 2013, pronunțată în cauza *Varnas c. Lituaniei*, dar și prin Hotărârea din 23 iunie 2015 pronunțată în cauza *Costel Gaciu c. României*, CEDO a constatat că, deși privarea de libertate a unei persoane presupune limitări ale vieții sale private și de familie, este esențial dreptul persoanei în cauză de a menține legătura cu membrii apropiați ai familiei sale și că restricțiile referitoare la numărul vizitelor, la supravegherea acestor vizite și, dacă natura faptei săvârșite o justifică, supunerea persoanei aflate în detenție la un anumit regim de executare sau la anumite feluri ale vizitelor constituie interferențe în dreptul la respectarea vieții private și de familie, prevăzut la art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, fără a constitui încălcări ale acestui drept.

De asemenea, CEDO a remarcat că mai mult de jumătate din statele membre ale Consiliului Europei au prevăzut în legislația internă dreptul deținuților la vizite conjugale, cu limitări și restricții specifice, dar că prevederile Convenției nu trebuie interpretate în sensul că ele obligă statele semnatare să reglementeze acest fel de vizite. S-a arătat că acesta este un aspect cu privire la care statele părți au o largă marjă de apreciere, având libertatea de a stabili singure măsurile ce trebuie luate pentru implementarea dispozițiilor Convenției, în raport cu nevoile și resursele comunității sau ale individului.

Așadar, inclusiv instanța europeană admite că restricțiile referitoare la dreptul la vizită al persoanelor condamnate nu constituie încălcări ale

dreptului la viață privată și de familie. Mai mult, s-a statuat că prevederile Convenției nu trebuie interpretate în sensul că respectarea art. 8 din Convenție implică acordarea dreptului la vizită intimă persoanelor aflate în stare de detenție, statele având posibilitatea de a nu reglementa acest drept, fără ca o astfel de opțiune legislativă să fie contrară Convenției.

Revenind la reglementare internă, art. 69 alin. (4) din Legea nr. 254/2013 prevede, într-adevăr, că dovada existenței relației de parteneriat se face prin declarație pe propria răspundere, autentificată de notar, însă pentru dovedirea existenței unei relații de parteneriat similară relațiilor stabilite între soți aceasta este insuficientă, putând fi completată cu alte mijloace de probă. Or, astfel cum s-a dedus anterior, existența unei relații de parteneriat simplu, care nu este similar relațiilor stabilite între soți, sau a unei relații ocazionale, între persoana privată de libertate și o altă persoană, nu justifică exercitarea dreptului la vizită intimă.

Încă de la început instanța constată că art. 69 alin. (4) din Legea nr. 254/2013 stabilește modalitatea în care se face dovada existenței relației de parteneriat similară relațiilor stabilite între soți, respectiv declarație pe propria răspundere, autentificată de notar, declarație depusă de către petent cu ocazia formulării cererii la vizită intimă cu numita P.I.

Din conținutul declarației notariale instanța reține că P.I. menționează pe proprie răspundere că se afla într-o relație de concubinaj de notorietate cu condamnatul.

Analizând ansamblul probator al cauzei, instanța stabilește că între persoana privată de libertate și P.I. nu există o relație de parteneriat similară relațiilor dintre soți, persoana condamnată neputând beneficia de vizită intimă din partea acesteia. În primul rând, la dosarul de penitenciar deținutul figurează ca fiind necăsătorit, iar la data primirii în penitenciar persoana privată de libertate nu a declarat că s-ar afla într-o relație de concubinaj. Pe perioada executării pedepsei, acesta a beneficiat de vizite intime cu numitele A., B. și C

Indiferent dacă anterior datei primirii în penitenciar ar fi existat o relație de concubinaj între petent și P.I., împrejurarea că aceasta nu a avut caracter de stabilitate și continuitate conduce la concluzia că în prezent relația dintre aceștia nu este similară relațiilor care se stabilesc între soți (Jud. Ploiești, s. pen., sent. pen. nr. 606 din 21 martie 2016, nepublicată).

8. Prin încheierea nr. 1181 din 16 octombrie 2015, Judecătorul de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova a respins ca nefondată plângerea formulată de petent.

Astfel, judecătorul de supraveghere a privării de libertate a reținut că deținutul a înaintat la penitenciar cererile cu nr. 7234 din 17 iulie 2015, 8780 din 19 august 2015 și nr. 9036 din 25 august 2015, prin care solicita acordarea unei vizite intime cu soția sa. Cererile au fost respinse de penitenciar, cu motivarea că acesta este arestat preventiv și nu are regimul de executare stabilit.

Judecătorul a apreciat ca fiind legală soluția de respingere a cererilor, dar nu pentru considerente invocate de penitenciar, întrucât, odată cu publicarea în Monitorul Oficial (la 2 iunie 2015) a deciziei Curții Constituționale nr. 222 din 2 aprilie 2015, calitatea de arestat preventiv și implicit lipsa încadrării la un regim de executare a pedepsei nu mai sunt impedimente la acordarea vizitei intime. Petentul trebuie însă să îndeplinească celelalte condiții legale prevăzute la art. 69 din Legea nr. 254/2013.

Astfel, din actele încheiate în vederea soluționării cererilor rezultă că petentul nu a depus la penitenciar o copie legalizată a certificatului de căsătorie, în condițiile în care acesta a solicitat vizită intima cu soția sa [condiție prevăzută de art. 69 alin. (1) lit. c)].

De asemenea, potrivit art. 69 alin. (1) lit. f), anterior formulării cererilor, petentul trebuia să fi avut o participare activă la activități de muncă ori la activități socio-educative.

Din actele dosarului rezultă că de la intrarea în penitenciar și până la data formulării ultimei cereri de vizită intimă (25 august 2015) acesta nu a participat la activități de muncă și a participat doar la trei activități socio-educative, din care una oricum era obligatorie. Or, condiția legală prevăzută de articolul menționat presupune, fără nicio îndoială, participarea deținutului la mai multe activități educaționale. De altfel, acesta a încercat să facă acest lucru, dar după respingerea cererilor de vizită intimă, când a participat și la alte patru activități. Această schimbare de atitudine petrecută în ultima perioadă nu justifică însă admiterea plângerii de față, câtă vreme în perioada anterioară cererilor s-a înregistrat situația arătată mai sus. Conduita deținutului din lunile septembrie și octombrie în această privință poate fi avută în vedere la o ulterioară cerere de vizită intimă, cu

condiția de a fi depusă la penitenciar și o copie legalizată a certificatului de căsătorie (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 2592 din 15 decembrie 2015, nepublicată).

9. În concret, instanța constată că sunt îndeplinite toate condițiile pentru ca persoana condamnată să beneficieze, la momentul solicitării sale, de dreptul la vizită intimă. Astfel, acesta a solicitat acordarea dreptului la vizită intimă cu soția sa, iar conform informațiilor comunicate de către Penitenciarul Rahova, deținutul nu beneficiase, în ultimele 3 luni anterioare solicitării vizitei intime la data de 8 iunie 2017, de permisiunea de ieșire din penitenciar. De asemenea, din conținutul caracterizării sale rezultă că petentul nu a fost niciodată sancționat disciplinar, inclusiv condiția prevăzută la art. 69 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 254/2013 fiind îndeplinită.

Instanța constată că cererea persoanei condamnate a fost în mod greșit respinsă de către administrația penitenciarului pe motiv că acesta nu participa activ la programe educaționale, de asistență psihologică și asistență socială sau la muncă.

Este adevărat că la momentul formulării cererii, la data de 8 iunie 2017, persoana condamnată nu presta muncă, însă această condiție este prevăzută de dispozițiile legale alternativ cu cea privind participarea deținutului în mod activ la programe educaționale, de asistență psihologică și asistență socială.

În acest sens, conform art. 145 alin. (4) lit. a) și b) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013, evaluarea participării active la activitățile și programele educative, de asistență psihologică și asistență socială ori la muncă se face ținându-se seama de îndeplinirea cumulativă a includerii într-un program de reintegrare socială sau participarea la activități lucrative și de realizarea obiectivelor stabilite prin programe sau a sarcinilor de lucru.

În raport cu data formulării cererii de acordare a dreptului la vizită intimă, se constată că persoana condamnată, în perioada 8 iunie 2017-27 iunie 2017 a participat activ la patru programe educaționale, unul dintre aceste programe fiind finalizat chiar în data de 8 iunie 2017 cu calificativul „Foarte bine". De asemenea, la data de 1 iunie 2017, deținutul a început un alt program educațional, la momentul respingerii cererii sale, programul educațional respectiv fiind în curs de derulare.

Or, în condițiile în care la data formulării cererii petentul era inclus în două programe educaționale, iar unul dintre acestea fiind finalizat cu calificativul foarte bine, instanța reține îndeplinită inclusiv această condiție, realizarea obiectivelor stabilite prin programe fiind dovedită prin obținerea respectivului calificativ.

Față de aceste considerente, instanța va admite contestația formulată de petentul condamnat împotriva Încheierii nr. 901 din 16 august 2017 a Judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova şi va desființa încheierea atacată.

Urmare a transferului său din cadrul Penitenciarului Rahova în cadrul Penitenciarului Jilava la data de 3 august 2017, instanța nu va putea da eficiență prevederilor art. 56 alin. (6) lit. a) din Legea nr. 254/2013 în sensul obligării administrației Penitenciarului Rahova la acordarea dreptului deținutului la vizită intimă, urmând doar să constate că persoanei condamnate i-a fost îngrădit dreptul la vizită intimă, contrar dispozițiilor art. 69 alin. (1) din Legea nr. 254/2013 (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 2531 din 12 octombrie 2017, nepublicată).

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

11. Dreptul de a primi, cumpăra şi a deține bunuri

Legislație

➡ *Legea nr. 254/2013*

Art. 70. (1) Persoanele condamnate au dreptul de a primi bunuri și de a efectua cumpărături.

(2) Numărul și greutatea pachetelor, categoriile de bunuri care pot fi primite, cumpărate, păstrate și folosite de către persoanele condamnate, precum și procedura de primire, păstrare și folosire se stabilesc prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.

(3) Persoanele condamnate pot primi sume de bani, care se consemnează în fișa contabilă nominală, ce se întocmește la intrarea în penitenciar.

(4) Cotele din sumele de bani cuvenite persoanelor condamnate pentru munca prestată, sumele primite de la persoane fizice sau juridice în timpul executării pedepsei și sumele aflate asupra lor la primirea în penitenciar sunt evidențiate în fișa contabilă nominală a persoanelor condamnate și pot fi folosite pentru:

a) exercitarea dreptului de petiționare, a dreptului la corespondență și a dreptului la convorbiri telefonice;

b) fotocopierea documentelor de interes personal;

c) efectuarea examenului medical prevăzut la art. 72 alin. (4);

d) derularea contractului de asigurare în condițiile art. 87 alin. (2);

e) repararea pagubelor cauzate bunurilor puse la dispoziție de administrația penitenciarului;

f) recuperarea cheltuielilor avansate de administrația penitenciarului, în condițiile art. 60 alin. (3), art. 64 alin. (5) și art. 72 alin. (5);

g) cumpărarea de bunuri, sprijinirea familiei sau alte asemenea scopuri;

h) plata transportului până la domiciliu, la punerea în libertate;

i) îndeplinirea obligațiilor civile stabilite prin hotărârea de condamnare.

BUCHAREST UNIVERSITY LIBRARY

➡ *Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, din 10 martie 2016*

Art. 148. (1) Deținuții au dreptul de a primi, cumpăra, păstra și de a folosi pe perioada detenției bunuri de natura celor prevăzute în anexa nr. 1.

(2) Modalitatea de intrare în posesia fiecăruia dintre bunurile care pot fi păstrate și folosite este prevăzută în anexa nr. 1.

(3) Deținuților le sunt interzise primirea, cumpărarea, deținerea și portul bunurilor și obiectelor din metale prețioase și pietre prețioase.

(4) Deținuții au dreptul de a primi, lunar, un pachet cu produse alimentare în greutate de maximum 10 kg, la care se poate adăuga o cantitate de maximum 6 kg de fructe și legume.

(5) Pachetele prevăzute la alin. (4), precum și bunurile și obiectele prevăzute în anexa nr. 1 se primesc cu ocazia efectuării vizitelor.

(6) Primirea, folosirea și păstrarea bunurilor, inclusiv a celor alimentare, se fac cu respectarea regulilor de igienă și a măsurilor de siguranță impuse de administrația penitenciarului.

(7) Bunurile și obiectele prevăzute în anexa nr. 1, precum și produsele prevăzute la alin. (4) sunt supuse, în prezența deținuților, controlului specific executat de personalul anume desemnat de către directorul locului de deținere.

(8) Deținuților le este interzisă:

a) primirea de produse alimentare care, în vederea consumului, necesită încălzire, coacere, fierbere sau alte tratamente termice;

b) cumpărarea de produse alimentare ușor alterabile ori care, în vederea consumului, necesită încălzire, coacere, fierbere sau alte tratamente termice, cu excepția cafelei, ceaiului, laptelui și a supelor instant;

c) primirea și cumpărarea de lămâi și derivate ale acestora.

(9) Bunurile, obiectele, produsele alimentare și fructele a căror primire nu este permisă se restituie imediat persoanei care le-a adus, cu excepția bunurilor a căror deținere este interzisă de lege oricărui cetățean, care sunt reținute în vederea predării organului de urmărire penală competent.

(10) Se interzice primirea bunurilor, obiectelor și produselor prevăzute de anexa nr. 3, precum și a celor a căror manipulare implică risc de deteriorare.

(11) Mențiuni despre greutatea, numărul pachetelor și categoriile de bunuri primite, cumpărate, păstrate și folosite de persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate se fac în documentele de evidență de la sectorul vizită și în modulul corespunzător al aplicației informatizate de gestiune a datelor.

Art. 149. (1) Sumele de bani, în lei și valută, se primesc de la membrii de familie, aparținători sau alte persoane prin mandat poștal ori prin depunere directă la sectorul de acordare a drepturilor la pachet și vizită, se consemnează în fișa contabilă nominală și pot fi folosite conform prevederilor art. 70 alin. (4) din Lege.

(2) Sumele de bani introduse în penitenciar, în lei sau valută, pe alte căi decât cele prevăzute la alin. (1), precum și cele găsite asupra deținuților cu ocazia percheziților se confiscă și se fac venit la bugetul de stat.

(3) Pentru motive temeinic justificate, deținuții pot transfera sume de bani, în lei sau valută, membrilor de familie, conform art. 70 alin. (4) lit. g) din Lege, inclusiv celor aflați în executarea unei pedepse sau măsuri privative de libertate, cu aprobarea directorului penitenciarului.

(4) Cererile deținuților care presupun cheltuirea anumitor sume de bani în lei sau valută sunt urmate imediat de indisponibilizarea sumei de bani necesare plății serviciului inclus, după aprobarea acestora.

Art. 150. (1) Deținuții pot primi medicamente numai la recomandarea unui medic specialist/primar curant, cu acordul medicului unității, în baza unei prescripții medicale sau/și a unei scrisori medicale, care însoțește medicamentele primite.

(2) Medicamentele trebuie să fie prevăzute în Nomenclatorul produselor medicamentoase de uz uman, aprobat de Agenția Națională a Medicamentului, și să aibă cel puțin 6 luni până la expirarea termenului de valabilitate.

(3) Medicamentele primite sunt înregistrate la cabinetul medical și se gestionează separat.

(4) Condițiile de achiziționare a medicamentelor de către deținuți și de primire a acestora de la membrii de familie se stabilesc prin ordin comun al ministrului sănătății și ministrului justiției, respectiv prin ordin comun al ministrului sănătății și ministrului afacerilor interne.

Art. 151. (1) Deținuții au dreptul de a cumpăra săptămânal de la punctele comerciale din incinta penitenciarului, în limita a 3/4 din valoarea salariului minim brut pe economie, alimente, fructe, legume, apă

minerală, băuturi răcoritoare, țigări și alte bunuri de natura celor permise să fie primite, potrivit anexei nr. 1. Materialele necesare exercitării drepturilor de petiționare, la corespondență și la convorbiri telefonice pot fi cumpărate de la punctele comerciale din incinta penitenciarului fără a afecta limita de 3/4 din valoarea salariului minim brut pe economie.

(2) În situația în care nu se poate asigura funcționarea unui punct comercial în incinta penitenciarului, cumpărăturile pot fi făcute din afara acestuia de către personalul desemnat, în baza cererii deținuților și a ofertelor puse la dispoziție de către operatorii economici, cu respectarea prevederilor alin. (1).

(3) Prețurile practicate în cadrul punctelor comerciale din incinta penitenciarului nu pot fi mai mari decât media prețurilor practicate de magazine similare de pe piața locală. Atât modul de calcul și de respectare a mediei prețurilor în cadrul punctelor comerciale din incinta penitenciarului, cât și procedura privind închirierea spațiilor din sistemul administrației penitenciare se reglementează prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(4) Activitatea punctului comercial din incinta penitenciarului poate fi controlată de autoritățile competente.

(5) Medicul curant poate restricționa cumpărarea de către deținuții bolnavi a unor alimente contraindicate în afecțiunile de care suferă ori a produselor din tutun.

(6) În situația achiziționării unor bunuri de folosință îndelungată, permise a fi păstrate sau folosite pe perioada detenției, directorul penitenciarului poate aproba folosirea unei sume mai mari decât cea prevăzută de alin. (1), fără a afecta cuantumul săptămânal al sumelor din care deținuții pot efectua cumpărături.

(7) Pentru bunurile prevăzute la alin. (6), precum și pentru articolele de îmbrăcăminte, încălțăminte și cazarmament se întocmește bon de primire în păstrare.

Jurisprudență

1. Instanța mai reține că în cadrul Penitenciarului Rahova funcționează un magazin alimentar de unde deținuții pot cumpăra bunuri în limita acestui drept, magazinul nefiind administrat de penitenciar, ci de SC N.&R.

SRL, astfel încât judecătorul de supraveghere nu poate lua măsuri împotriva conducerii acestuia, competenţa sa de control fiind numai în ceea ce priveşte actele şi măsurile luate de administraţia penitenciarului. Instanţa mai reţine că penitenciarul a închiriat societăţii menţionate mai sus spaţiul pentru amenajarea magazinului şi, lunar, prin comisia special întrunită, controlează modul de desfăşurare a activităţii magazinului sub aspectul respectării normelor de igienă, al aprovizionării corespunzătoare, al respectării termenelor de valabilitate a produselor, al încadrării preţurilor în media celor practicate de unităţile din afara penitenciarului. Instanţa reţine că toate verificările au fost efectuate, rezultatul acestora fiind consemnat lunar în actele încheiate de comisia de control, astfel că nu se poate aprecia că administraţia penitenciarului a încălcat dreptul petentului de a cumpăra bunuri (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 2196 din 26 septembrie 2016, nepublicată).

2. Instanţa, verificând toate actele care au stat la baza pronunţării de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Bucureşti Jilava nr. 152 din 21 februarie 2017 din dosarul nr. 106/2017, apreciază contestaţia acestuia *ca fiind nefondată*, pentru următoarele considerente.

Instanţa constată că, aşa cum rezultă din adresa nr. H-23312 şi din înscrisurile comunicate la solicitarea instanţei, numărul, calitatea, diversitatea, precum şi asigurarea garanţiei produselor comercializate intră în sarcina exclusivă a „SC Z. SRL", ce deţine punctul comercial.

Cu privire la preţurile practicate de magazin, se observă că, în conformitate cu dispoziţiile prevăzute de Decizia nr. 370/2015 şi adresele ANP 248569/DEA din 26 noiembrie 2008 şi 20269 din 1 februarie 2011, la începutul fiecărui an se numeşte o comisie care lunar urmăreşte încadrarea nivelului preţurilor practicate la punctul comercial, în limita mediei preţurilor practicate pe plan local. Rezultatele se materializează într-un proces-verbal care cuprinde situaţia comparativă faţă de preţurile a minim 3 preţuri practicate la magazine pe plan local. De asemenea, comisia verifică facă este afişat adaosul comercial (fără a depăşi 30%) şi dacă toate produsele au preţurile afişate. Din înscrisurile ataşate la dosarul cauzei

rezultă că administrația penitenciarului respectă procedurile amintite anterior.

Instanța constată, în acord cu judecătorul de supraveghere, că în cauză petentului nu i s-au încălcat drepturile, astfel cum acesta a invocat, astfel că prezenta contestație apare ca nefondată, urmând a fi respinsă ca atare (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 117 din 10 mai 2017).

3. Cu privire la situația de fapt din Penitenciarul Rahova, se constată că în ultimele 4 luni comisia şi-a îndeplinit obligația de a efectua controlul menționat, încheind de fiecare dată câte un proces-verbal privind cele constatate şi măsurile luate.

De menționat că la stabilirea prețurilor care erau peste cele legale nu s-a avut în vedere media prețurilor de referință doar a unor magazine cu statut de supermarket ori supermarket, așa cum prevede decizia menționată.

Comisia a făcut de fiecare dată recomandări de reducere a prețurilor, însă doar cu privire la unele din produse, deşi existau şi altele peste media prețurilor de referință. Societatea a redus unele prețuri, altele au rămas la același nivel ori au fost reduse insuficient.

Instanța reține în urma efectuării controlului că o parte din prețurile practicate de magazinul unității depășeau (chiar dacă nu cu mult) media prețurilor la care s-a raportat comisia (aprecierile petenților în sensul că mai toate prețurile sunt duble, triple ori chiar mai mari fiind exagerate) şi că această raportare nu s-a făcut doar la prețurile unor supermarketuri ori hipermarketuri.

În atare situație, judecătorul de supraveghere a privării de libertate a apreciat că în mod implicit petenților le este afectat dreptul la cumpărarea de bunuri (prin depășirea mediei prețurilor practicate de supermarketuri ori hipermarketuri din localitate) şi că măsurile luate de conducerea penitenciarului şi de către comisia specială din cadrul locului de deținere nu au fost suficiente şi eficiente pentru alinierea prețurilor potrivit dispozițiilor legale aplicabile.

Drept urmare, prin încheierea nr. 818/2014 a judecătorului de supraveghere a privării de libertate, plângerea formulată de către petenții sus-menționați a fost admisă, penitenciarul fiind obligat să ia toate măsurile

legale şi contractuale care să ducă la încadrarea preţurilor practicate de magazinul din interiorul locului de deţinere în media preţurilor practicate de magazine din categoria supermarketuri ori hipermarketuri care desfac aceeaşi gamă de produse.

În aceste condiţii, instanţa constată că prezentele contestaţii au rămas fără obiect, atât penitenciarul, cât şi agentul economic având obligaţia de a reglementa situaţia (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 2350 din 29 octombrie 2014, nepublicată).

4. În ce privinţa preturilor exagerate practicate de magazinul din incinta unităţii, instanţa va reţine că Penitenciarul Giurgiu a arătat că în cadrul unităţii de deţinere exista o comisie de verificare a preţurilor care îşi desfăşoară activitatea în baza deciziei nr. 370/2015 a Directorului general al ANP şi care, până în luna aprilie a anului curent, a efectuat lunar verificări, sau ori de câte ori a apreciat necesar.

Instanţa mai reţine că s-a procedat la verificarea bilunară a nivelului preţurilor practicate de punctul comercial din incintă în lunile mai, iunie şi iulie.

Instanţa urmează să constate că Administraţia Penitenciarului Giurgiu a mai arătat că de fiecare dată când s-a constatat că magazinul practica preţuri mai mari decât media pieţei locale, s-a înaintat adresă către administratorul magazinului, pentru ca acesta sa modifice preţurile respective, aşa încât să se încadreze în media pieţei locale.

Din conţinutul procesului-verbal întocmit cu ocazia verificării preţurilor în luna iulie, instanţa reţine că au fost înregistrate prin sondaj preturile anumitor produse, comisia constatând că un singur produs se încadrează în media pieţei locale. Astfel, preţurile la sucuri, cafea, anumite fructe şi legume, produse lactate, mezeluri, produse igienice, detergenţi, fierbător, brichetă depăşeau media locală a preţurilor.

Se mai arată că Penitenciarul Giurgiu a înaintat o adresă către SC M. SRL, conţinând lista produselor ale căror preţuri nu se încadrau în media pieţei locale a acestora, cu recomandarea de scădere a preţurilor, solicitând întreprinderea de măsuri urgente pentru remediere.

La data de 27 iulie 2016 agentul economic a arătat că va modifica preţurile conform recomandărilor primite, va înlocui produsele al căror preţ

nu poate fi modificat şi va retrage de la vânzare produsele pentru care prețul de achiziție este sub cel impus de unitatea penitenciară.

După solicitarea de micşorare a prețurilor, s-a procedat la o nouă verificare, constatându-se remedierea deficiențelor, un singur produs menținându-şi prețul inițial, care depăşea media pieței locale. Ulterior a fost emisă o notă-raport din care rezulta că şi prețul acestuia a fost modificat conform standardelor solicitate.

Din înscrisurile ataşate la dosarul cauzei, se reține că, la data de 1 august 2016, Penitenciarul Giurgiu a efectuat o nouă atenționare a magazinului unității, arătând, prin adresa nr. 11646, că prețurile nu se încadrează în limita mediei prețurilor practicate de piața locală, a înaintat lista produselor care depăşesc media menționată şi a solicitat măsuri urgente de remediere. Prin încheierea nr. 1000 din 26 iulie 2016 pronunțată în dosarul nr. 774/2016, s-a dispus obligarea Penitenciarului Giurgiu să procedeze la verificarea săptămânală a prețurilor practicate de magazinul din incintă până la remedierea situației.

Astfel, în limitele de competență stabilite de Legea nr. 254/2013 pentru judecătorul de supraveghere a privării de libertate, se reține că unitatea de deținere a procedat la verificarea prețurilor, la constatarea deficiențelor, la solicitarea remedierii acestora, aşa încât, în acord cu cele statuate prin încheierea contestată, în cauză nu s-a identificat o conduită culpabilă a Penitenciarului Giurgiu.

În lumina considerentelor ce precedă, instanța va constata că, în prezenta cauză, nu au fost constatate încălcări ale drepturilor prevăzute de Legea nr. 254/2013 (Jud. Giurgiu, sent. pen. nr. 3246 din 16 decembrie 2016, nepublicată).

5. Analizând actele şi lucrările dosarului, se reține că administrația penitenciarului nu a dispus vreo măsură cu implicații negative în ceea ce priveşte drepturile petentului, la care se referă dispozițiile legale.

Aşa cum rezultă din conținutul adresei emise de administrația locului de detenție – Penitenciarul Bucureşti Jilava –, la nivelul unității de deținere, persoanele private de libertate efectuează săptămânal cumpărături la magazinul din incinta unității conform programului aprobat de director.

Deţinuţii sunt escortaţi în serii de 10-12 persoane în camera de aşteptare a magazinului, care este special amenajată cu bănci din lemn şi are un volum de aproximativ 28 m^3. Persoanele private de libertate aşteaptă ca întreaga serie să finalizeze cumpărăturile, iar apoi sunt escortate în cel mai scurt timp în camerele de detenţie.

Instanţa reţine că, pe baza actelor existente la dosar, nu rezultă că aspectele reclamate de petent sunt întemeiate.

Petentul a reclamat în concret că atunci când se deplasează la magazinul unităţii, mai face cumpărături cu încă 15-20 de persoane, toţi fiind înghesuiţi într-o cameră de aşteptare de 7 mp, iar din cauza afecţiunilor medicale se sufocă şi apar stări de panică sau de leşin în aglomeraţie, solicitând să se îmbunătăţească spaţiul aferent cumpărăturilor. (...)

Instanţa reţine că petentului nu i se îngrădeşte dreptul de a efectua cumpărături, iar programul aprobat respectă regulamentul de ordine interioară şi a avut în vedere tot efectivul de deţinuţi, astfel încât oricărei persoane să i se asigure acest drept. De asemenea, nu se confirmă susţinerile petentului în sensul că ar fi înghesuite 15-20 de persoane în acelaşi timp şi nici posibila încălcare a dreptului la asistenţă medicală, afirmaţiile acestuia necoroborându-se cu alte mijloace de probă (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 2047 din 7 septembrie 2016, nepublicată).

6. Prin plângerea înregistrată la data de 8 decembrie 2015, sub nr. 1754/2015, la Penitenciarul Rahova, petentul G.E.G. a arătat, în esenţă, că i-a fost încălcat dreptul de a primi bunuri, întrucât nu i s-a permis să primească prin sectorul „Vizită" unele produse alimentare şi dulciuri, respectiv: friptură felii, şnitele, pui rotisat, dulciuri, prăjituri, tort, salată boeuf, plăcinte, cozonaci şi alte produse de patiserie.

Prin încheierea nr. 1470 din 16 decembrie 2015 a judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova *a fost respinsă, ca nefondată, plângerea* formulată de către petent.

În motivare, s-a arătat, în esenţă, că este reală susţinerea petentului potrivit căreia bunurile enumerate mai sus nu sunt primite în penitenciar prin sectorul vizite. Prin aceasta nu se încalcă însă de către penitenciar dreptul deţinutului la primirea de bunuri. Astfel, pe de o parte, potrivit

art. 12 alin. (8) din O.M.J. nr. 2714/2008, *nu pot fi primite prin sectorul vizite bunuri care necesită încălzire, coacere, fierbere sau alte tratamente termice*. Pe de altă parte, potrivit art. 12 alin. (6) și (7) din același act normativ, primirea, folosirea și păstrarea bunurilor se fac *cu respectarea regulilor de igienă și a măsurilor de siguranță* impuse de administrație locului de deținere, iar cu ocazia primirii, bunurile trebuie supuse controlului specific. Din textele menționate rezultă că *nu pot fi primite prin sectorul vizite acele bunuri alimentare care, datorită naturii ori a modului de ambalare, se pot altera în scurtă vreme, ridicându-se astfel probleme de igienă și siguranță alimentară, cu atât mai mult cu cât camerele deținuților nu sunt dotate cu frigidere.* Rezultă, de asemenea, că nu pot fi primite nici acele produse care, *ca urmare a formei în care se prezintă, a modului de ambalare și a volumului acestora, în momentul în care ar fi supuse controlului specific impus de lege ar fi deteriorate (dezambalate, tăiate), pierzându-și astfel proprietățile și apărând inclusiv probleme de igienă alimentară (controlul specific se face în sectorul vizite, așadar în condiții improprii pentru dezambalarea și porționarea unor produse alimentare).* Concluzionând, judecătorul a apreciat că refuzul penitenciarului de a permite petentului să primească prin sectorul vizite bunurile analizate nu reprezintă o încălcare a legii. S-a mai arătat că nu este justificată nici susținerea deținutului potrivit căreia, în lipsa posibilității de a primi astfel de produse, nu poate beneficia de o alimentație corespunzătoare. Aceasta întrucât, pe de o parte, unele din produsele menționate pot fi cumpărate de petent de la magazinul unității, iar, pe de altă parte, penitenciarul acordă gratuit mesele zilnice fiecărei persoane private de liberate, diferențiate după diverse criterii (starea de sănătate, convingeri religioase etc.).

Împotriva acestei soluții, petentul a formulat contestația care formează obiectul prezentului dosar. (...)

După cum se poate observa din textul legal anterior redat, cu privire la produsele alimentare există o reglementare generală, referitoare la „alimente", urmată de câteva norme speciale, incidente în cazul unor produse pentru care (din motive evidente, care țin de siguranța penitenciarului) era necesară o reglementare distinctă.

În acest condiții, potrivit regulilor ce guvernează interpretarea logică a normelor legale, se impune concluzia că, *pentru toate alimentele pentru care nu există o normă specială, se va aplica norma generală.*

Pe cale de consecinţă, întrucât includerea produselor în discuţie în categoria alimentelor nu comportă discuţii, rezultă că, *din moment ce pentru aceste produse nu este reglementat un regim juridic special, va fi aplicabilă regula generală – în sensul că se permite atât primirea prin sectorul vizite, cât şi cumpărarea.*

Firește, din considerente ce ţin de siguranţa penitenciarului, pentru a exista, aşadar, o certitudine cu privire la primirea prin sectorul vizite chiar a produselor alimentare în discuţie (iar nu a/şi a altui produs, eventual disimulat într-un conţinut mai voluminos al alimentului), va trebui ca bunurile astfel primite de petent să fie de regulă feliate şi/sau uşor de verificat (cel puţin prin sondaj).

Cât despre considerentele expuse de către judecătorul de la penitenciar în legătură cu perisabilitatea unor alimente, instanţa apreciază că acestea nu pot totuşi să justifice restricţionarea dreptului în discuţie într-un mod neprevăzut de lege – rămânând, aşadar, la latitudinea petentului şi a aparţinătorilor săi dozarea cantităţilor unor asemenea alimente, în aşa fel încât să se permită consumarea lor cât mai rapidă.

În acelaşi timp, instanţa trebuie să învedereze şi împrejurarea că, în opinia sa, *preocuparea (legitimă) pentru siguranţa penitenciarului nu trebuie să se manifeste printr-o restrângere excesivă a sferei alimentelor permise a fi primite prin sectorul „Vizită"* – interpretându-se restrictiv şi chiar ilogic normele legale incidente în materie – ci, *în primul rând, printr-o prioritizare adecvată a bugetului de cheltuieli al Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor, în vederea achiziţionării unor echipamente tehnice de înaltă performanţă, care să asigure o eficienţă maximă în verificarea pachetelor de orice fel primite de deţinuţi* (în special aparate cu raze X, dar şi, eventual, detectoare de metale fixe şi portabile, detectoare de explozibili etc.); aşadar, controlul specific impus de lege la primirea pachetelor de alimente prin sectorul „Vizită" nu trebuie redus la forma lui cea mai simplă şi chiar primitivă, a verificării manuale a pachetelor (prin dezambalare şi porţionare), ci trebuie realizat în primul rând prin cele mai moderne mijloace tehnice; doar în acest mod se poate evita cu adevărat riscul introducerii în penitenciar a unor bunuri interzise pentru deţinuţi, risc care poate exista şi în ceea ce priveşte alimentele considerate „sigure", cum ar fi conservele ori pachetele din comerţ vidate.

În schimb, referitor la „dulciurile" solicitate în mod generic de către petent, dat fiind caracterul prea general al solicitării, instanța va menține dispozițiile încheierii judecătorului de la penitenciar (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 1200 din 31 mai 2016, nepublicată).

7. În ceea ce privește plângerea referitoare la faptul că nu i se permite să primească bere fără alcool, instanța constată că este întemeiată contestația formulată de Penitenciarul Giurgiu.

În România, pentru a fi inclusă în categoria de bere fără alcool, se admite un maxim de 0,5% alcool în berea respectivă. Aceasta este considerată o cantitate nesemnificativă și nu modifică puternic alcoolemia persoanei. Astfel, berea denumită „fără alcool" poate prezenta urme de alcool.

Potrivit dispozițiilor art. 82 lit. d) din Legea nr. 254/2013, persoanelor condamnate le este interzisă introducere în penitenciar, producerea, deținerea, comercializarea sau consumul de stupefiante, băuturi alcoolice ori alte substanțe toxice sau ingerarea de medicamente fără prescripție medicală, de natură să creeze tulburări de comportament.

Prin urmare, atâta timp cât este imposibil a se cunoaște că berea respectivă este lipsită total de alcool, fiind necesare teste de specialitate, instanța apreciază că nu este acceptabil să li se permită deținuților să cumpere sau să primească prin sectorul „vizite" un astfel de produs (Jud. Giurgiu, sent. pen. nr. 866 din 15 martie 2015, nepublicată).

8. Așa cum rezultă din conținutul adresei emise de administrația locului de detenție – Penitenciarul București Jilava –, s-a răspuns în mod punctual la toate aspectele invocate de petent. (...)

3. Interdicția de a primi sau cumpăra lămâi.

În conformitate cu prevederile H.G. nr. 157/2016 din 10 martie 2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, art. 148 alin. (8) lit. c), deținuților le este interzis să primească și să cumpere lămâi și derivate ale acestora.

4. Punerea la dispoziţie a unui cuptor cu microunde.

În conformitate cu prevederile H.G. nr. 157 din 10 martie 2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor şi a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, art. 148 alin. (8) lit. a) şi b), deţinuţilor le este interzisă primirea de produse alimentare care, în vederea consumului, necesită încălzire, coacere, fierbere sau alte tratamente termice, precum şi cumpărarea de produse alimentare uşor alterabile ori care, în vederea consumului, necesită încălzire, coacere, fierbere sau alte tratamente termice, cu excepţia cafelei, ceaiului, laptelui şi a supelor instant, astfel că nu ar fi necesară punerea la dispoziţie a unui cuptor cu microunde. Mai mult decât atât, cuptorul cu microunde nu este inclus în anexa 1 a H.G. nr. 157/2016, în care sunt prevăzute bunurile care pot fi primite, cumpărate, păstrate şi folosite de către deţinuţi.

5. Deţinerea obiectelor de veselă confecţionate din marmură sau porţelan.

În conformitate cu anexa 1 a H.G. nr. 157/2016, în care sunt prevăzute bunurile care pot fi primite, cumpărate, păstrate şi folosite de către deţinuţi, vesela trebuie să fie confecţionată din material metalic sau plastic. (...)

7. Dreptul de a purta ochelari de soare.

Ochelarii de soare nu sunt incluşi în anexa 1 a H.G. nr. 157/2016, în care sunt prevăzute bunurile care pot fi primite, cumpărate, păstrate şi folosite de către deţinuţi. Mai mult decât atât, pe numele deţinutului nu există o recomandare medicală cu privire la necesitatea purtării ochelarilor de soare.

(...) Instanţa reţine că, pe baza actelor existente la dosar, nu rezultă că aspectele reclamate de petent sunt întemeiate. De asemenea, nu există indicii privind încălcarea dispoziţiilor art. 4-6 din Legea nr. 254/2013 (privind interzicerea supunerii la tortură, la tratamente inumane sau degradante, interzicerea discriminării) (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 2048 din 7 septembrie 2016, nepublicată).

9. Analizând contestaţia formulată, instanţa apreciază că aceasta este întemeiată, având în vedere următoare considerente:

Intimatul a solicitat prin cererea nr. 2311 din 3 noiembrie 2015 să i se aprobe ridicarea de la magazie a mai multe bunuri, printre care şi o maşină de făcut ţigări (umplut), cererea fiindu-i respinsă cu privire la acest obiect.

Prin plângerea formulată la judecătorul de supraveghere a privării de libertate, G.A.G. a contestat modalitatea de soluționare a cererii mai sus menționate, iar prin încheierea nr. 854 din 16 noiembrie 2015, judecătorul de supraveghere a privării de libertate a admis plângerea și a dispus ca petentului să îi fie pus la dispoziție spre folosință de la magazia unității aparatul (mașina) pentru confecționarea țigaretelor așa cum a solicitat prin cererea nr. 2311 din 3 noiembrie 2015. În motivarea încheierii s-a arătat că petentul a solicitat să i se permită să scoată de la magazie tutun, filtre și aparatul de făcut țigări, toate împreună, și cu toate că, potrivit O.M.J. nr. 2714/C/2008, produsele din tutun nu pot fi primite prin sectorul vizită, ci doar achiziționate de la magazinul penitenciarului, administrația a permis petentului să scoată de la magazie aceste produse. Se mai arată că în condițiile în care s-a apreciat că tutunul respectiv nu reprezintă niciun pericol, cu atât mai puțin o reprezintă un mic aparat (gen capsator de hârtie) din material plastic și motivarea penitenciarului referitoare la faptul că petentul ar putea să comercializeze țigările este aberantă, fiind cu totul exagerat a se prezuma reaua-credință în sarcina petentului. S-a apreciat, de asemenea, că invocarea de către Administrația Penitenciarului Arad că s-ar crea un precedent prin darea în folosință a aparatului este neîntemeiată câtă vreme precedentul s-a creat tocmai prin darea în folosință a tutunului neachiziționat de la magazinul unității.

Așa cum s-a arătat mai sus, instanța apreciază că se impune admiterea contestației formulate de către petentă, deoarece:

Potrivit Ordinului 3014/C din 20 decembrie 2010 pentru modificarea O.M.J. nr. 2714/C/2008 privind durata și periodicitatea vizitelor, greutatea și numărul pachetelor, precum și categoriile de bunuri ce pot fi primite, cumpărate, păstrate și folosite de persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate, la art. 1 se prevede că art. 5 alin. (1) din O.M.J. nr. 2714/C/2008 s-a modificat, respectiv în sensul că la anexa 1 privind bunurile care pot fi primite, achiziționate, păstrate și folosite de persoanele private de libertate la capitolul III pct. 9 se prevede „țigări și produse din tutun, inclusiv pipe pentru tutun".

Din cele mai sus expuse rezultă că aparatul sau mașina de făcut (umplut) țigări nu face parte din categoria bunurilor care pot fi primite, achiziționate, păstrate și folosite de persoanele private de libertate.

Dacă s-ar fi dorit ca persoanele private de libertate să aibă posibilitatea de a deţine, folosi sau achiziţiona un asemenea bun, s-ar fi prevăzut cu ocazia modificării dispoziţiilor legale mai sus menţionate includerea şi a acestui dispozitiv în categoria celor ce pot fi deţinute sau folosite de către persoanele private de libertate.

Pe de altă parte, intimatul susţine că altor persoane private de libertate din Penitenciarul Arad le-a fost aprobată deţinerea unor asemenea bunuri.

Din declaraţia martorului V.I.M. audiat în şedinţa publică de astăzi rezultă că el ar deţine un asemenea aparat în urma aprobării unei cereri din luna septembrie a anului trecut, martorul învederând că aparatul pe care îl deţine el este mai mic, fiind pentru tuburi mici, spre deosebire de cel pe care îl solicită intimatul, care este pentru tuburi mari. Cu toate acestea, din adresa din 21 decembrie 2015 a Penitenciarului Arad rezultă că la nivelul Penitenciarului Arad *nu au fost aprobate cereri* din partea deţinuţilor care să aibă ca obiect deţinerea de aparate pentru confecţionat ţigări, iar cu ocazia percheziţiilor efectuate nu au fost descoperite asemenea bunuri, iar din adresa din 3 martie 2016 a Penitenciarului Arad rezultă că deţinutul V.I.M. a formulat cererea înregistrată cu nr. 1801 din 17 septembrie 2015 prin care a solicitat aprobarea de a scoate din bagajul personal aflat în magazia unităţii *hârtie de ţigări şi filtre aferente, fără a fi vorba de aparat pentru confecţionat ţigări.*

Având în vedere considerentele mai sus expuse, văzând că O.M.J. nr. 2714/C/2008, astfel cum a fost modificat prin Ordinul nr. 3014/C/2010, nu prevede la categoria bunurilor ce pot fi primite, achiziţionate, păstrate şi folosite de către persoanele private de libertate dispozitive sau aparate pentru confecţionat (umplut) ţigări, instanţa, în baza art. 56 alin. (9) din Legea nr. 254/2013, va admite contestaţia formulată de petentul Administraţia Penitenciarului Arad împotriva încheierii judecătorului de supraveghere a privării de libertate delegat la Penitenciarul Arad cu numărul 854 din data de 16 noiembrie 2015 pronunţată în dosarul numărul 802/2015, şi în consecinţă va anula dispoziţia judecătorului de supraveghere a privării de libertate delegat la Penitenciarul Arad prin care a dispus ca intimatului G.A.G. să-i fie pus la dispoziţie, spre folosinţă, de la magazia unităţii, aparatul (maşina) pentru confecţionarea ţigaretelor, aşa cum a solicitat prin

cererea nr. 2311 din 3 noiembrie 2015 (Jud. Arad, sent. pen. nr. 539 din 15 martie 2016, nepublicată).

10. În ceea ce privește posibilitatea petentului de a primi miere prin sectorul „Vizită", instanța reține că potrivit H.G. nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, Anexa 1, persoanele deținute pot primi următoarele produse alimentare:

- Alimente
- Fructe
- Legume
- Apă minerală
- Băuturi răcoritoare
- Ceai
- Cafea
- Lapte

Instanța nu poate achiesa susținerilor judecătorului de supraveghere a privării de libertate potrivit cărora legiuitorul folosește termenul de alimente în sens strict deoarece enumeră apoi în mod expres și limitativ alte categorii de produse, precum fructe, legume, lapte, ceai, cafea, considerate ca atare a nu face parte din categoria „alimente". În aceste condiții, apreciază judecătorul de supraveghere a privării de libertate, mierea de albine nu se regăsește între aceste categorii de produse enumerate de dispozițiile legale menționate, motiv pentru care nu este permisă primirea de miere de albine prin sectorul „vizită".

În opinia instanței, legiuitorul folosește noțiunea de „alimente" având în vedere sfera de cuprindere foarte largă a acestui termen. Practic, persoanele deținute au dreptul de a primi orice alimente, cu excepția situației în care primirea unui anumit aliment ar fi expres interzisă. În opinia instanței, este evident că mierea de albine este un aliment, și, în condițiile în care nu există o dispoziție expresă de interdicție, persoanele deținute au dreptul de a primi acest produs. Dacă s-ar accepta interpretarea dată de administrația penitenciarului Rahova, ar însemna că persoanele deținute nu ar

BCU "CAROL I" CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

putea primi, de exemplu, salamuri, deoarece anexa 1 nu prevede în mod expres, deşi acesta reprezintă un aliment.

De altfel, şi categoriile următoare enumerate de legiuitor sunt termeni cu o sferă largă de cuprindere. De exemplu, în ceea ce priveşte legumele, persoanele deţinute pot primi orice legume, chiar dacă legiuitorul nu le menţionează expres (aceeaşi este situaţia şi în cazul mierii, care este un aliment).

Bineînţeles, mierea pe care o va primi petentul prin sectorul „vizită" va trebui să îndeplinească condiţiile pentru a putea fi verificată (de exemplu, să fie în stare fluidă, într-un recipient transparent) (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 2423 din 3 octombrie 2017, nepublicată); *în acelaşi sens*, a se vedea şi Jud. Giurgiu, sent. pen. nr. 3077 din 8 decembrie 2015, nepublicată.

11. La data de 26 noiembrie 2013, persoana condamnată s-a adresat cu plângere, conform art. 38 din Legea nr. 275/2006 privind executarea pedepselor şi a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, judecătorului delegat cu executarea pedepselor privative de libertate la Penitenciarul Iaşi, întrucât administraţia Penitenciarului Iaşi îi limitează dreptul de a achiziţiona rahat de la magazinul unităţii, precum şi zahăr, acest din urmă produs fiind limitat la nivelul unei cantităţi de 1 kg/lună. Prin plângerea formulată, persoana condamnată sus-menţionată a reclamat încălcarea dispoziţiilor Ordinului Ministrului Justiţiei nr. 2714/2008, potrivit căruia persoanele private de libertate au dreptul de a efectua săptămânal cumpărături în limita a ½ din salariul minim pe economie; în esenţă, persoana condamnată a reclamat încălcarea dispoziţiilor art. 49 din Legea nr. 275/2006 privind executarea pedepselor şi a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, care reglementează „dreptul de a primi bunuri".

Atât în motivarea plângerii sale, cât şi prin declaraţia dată în faţa judecătorului delegat cu executarea pedepselor privative de libertate la Penitenciarul Iaşi (persoana condamnată fiind ascultată de către *judecătorul delegat cu executarea pedepselor privative de libertate la Penitenciarul Iaşi* – denumit în continuare şi *judecător delegat* – la data de 4 decembrie

2013 – așa cum rezultă din declarația persoanei condamnate, anexată, în copie, la dosarul cauzei penale de față), persoana condamnată a reclamat faptul că, la magazinul Penitenciarului Iași, nu i s-a permis achiziționarea unei cantități mai mari de 1 kg de zahăr pe lună și nici nu a putut cumpăra rahat, întrucât administrația penitenciarului a interzis comercializarea acestui din urmă produs.

Constată instanța că în cadrul procedurii de soluționare a plângerii formulate de către persoana condamnată, judecătorul delegat a solicitat, cu adresa nr. 376/2013 din data de 4 decembrie 2013, directorului Penitenciarului Iași să-și exprime punctul de vedere cu privire la plângerea persoanei condamnate. Cu adresa din 10 decembrie 2013, administrația Penitenciarului Iași și-a exprimat punctul de vedere cu privire la plângerea persoanei private de libertate, arătând că administrația locului de deținere nu a instituit nicio restricție legată de comercializarea produsului respectiv (în speță, rahat), ci că, din discuțiile purtate cu personalul punctelor comerciale, a rezultat faptul că nu au existat solicitări în sensul aprovizionării magazinului unității cu acest produs. Totodată, prin aceeași adresă, s-a comunicat faptul că, prin decizia zilnică a directorului unității numărul 197 din data de 9 octombrie 2013 pentru data de 10 octombrie 2013 s-au stabilit următoarele: „În aplicarea art. 13 alin. (6) din O.M.J. nr. 2714/2008 privind durata și periodicitatea vizitelor, greutatea și numărul pachetelor, precum și categoriile de bunuri ce pot fi primite, cumpărate, păstrate și folosite de către persoanele private de libertate, începând cu data de *10 octombrie 2013*, cantitatea maximă de zahăr ce poate fi primită lunar în cadrul pachetului sau achiziționată de la punctele comerciale din incinta unității de către o persoană privată de libertate este de 1 kg".

Prin încheierea nr. 1406 din data de 20 decembrie 2013, judecătorul delegat cu executarea pedepselor privative de libertate la Penitenciarul Iași a dispus – în baza dispozițiilor art. 38 alin. (5) lit. b) din Legea nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal – respingerea plângerii formulate de către persoana condamnată.

(...) Constată instanța că în ce privește plângerea persoanei condamnate M.G.A. (persoană privată de libertate in Penitenciarul Iași) referitoare la *încălcarea dreptului său de a cumpăra bunuri referitor la produsul*

alimentar „rahat" – în sensul imposibilităţii persoanei condamnate sus-menţionate de a achiziţiona „rahat" de la magazinul unităţii penitenciare, întrucât acest articol (produs alimentar) lipseşte din magazinul care deserveşte Penitenciarul Iaşi –, *plângerea dedusă prezentei judecăţi este nefondată sub acest aspect.*

Astfel, instanţa arată că produsul „rahat" face parte din categoria *produselor alimentare (dulciuri) ce pot fi achiziţionate de la punctul comercial care funcţionează în incinta locului de deţinere* – astfel cum se prevede, în acest sens, prin art. 119 alin. (6) cu referire la alin. (5) din Regulamentul de ordine interioară al persoanelor private de libertate al Penitenciarului Iaşi, raportat la art. 120 alin. (5) din Regulamentul sus-menţionat [care prevede că persoanele private de libertate nu pot cumpăra, primi, deţine sau folosi bunuri/obiecte de genul celor prevăzute în Anexa 14 – între care (litera B. „Alimente şi băuturi" a *Anexei 14* din Regulamentul sus-menţionat, *privind „Obiectele interzise a fi primite, cumpărate, păstrate şi folosite de către persoanele private de libertate, aflate în locurile de deţinere"*) *acumularea* de produse alimentare care prezintă risc de alterare, băuturi alcoolice, fructe fermentate sau în proces de fermentare şi lămâi –, *ceea ce însă nu este cazul în speţa de faţă*], coroborat cu *art. 56 (care reglementează exercitarea dreptului de a efectua cumpărături)* din Hotărârea Guvernului României nr. 1.897/2006 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor şi a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (ulterior, Hotărârea nr. 1113/2010 pentru modificarea şi completarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor şi a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1897/2006, publicată în Monitorul Oficial nr. 838 din data de 14 decembrie 2010), articol conform căruia: *„Persoanele private de libertate au dreptul de a cumpăra săptămânal de la punctele comerciale din incinta locurilor de deţinere, în limita a ½ din valoarea salariului minim brut pe economie, alimente, apă minerală, băuturi răcoritoare, ţigări şi alte bunuri de natura celor permise să fie primite, precum şi cele necesare drepturilor de petiţionare, la corespondenţă şi la convorbiri telefonice"* [art. 56 alin. (1)].

Totodată, este de menționat că, potrivit art. 56 alin. (1) indice 1 din Hotărârea nr. 1113/2010 pentru modificarea și completarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1897/2006, publicată în Monitorul Oficial nr. 838 din data de 14 decembrie 2010: *„În situația în care administrația locului de deținere nu poate asigura un punct comercial în incinta locului de deținere, cumpărăturile pot fi făcute din afara acestuia de către administrația locului de deținere, în baza cererii persoanelor private de libertate și a ofertelor puse la dispoziție de către operatorii economici, cuprinzând toate tipurile de produse ce pot fi asigurate de către aceștia, în conformitate cu categoriile de bunuri prevăzute de normele legale în vigoare"*.

Constată totodată instanța că exercitarea dreptului de a efectua cumpărături *comportă și o restricționare* prevăzută de *art. 56 alin. (2)* din Hotărârea Guvernului României nr. 1897/2006 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (ulterior, Hotărârea nr. 1113/2010 pentru modificarea și completarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aprobat prin H.G. nr. 1897/2006, publicată în Monitorul Oficial nr. 838 din data de 14 decembrie 2010), articol conform căruia: *„Medicul curant poate restricționa cumpărarea de către persoanele private de libertate bolnave a unor alimente contraindicate în afecțiunile de care suferă ori a produselor din tutun" – ceea ce, de asemenea, nu este cazul în speța de față.*

Raportat la actele și lucrările dosarului, instanța constată că, potrivit dispozițiilor legale în materie, persoana condamnată are dreptul să cumpere produsul respectiv (rahat) de la punctul comercial (magazinul) din incinta locului să de deținere – respectiv, de la magazinul Penitenciarului Iași. Constată, totodată, instanța că acest drept nu i-a fost limitat în niciun fel persoanei condamnate sus-menționate de către administrația locului să de deținere (în speță, de către administrația Penitenciarului Iași), neexistând niciun ordin sau măsură dispusă de către administrația Penitenciarului Iași prin care să se fi interzis comercializarea acestui produs la magazinul penitenciarului sau prin care să se fi interzis primirea acestui produs prin

sectorul vizite – pe de o parte; pe de altă parte, faptul că acest produs (rahat) nu se găseşte (în mod obişnuit) la magazinul Penitenciarului Iaşi, neputând astfel să fie achiziţionat de către persoana condamnată, nu constituie prin el însuşi o încălcare a dreptului de a primi/cumpăra bunuri şi aceasta întrucât lipsa unui astfel de produs din incinta punctului comercial al Penitenciarului Iaşi este în mod obiectiv explicabilă cel puţin din două puncte de vedere: în primul rând, pentru că un astfel de produs nu este un aliment de bază care să fie necesar a fi comercializat în mod curent (obişnuit) prin punctele comerciale din incinta locurilor de deţinere, mai ales în cazurile în care nici nu există cerere în acest sens; în al doilea rând, dată fiind capacitatea limitată de deservire/stocare/depozitare a punctelor comerciale din incinta locurilor de deţinere, este normal ca aceste puncte comerciale să fie aprovizionate, în principal, cu bunurile de bază (între care şi alimente) solicitate ca fiind (absolut) necesare de către persoanele private de libertate, şi doar *în subsidiar aprovizionate* – respectiv, *pe baza cererilor formulate în acest sens de către persoanele* (private de libertate) *interesate – şi cu alte produse* [evident, produse din categoria celor permise, conform dispoziţiilor legale în materie, (de) a fi primite/comercializate la punctele comerciale din incinta locurilor de deţinere].

În aceste condiţii, instanţa constată că lipsa din magazinul Penitenciarului Iaşi a „rahatului" – produs alimentar din categoria dulciuri – nu reprezintă prin ea înseşi o limitare/restricţionare a dreptului *persoanei condamnate sus-menţionate* de a cumpăra bunuri, câtă vreme nu a existat din partea *acesteia* o solicitare/cerere expresă formulată în acest sens (solicitare constând în cererea de aprovizionare a magazinului Penitenciarului Iaşi cu produsul alimentar solicitat – „rahat" –, în vederea cumpărării acestui produs), care să nu-i fi fost aprobată *acesteia* de către administraţia locului de deţinere.

Este adevărat că, potrivit art. 20 alin. (2) din Ordinul O.M.J. nr. 2714/C din data de 20 octombrie 2008 privind durata şi periodicitatea vizitelor, greutatea şi numărul pachetelor, precum şi categoriile de bunuri ce pot fi primite, cumpărate, păstrate şi folosite de persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate, modificat prin Ordinul O.M.J. nr. 3014/C din data de 20 decembrie 2010: „Directorii locurilor de deţinere *sunt obligaţi să ia măsuri de diversificare a gamei de bunuri ce pot fi cumpărate*

de către persoanele private de libertate de la punctele comerciale din incintă, inclusiv produse dintre cele prevăzute în *anexă*" (anexă în care la *punctul IV. 1.* sunt prevăzute „alimente", care pot fi primite, dar și achiziționate), însă instanța arată că această obligație (ce incumbă directorilor locurilor de deținere) nu are caracter absolut, ci o astfel de obligație trebuie privită și interpretată ca fiind corelativă cu *dreptul persoanelor private de libertate de a cere ca punctele comerciale din incinta locurilor de deținere să fie aprovizionate și cu acele produse* [produse diverse, din diferite game – în mod evident, produse dintre cele permise, conform dispozițiilor legale în materie, (de) a fi primite și, respectiv, cumpărate în locurile de deținere] *pentru care există/se manifestă astfel de cereri din partea persoanelor private de libertate.*

Ca atare, instanța arată că în cauză *nu s-a făcut dovada de către persoana condamnată că aceasta ar fi cerut să fie adus la magazinul Penitenciarului Iași acest produs (rahat), pentru a-l putea cumpăra, cerere care să-i fi fost respinsă de către administrația Penitenciarului Iași.*

Or, în aceste condiții, instanța constată că întrucât produsul „rahat" nu a putut fi achiziționat de către persoana condamnată de la magazinul Penitenciarului Iași, întrucât un astfel de produs nu se găsea (la acel moment) *în magazinul unității* (nefiind formulată o cerere în acest sens de către persoana condamnată – așa cum s-a referit anterior cu privire la acest aspect), *aceasta nu constituie o încălcare a dreptului persoanei condamnate sus-menționate de a cumpăra bunuri.*

Pe cale de consecință, sub acest aspect (respectiv, privitor la *încălcarea dreptului de a cumpăra bunuri referitor la produsul alimentar „rahat"*) *plângerea persoanei condamnate este în mod vădit nefondată.*

În ce privește însă cel de-al doilea aspect al plângerii petentului – respectiv, cel referitor la *limitarea dreptului persoanei condamnate sus-menționate de a primi sau achiziționa zahăr în limita unei cantități de 1 kg/lună* –, instanța constată că, sub acest aspect, plângerea persoanei condamnate este întemeiată, pentru considerentele ce vor fi arătate în continuare:

Potrivit *art. 56* (care reglementează exercitarea dreptului de a efectua cumpărături) din Hotărârea Guvernului României nr. 1.897/2006 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 275/2006 privind

executarea pedepselor şi a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (ulterior, *Hotărârea nr. 1113/2010* pentru modificarea şi completarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor şi a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1897/2006, publicată în Monitorul Oficial nr. 838 din data de 14 decembrie 2010), articol conform căruia: „Persoanele private de libertate au dreptul de a cumpăra săptămânal de la punctele comerciale din incinta locurilor de deţinere, în limita a ½ din valoarea salariului minim brut pe economie, alimente, apă minerală, băuturi răcoritoare, ţigări şi alte bunuri de natura celor permise să fie primite, precum şi cele necesare drepturilor de petiţionare, la corespondenţă şi la convorbiri telefonice" [art. 56 alin. (1)]. Totodată, potrivit *art. 56 alin. (2)* din Hotărârea Guvernului României nr. 1897/2006 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor şi a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (ulterior, Hotărârea nr. 1113/2010 pentru modificarea şi completarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor şi a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1897/2006, publicată în Monitorul Oficial nr. 838 din data de 14 decembrie 2010), articol conform căruia: „Medicul curant poate restricţiona cumpărarea de către persoanele private de libertate bolnave a unor alimente contraindicate în afecţiunile de care suferă ori a produselor din tutun" – *ceea ce însă nu este cazul în speţa de faţă*.

Constată, de asemenea, instanţa că dreptul persoanelor private de libertate de a primi bunuri este reglementat prin dispoziţiile art. 49 din Legea nr. 275/2006 privind executarea pedepselor şi a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, modificată şi completată prin Legea nr. 83/2010, care în alineatul (2) prevede că: „Numărul şi greutatea pachetelor care pot fi primite de persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate, precum şi bunurile care pot fi primite, păstrate şi folosite de aceste persoane se stabilesc prin ordin al ministrului justiţiei, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I".

Totodată, potrivit *art. 12 alin. (1) şi (2)* din Ordinul O.M.J. nr. 2714/C din data de 20 octombrie 2008 privind durata şi periodicitatea vizitelor,

greutatea şi numărul pachetelor, precum şi categoriile de bunuri ce pot fi primite, cumpărate, păstrate şi folosite de persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate, modificat prin Ordinul O.M.J. nr. 3014/C din data de 20 decembrie 2010: „Persoanele private de libertate au dreptul de a primi, cumpăra, păstra şi de a folosi pe perioada detenției bunuri de natura celor prevăzute în anexă" [alin. (1)].

Modalitatea de intrare în posesia fiecăruia dintre bunurile care pot fi păstrate şi folosite este prevăzută în anexă" [alin. (2)].

Instanța arată că, potrivit art. 13 alin. (1) din Ordinul O.M.J. nr. 2714/C din data de 20 octombrie 2008 privind durata şi periodicitatea vizitelor, greutatea şi numărul pachetelor, precum şi categoriile de bunuri ce pot fi primite, cumpărate, păstrate şi folosite de persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate, modificat prin Ordinul O.M.J. nr. 3014/C din data de 20 decembrie 2010: „Persoanele private de libertate pot primi lunar un pachet cu produse alimentare în greutate de maximum 10 kg, la care se poate adăuga o cantitate de maximum 6 kg de fructe şi legume, precum şi o cantitate de maximum 20 litri de apă minerală şi/sau băuturi răcoritoare".

De asemenea, potrivit art. 13 alin. (6) din Ordinul O.M.J. nr. 2714/C din data de 20 octombrie 2008 privind durata şi periodicitatea vizitelor, greutatea şi numărul pachetelor, precum şi categoriile de bunuri ce pot fi primite, cumpărate, păstrate şi folosite de persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate, modificat prin Ordinul O.M.J. nr. 3014/C din data de 20 decembrie 2010: „Primirea, folosirea şi păstrarea bunurilor, inclusiv a celor alimentare, se fac cu respectarea regulilor de igienă şi a măsurilor de siguranță impuse de administrația locului de deținere".

Totodată, potrivit art. 20 alin. (2) din Ordinul O.M.J. nr. 2714/C din data de 20 octombrie 2008 privind durata şi periodicitatea vizitelor, greutatea şi numărul pachetelor, precum şi categoriile de bunuri ce pot fi primite, cumpărate, păstrate şi folosite de persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate, modificat prin Ordinul O.M.J. nr. 3014/C din data de 20 decembrie 2010: „Directorii locurilor de deținere sunt obligați să ia măsuri de diversificare a gamei de bunuri ce pot fi cumpărate de către persoanele private de libertate de la punctele comerciale din incintă, inclusiv produse dintre cele prevăzute în anexă". Instanța arată, în acest

context, că la punctul IV din anexă („Produse alimentare"), la punctul 1 („Alimente") este prevăzut că persoanele condamnate pot dobândi alimente atât prin sectorul vizită (bunuri „primite"), cât şi prin cumpărare de la punctele comerciale din incinta locului de deţinere (bunuri „achiziţionate").

Raportat la dispoziţiile legale anterior menţionate, instanţa constată că persoanele condamnate au dreptul de a primi prin sectorul vizită şi de a cumpăra de la punctul comercial din incinta unităţii alimente, deci şi produsul „zahăr". În acest context, instanţa arată că produsul „zahăr" face parte din categoria *produselor alimentare ce pot fi achiziţionate de la punctul comercial care funcţionează în incinta locului de deţinere* – astfel cum se prevede, în acest sens, prin art. 119 alin. (6) cu referire la alin. (5) din Regulamentul de ordine interioară al persoanelor private de libertate al Penitenciarului Iaşi, raportat la art. 120 alin. (5) din Regulamentul sus-menţionat, coroborat cu *art. 56 (care reglementează exercitarea dreptului de a efectua cumpărături)* din Hotărârea Guvernului României nr. 1897/2006 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor şi a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (ulterior, *Hotărârea nr. 1113/2010* pentru modificarea şi completarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor şi a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.897/2006, *publicată în Monitorul Oficial nr. 838 din data de 14 decembrie 2010*), *articol conform căruia*: „Persoanele private de libertate au dreptul de a cumpăra săptămânal de la punctele comerciale din incinta locurilor de deţinere, în limita a ½ din valoarea salariului minim brut pe economie, alimente, apă minerală, băuturi răcoritoare, ţigări şi alte bunuri de natura celor permise să fie primite, precum şi cele necesare drepturilor de petiţionare, la corespondenţă şi la convorbiri telefonice" [art. 56 alin. (1)].

Instanţa arată în continuare că *limitările/restrângerile impuse pentru dobândirea* (prin primirea sau, după caz, prin cumpărarea-achiziţionarea) *produselor alimentare sunt cele instituite doar prin următoarele dispoziţii legale:*

1. dispoziţiile *art. 13 alin. (1)* din Ordinul O.M.J. nr. 2714/C din data de 20 octombrie 2008 privind durata şi periodicitatea vizitelor, greutatea şi

numărul pachetelor, precum și categoriile de bunuri ce pot fi primite, cumpărate, păstrate și folosite de persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate, modificat prin Ordinul O.M.J. nr. 3014/C din data de 20 decembrie 2010, articol conform căruia: *„Persoanele private de libertate pot primi lunar un pachet cu produse alimentare în greutate de maximum 10 kg, la care se poate adăuga o cantitate de maximum 6 kg de fructe și legume, precum și o cantitate de maximum 20 litri de apă minerală și/sau băuturi răcoritoare";*

2. dispozițiile *art. 56 alin. (1) (care reglementează exercitarea dreptului de a efectua cumpărături)* din Hotărârea Guvernului României nr. 1897/2006 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (ulterior, *Hotărârea nr. 1113/2010* pentru modificarea și completarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1897/2006, publicată în Monitorul Oficial nr. 838 din data de 14 decembrie 2010), articol conform căruia: „Persoanele private de libertate au dreptul de a cumpăra săptămânal de la punctele comerciale din incinta locurilor de deținere, în limita a ½ din valoarea salariului minim brut pe economie, alimente, apă minerală, băuturi răcoritoare, țigări și alte bunuri de natura celor permise să fie primite, precum și cele necesare drepturilor de petiționare, la corespondență și la convorbiri telefonice";

3. dispozițiile *art. 56 alin. (2)* din Hotărârea Guvernului României nr. 1897/2006 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (ulterior, *Hotărârea nr. 1113/2010* pentru modificarea și completarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1897/2006, *publicată în Monitorul Oficial nr. 838 din data de 14 decembrie 2010*), articol conform căruia: „Medicul curant poate restricționa cumpărarea de către persoanele private de libertate bolnave a unor alimente contraindicate în afecțiunile de care suferă ori a produselor din tutun" și, respectiv, prin

4. dispoziţiile *art. 13 alin. (8) lit. a), b) şi c)* din Ordinul O.M.J. nr. 2714/C din data de 20 octombrie 2008 privind durata şi periodicitatea vizitelor, greutatea şi numărul pachetelor, precum şi categoriile de bunuri ce pot fi primite, cumpărate, păstrate şi folosite de persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate, modificat prin Ordinul O.M.J. nr. 3014/C din data de 20 decembrie 2010, conform cărora: „Persoanelor private de libertate le este interzisă: a) primirea de produse alimentare care necesită încălzire, coacere, fierbere sau alte tratamente termice în vederea consumului; b) cumpărarea de produse alimentare care necesită încălzire, coacere fierbere sau alte tratamente termice în vederea consumului, cu excepţia cafelei, ceaiului şi laptelui; c) primirea şi cumpărarea de lămâi şi derivate ale acestora".

În ce priveşte, astfel, dobândirea (prin primirea sa, după caz, prin cumpărarea-achiziţionarea) *produselor alimentare*, instanţa constată că acestea pot fi dobândite în ambele moduri (primire/achiziţionare) fără o aprobare prealabilă, aşa cum rezultă din anexa la Ordinul O.M.J. nr. 2714/C din data de 20 octombrie 2008 privind durata şi periodicitatea vizitelor, greutatea şi numărul pachetelor, precum şi categoriile de bunuri ce pot fi primite, cumpărate, păstrate şi folosite de persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate, modificat prin Ordinul O.M.J. nr. 3014/C din data de 20 decembrie 2010. În acest sens, instanţa ţine să menţioneze că prin anexa la Ordinul sus-referit, pentru anumite bunuri (precum cartele telefonice, fierbător, filtru de cafea, aparat radio, ochelari de vedere) legiuitorul a prevăzut în mod expres că acestea pot fi dobândite cu aprobarea directorului locului de deţinere ori cu recomandarea medicului.

Or, aşa cum rezultă din adresa nr. X/34477/PIIS din 10 decembrie 2013 emisă de administraţia Penitenciarului cu Regim de Maximă Siguranţă Iaşi (fila 14, dosar), prin decizia zilnică a directorului unităţii (în speţă, directorul Penitenciarului Iaşi) numărul 197 din data de 9 octombrie 2013 pentru data de 10 octombrie 2013 s-au stabilit următoarele: „În aplicarea art. 13 alin. (6) din O.M.J. nr. 2714/2008 privind durata şi periodicitatea vizitelor, greutatea şi numărul pachetelor, precum şi categoriile de bunuri ce pot fi primite, cumpărate, păstrate şi folosite de către persoanele private de libertate, începând cu data de *10 octombrie 2013* cantitatea maximă de zahăr ce poate fi primită lunar în cadrul pachetului sau achiziţionată de la

punctele comerciale din incinta unității de către o persoană privată de libertate este de 1 kg". Astfel, instanța constată că, prin decizia sus-referită, administrația Penitenciarului Iași a stabilit că persoanele private de libertate pot primi lunar în cadrul pachetului sau pot cumpăra (achiziționa) lunar de la punctele comerciale din incinta unității cantitatea (maximă) de 1 kg zahăr, ceea ce, în fapt, reprezintă o *limitare/restrângere – nepermisă/neprevăzută de/prin dispozițiile legale sus-referite – a dreptului persoanelor private de libertate, inclusiv deci și a dreptului persoanei condamnate de a efectua cumpărături în alte limite și în alte condiții decât cele prevăzute în mod expres de dispozițiile legale sus-indicate* (la punctele *1-4* din prezenta sentință penală).

Instanța arată în acest context că restricționarea dreptului persoanei condamnate de a cumpăra (achiziționa) lunar cantitatea maximă de 1 kg zahăr, cu argumentarea că – pe de o parte – această cantitate (de 1 kg zahăr/lună) este „una chiar mai mare decât cea recomandată a fi consumată de o persoană în acest interval", iar – pe de altă parte – că o astfel de măsură are „și o justificare pertinentă, întrucât mai mulți deținuți au fost descoperiți producând alcool din zahărul pe care îl dețineau" – *așa cum se arată de judecătorul delegat prin încheierea nr. 1406 din 20 decembrie 2013 (încheiere contestată pe calea prezentei proceduri judiciare) – excedează cadrului legal care reglementează modul (respectiv, condițiile și limitele) în care se poate exercita de către persoanele private de libertate dreptul acestora* – recunoscut și garantat prin lege, respectiv prin art. 49 din Legea nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, drept prevăzut actualmente de art. 70 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, potrivit căruia: „persoanele condamnate au dreptul de a primi și de a efectua cumpărături" [alin. (1) al art. 70]; „Numărul și greutatea pachetelor, categoriile de bunuri care pot fi primate, cumpărate, păstrate și folosite de către persoanele condamnate, precum și procedura de primire, păstrare și folosire se stabilesc prin regulamentul de aplicare a prezentei legi" [alin. (2) al art. 70] – *de a primi/cumpăra bunuri.*

Cu alte cuvinte, instanța constată că prin decizia zilnică a directorului unității (în speță, directorul Penitenciarului Iași) numărul 197 din data de

9 octombrie 2013 pentru data de 10 octombrie 2013, s-a îngrădit – în afara dispoziţiilor legale în materie – exercitarea dreptului persoanei condamnate sus-menţionate de a efectua cumpărături, condiţii în care, *sub acest aspect, plângerea dedusă prezentei judecăţi apare ca fiind întemeiată.* În acest context, instanţa ţine să observe faptul că măsură impusă de administraţia Penitenciarului Iaşi prin decizia sus-referită – cu justificarea, în esenţă, că s-a avut prin această măsură în vedere preîntâmpinarea preparării băuturilor alcoolice – nu are suport legal, întrucât în situaţiile în care persoanele condamnate achiziţionează (cumpără) zahăr şi-l folosesc la prepararea băuturilor alcoolice se poate proceda, în condiţiile prevăzute de lege, la declanşarea procedurii disciplinare împotriva persoanelor vinovate şi la sancţionarea disciplinară a acestora în condiţiile legale ce reglementează stabilirea abaterilor şi aplicarea sancţiunilor disciplinare persoanelor condamnate.

Prin urmare, având în vedere dispoziţiile legale anterior menţionate, instanţa constată că, prin măsura administraţiei Penitenciarului Iaşi de a (se) limita posibilitatea persoanelor private de libertate de a achiziţiona lunar de la punctele comerciale din incinta unităţii cantitatea maximă de 1 kg zahăr, se îngrădeşte implicit (şi) exercitarea dreptului persoanei condamnate de a efectua cumpărături, condiţii în care, *sub acest aspect, plângerea dedusă prezentei judecăţi apare ca fiind întemeiată* (Jud. Iaşi, sent. pen. nr. 860 din 11 aprilie 2014, nepublicată).

12. *În privinţa dreptului de a primi bunuri,* respectiv de acces la banii din contul personal, prevăzut de art. 70 alin. (3) din Legea nr. 254/2013, acesta a fost încălcat.

Astfel, contestatorul a fost transferat în data de 30 octombrie 2015 în Penitenciarul Târgu Mureş, banii sosindu-i în cont la 18 noiembrie 2015, însă parvenindu-i efectiv abia la 16 decembrie 2015, în Penitenciarul Timişoara, după cum rezultă din situaţia transferului fondurilor depusă de penitenciar şi de petent.

Acesta nu a beneficiat de accesul la banii din cont aproximativ 1 lună şi jumătate, nici în Penitenciarul Târgu Mureş în perioada de referinţă şi nici pe durata transferului în Penitenciarul Târgu Jiu din 19 noiembrie 2015-14 decembrie 2015.

Faptul că administrația Penitenciarului Târgu Mureș a luat legătura telefonic cu cea a penitenciarului-sursă, respectiv Timișoara, la 19 zile după ce fusese transferat contestatorul, îi este imputabil, acesta trebuind să acționeze din oficiu în vederea transferării persoanei condamnate sub toate aspectele, inclusiv accesul la banii personali.

Or, în raport cu durata de 2 zile necesară transferării fondurilor, cea de 19 zile este excesivă, cu atât mai mult cu cât transferul s-a dovedit ineficient, banii neajungând la contestator, ci urmându-l la locurile de deținere ulterioare decalat, aspecte imputabile cel puțin parțial administrației Penitenciarului Târgu Mureș.

În privința drepturilor de a cumpăra bunuri, prevăzute de art. 70 din Legea nr. 254/2013, respectiv la convorbiri telefonice, prevăzute de art. 65 din Legea nr. 254/2013, acestea nu au legătură cu reclamațiile formulate.

Faptul că contestatorul nu a putut să facă apeluri telefonice sau să facă cumpărături, din cauza lipsei banilor din cont, reprezintă o stare de fapt care a fost analizata sub aspectul exercitării dreptului de a primi bunuri, respectiv de acces la banii din contul personal, prevăzut de art. 70 alin. (3) din Legea nr. 254/2013.

Atâta timp cât ar fi putut să efectueze referitele activități dacă ar fi avut bani în cont, fără să sufere alte îngrădiri suplimentare din partea administrației penitenciarului, rezultă că exercițiul ante-menționatelor drepturi nu i-a fost încălcat (Jud. Târgu Mureș, sent. pen. nr. 465 din 25 aprilie 2016, nepublicată).

13. Prin cererea adresată Judecătorului de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Brăila înregistrată sub nr. IV/25 la data de 2 februarie 2016, persoana privată de libertate D.S.A. a formulat plângere împotriva refuzului administrației Penitenciarului Brăila de a-i soluționa favorabil solicitarea privind achiziționarea prin intermediul chioșcului amplasat în incinta unității destinat persoanelor private de libertate a mai multor rechizite (creioane colorate, marker, ascuțitoare, lipici) deoarece solicitarea sa a fost respinsă de către administrația penitenciarului în mod nejustificat.

În esență, în plângerea formulată petentul s-a arătat nemulțumit de faptul că deşi a solicitat în mod repetat administrației locului de deținere aprobarea achiziționării, prin intermediul chioşcului amplasat în incinta unității, destinat persoanelor private de libertate, a mai multor rechizite (creioane colorate, marker, ascuțitoare, lipici) pentru a confecționa şi desena flori şi coşulețe de flori din coli de hârtie, administrația locului de deținere a interzis comercializarea prin intermediul chioşcului amplasat în incinta unității, destinat persoanelor private de libertate, a mai multor rechizite (creioane colorate, ascuțitoare, marker, lipici) fără o aprobare prealabilă, iar solicitarea sa a fost respinsă de către administrația penitenciarului în mod nejustificat, arătând că se consideră discriminat şi nedreptățit de către administrația Penitenciarului Brăila.

Prin încheierea nr. 49/2016, judecătorul de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Brăila, în baza art. 56 alin. (6) lit. b) din Legea nr. 254/2013, a respins plângerea petentului ca nefondată.

(...) Petentul a fost audiat în fața instanței de judecată, reiterând aceleaşi aspecte invocate în plângere.

Analizând plângerea petentului, instanța constată că aceasta este fondată pentru următoarele considerente:

Instanța constată că petentul solicită a-i fi aprobată permisiunea de a cumpăra prin intermediului magazinului aflat în interiorul Penitenciarului Brăila mai multe bunuri, respectiv creioane colorate, marker, ascuțitoare şi lipici de hârtie.

Potrivit anexei ordinului Ministerului Justiției nr. 2714/C din 20 octombrie 2008, printre bunurile care pot fi primite, achiziționate, păstrate şi folosite de persoanele private de libertate se numără creioane (până la 5 bucăți), fără a se preciza dacă acestea sunt simple sau colorate.

În acelaşi act normativ se mai prevede că persoanele private de libertate pot primi, achiziționa, păstra şi folosi materiale pentru desfăşurarea unor activități de tip hobby şi ocupaționale, fără a se impune condiția ca eventualele activități să se desfăşoare într-un cadru organizat, fiind astfel premise a fi achiziționate şi folosite chiar şi în timpul liber al persoanelor private de libertate.

Petentul a susținut în mod constant că motivul pentru care solicită achiziționarea acestor bunuri este acela de a le folosi la desen şi confecționarea unor coşulețe pentru a-şi ocupa timpul.

Prin urmare, având în vedere dreptul petentul de a primi, cumpăra și deține bunuri consacrat de art. 70 din Legea nr. 254/2013, precum și principiul potrivit căruia prin executarea pedepsei se urmărește reintegrarea în societate a persoanei private de libertate, petentul solicitând achiziționarea bunurilor respective pentru desfășurarea unei activități în vederea ocupării timpului, instanța constată că refuzului penitenciarului de a-i permite cumpărarea acestor bunuri este excesivă.

Cu privire la solicitarea de a-i fi îngăduită cumpărarea de creioane normale, instanța constată că aceasta nu a făcut obiectul cererii inițiale, astfel că nu poate fi avută în vedere, iar în ceea ce privește ascuțitoarea, instanța constată că aceasta ar putea constitui un obiect periculos, fiind prevăzută cu o lamă, astfel că nu va încuviința achiziționarea acesteia (Jud. Brăila, sent. pen. nr. 516 din 23 martie 2016, nepublicată).

14. Prin plângerea adresată judecătorului de supraveghere a privării de libertate din cadrul Penitenciarului Vaslui la data de 15 noiembrie 2016, persoana privată de libertate s-a plâns de faptul că administrația Penitenciarului Vaslui a refuzat să îi dea de la magazie răzătoarea cu care a venit din Penitenciarul Tulcea. A menționat că suferă de mai multe afecțiuni medicale care impun anumite restricții alimentare, fiind necesar un consum sporit de fructe și legume pe care să le consume crude, sub formă de salate. Pentru a putea fi consumate ca salate, o parte a acestora trebuie date prin răzătoare. O astfel de răzătoare și-a cumpărat de la Penitenciarul Tulcea, dar când a fost transferat la Penitenciarul Vaslui, i-a fost reținută la magazie, fără să aibă drept de folosință cu privire la aceasta, recomandându-i-se să folosească o răzătoare din plastic. A arătat petentul că este imposibil să dai prin răzătoarea de plastic o serie de alimente.

A considerat că în acest fel este discriminat de restul persoanelor private de libertate care pot folosi alte obiecte tăioase necesare tăierii alimentelor și că i se încalcă dreptul la viață.

Prin încheierea nr. 718 din 14 decembrie 2016, judecătorul de supraveghere a privării de libertate din cadrul Penitenciarului Vaslui, în temeiul art. 56 alin. (6) lit. b) din Legea nr. 254/2013, a respins ca nefondată plângerea formulată de către persoana privată de libertate I.C. cu privire la

încălcarea dreptului la hrană – prevăzut la art. 80, cu trimitere la dispoziţiile art. 50 din Legea nr. 254/2013 –, respectiv a dreptului de a primi, cumpăra şi deţine bunuri – prevăzute de art. 70 din Legea nr. 254/2013.

S-a recomandat însă administraţiei Penitenciarului Vaslui să analizeze oportunitatea asigurării acestui tip de bunuri (răzători metalice/de plastic), la cererea persoanelor private de libertate, în acelaşi regim în care li se distribuie, la nevoie, cuţite pentru tăierea alimentelor sau chei pentru desfacerea conservelor metalice.

În motivarea soluţiei, s-a indicat de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate că răzătoarea metalică, solicitată de către petent de la magazia penitenciarului, este un bun, care nu poate fi deţinut de către persoanele private de libertate datorită componentei sale metalice, putând fi întrebuinţat în alte moduri decât cel pentru care este destinat.

A constatat judecătorul că petentul suferă de afecţiuni medicale şi că un consum de fructe şi legume ar fi benefic, dar că prin interzicerea deţinerii răzătorii, petentului nu i s-a încălcat dreptul la o alimentaţie corespunzătoare, având în vedere că un astfel de bun nu poate fi deţinut de persoanele private de libertate.

Instanţa apreciază ca fiind netemeinică soluţia pronunţată de către judecătorul de supraveghere de la Penitenciarul Vaslui.

Reiese din documentaţia existentă la dosar că petentul suferă de mai multe afecţiuni medicale.

Pe cererea depusă de persoana privată de libertate la administraţia Penitenciarului Vaslui, la data de 10 octombrie 2016, de a i se restitui răzătoarea metalică, avizul medicului a fost favorabil.

Prin urmare, se admite că un astfel de bun îi era absolut necesar petentului pentru a-şi asigura o hrană corespunzătoarea, având în vedere recomandarea de a consuma multe fructe şi legume proaspete.

Pe de altă parte, instanţa nu contestă faptul că deţinerea unei răzători metalice este interzisă în penitenciar prin faptul că există pericolul ca un astfel de obiect să fie folosit şi în alte scopuri decât cel pentru care a fost creat.

Însă apreciază că în contextul în care, cu ocazia serverii meselor, celorlalţi deţinuţi le sunt înmânate cuţite şi chei de desfăcut conserve, atât timp cât le este necesar pentru a tăia alimentele sau a desface conserve,

după care le sunt luate, nu ar exista niciun impediment ca și în cazul petentului să se procedeze la fel. În concret, cu ocazia servirii meselor, acestuia îi poate fi pusă la dispoziție răzătoarea metalică pentru a-și pregăti mesele, fiindu-i ridicată după prepararea hranei.

Prin urmare, se constată o încălcare a dreptului la alimentație a petentului prin discriminarea sa în raport cu alte persoane private de libertate care pot beneficia de obiecte tăioase pe durata servirii meselor, necesare tăierii alimentelor.

Instanța apreciază că nu este suficientă o simplă recomandare adresată Penitenciarului Vaslui de a analiza oportunitatea asigurării unei răzători pe durata servirii meselor de către petent, fiind necesară obligarea penitenciarului la luarea de măsuri concrete pentru a se respecta dreptul la hrană corespunzătoare petentului.

Pentru considerentele mai sus expuse, în baza art. 56 alin. (9) din Legea nr. 254/2013, va *admite în parte* contestația formulată de persoana privată de libertate I.C., împotriva încheierii nr. 718 din 14 decembrie 2016 a judecătorului de supraveghere a privării de libertate din cadrul Penitenciarului Vaslui.

Desființează în parte Încheierea nr. 718 din 14 decembrie 2016 a judecătorului de supraveghere a privării de libertate din cadrul Penitenciarului Vaslui cu privire la recomandările făcute administrației Penitenciarului Vaslui.

Obligă administrația Penitenciarului Vaslui să asigure persoanei private de libertate, la cererea acesteia, cu ocazia servirii meselor, o răzătoare metalică/de plastic, în aceleași condiții în care li se distribuie celorlalte persoane private de libertate, la nevoie, cuțite pentru tăierea alimentelor sau chei pentru desfacerea conservelor metalice (Jud. Vaslui, sent. pen. nr. 284 din 23 februarie 2017, nepublicată).

15. Totuși, în ceea ce privește solicitarea de a primi prin sectorul vizite a unui nr. de 10 reviste în limba germană și a 7 cărți în aceeași limbă, instanța constată că, potrivit art. 196 alin. (5) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013, privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal,

deţinuţii îşi pot procura din resurse financiare proprii, prin grija administraţiei penitenciarului, ziare, cărţi, publicaţii periodice şi reviste. De asemenea, potrivit anexei 1, pct. 32 din acelaşi regulament, deţinuţii pot primi, cumpăra, păstra şi folosi materiale pentru desfăşurarea unor activităţi ocupaţionale, cărţi, broşuri, reviste, ziare cu conţinut educativ, cultural, religios, beletristic, ştiinţific, tehnic, sportiv ori de divertisment.

Potrivit art. 33 din Constituţia României, accesul la cultură este garantat, în condiţiile legii. Libertatea persoanei de a-şi dezvolta spiritualitatea şi de a accede la valorile culturii naţionale şi universale nu poate fi îngrădită. La respingerea cererii nr. E5/3003 din 25 august 2016, prin care condamnatul a solicitat să primească prin sectorul vizite 7 cărţi în limba germană şi 10 reviste, Penitenciarul Giurgiu a avut în vedere că deţinutul nu este inclus la activităţi de creaţie literară/de difuzare a culturii, fără a avea în vedere că accesul la cultură (chiar şi în limba germană) este garantat de Constituţia României

Având în vedere aspectele prezentate mai sus, instanţa constată că persoanei condamnate i-a fost încălcat dreptul prevăzut de art. 70 din Legea nr. 254/2013, urmând a admite ca acesta să primească prin sectorul vizite 7 cărţi în limba germană. În ceea ce priveşte primirea revistelor, având în vedere natura diversificată a acestora, instanţa urmează a respinge solicitarea, contestatorul putând formula o altă cerere în acest sens, cu indicare numelui revistei, tipul acesteia şi nr. de apariţie (Jud. Giurgiu, sent. pen. nr. 1188 din 26 mai 2017, nepublicată).

16. Persoanelor private de libertate le este interzisă „cumpărarea de produse alimentare care necesită încălzire, coacere, fierbere sau alte tratamente termice în vederea consumului, cu excepţia cafelei, ceaiului şi laptelui", conform art. 13 alin. (8) lit. b) din acelaşi Ordin.

Instanţa observă, astfel, că regula instituită de dispoziţia anterior citată este acea a interzicerii comercializării către deţinuţi a produselor care necesită încălzire, coacere, fierbere etc.

Este de notorietate faptul că, pentru a putea fi consumate, produsele instant (supe, piureuri etc.) trebuie să fie supuse unor tratamente termice, fiind evident că aceste produse se încadrează în categoria celor interzise a fi comercializate către persoanele private de libertate.

Se reține faptul că de la regula anterior menționată sunt prevăzute excepții (cafeaua, ceaiul și laptele), însă aceste excepții sunt de strictă interpretare. Astfel, excepțiile se referă la anumite categorii de produse, și nu la modalitatea prin care acestea pot fi preparate (prin adăugarea de apă fiartă).

Mai mult, instanța reține că prin adresa din 29 octombrie 2015 Administrația Penitenciarului Bucureşti Jilava a comunicat faptul că la punctul comercial din incinta acestui penitenciar sunt exceptate de la comercializarea către persoanele private de libertate produsele preparate instant, în conformitate cu O.M.J. nr. 2714/C/2008.

Nu în ultimul rând, instanța constată faptul că această interdicție nu este dispusă de Administrația Penitenciarului Găești, ci se regăsește într-un ordin emis de Ministerul Justiției în care se prevăd în mod expres care sunt produsele ce necesită tratament termic și care pot fi cumpărate de persoanele private de libertate. Se reține și faptul că și în proiectul Regulamentului de aplicare a Legii 254/2013, publicat pe site-ul Ministerului Justiției, se regăsește aceeași interdicție în forma prevăzută în Ordinul nr. 2714/C/2014.

Instanța apreciază, astfel, că petentului nu îi este încălcat dreptul de a primi sau cumpăra bunuri prin faptul că acesta nu are posibilitatea să achiziționeze de la magazinul din incinta penitenciarului produse instant.

În egală măsură, instanța apreciază că sus-numitului nu i se încalcă acest drept nici prin faptul că nu poate achiziționa produse energizante.

Astfel, instanța constată că, potrivit anexei la ordinul anterior menționat, persoanele private de libertate pot primi sau cumpăra apă și băuturi răcoritoare.

În opinia instanței, băuturile energizante nu pot fi încadrate în categoria băuturilor răcoritoare, fiind definite ca și băuturi ce conțin combinații variate de carbohidrați, vitamine, minerale și cel puțin una dintre aceste substanțe: cafeină, taurină și glucuronolactonat (*www. wikipedia.org*).

Chiar dacă prin adresa din 19 noiembrie 2015 Administrația Penitenciarului Găești a comunicat faptul că personalul medical care își desfășoară activitatea în cadrul instituției nu este competent să aprecieze dacă băuturile energizante, prin conținutul lor, pot afecta sănătatea persoanelor condamnate, instanța reține faptul că acest tip de produse sunt interzise a fi comercializate către persoanele private de libertate în cadrul Penitenciarului Rahova.

Astfel, prin adresa nr. 113590 din 30 octombrie 2015, administraţia acestui penitenciar a comunicat faptul că la punctul comercial nu este permisă comercializarea băuturilor energizante, având în vedere că acestea pot avea efect nociv asupra stării de sănătate a deţinuţilor, conform recomandărilor stabilite de medicul unităţii.

Instanţa apreciază astfel că, prin concentraţia mare de cafeină sau alte substanţe coroborată cu un consum în doze mari, astfel de produse pot afecta sănătatea persoanelor private de libertate, fiind astfel justificată interdicţia comercializării unor astfel de produse.

Este necesar ca organele statului să ia măsurile ce se impun pentru ca sănătatea persoanelor aflate în custodia acestuia să fie protejată, având în vedere şi jurisprudenţa CEDO, în care se prevede această obligaţie pozitivă a statului pentru a împiedica astfel de vătămări.

Faţă de aceste considerente, instanţa urmează să admită contestaţia formulată de Administraţia Penitenciarului Găeşti şi să desfiinţeze dispoziţia cuprinsă în încheierea nr. 179 din 25 august 2015 privind obligarea Administraţiei să permită comercializarea, în cadrul magazinului aflat în incinta penitenciarului, a produselor instant (supe instant, fulgi cartofi/fasole) şi a băuturilor energizante.

Referitor la obligaţia impusă prin încheierea contestată Administraţiei Penitenciarului Găeşti de a permite comercializarea către persoanele private de libertate în magazinul din incinta unităţii a produselor de parfumerie fără alcool, ambalate în recipiente cu un volum maxim de 330 ml şi care să nu permită pulverizarea, instanţa urmează să ia act de faptul că prin notele scrise administraţia locului de deţinere a arătat că în cadrul Penitenciarului Găeşti sunt respectate dispoziţiile cap. II pct. 14 din anexa la O.M.J. nr. 2714/C/2008, în sensul că este permisă comercializarea unor astfel de produse (Jud. Găeşti, sent. penală nr. 2201 din 27 noiembrie 2015, nepublicată).

BCU IAŞI - CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

12. Dreptul la asistență medicală, tratament şi îngrijiri

Legislație

Legea nr. 254/2013

Art. 71. (1) Dreptul la asistență medicală, tratament și îngrijiri al persoanelor condamnate este garantat, fără discriminare în ceea ce privește situația lor juridică. Dreptul la asistență medicală include intervenția medicală, asistența medicală primară, asistența medicală de urgență și asistența medicală de specialitate. Dreptul la îngrijiri include atât îngrijirile de sănătate, cât și îngrijirile terminale.

(2) Asistența medicală, tratamentul și îngrijirile în penitenciare se asigură, cu personal calificat, în mod gratuit, potrivit legii, la cerere sau ori de câte ori este necesar.

(3) Persoanele condamnate beneficiază în mod gratuit, potrivit legii, de îngrijiri, tratament medical și medicamente.

(4) Serviciile de asistență medicală, tratament, îngrijiri și medicamentele sunt asigurate din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, în condițiile Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate și ale Normelor metodologice de aplicare a acestuia, din fondurile unităților din sistemul administrației penitenciare, aprobate cu această destinație, și din alte surse, potrivit legii.

(5) Acordarea asistenței medicale, a tratamentului și a îngrijirilor persoanelor condamnate se face în condițiile regulamentului de aplicare a prezentei legi.

(6) Persoana condamnată la o pedeapsă privativă de libertate poate solicita, contra cost, să fie examinată, la locul de deținere, de un medic din afara sistemului penitenciar. Constatările medicului din afara sistemului penitenciar se consemnează în dosarul medical al persoanei condamnate.

Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, din 10 martie 2016

Art. 152. (1) Dreptul deținuților la asistență medicală, tratament și îngrijiri este asigurat, cu personal specializat, în mod gratuit, potrivit legii.

(2) Activitatea de acordare a asistenței medicale, a tratamentului și îngrijirilor deținuților se desfășoară cu respectarea actelor normative în vigoare, privind executarea pedepselor privative de libertate și ale Ministerului Sănătății, fiind stabilită prin ordin comun al ministrului justiției și al ministrului sănătății.

(3) Activitatea de asistență medicală primară, dentară, spitalicească și de specialitate acordată în cabinetele medicale din penitenciare și penitenciare spital se asigură din subvenții acordate de la bugetul de stat, din venituri proprii și din alte surse, după cum urmează:

a) deținuții beneficiază gratuit de servicii de asistență medicală, tratament, îngrijiri și medicamente asigurate din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, în condițiile Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate și ale Normelor metodologice de aplicare a acestuia, partea de contribuție personală fiind asigurată de la bugetul de stat, precum și de alte medicamente și materiale sanitare, necesare în funcție de patologia și adresabilitatea deținuților;

b) în situația în care, pentru cabinetele medicale din penitenciare, veniturile proprii constituite din fondurile obținute ca urmare a furnizării de servicii medicale, în baza contractului încheiat de penitenciarul spital la care sunt arondate, cu casa de asigurări sociale de sănătate, nu acoperă necesarul de medicamente și materiale sanitare stabilit în funcție de patologia și adresabilitatea deținuților, acestea se asigură în completare din subvenții acordate de la bugetul de stat, precum și din alte surse;

c) serviciile de asistență medicală, tratamentul, îngrijirile și medicamentele necesare desfășurării activității medicale în penitenciarele-spital se asigură potrivit Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate și ale Normelor metodologice de aplicare a acestuia, coroborate cu actele normative în vigoare privind executarea pedepselor privative de libertate.

(4) Pentru asigurarea asistenței medicale, în cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor funcționează o rețea sanitară proprie formată din:

a) cabinete de medicină de familie;

b) cabinete de medicină dentară;

c) farmacii și oficine locale de distribuție;

d) staționare;

e) cabinete și ambulatorii de specialitate;

f) penitenciare-spital.

(5) Sectorul medical din cadrul unui loc de deținere cuprinde cel puțin următoarele spații și echipamente:

a) staționare pentru deținuți bolnavi cu afecțiuni acute, cronice reacutizate, infectocontagioase, tratament antituberculos sau aflați în refuz de hrană;

b) camere pentru izolare respiratorie;

c) camere pentru recoltarea sputei;

d) cabinete de consultații medicale și stomatologice;

e) săli de tratament;

f) punct farmaceutic.

(6) Personalul medical se subordonează medicului penitenciarului, iar în cazul penitenciarelor-spital, directorului adjunct pe probleme medicale, subordonat, din punct de vedere administrativ, directorului locului de deținere.

(7) Îndrumarea metodologică a cabinetelor medicale din penitenciare se realizează de către penitenciarul-spital arondat și componenta structurală de specialitate din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Art. 153. (1) La nivelul fiecărui penitenciar, serviciile de asistență medicală primară sunt acordate de către medici de specialitate, din care cel puțin unul de medicină generală sau medicină de familie, precum și de un număr minim de cadre medii sanitare pentru asigurarea continuității asistenței medicale. Servicii de asistență medicală pot fi acordate și de către asistenții medicali, la recomandarea medicului, în limita competențelor profesionale.

(2) În penitenciarele unde își desfășoară activitatea cel puțin 2 medici, indiferent de specialitatea acestora, acordarea asistenței medicale se asigură în program alternativ, dimineața și după-amiaza.

(3) Deținuților li se acordă servicii de asistență medicală primară la cererea acestora, la recomandarea medicului, în baza unei programări, precum și ori decât ori este necesar.

(4) Deținuții cu afecțiuni medicale cronice sunt luați în evidența cabinetului medical, asigurându-li-se tratamentul și regimul alimentar corespunzător.

(5) Serviciul sau biroul evidență deținuți din cadrul penitenciarului comunică, în scris, cabinetului medical datele de identitate ale deținutului față de care instanța a dispus măsura obligării la tratament medical.

Art. 154. (1) Urgențele medico-chirurgicale sunt prezentate la cabinetul medical de îndată, iar personalul medical asigură măsurile necesare conform competențelor profesionale.

(2) Urgențele medico-chirurgicale care nu pot fi rezolvate la nivelul cabinetului medical din penitenciar se prezintă la unitatea spitalicească publică cea mai apropiată cu secție sau compartiment de primire urgențe, cu înștiințarea conducerii penitenciarului, în vederea asigurării mijlocului de transport și a escortei necesare sau, după caz, cu apelarea serviciului național unic pentru apeluri de urgență.

Art. 155. (1) Asistența medicală ambulatorie se realizează la nivelul cabinetelor de specialitate din penitenciare și în ambulatoriile din structura penitenciarelor-spital.

(2) Asistența medicală ambulatorie poate fi acordată și în ambulatoriile de specialitate din unitățile sanitare de profil aflate în relații contractuale cu casele de asigurări de sănătate.

(3) Serviciile de asistență medicală de specialitate din ambulatoriu se acordă la recomandarea medicului unității, în baza unui bilet de trimitere, în conformitate cu prevederile Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate și ale Normelor metodologice de aplicare a acestuia.

Art. 156. (1) Serviciile de medicină dentară sunt acordate prin cabinetele de medicină dentară din locurile de deținere. În cazurile care depășesc competența medicului dentist sau dacă în cadrul unității penitenciare nu poate fi asigurată asistența medicală dentară, se apelează la unități sanitare de profil aflate în relații contractuale cu casele de asigurări de sănătate.

(2) Serviciile de medicină dentară preventivă și tratamentele stomatologice prevăzute în Contractul-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate și în Normele metodologice de aplicare a acestuia se acordă în mod gratuit.

(3) Tratamentele de medicină dentară care nu sunt decontate de casa de asigurări de sănătate, dar sunt menționate în Contractul-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate și în Normele metodologice de aplicare a acestuia, se vor asigura din fondurile unității.

(4) Tratamentele protetice se asigură conform prevederilor Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul

sistemului de asigurări sociale de sănătate și ale Normelor metodologice de aplicare a acestuia, iar contravaloarea contribuției personale pentru lucrările protetice se suportă de către deținut.

(5) Locurile de deținere pot organiza, pe lângă cabinetele de medicină dentară, laboratoare de tehnică dentară încadrate cu tehnician dentar sau pot încheia contracte de colaborare cu laboratoare de tehnică dentară din afara sistemului administrației penitenciare, cu respectarea legislației în vigoare.

Art. 157. (1) În fiecare penitenciar funcționează o infirmerie în cadrul căreia sunt amenajate camere a căror destinație este stabilită de medicul penitenciarului, cu circuite funcționale distincte, având paturi la un singur rând, pentru:

a) internarea deținuților bolnavi cu afecțiuni cronice reacutizate, care necesită supraveghere medicală;

b) izolarea deținuților cu boli infecțioase acute cu transmitere enterală, boli infecțioase acute cu transmitere aerogenă, altele decât tuberculoza;

c) tratamentul direct observat al deținuților bolnavi de tuberculoză necontagioși, aflați în tranzit;

d) deținuții aflați în refuz de hrană.

(2) Internarea deținuților bolnavi în infirmerie se face numai la indicația medicului, cu excepția refuzului de hrană.

(3) Vizita medicală a deținuților internați în infirmerie se efectuează zilnic, iar evoluția stării de sănătate se menționează în fișa de internare în infirmerie.

Art. 158. (1) Asistența medicală spitalicească se realizează prin internare în penitenciarele-spital, precum și în alte unități sanitare de profil aflate în relații contractuale cu casele de asigurări de sănătate.

(2) Serviciile medicale spitalicești se acordă de către medici de specialitate.

(3) Dacă medicul unității apreciază internarea ca fiind absolut necesară pentru sănătatea deținutului, solicită transferul pacientului la un penitenciar-spital. Dispozițiile art. 40 alin. (1) se aplică în mod corespunzător.

(4) Internarea deținuților se face în baza biletului de internare, eliberat de către medicul locului de deținere, ca urmare a:

a) actului medical propriu;

b) recomandării medicului specialist;

c) dispoziției organului judiciar;

d) urgențelor medico-chirurgicale.

(5) Internarea în penitenciarele-spital se face în baza unei solicitări semnate de directorul și medicul penitenciarului. Aprobarea internării este dată de către directorul penitenciarului- spital sau de către înlocuitorul acestuia.

(6) În cursul spitalizării se acordă, după caz, servicii medicale preventive, curative, de recuperare, paliative, precum și îngrijiri terminale.

(7) La externare deținuții pot primi, la cerere, o copie de pe scrisoarea medicală și se transferă la penitenciarele de unde au fost internați, cu excepția cazului când sunt citați de un organ judiciar deservit de alt penitenciar.

Jurisprudență

1. Instanța constată că, potrivit adresei din 2 septembrie 2016, petentul a fost prezentat la consult la Spitalul C., unde i s-a recomandat să revină după 8 august 2016, fiind programat după acea dată şi prezentat la spital. Ca urmare a consulturilor efectuate, petentului i s-au prescris mai multe medicamente: (...)

Potrivit adresei sus-menționate, intimatul comunică faptul că achiziționarea medicamentelor necompensate se efectuează ținându-se seama de procedurile de achiziții.

Date fiind motivele plângerii formulate de petent, dar mai ales mențiunile din adresa emisă de intimat, este evident că acesta din urmă recunoaşte că petentului nu i-au fost administrate medicamentele prescrise din cauza faptului că nu au fost achiziționate conform procedurilor de achiziții. Deşi intimatul face referire la faptul că doar achiziționarea medicamentelor necompensate se efectuează în conformitate cu procedurile de achiziții, fără a se indica ce medicamente din cele prescrise sunt compensate sau necompensate, nu rezultă că petentului i s-ar fi asigurat vreunul dintre cele prescrise de medici.

Fără a stabili dacă în prezenta cauză culpa revine administrației penitenciarului care nu a luat mijloacele necesare pentru a parcurge procedurile de achiziții şi pentru a asigura medicamentele petentului sau altor instituții

care pun în imposibilitate unitățile penitenciare de a urma în mod rapid și eficient aceste proceduri, instanța constată că dincolo de orice dubiu a existat o încălcare a dreptului petentului.

În condițiile în care petentul suferă de afecțiuni medicale, este prezentat la consulturi și la date diferite îi sunt prescrise rețete cu medicamente, iar acestea nu îi sunt eliberate nici după luni de zile, instanța nu poate constata decât o încălcare a dreptului la asistență medicală. Instanța apreciază ca fiind o gravă încălcare a dreptului prevăzut de art. 71 din Legea nr. 254/2013 faptul că autoritățile statului înțeleg să țină în detenție o persoană cu probleme medicale, fără a-i administra într-un interval de câteva luni de zile niciun medicament din cele recomandate de medicii spitalului civil (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 2865 din 24 noiembrie 2016, nepublicată).

2. În primul rând, în acord cu judecătorul de la penitenciar, instanța reține din analiza relațiilor furnizate de către penitenciar că petentului nu i s-au recomandat de către medicii specialiști analizele de sânge la care se referă; mai mult decât atât, medicii din Penitenciarul Rahova au arătat că, în raport cu afecțiunile concrete de care suferă, petentul nici nu necesită în prezent astfel de analize.

Astfel, din referatul medical întocmit rezultă că petentul prezintă, pe de o parte, unele afecțiuni ortopedice, pentru care i s-a recomandat internarea în SPR, pentru efectuarea fiziokinetoterapiei (care se poate face doar la pacienții internați) – dar, de fiecare dată când s-a pus problema internării deținutului într-un spital penitenciar în acest scop, acesta a refuzat internarea; de altfel, și în plângerea sa, petentul s-a declarat total împotriva vreunei internări într-un spital penitenciar.

Pe de altă parte, petentul a fost diagnosticat cu o „tulburare de personalitate antisocială, precum și un episod depresiv moderat", pentru care i s-a recomandat deocamdată tratament medicamentos.

În aceste condiții, având în vedere și faptul că internarea unui deținut într-un spital civil poate fi cerută de Penitenciarul Rahova doar în măsura în care nu există spitale penitenciar care să poată trata afecțiunile respective – situație care însă nu se regăsește în cazul petentului –, instanța constată că până în prezent Penitenciarul Rahova nu a făcut altceva decât să respecte

recomandările medicilor specialiști, fără să se poată reține, așadar, în sarcina sa vreo încălcare actuală, efectivă și culpabilă a dreptului petentului la asistență medicală, tratament și îngrijiri.

Firește, în raport cu reglementarea legală mai sus citată, petentului îi rămâne deschisă *posibilitatea de a solicita „contra cost, să fie examinat, la locul de deținere, de un medic din afara sistemului penitenciar"* [astfel cum prevede expres art. 71 alin. (6) din Legea nr. 254/2013], dar acest aspect excedează cererii concrete formulate de către petent – cu atât mai mult cu cât, în fața judecătorului de la penitenciar, petentul a învederat în mod expres că în prezent nu dispune de banii necesari pentru a suporta analizele solicitate.

Față de toate considerentele expuse, instanța va respinge, așadar, ca nefondată contestația dedusă judecății și va face aplicarea în cauză și a dispozițiilor art. 275 alin. (2) Cod procedură penală (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 739 din 31 martie 2016, nepublicată).

3. În speță, petentul a formulat plângere pentru încălcarea dreptului la asistență medicală, respectiv, nu i se acordă tratamentul necesar pentru afecțiunile de care suferă.

Astfel, petentul a arătat că la data de 29 aprilie 2015 s-a prezentat la cabinetul medical și a solicitat să i se facă rețetă, dar medicul i-a spus să revină după o săptămână, iar la data de 9 mai 2015 s-a prezentat din nou la cabinetul medical, dar i s-a spus că medicul este cel care hotărăște când se eliberează rețeta.

A mai arătat că în scrisoarea medicală din data de 6 aprilie 2015 se recomandă tratament în perioadele dureroase ale bolii, dar din data de 25 martie 2015 nu a primit niciun tratament, spunându-i-se că este sănătos.

Din analiza actelor și lucrărilor dosarului, instanța reține că petentul I.S. figurează în evidența cabinetului medical cu diagnosticul sindrom algic lombar remis, sindrom dispeptic gastrogen remis, conform ultimei internări din Spitalul Colibași, 6 aprilie 2015-16 aprilie 2015.

Se mai reține că, potrivit scrisorii medicale eliberate la externare acestuia, i se recomandă tratament medicamentos, dar numai în perioadele dureroase ale bolii.

În ce privește data de 29 aprilie 2015, în referatul medical se arată că la această dată petentul s-a prezentat la cabinet, cu diagnosticul Herpes Orbicular și cefalee, pentru care a primit tratament medicamentos cu A. și P., fără alte acuze la momentul examinării.

Având în vedere cele reținute mai sus, instanța constată că nu se poate reține încălcarea dreptului la asistență medicală a petentului, în condițiile în care tratamentul este recomandat doar în perioadele dureroase ale bolii, necesitatea acordării tratamentului urmând a fi stabilită de medic pe baza acuzelor deținutului, dar și în urma investigațiilor medicale la care este supus.

Totodată, instanța mai reține că în referatul medical înaintat la solicitarea judecătorului de supraveghere se arată că petentul a primit tratament simptomatic în funcție de acuzele medicale de la momentul examinării (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 2434 din 17 noiembrie 2015, nepublicată).

4. Instanța constată că, potrivit susținerilor petentului, acesta a fost prezentat la data de 14 noiembrie 2016 la consult la Penitenciarul Spital București Jilava, iar în urma consultației și investigațiilor i-a fost prescris un medicament care nu i s-a eliberat la timp, astfel că eczemele i s-au extins pe tot corpul.

Potrivit adresei emise de Penitenciarul București Jilava, diagnosticul stabilit petentului în urma consultului din data de 14 noiembrie 2016, desfășurat la Penitenciar Spital Jilava – Dermatologie –, a fost acela de *Tinea cruris*, iar la 16 noiembrie 2016 i s-a prescris rețetă pentru C. cremă tub 1, însă achiziționarea medicamentelor necompensate se efectuează ținându-se seama de procedurile de achiziții. Totodată, instanța reține că, potrivit adresei din 14 martie 2017, emisă de Penitenciarul București Jilava, petentul a primit tratamentul cu C. 1 tub la data de 19 decembrie 2016.

Instanța nu poate să nu remarce lipsa totală de diligență a administrației penitenciarului în perioada de timp dintre data 16 noiembrie 2016 (data la care petentului i-a fost prescris medicamentul) și data de 19 decembrie 2016 (data la care i s-a eliberat acest medicament). În condițiile în care petentul manifesta o afecțiune dermatologică la data de 14 noiembrie 2016, instanța nu poate constata decât o încălcare a dreptului

la asistență medicală, în condițiile în care administrația penitenciarului înțelege să țină în detenție o persoană cu probleme dermatologice, fără a-i administra niciun medicament într-un interval de peste o lună după ce afecțiunea medicală a fost constatată de un cadru medical.

Totodată, în aprecierea gravității încălcării instanța nu poate să nu constate că medicamentul prescris a fost eliberat petentului la data de 19 decembrie, în condițiile în care acesta formulase în prealabil o plângere către judecătorul de supraveghere pentru a sesiza încălcarea dreptului său. Acest fapt creează o prezumție puternică în sensul că plângerea către judecătorul de supraveghere a fost de fapt „stimulul" care a determinat administrația penitenciarului să ia măsuri și că în lipsa acestei cereri nicio măsură nu ar fi fost luată. Instanța consideră că reglementarea unui drept într-un act normativ (dreptul la asistență medicală, tratament și îngrijiri al persoanelor condamnate în acest caz) ar trebui să determine și respectarea lui în concret, iar nu efectuarea de demersuri în acest sens doar după ce titularul dreptului invocă încălcarea sa în fața autorităților (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 775 din 23 martie 2017, nepublicată).

5. Petentul a fost încarcerat în Penitenciarul Rahova la data de 14 iulie 2015 și se află în evidența cabinetului medical cu următoarele afecțiuni: tulburare de personalitate, ptoză palpebrală. La data de 15 iulie 2015 petentul a suferit un episod psihotic acut, ca urmare întocmindu-se nota de internare la Spitalul Penitenciar Jilava, petentul refuzând internarea. La data de 23 iulie 2015 petentul a fost prezentat la Policlinica C. – Oftalmologie ambulatoriu –, fiind consultat de dr. (...), medic primar oftalmolog, fiind diagnostica OD ptoză palpebrală, pol anterior normal, papile net și vene culoare normală cu retină apivată. Se recomandă evaluarea într-un serviciu spitalicesc pentru oportunitatea unei intervenții la OD pentru determinarea ptozei palpebrale. La data de 24 iulie 2015 s-a întocmit adresă în sensul menționat către Spitalul M.C., secția oftalmologie, petentul fiind prezentat conform programării la data de 13 august 2015 la col. dr. (...), medic primar oftalmolog, la data de 14 august 2015 efectuându-se consultul oftalmologic și fiind diagnosticat cu OD ptoză palpebrală gradul II

os statură palpebrală normală, AO miopie medie examen pol anterior normal. Concluzia consultului menționat a fost că pacientul poate face intervenția chirurgicală pentru reducerea dioptriilor în condițiile legii.

La data de 8 iulie 2015 petentul a fost consultat la camera de gardă a Spitalului Al.O, unde a fost diagnosticat cu episod psihotic acut, epilepsie post traumatică, stabilindu-se tratament medicamentos şi recomandându-se internarea într-o secție de psihiatrie pentru investigații (CT cerebral şi tratament).

În acest sens, petentul a fost trimis la data de 9 iulie 2015 la Spitalul penitenciar Jilava, secția psihiatrie, însă a refuzat internarea.

Instanța mai reține că petentul a fost consulat la cabinetul stomatologic al Penitenciarului Rahova, întocmindu-se statusul dentar la 15 iulie 2015, medicul stabilind că petentul necesită protezare mobilă la ambele arcade, petentul a fost prezentat la cabinet la data de 19 august 2015 şi i s-a explicat necesitatea protezării. La data de 26 august 2015 petentul a fost prezentat la cabinetul stomatologic, i s-a prescris medicație şi a consemnat olograf în registrul de consultații că îşi va face protezele mobile ulterior întrucât urmează a fi transferat la Penitenciarul Jilava.

Față de cele reținute, instanța constată că nu a existat o încălcare a dreptului la asistență medicală al petentului din partea Penitenciarului Rahova, petentul fiind prezentat la consulturi şi tratament imediat ce acesta i-a fost recomandat, împrejurarea că petentul a refuzat internarea în Spitalul penitenciar Jilava, secția psihiatrie, pentru investigațiile recomandate, neputând fi imputată administrației Penitenciarului Rahova, ca de asemenea împrejurarea că petentul a decis să i se efectueze protezele mobile după transferul la Penitenciarul Jilava, consemnând această obține în registrul de consultații al cabinetului stomatologic al Penitenciarului Rahova. De asemenea, instanța apreciază că atâta vreme cât intervenția chirurgicală oftalmologică de reducere a dioptriilor este calificată intervenție chirurgicală estetică, reducerea dioptriilor putând fi efectuată prin purtarea de ochelari, nu poate fi considerată o încălcarea a dreptului la asistență medicală de către Penitenciarul Rahova neefectuarea acestei intervenții (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 1946 din 5 octombrie 2015, nepublicată).

6. În raport de criteriile sus-menționate, instanța constată că încheierea 1038 din 22 septembrie 2015 a judecătorului delegat din Penitenciarul Rahova este legală şi temeinică.

Instanța reține că, potrivit adresei emise de Penitenciarul Rahova, petentul a fost în evidența cabinetului medical cu diagnosticul: Hepatită virală tip B – la depunerea în arestul poliției în 9 ianuarie 2014, cât şi la depunerea în Penitenciarul Rahova în data de 12 august 2014, când a afirmat că are HVB din 2011, fără a preciza modalitatea de infectare, fără a aduce acte medicale justificative. A fost trimis ulterior pentru confirmarea diagnosticului de HVB la Penitenciarul Spital Bucureşti Jilava, de unde s-a externat cu recomandări de tratament hepatoprotector timp de 6 luni. În data de 23 iunie 2015 a fost trimis pentru reevaluarea VHB la Spitalul C. – dr. I.A. –, dată la care s-a efectuat viremie ADN-VHB. Ulterior, la data de 20 august 2015, petentul a fost trimis pentru definitivarea consultului la Spitalul C. – recomandări: fără indicație de terapie antivirală; control la 6 luni (februarie 2016). Pe lângă diagnosticul Hepatită virală tip B, mai este in evidența cabinetului medical cu diagnosticul: Obezitate grad III; Dislipidemie; şi primeşte tratament cu (...) la nevoie (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 2416 din 24 noiembrie 2015, nepublicată).

7. În motivarea plângerii petentul a invocat că la data de 29 august 2016 administrația penitenciarului a „băgat" în carantină un efectiv de 7 deținuți încarcerați în camera X de pe secția Y, unde este încarcerat şi el, respectivii deținuți fiind suferinzi de o boală transmisibilă (varicelă), care poate contamina pe petent şi pe ceilalți deținuți de pe secție, ca urmare a faptului că deținuții bolnavi folosesc şi ei telefoanele publice instalate pe holul secției. A mai arătat petentul că prin această măsură administrația penitenciarului, care trebuia să transfere bolnavii la un penitenciar spital ori să îi izoleze pe o altă secție, se face vinovată şi de săvârşirea infracțiunilor de abuz în serviciu, neglijență în serviciu şi zădărnicirea combaterii bolilor.

Analizând actele şi lucrările dosarului, în considerarea adresei sus-arătate, instanța apreciază că încheierea atacată este legală şi temeinică, neexistând în fapt indicii de nerespectare de către administrația Penitenciarului Bucureşti Jilava a dispozițiilor art. 71-72 din Legea nr. 254/2013 şi a actelor

normative subsecvente (art. 152-159 și art. 161-166 din H.G. nr. 157/2016) referitoare la asistența medicală de care beneficiază persoanele condamnate, cu consecința încălcării principiilor consacrate în art. 5-6 din aceeași lege (interzicerea supunerii la tortură, tratamente inumane sau degradante și interzicerea discriminării) și a dispozițiilor art. 34 din Constituția României, ce garantează dreptul la ocrotirea sănătății.

În acest sens, avem în vedere că petentul (încarcerat în camera E 6.9, secția E 6) nu a intrat în niciun fel în contact cu deținuții încarcerați în camera E 6.14, încăpere cu privire la care, începând cu data de 29 august 2016, a fost instituită o perioadă de carantină de 21 de zile impusă de prezența unei boli virale infecțioase (varicelă), în conformitate cu procedurile medicale. Imediat cu instituirea carantinei au fost luate măsuri specifice, respectiv *măsuri de focar* (stabilirea listei cu contacți ai bolnavului; examinarea zilnică a contacților, acordând atenție deosebită depistării cazurilor suspecte; aerisirea zilnică a camerei; dezinfecția inițială, zilnică și terminală a camerei cu soluție J.; menținerea închisă a ușii de la camera supusă carantinei) și *măsuri privind modurile și căile de transmitere* (oprirea deplasărilor deținuților supuși carantinei la instanțele de judecată, INML și transfer între unități; consulturi medicale, plimbare zilnică, vizite și deplasări la magazin făcute separat de ceilalți deținuți, numai după o prealabilă examinare medicală a persoanelor private de libertate contacte de varicelă pentru a nu prezenta leziuni active; informarea personalului ce vine în contact cu cazurile sursă de modalitățile de imunizare prin vaccinare, spălarea și dezinfecția separată a lenjeriei și veselei; dezinfecția terminală a camerei; acțiuni de educație sanitară individuală; materiale de protecție pentru personalul sanitar).

Mai este de observat că măsurile de carantină se stabilesc exclusiv de personalul medical de specialitate, în conformitate cu reglementările de specialitate în vigoare, judecătorul de supraveghere neavând competența funcțională de a aprecia asupra actului medical, față de prevederile art. 9 din Legea nr. 254/2016.

Referitor la afirmațiile petentului conform cărora administrația locului de deținere, prin instituirea carantinei, ar fi săvârșit infracțiunile de abuz în serviciu, neglijență în serviciu și zădărnicirea combaterii bolilor, este de remarcat că judecătorul de supraveghere și implicit instanța de judecată

învestită cu contestația la care se referă art. 56 alin. (9) din Legea nr. 265/2016 nu au competența de a efectua urmărirea penală ori judecarea respectivelor infracțiuni, conform Constituției și legii procesual penale, petentul având posibilitatea de a sesiza aceste fapte prin plângere penală adresată organelor de urmărire penală competente potrivit legii (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 3021 din 13 decembrie 2016, nepublicată).

8. Instanța reține că la data de 9 iunie 2015 petentul a fost diagnosticat la cabinetul medical cu Pitiriazis verzicolor pentru care a primit tratament conform recomandărilor medicului specialist dermatolog timp de 6 săptămâni, după care, la data de 20 iulie 2015, petentul a fost prezentat medicului specialist pentru Colică renală stângă, a primit tratament, iar colica s-a remis, cu precizarea că ulterior petentul nu a mai prezentat nicio acuză medicală pentru care să fie necesară prezentarea sa la cabinetul medical ori recoltarea de probe în vederea efectuării unor analize. În plus, la data încarcerării, petentului nu i-au fost recoltate probe de sânge și de urină deoarece acestea nu sunt analize uzuale efectuate la depunerea în penitenciar, ci se recoltează prin internare în spital penitenciar, în mediu steril, și, mai mult decât atât, în momentul în care petentul a fost prezentat comisiei de expertiză din cadrul INML pentru efectuarea unei expertize, petentul a refuzat investigațiile propuse de către comisie.

Față de relațiile depuse la dosar din partea administrației penitenciarului, instanța reține că în colectivul de deținuți cu care este cazat petentul nu există deținuți care să sufere de vreo boală contagioasă și nici nu prezintă suspiciunea unei asemenea boli, fiind atașat la dosar referatul întocmit în acest sens de medicul curant al secției de deținere (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 939 din 26 aprilie 2016, nepublicată).

9. Prin încheierea nr. 1061 din 24 septembrie 2015 a judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova *a fost admisă în parte plângerea* formulată de către petent, Penitenciarul Rahova fiind obligat să ia măsurile legale necesare pentru a asigura un consult de specialitate neurologie în legătură cu stările de vertij reclamante. Totodată,

a fost respins capătul de plângere privind asistența medicală în cazul fracturii vechi de maleolă peronieră stângă. Cât despre daunele solicitate de către petent, judecătorul nu s-a pronunțat în mod expres.

În motivare, s-a arătat, în esență, că, în urma solicitării exprese a petentului, acesta a fost programat pentru data de 23 iulie 2015 în Ambulatoriu la Policlinica C. pentru consult de specialitate-neurologie, dar ulterior nu a mai fost dus la acest consult (fiind prezentat la un proces în instanță), şi nici nu i s-a mai făcut o nouă programare, astfel încât plângerea sa a fost considerată ca întemeiată sub acest aspect; în schimb, referitor la susținerea petentului potrivit căreia, după ce a reclamat la cabinetul penitenciarului probleme la piciorul stâng, în urma unei fracturi mai vechi, penitenciarul a rămas în pasivitate şi nu i-a asigurat un consult la un medic de specialitate (ortoped), s-a apreciat că aceasta este nefondată; sub acest aspect, s-a avut în vedere că la data de 24 iulie 2015 petentul a fost examinat de către un medic ortoped, fiind diagnosticat cu fractură maleolă peronieră stângă veche de circa 8 luni, tratată ortopedic, fără recomandare de tratament.

Împotriva acestei soluții, petentul a formulat contestația care formează obiectul prezentului dosar.

Referitor la *capătul din plângere care a fost respins*, din analiza actelor aflate la dosarul înainta de către penitenciar, instanța constată că, în mod corect a reținut judecătorul de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova că petentului nu i-a fost încălcat dreptul la asistență medicală în ceea ce privește durerile invocate la piciorul stâng.

Astfel din momentul în care, la data de 9 iulie 2015, petentul a reclamat la cabinetul penitenciarului aceste dureri cauzate de o fractură mai veche (anterioară încarcerării), penitenciarul nu a rămas în pasivitate.

La examenul obiectiv făcut de medicul secției s-a constatat existența acestei fracturi anterioare la piciorul stâng (calusată vicios) şi, totodată, s-a făcut bilet de trimitere la Spitalul Rahova pentru consult de specialitate la un medic ortoped.

Ca urmare, la data de 24 iulie 2015 petentul a fost examinat de către medicul ortoped, fiind diagnosticat cu fractură maleolă peronieră stângă veche de circa 8 luni, tratată deja ortopedic – dar fără recomandare de tratament pentru viitor.

Așadar, în contradicție cu cele susținute de petent, acesta a fost consultat de medicul ortoped, care însă a apreciat că nu se impune un tratament.

Or, opiniile medicale exprimate în acest context, chiar dacă nu îl mulțumesc pe petentul-deținut, nu pot face obiectul cenzurii organelor judiciare, pe calea reglementată de norma legală mai sus menționată (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 2290 din 12 noiembrie 2015, nepublicată).

10. Petentul a invocat faptul că i s-a încălcat dreptul la asistență medicală deoarece nu i s-a administrat de 14 zile tratament pentru răceală.

Având în vedere înscrisurile de la dosar, instanța apreciază contestația petentului ca fiind neîntemeiată, încheierea judecătorului de supraveghere fiind legală și temeinică. În mod corect judecătorul de supraveghere a constatat că administrația penitenciarului nu a încălcat dreptul la asistență medicală al petentului, reglementat de dispozițiile legale.

Astfel, potrivit adresei emise de Penitenciarul București Jilava, petentul a fost prezentat la cabinetul medical la 8 noiembrie 2016, ora 13.20, afirmând că este răcit, i s-a luat temperatura o dată și ulterior a refuzat să i se ia din nou temperatura, plecând din cabinet. Potrivit aceleiași adrese, petentul a fost consultat la 18 noiembrie 2016 la Spital Penitenciar Jilava – pneumologie –, ora 13.40, i s-a stabilit diagnostic de bronșită acută HTA BCI și i s-a prescris tratament, la 21 noiembrie 2016 i s-a prescris altă medicamentație și tot atunci petentul a comunicat că dorește să intre în refuz de hrană. Potrivit aceleiași adrese, petentul a refuzat antibioterapia și tratamentul prescris și a ieșit din cabinetul medical fără să înapoieze termometrul și refuzând să semneze.

În consecință, instanța constată în acord cu judecătorul de supraveghere că dreptul la asistență medicală al petentului a fost respectat având în vedere că acesta a fost consultat în repetate rânduri și i s-a prescris tratament adecvat pentru afecțiunile de care suferă, tratament pe care petentul l-a refuzat. Totodată, instanța remarcă faptul că petentul a manifestat un comportament inadecvat și nu a dorit să colaboreze cu cadrele medicale, refuzând să i se ia temperatura atunci când i s-a solicitat, refuzând să semneze actele întocmite și părăsind cabinetul.

Prin urmare, în cazul în care starea medicală a petentului s-a înrăutățit ca urmare a afecțiunilor de care suferă, de acest lucru nu poate fi considerată culpabilă Administrația penitenciarului, care a asigurat consultarea petentului de către cadre medicale şi prescrierea unui tratament, ci chiar petentul, care refuză unele proceduri de investigație medicală şi medicamentația prescrisă.

Prin urmare, instanța observă că nu există indicii de nerespectare a dreptului petentului, neexistând suport probator pentru afirmațiile acestuia În consecință, în temeiul art. 56 alin. (9)-(12) din Legea nr. 254/2013, instanța va respinge contestația ca nefondată (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 475 din 23 februarie 2017, nepublicată).

11. Astfel, în esență, petentul a susținut că, pe parcursul detenției în Penitenciarul Jilava Bucureşti, deşi a fost prezentat pentru consult la ORL în afara unității de penitenciar, nu a primit medicamentația prescrisă (alifie şi diferite pastile). De asemenea, a arătat că nu i s-a asigurat tratamentul medicamentos stabilit de dermatolog.

Petentul a fost audiat de judecătorul de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Bucureşti Jilava cu privire la pretinsa încălcare a drepturilor sale în penitenciar.

Prin încheierea judecătorului de supraveghere a privării de libertate la nr. 595 din 4 iulie 2016 din dosarul nr. 555/2016 a fost respinsă ca nefondată plângerea în ceea ce priveşte presupusa încălcare a drepturilor deținutului de către administrația penitenciarului în a cărei custodie se află acesta (în referire la consultul ORL din cursul anului 2016) şi ca tardivă (în referire la tratamentul dermatologic prescris la consultul din 27 martie 2015).

Instanța, verificând toate actele care au stat la baza pronunțării de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate a încheierii nr. 595 din 4 iulie 2016 din dosarul nr. 555/2016, apreciază contestația acestuia *ca fiind nefondată*, pentru considerentele ce urmează a fi arătate în continuare (...).

Din conținutul adresei din 1 august 2016 a Penitenciarului Bucureşti Jilava reiese că persoana condamnată a fost prezentat la consult ORL la

data de 4 februarie 2016 la Institutul de Fonoaudiologie și Chirurgie Funcțională „Prof. Dr. D. Hociotă", unde s-a stabilit diagnosticul Epistaxis acut fosa nazală dreaptă recidivant, oprit la momentul prezentării. Recomandările de tratament pentru 10 zile: (...). Întrucât aceste medicamente nu se regăsesc pe lista Agenției Naționale a Medicamentelor și Dispozitivelor Medicale, nu au fost achiziționate de unitatea de penitenciar. Deținutul a fost informat însă și le poate achiziționa din contul personal sau prin sectorul vizită.

Față de actele dosarului și de dispozițiile legale mai sus indicate, instanța constată că nu se poate vorbi de o ingerință în drepturile recunoscute prin lege petentului, afirmațiile acestuia în sens contrar nefiind susținute probator, deciziile unității de penitenciar în ceea ce îl privește pe petent fiind motivate și în concordanță cu dispozițiile legale.

Astfel, instanța constată, raportat la înscrisurile existente, că tratamentul medicamentos pentru Epistaxis nu poate fi achiziționat de către administrația locului de deținere, medicamentele nefiind pe lista Agenției Naționale a Medicamentelor și Dispozitivelor Medicale, însă acest aspect nu echivalează cu încălcarea dreptului la asistență medicală. Important este și faptul că deținuților le este asigurată posibilitatea de a-și achiziționa cu bani din contul personal medicamente și produse farmaceutice pe baza unei proceduri supravegheate de penitenciar sau le poate primi prin sectorul vizită. Se constată că petentul, în cursul lunilor februarie-iunie 2016, a avut bani în contul personal, efectuând constant cumpărături de la magazinul unității, însă nu a înțeles să ia măcar în calcul achiziționarea medicamentelor prescrise.

În aceste condiții, instanța constată că susținerile petentului cum că i s-ar fi încălcat dreptul la asistență medicală în maniera mai sus precizată nu au un minim corespondent în realitatea obiectivă, fiind infirmate probator, astfel că prezenta contestație apare ca nefondată, urmând a fi respinsă ca atare.

De asemenea, în ceea ce privește soluția pronunțată de judecătorul de supraveghere în referire la presupusa încălcare a dreptului la asistență medicală (tratament dermatologic prescris la 27 martie 2015 – singurul consult în acest sens până la momentul formulării plângerii la judecătorul de supraveghere), de respingere ca tardivă, instanța constată că aceasta

este una legală (petentul formulând plângere la data de 15 iunie 2016, cu mult peste termenul 10 zile statuat la art. 56 alin. (2) din Legea nr. 254/2013) (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 1946 din 17 august 2016, nepublicată).

12. Examinând plângerea formulată, instanța o consideră întemeiată, urmând a o admite pentru următoarele considerente.

În dezacord cu judecătorul de supraveghere a privării de libertate, judecătorul cauzei consideră că în cazul unui tratament medical nu se poate vorbi de o încălcare a drepturilor persoanei condamnate decât în momentul în care acesta a beneficiat de tratamentul de specialitate indicat, nu din momentul în care această persoană a fost programată la consultul medical de specialitate. Această concluzie se impune în condițiile în care în urma respectivului consult este posibil ca persoanei condamnate să i se recomande alte investigații, precum şi anumite tratamente, pe care penitenciarul trebuie să le respecte.

De altfel, se constată că nici la patru luni de la momentul pronunțării soluției de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate administrația penitenciarului nu a luat toate măsurile pentru efectuarea controalelor recomandate.

În acest sens, se constată că la data de 12 aprilie 2016 petentul s-a prezentat la cabinetul medical al penitenciarului în vederea consultului, fiind întocmit bilet de trimitere către medicul specialist ortoped. În ciuda acestui aspect, fără nicio explicație, penitenciarul nu a asigurat consultarea petentului de către un ortoped.

O lună mai târziu petentul s-a prezentat din nou la cabinetul medical cu aceeaşi problemă medicală, fiind întocmit din nou un bilet de trimitere către medicul specialist ortoped, consultație care nu a avut loc nici de această dată. Instanța remarcă faptul că inițial, când s-a solicitat penitenciarului să se comunice dacă la data de 11 mai 2016 petentul s-a prezentat la cabinetul medical al penitenciarului, s-a răspuns prin adresa din 20 septembrie 2016 în sens negativ. Ulterior, după ce petentul a indicat numărul biletului de trimitere din acea dată, acest bilet a fost ataşat la dosarul cauzei, dovedindu-se în mod evident că persoana condamnată a fost examinată la acea dată.

La data de 25 mai 2016 petentul a fost din nou examinat (de către același doctor care-l examinase anterior de două ori), fiind întocmit un nou bilet de trimitere. Nici de această dată petentul nu a fost consultat de nici un ortoped. De abia la 14 iunie 2016, în urma unui nou consult, s-a întocmit notă de trimitere către Spitalul M.C.C.D., pentru examinarea de către medicul specialist ortoped.

În aceste condiții, judecătorul cauzei constată că administrația Penitenciarului Rahova nu are nicio justificare pentru că nota de trimitere în vederea examinării de către un medic ortoped s-a întocmit după două luni din momentul în care petentul s-a prezentat la cabinetul medical și după ce au fost efectuate patru controale care au recomandat același lucru: consultarea de către medicul ortoped.

La data de 13 iulie 2016 petentul a fost prezentat medicului ortoped de la Spitalul M.C., fiind recomandate efectuarea unei padiograme electronice și confecționarea unor talonete individualizate. Administrația Penitenciarului Rahova nu a luat măsuri pentru programarea petentului la medicul specialist, ci l-a programat pe petent la o nouă consultație ortopedică. La 1 septembrie 2016 medicul ortoped de la Spitalul Medical Central care-l examinează pe petent constată că acesta nu are investigațiile făcute și indică medicul responsabil cu aceste investigații, la data de 6 septembrie 2016 fiind întocmită o nouă notă de trimitere.

Instanța constată că din culpa administrației Penitenciarului, petentul a fost programat să facă investigațiile necesare la aproape două luni de la momentul în care acestea i-au fost recomandate (13 iulie-6 septembrie 2016). Mai mult, la două luni și jumătate de la momentul în care medicul ortoped a recomandat efectuarea respectivelor investigații, ele nu au fost efectuate.

Din aceste considerente, în baza art. 56 din Legea nr. 254/2013 va admite plângerea formulată de petentul M.F. împotriva Încheierii nr. 719 din 30 iunie 2016 a Judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova.

Va desființa încheierea mai sus menționată și, rejudecând: va constata încălcarea dreptului la sănătate al petentului M.F. și va obliga administrația Penitenciarului București Rahova să asigure de urgență realizarea investigațiilor recomandate la data de 13 iulie 2016 respectiv podogramă,

posturotest şi confecționarea unor talonete individualizate (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 2233 din 29 septembrie 2016, nepublicată).

13. Având în vedere înscrisurile de la dosar, instanța apreciază contestația petentului ca fiind neîntemeiată, încheierea judecătorului de supraveghere fiind legală şi temeinică. În mod corect judecătorul de supraveghere a constatat că administrația penitenciarului nu a încălcat dreptul la asistență medicală al petentului, reglementat de dispozițiile legale.

Astfel, potrivit adresei din 31 octombrie 2016, emisă de Penitenciarul Bucureşti Jilava, petentul se află în evidența cabinetului medical cu diagnosticele: hepatită cronică VHC+ în tratament antiviral şi cu trofice hepatice, tulburare organică de personalitate în tratament, tulburări mentale şi de comportament cauzate de folosirea substanțelor opiacee, sindrom de sevraj în tratament, dispepsie.

Potrivit adresei sus-menționate, petentul a început tratamentul cu (...) pentru afecțiunea hepatică, fiind prezentat în numeroase rânduri la Spitalul Prof. Dr. Ioan Cantacuzino la secția gastroenterologie în vederea întocmirii documentației pentru tratament antiviral pentru hepatita cronică. S-a precizat, totodată, că acest tratament este aprobat de comisia de specialitate de la nivelul CASA OPSNAJ, iar termenul de analizare a dosarelor este independent de medicul gastroenterolog care întocmeşte dosarul medical şi de medicii din unitate.

În consecință, instanța constată în acord cu judecătorul de supraveghere că dreptul la asistență medicală al petentului a fost respectat având în vedere că acestuia i s-a prescris tratament adecvat pentru afecțiunile de care suferă, tratament care i-a fost administrat începând cu 27 octombrie 2016. Totodată, petentul a fost prezentat în numeroase rânduri la spital pentru întocmirea documentației necesare pentru tratament, astfel că administrația penitenciarului a fost diligentă în ceea ce îl priveşte pe petent, neputând însă controla factori exteriori care țin de activitatea comisiei de specialitate, a medicului gastroenterolog şi a altor medici din unitate.

Prin urmare, instanța observă că nu există indicii de nerespectare a dreptului petentului, neexistând suport probator pentru afirmațiile acestuia În consecință, în temeiul art. 56 alin. (9)-(12) din Legea nr. 254/2013,

instanța va respinge contestația ca nefondată (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 157 din 19 ianuarie 2017, nepublicată).

14. Petentul a declarat că suferă de semipareză pe partea stângă, nu își simte mâna stângă, la ochiul drept are cataractă complicată severă, iar la ochiul stâng are glaucom secundat. La data de 31 martie 2017 a fost condus la medicul specialist neurolog de la Spitalul M.B., care l-a consultat și i-a prescris un tratament medical. La data de 3 aprilie 2017 a venit la Penitenciarul Miercurea Ciuc și la cabinetul medical a fost întrebat dacă i-a fost trimis și tratamentul (medicamentele), iar el a spus că nu știe. Apoi tot în luna aprilie a fost trimis la neurologie la Spitalul Miercurea Ciuc și i s-a prescris din nou tratament medicamentos. Medicul a întrebat dacă poate primi tratamentul în penitenciar și agentul i-a spus că se poate. Cu toate acestea, la penitenciar nu i s-a dat nici până în prezent tratamentul prescris. Solicită să i se administreze tratamentul prescris de medic. De asemenea, consideră că are nevoie de un însoțitor deoarece se deplasează în scaunul cu rotile. Mai arată că trebuie să fie analizat de o comisie de la Brașov pentru a se stabili starea sa de handicap, dar nu are bani pentru a plăti taxa de 70 de lei cerută.

Penitenciarul Miercurea Ciuc a comunicat un punct de vedere cu privire la plângerea petentului, în care se arată că petentul a fost prezentat la examen neurologic în data de 31 martie 2017 la Spitalul M.B., iar în urma examinării nu s-a recomandat niciun tratament de specialitate. Având în vedere că petentul a venit în Penitenciarul Miercurea Ciuc în data de 3 aprilie 2017, a fost programat la un nou consult neurologic în data de 19 aprilie 2017. În urma acestui consult nu s-a recomandat tratament de specialitate. În ceea ce privește solicitarea petentului pentru însoțitor, se arată că acesta a fost prezentat la Comisia de evaluare a persoanelor cu dizabilități din Brașov în data de 12 mai 2017, de unde s-au solicitat investigații suplimentare, investigații care sunt în curs de efectuare.

Analizând plângerea petentului, s-a apreciat că din datele comunicate de administrația penitenciarului rezultă că petentul a beneficiat de consultații medicale de specialitate, dar nu i s-a recomandat vreun tratament. De asemenea, investigațiile cu privire la dizabilitățile petentului sunt în curs

de efectuare, soluționarea fiind la dispoziția comisiei de la Brașov cu privire la care judecătorul de supraveghere sau administrația penitenciarului nu are competența de a dispune anumite măsuri. În consecință, nu s-a putut constata că petentului i s-au încălcat drepturile prevăzute de lege.

Împotriva încheierii judecătorului de supraveghere a privării de libertate, petentul a formulat contestație. În motivarea contestației, petentul insistă în faptul că nu i-a fost administrat tratamentul medical pentru diagnosticul stabilit.

Din actele existente la dosarul medical al contestatorului rezultă că datele comunicate de administrația penitenciarului administrației penitenciarului sunt reale, cu o precizare: Deținutul a fost consultat în data de 19 aprilie 2017 la clinica (...) din mun. M.C., iar în scrisoarea medicală sunt menționate diagnosticele și rezultatele investigațiilor. Deși nu s-a prescris la acel moment un tratament medicamentos, la capitolul „recomandări" s-a specificat internarea într-un spital (secția neurologie) pentru lărgirea investigațiilor și tratament de specialitate.

Se poate concluziona că petentul este în eroare cu privire la faptul că i-a fost prescris un tratament, însă recomandarea menționată nu poate fi ignorată, în caz contrar s-ar putea aduce o încălcare dreptului la asistență medicală, tratament și îngrijiri prevăzut de art. 71 din Legea nr. 254/2013, în care sunt incluse nu numai tratamentul medical și medicamentele, ci și investigațiile medicale de specialitate recomandate. Fiind necesară internarea într-un spital, desigur că aceasta se poate face cu consimțământul valabil al persoanei private de libertate.

În ce privește problema cu dizabilitățile, sub acest aspect soluția judecătorului de supraveghere este întemeiată, rezolvarea nefiind de competența administrației penitenciarului, ci a comisiei de evaluare a persoanelor adulte cu handicap în condițiile Legii nr. 448/2006 (Jud. Miercurea Ciuc, sent. pen. nr. 791 din 4 octombrie 2017, nepublicată).

15. Prin adresa din 4 aprilie 2017, Penitenciarul București Jilava a comunicat că petentul condamnat a beneficiat de asistență medicală. Astfel, la data de 8 martie 2017 i-a fost prescris tratament pentru edeme gambiere posibil post tromboflebită cronică complicată cu ulcerație tegumentară: (...) și rețeta simplă cu (...), iar la data de 14 martie 2017 a

primit (...). Medicamentele prescrise pe rețete simple sunt în curs de achiziționare din bugetul unității, cu respectarea procedurilor de achiziții. De asemenea, petentul condamnat avea posibilitatea de a achiziționa personal medicamentele ce pot fi eliberate fără prescripție medicală sau cele prescrise pe rețete simple, de la farmacie, singura condiție fiind aceea de a completa o cerere prin care să își exprime consimțământul ca plata să fie făcută din contul personal, din înscrisurile existente rezultând că acesta avea fonduri disponibile. În ceea ce privește tratamentul pentru hepatită, petentul condamnat nu are tratament recomandat şi, deşi a fost programat pentru reevaluare la Spitalul Penitenciar Rahova, acesta a refuzat internarea.

Simpla susținere a petentului condamnat că i-au fost încălcate drepturile prevăzute de art. 71 din Legea nr. 254/2013 nu este suficientă, acesta nepropunând vreo probă care să îi dovedească afirmațiile. Mai mult decât atât, acesta a refuzat de trei ori internarea la Spitalul Penitenciar Rahova, în data de 21 martie 2017, 22 martie 2017 şi 23 martie 2017, fapt care nu este imputabil administrației locului de deținere, ci este o manifestare a voinței petentului, care are dreptul de a decide cu privire la situația sa medicală. De asemenea, pentru a fi administrat un tratament medicamentos, era necesar ca petentul condamnat să fie diagnosticat de către personalul medical de specialitate, stabilindu-se astfel un plan de tratament, nefiind suficient ca petentul condamnat să formuleze o cerere de eliberare a unor medicamente (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 1356 din 30 mai 2017 nepublicată).

16. Instanța constată că petentul a fost internat la data de 20 ianuarie 2017 în unitate medicală şi externat cu diagnosticul principal de „Diabet mellitus tip 1 cu complicații microvasculare multiple". Potrivit biletului de ieşire din spital depus la dosarul cauzei, medicul specialist a recomandat, la externare, „dietă cu 200 g glucide, repartizate în 6 mese/zi, hiposodată, hipolipidică. Vă rugăm insistent ca aceste mese să fie asigurate!!!".

Pe cale de consecință, instanța observă că, prin neasigurarea celor 6 mese pe zi (ci doar trei, aşa cum rezultă din adresa locului de deținere), conform recomandărilor medicului specialist, raportat la diagnosticul pe-

tentului, acestuia i-a fost încălcat dreptul la asistență medicală, tratament și îngrijiri, astfel cum acesta este prevăzut de art. 71 din Legea nr. 254/2013.

Față de cele reținute anterior, instanța urmează a admite plângerea petentului, a desființa încheierea judecătorului de supraveghere atacată și va constata încălcarea cu privire la petent, de către SIRAP, a dreptului la asistență medicală, în sensul că petentului nu i-a fost respectat regimul alimentar recomandat de medicul specialist (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 1375 din 31 mai 2017 nepublicată).

17. Astfel, se constată că la data de 6 februarie 2017 petentul s-a prezentat la cabinetul medical din cadrul Penitenciarului București-Rahova și a primit o recomandare pentru o pereche de ochelari noi, petentul având o afecțiune ce nu îi permite să vadă (în special să citească) fără ochelari.

Petentul nu este rezident român, nu are rude în România și, deși are câteva cunoștințe în municipiul Cluj Napoca, aceștia nu îl pot ajuta.

De asemenea, în contestația depusă la instanță și în declarația dată în ședința publică din 22 iunie 2017, petentul invocă în continuare aceeași situație, arătând că nu poate citi nimic, nu se poate informa din cauza faptului că nu vede să citească fără ochelari.

Având în vedere că *ochelarii de vedere nu sunt bunuri obișnuite, ci reprezintă dispozitive medicale cu rol de corecție a afecțiunilor oculare,* instanța apreciază că în situația în care petentul se află în imposibilitatea obiectivă de a-și procura o pereche de ochelari, administrația locului de deținere este obligată să îi asigure ochelari. În baza art. 71 alin. (3) din Legea nr. 254/2013, petentul trebuie să beneficieze *în mod gratuit de îngrijiri medicale, tratament medical și medicamente, în această categorie fiind incluse și dispozitivele medicale fără de care petentul nu-și poate desfășura viața în mod obișnuit.*

Pentru aceste considerente, instanța va admite contestația formulată de petentul-condamnat și va obliga intimatul Penitenciar București Rahova să-i asigure petentului o pereche de ochelari (dispozitiv medical), conform prescripției medicale (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 1552 din 23 iunie 2017, nepublicată).

18. Potrivit cererilor formulate de către persoana condamnată și aflate la dosarul cauzei, instanța constată că persoana condamnată a solicitat audiență la medic pentru a lămuri problemele de sănătate și examinarea sa medicală pentru a se lămuri încadrarea într-un grad de handicap, efectuarea unei expertize medico-legale pentru că are nevoie de un certificat medical în vederea obținerii ajutorului social de la primărie.

În urma respectivelor cereri, persoana condamnată a fost prezentată la consult ortopedic în data de 8 mai 2017 în vederea conduitei terapeutice, refuzând internarea, astfel cum rezultă din comunicarea Penitenciarului Rahova. Acest din urmă aspect este confirmat și de către petent prin declarația dată în fața instanței, în plus adăugând că solicitarea sa a fost în sensul prezentării la un consult medical pentru a obține o adeverință medicală care să ateste afecțiunile medicale.

În acest sens, instanța constată că este neîntemeiată contestația formulată de către petent, întrucât acesta nu a solicitat eliberarea unei simple adeverințe medicale care să fie eliberată fără a fi necesar un consult medical, chiar persoana condamnată indicând în solicitările sale necesitatea unei examinări medicale. Pe lângă aceste aspecte, instanța reține că eliberarea unei adeverințe medicale din care să reiasă afecțiunile medicale se poate efectua numai în urma examinării concrete a pacientului, însă petentul a refuzat internarea în vederea controlului medical.

În consecință, instanța arată că nu se poate discuta de încălcarea dreptului persoanei condamnate la eliberarea unei adeverințe medicale din care să reiasă afecțiunile sale medicale în lipsa unei cereri în acest sens.

Chiar și în eventualitatea formulării unei astfel de cereri emiterea unei adeverințe medicale presupunea în mod necesar efectuarea examinării medicale pentru a cărei realizare a fost apreciat că se impune internarea persoanei condamnate, internare refuzată de către acesta din urmă (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 2073 din 31 august 2017, nepublicată).

19. În cauza de față instanța observă că numitul B.V. a solicitat informații despre tratamentul cu interferon pe baza dosarului medical care i s-a întocmit de către Penitenciarul Botoșani, aspect ce rezultă din adresa nr. P2-51481 din 27 decembrie 2016 a Administrației Penitenciarului Găești.

Instanța reține și că, atașat dresei anterior menționate, administrația locului de deținere a înaintat și copia unei Scrisori medicale întocmită la data de 28 ianuarie 2016 de dr. (...), medic primar boli interne, din care rezultă că deținutul a fost diagnosticat cu Hepatită virală cronică C și Gastrită nespecificată. Din cuprinsul aceleiași scrisori se reține că persoana în cauză a fost prezentată la Spitalul C., iar în funcție de stadiul aprobării dosarului va primi tratament antiviral conform protocolului la unitate.

Din adresa din 27 decembrie 2016 instanța reține că la data de 27 decembrie 2016 medicul Penitenciarului Găești a luat legătura cu reprezentanții Spitalului Cantacuzino și cu medicul Penitenciarului Botoșani pentru a cere relații despre stadiul dosarului, urmând a fi contactat ulterior de aceștia.

Instanța constată că, prin adresa din 13 aprilie 2017, Administrația Penitenciarului Găești a comunicat că nu dețin informații cu privire la relațiile comunicate între medicul Penitenciarului Botoșani și reprezentanții Spitalului C.

Observă, astfel, instanța că deși au trecut aproape 4 luni de la data când condamnatul a solicitat informații cu privire la stadiul aprobării dosarului privind asigurarea de tratament antiviral, situația nu a fost clarificată.

Condiția specială în care este contestatorul, persoană privată de libertate aflată deci în custodia statului, impune ca administrația locului de deținere să acorde o atenție sporită situației medicale a acestuia.

Împrejurarea că, din diferite motive, deținutul a fost transferat între mai multe penitenciare nu justifică aparenta pasivitate a agenților statului, pasivitate ce poate avea consecințe dintre cele mai grave pentru sănătatea condamnatului.

Nu poate constitui o justificare nici chiar comportamentul deținutului în cauză care se pare că a refuzat să primească un anumit tratament, cu atât mai mult cu cât, potrivit datelor comunicate de administrația locului de deținere, acesta este diagnosticat cu „tulburare de personalitate de tip antisocial".

Pentru aceste considerente, instanța urmează să admită contestația formulată de contestatorul B.V. împotriva încheierii nr. 270 din 13 ianuarie 2017 a judecătorului de supraveghere a privării de libertate din cadrul Penitenciarului Găești și să oblige administrația penitenciarului să ia

măsurile legale pentru a clarifica stadiul aprobării dosarului privind acordarea de tratament antiviral pentru deținut (Jud. Găești, sent. pen. nr. 1095 din 21 aprilie 2017, nepublicată).

Tratament stomatologic

20. Având în vedere înscrisurile de la dosar, instanța apreciază contestația petentului ca fiind neîntemeiată, încheierea judecătorului de supraveghere fiind legală și temeinică. În mod corect judecătorul de supraveghere a constatat că administrația penitenciarului nu a încălcat drepturile petentului, reglementate de dispozițiile legale.

Astfel, potrivit adresei din 10 octombrie 2016, emisă de Penitenciarul Bucureşti Jilava, petentul a fost prezentat la consult în perioada ianuarie 2015-august 2016 la Penitenciarul Jilava, Spital Penitenciar Jilava, Spitalul Militar, fiind consultat, fiindu-i prescrise medicamente și administrat tratament.

Potrivit aceleiași adrese sus-menționate, s-au emis note telefonice către Spitalul Militar Central pentru programarea petentului în repetate rânduri, acesta din urmă refuzând la un moment dat tratamentul în sistem penitenciar, respectiv refuzând să continue tratamentul la Policlinica Spitalului M., unde era programat, deoarece voia să fie tratat la Implantologie, la un anumit medic.

Având în vedere înscrisurile de la dosarul cauzei, instanța constată că cererea petentului este neîntemeiată. Astfel, instanța are în vedere că acesta a fost consultat în mod periodic, fie în cadrul penitenciarului, fie în cadrul Spitalului Militar Central, că i s-au asigurat tratamentul medicamentos, obturații, drenaje sau orice alte intervenții au fost necesare. În plus, instanța observă că administrația penitenciarului a transmis multiple adrese către Spitalul Militar Central pentru a solicita programarea petentului în vederea consultării sale. Instanța observă că de-a lungul timpului problemele stomatologice ale petentului s-au agravat, însă nu este în măsură să stabilească dacă posibilele cauze sunt imputabile petentului sau altor factori. În mod similar, instanța nu poate stabili dacă tratamentul și recomandările medicale au fost sau nu corespunzătoare, putând constata doar că administrația penitenciarului și-a îndeplinit în mod diligent

obligațiile și a creat toate premisele pentru ca starea de sănătate a petentului să fie una adecvată (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 3079 din 21 decembrie 2016, nepublicată).

21. Din conținutul adresei din 20 februarie 2017, emisă de Penitenciarul București Jilava, și din înscrisurile aferente înaintate instanței reiese că, la data de 11 noiembrie 2016, persoana condamnată s-a prezentat la cabinetul stomatologic, unde a fost instruit în vederea îmbunătățirii igienei personale și a fost efectuat un detartraj manual la nivelul arcadei inferioare. A fost informat și despre mobilitatea de grad III a dinților inferiori 41, 42, care prezentau depozite masive de tartru.

În data de 18 noiembrie 2016, petentul s-a prezentat la cabinetul stomatologic pentru controlul igienei personale. A fost informat că dintele 41 prezintă mobilitate foarte mare și că singura soluție de tratament este extracția lui și protezarea viitorului spațiu edentat prin implant sau punte dentară. Pacientul temporizează extracția.

În data de 16 decembrie 2016 persoana condamnată s-a prezentat la cabinetul stomatologic, unde a fost întocmită formula dentară, a fost analizată ocluzia dentară și pacientul a luat la cunoștință faptul că retracțiile gingivo-osoase au fost determinate de placa bacteriană și de incongruența dentoalveolară care determină suprasolicitarea dintelui 41. Această incongruență se poate corecta prin tratament ortodontic, acest tip de serviciu nefiind suportat de casa de asigurări CASOPSNAJ, conform prevederilor Contractului Cadru 2016-2017.

În data de 27 ianuarie 2017 petentul s-a prezentat la cabinetul stomatologic, unde și-a exprimat intenția de a proteza viitorul spațiu edentat 41, prin inserarea unui implant. A luat la cunoștință că această manoperă chirurgicală nu se poate realiza în cabinetul stomatologic al unității penitenciare și că nu este suportat de către casa de asigurări CASOPSNAJ, conform prevederilor Contractului Cadru 2016-2017.

În data de 30 ianuarie 2017, petentul și-a exprimat prin cererea nr. 545 dorința de a merge la Spitalul M.C. – Implantologie. Pe data de 21 ianuarie 2017 a fost întocmită adresa către Spitalul Militar Central pentru programarea pacientului.

În data de 7 februarie 2017 persoana condamnată s-a prezentat la cabinetul stomatologic și a relatat faptul că în urma periajului dentar din seara zilei de 6 februarie 2017 a observat că a pierdut dintele 41. În urma consultului s-a constatat că alveola dintelui nu prezintă resturi radiculare, detritusuri organice sau semne de inflamație.

În data de 10 februarie 2017, Spitalul M.C. a transmis prin fax programarea pacientului pentru data de 14 februarie 2017, ora 11.00, în Ambulatoriul de Specialitate Dr. ...

În data de 14 februarie 2017 petentul a fost prezentat la Spitalul Militar Central –secția Implantologie –, în vederea unui consult. Pacientul a luat la cunoștință faptul că este programat pe data de 21 februarie 2017 pentru realizarea unui computer tomograf.

În data de 16 februarie 2017 petentul s-a prezentat la cabinetul stomatologic, unde a afirmat că nu poate suporta costurile intervenției implanto-protetice la Spitalul Militar Central și dorește să fie protezat în cabinetul unității cu punte metalo-acrilică, tip W., lucrare protetică decontată în proporție de 60% de către casa de asigurări, conform Contractului Cadru 2016-2017.

Toate cele expuse justifică concluzia că petentului i-a fost acordată asistență medicală în conformitate cu dispozițiile art. 71 din Legea nr. 254/2013 și Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013, administrația locului de deținere prezentând petentul la consult stomatologic de specialitate.

Contrar susținerilor petentului, acesta a beneficiat în mod constant de asistență medicală stomatologică, fiind prezentat, în repetate rânduri, în vederea consultării, atât la cabinetul unității (la datele de 11 noiembrie 2016, 18 noiembrie 2016, 16 decembrie 2016, 27 ianuarie 2017, 7 februarie 2017 și 16 februarie 2017), cât și la Spitalul M.C., secția Implantologie.

Prin urmare, petentului i-a fost asigurată prezentarea la stomatolog, unde a și primit asistență medicală de specialitate la datele indicate în adresa oficială anterior menționată, la solicitarea acestuia, fiind programat la Spitalul Militar Central în vederea unui consult de specialitate, administrația penitenciarului asigurând și prezentarea acestuia la data de 14 februarie 2017 la secția Implantologie a Spitalului Militar, în conformitate cu programarea făcută.

Având în vedere aceste aspecte, instanța constată că există un probatoriu suficient pentru a se reține invaliditatea susținerilor petentului, întreg materialul probatoriu ducând la concluzia că petentului i s-a respectat dreptul său la asistență medicală stomatologică, acesta nefiind prejudiciat în niciun fel.

În ceea ce privește susținerile petentului în sensul că administrația penitenciarului trebuia să îi asigure gratuit efectuarea tratamentului stomatologic, instanța le apreciază ca nefiind fondate, având în vedere că intervențiile recomandate nu sunt decontate în totalitate de casa de asigurări de sănătate (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 1253 din 19 mai 2017, nepublicată).

22. În fapt, instanța constată că la data de 16 iulie 2017 persoana condamnată a suferit o intervenție stomatologică, fiind reprogramat în continuare, pentru tratament medical, la datele de 21 iulie 2017, 28 iulie 2017 și la data de 10 august 2017.

Potrivit informațiilor transmise de către Penitenciarul Rahova, în data de 21 iulie 2017 petentul, deși avea programare medicală, nu a fost prezentat la SMG-implantologie deoarece medicul implantolog se afla în concediu de odihnă.

Instanța constată că acest motiv nu justifică lipsa asigurării tratamentului medical persoanei condamnate, având în vedere dispozițiile art. 153 alin. (1) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013, prin care se arată că la nivelul fiecărui penitenciar serviciile de asistență medicală primară sunt acordate de către medici de specialitate, din care cel puțin unul de medicină generală sau medicină de familie, precum și de un număr minim de cadre medii sanitare pentru asigurarea continuității asistenței medicale.

Din interpretarea dispozițiilor legale rezultă că efectuarea concediului de odihnă nu poate reprezenta o cauză temeinică pentru a nu asigura tratamentul medical al persoanei. Prin programarea petentului în data de 21 iulie 2017 s-a apreciat de către un medic specialist că persoana în cauza necesită tratament medical în acea perioadă. Dispozițiile art. 71 alin. (2) din Legea nr. 254/2013 sunt imperative cu privire la asigurarea tratamentului

ori de câte ori este nevoie. Totodată, instanța evidențiază faptul că nici personalul administrației penitenciarului, nici instanța de judecată nu au competențele în a aprecia gravitatea afecțiunilor medicale ale persoanei condamnate, medicul implantolog fiind, în cazul de față, singura persoană abilitată profesional să emită astfel de aprecieri. Or, prin programarea petentului la data de 21 iulie 2017 în sarcina Penitenciarului Rahova s-a născut obligația de a asigura prezența acestuia în vederea efectuării tratamentului medical, o astfel de obligație subzistând în lipsa oricăror reaprecieri de specialitate cu privire la starea de sănătate a deținutului. Instanța înțelege contextul în care respectiva obligație nu a fost îndeplinită, însă dispozițiile legale prin care se impune asigurarea continuității asistenței medicale trebuie respectate. Prin urmare, în vederea asigurării dreptului la asistență medicală a petentului care dispunea de o programare medicală și fără a putea aprecia la acel moment gravitatea stării de sănătate a acestuia, Administrația Penitenciarului trebuia să identifice alternative în vederea prezentării deținutului în fața unui alt medic de specialitate, ori chiar a unui medic generalist ori a unui medic de familie pentru a putea constata că la acel moment este posibilă amânarea tratamentului stomatologic.

De asemenea, potrivit aceloraşi relații comunicate de către Penitenciarul Rahova, în data de 10 august 2017 persoana condamnată nu a fost prezentată la Spitalul Militar Central din cauza lipsei mijloacelor de transport. Instanța observă că lipsa mijloacelor de transport a avut loc până în jurul orelor 10.00, iar după acest moment, când transportul persoanei condamnate putea avea loc, s-a procedat la reprogramarea petentului pentru data de 22 august 2017.

Cu privire la neîndeplinirea obligației de a asigura prezența deținutului la programarea medicală din acea dată, se constată că administrația penitenciarului nu a furnizat nicio informație legată de numărul autoturismelor disponibile și de modul de stabilire a priorităților în funcție de care autoturismele deținute au fost repartizate. Fără a realiza o ierarhizare a drepturilor persoanelor deținute, instanța evidențiază importanța deosebită a dreptului la asistență medicală, care în opinia sa ar trebui să beneficieze de toate diligențele pentru asigurarea efectivității sale. Și în acest caz sunt valabile considerentele anterioare referitoare la imposibilitatea personalului administrației penitenciarului de a aprecia urgența tratamentului

medical ori lipsa de gravitate a afecțiunilor medicale ale persoanei condamnate. Din moment ce un medic specialist a considerat necesar consultul medical la acel moment, sunt aplicabile dispozițiile art. 71 alin. (2) din Legea nr. 254/2013 prin care se arată în mod imperativ că asistența medicală, tratamentul și îngrijirile în penitenciare se asigură ori de câte ori este necesar.

Reprogramarea medicală s-a efectuat, conform informațiilor transmise de către penitenciarul Rahova, de către șeful de escortă care a contactat unitatea spitalicească. Prin urmare, nici petentul și nici medicul de specialitate nu au contribuit la respectiva reprogramare medicală. Se constată, astfel, că pacientul nu a avut posibilitatea efectivă de a comunica medicului starea sa de sănătate din acel moment, ca apoi un profesionalist în acest domeniu să constate că nu se impune prezentarea pacientului la tratament medical, iar sănătatea nu îi este pusă în pericol prin reprogramarea consultului stomatologic (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 2554 din 12 octombrie 2017, nepublicată).

23. Instanța reține că judecătorul de supraveghere a privării de libertate a respins plângerea persoanei condamnate pe motiv că instanța a pronunțat deja o hotărâre prin care a obligat administrația Penitenciarului Rahova să asigure prezența persoanei condamnate la programările medicale pentru urmarea tratamentului medical stomatologic.

Potrivit deciziei nr. 14/2017, publicată în M. Of. nr. 908 din 20 noiembrie 2017, Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru soluționarea recursurilor în interesul legii –, în interpretarea dispozițiilor art. 56 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, judecătorul de supraveghere a privării de libertate din cadrul penitenciarului a cărui administrație a dispus măsuri pretins a fi îngrădit exercitarea drepturilor persoanei condamnate este competent să soluționeze pe fond plângerea formulată, chiar dacă ulterior aceasta a fost transferată definitiv sau temporar.

Aplicând *mutatis mutandis* cele învederate în motivarea deciziei, în interpretarea Înaltei Curți, instanța care soluționează plângerea întemeiată pe prevederile art. 56 din Legea nr. 56/2013 este obligată să examineze

încălcarea drepturilor persoanei condamnate, indiferent dacă o astfel de încălcare este sau nu însoțită de obligarea administrației penitenciarului de a lua vreo măsură.

Prin urmare, instanța va stabili în ce măsură drepturile petentului au fost încălcate și dacă Penitenciarul Rahova a respectat dispozițiile date de instanță prin sentința penală nr. 2554 din 12 octombrie 2017 a Judecătoriei Sectorului 5 București prin care a fost obligat să asigure prezența persoanei condamnate la programările medicale pentru urmarea tratamentului medical stomatologic.

Penitenciarul Rahova a recunoscut că nu a asigurat la datele de 24 octombrie 2017 și 1 noiembrie 2017 prezența petentului la consultațiile de specialitate, motivând că la data de 17 octombrie 2017 Spitalul U.U.M.C.C.D. a comunicat că nu mai pot fi programate consultații de specialitate pentru persoanele private de libertate, până la o dată care va fi comunicată ulterior. Din înscrisurile comunicate de penitenciar rezultă că e vorba de o situație mai veche, această imposibilitate fiind comunicată penitenciarului din data de 29 septembrie 2017, la 17 octombrie 2017 spitalul anunțând doar faptul că perioada se prelungește.

Penitenciarul a mai recunoscut faptul că la data de 24 octombrie 2017 petentul a fost prezentat la spital, însă deoarece i s-a interzis accesul pe secție, șeful de escortă s-a prezentat la medic cu fișa medicală pentru a face consemnări. Pentru programarea din data de 1 noiembrie 2017 penitenciarul nu a făcut nicio precizare, deși i s-a cerut expres acest lucru.

Astfel cum CEDO a afirmat în repetate rânduri, art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului consacră una dintre valorile fundamentale ale unei societăți democratice, interzicând în termeni absoluți tortura sau tratamentele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe și de comportamentul victimei. Relele tratamente trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a intra sub incidența acestui text. Evaluarea este însă relativă, depinzând de toate circumstanțele cauzei, cum ar fi durata tratamentului, efectele sale fizice și psihice și, în unele cazuri, sexul, vârsta și starea de sănătate a victimei.

Tratamentele inumane sunt acele acte prin care se provoacă leziuni sau vii suferințe fizice sau morale, susceptibile de a produce puternice

tulburări psihice, săvârșite cu intenția de a provoca dureri intense victimei (cauza *Republica Irlanda c. Regatului Unit*, Hotărârea din 18 ianuarie 1978).

Persoanele deținute se află într-o situație vulnerabilă și autoritățile au datoria de a le proteja. În mod similar, autoritățile penitenciare trebuie să își îndeplinească îndatoririle într-un mod comparabil cu drepturile și libertățile persoanei în cauză. Curtea a afirmat, de asemenea, dreptul fiecărui deținut la condiții de detenție conforme cu demnitatea umană, pentru a se asigura că măsurile de punere în aplicare nu îl supun la un stres sau la greutăți de o intensitate care să depășească nivelul inevitabil de suferință inerent detenției (cauza *Ketreb c. Franței*, Hotărârea din 19 iulie 2012).

Instanța reține că, în mod evident, datorită stării sale de detenție, petentul se află într-o situație vulnerabilă, neputând lua el însuși măsuri pentru a urma tratamentul medical necesar restabilirii sănătății sale.

Revine, astfel, penitenciarului obligația de a lua măsuri pozitive pentru a asigura respectarea dreptului la sănătate al petentului. Acest lucru se impune mai ales în condițiile în care penitenciarul avea cunoștință de boala petentului și știa că starea sa de sănătate se degradează dacă acesta nu urmează tratamentul prescris. Este de notorietate faptul că întreruperea unor lucrări stomatologice poate conduce la necesitatea reluării în întregime a tratamentului. De asemenea, este de notorietate că lipsa unui aparat masticator poate conduce pe termen lung la afecțiuni ale sistemului digestiv și ale sistemului circulator.

În condițiile în care Penitenciarul Rahova fusese informat că pe o perioadă nedeterminată Spitalul M. nu va mai asigura tratament medical stomatologic persoanelor deținute, iar penitenciarul fusese obligat de instanță la 12 octombrie 2017 să asigure tratamentul petentului, este evident că unitatea de detenție trebuia să ia măsuri concrete pentru a rezolva problema, de exemplu, prin asigurarea tratamentului în alte unități medicale.

Penitenciarul Rahova nu a făcut nimic pentru a rezolva problema de sănătate a petentului, ci pur și simplu s-a mulțumit să invoce faptul că Spitalul M. nu mai poate asigura tratamentul stomatologic al persoanelor deținute pe o perioadă nedeterminată, începând cu mijlocul lui octombrie.

În condițiile în care, deşi penitenciarul a fost obligat la respectarea drepturilor petentului în urmă cu circa 3 luni, nu a luat nicio măsură concretă pentru a rezolva situația acestuia (şi practic nu a luat nicio măsură pentru a respecta o hotărâre judecătorească) şi nu a depus vreo probă din care să reiasă că a încercat să asigure tratarea petentului într-o altă unitate medicală, este evidentă încălcarea drepturilor persoanei deținute.

Instanța nu poate să nu observe faptul că, deşi din data de 29 septembrie 2017 Spitalul M. încunoştiințase Penitenciarul Rahova de acest aspect, penitenciarul a rămas în pasivitate. O astfel de conduită nu poate fi explicată.

Instanța nu poate dispune obligarea penitenciarului, o astfel de măsură fiind dispusă la data de 12 octombrie 2017, însă va constata încălcarea dreptului la asistență medicală (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 211 din 30 ianuarie 2018).

24. În cauză, având în vedere relațiile depuse la dosarul cauzei din partea administrației penitenciarului, instanța reține că petentul este fost consumator de droguri, iar dinții rămaşi pe arcadă au fost afectați până la stadiul de resturi radiculare irecuperabile sau cu grad avansat de mobilitate, motiv pentru care tratamentul stomatologic aplicat de fiecare dată când petentul s-a prezentat la cabinetul stomatologic a fost unul radical (aspect consemnat în registrul de consultații sub semnătura petentului la datele de 14 iulie 2016, 10 august 2016), un tratament conservator neputându-se aplica dată fiind situația clinică a petentului. În plus, pe lângă recomandarea de a se prezenta la cabinetul stomatologic, petentului i s-a explicat că, dată fiind situația sa clinică, se impune tratament prin protezare mobilă.

Astfel, conform relațiilor depuse din partea administrației penitenciarului, la data de 24 august 2016 petentul a formulat cererea înregistrată sub nr. 8467 din 24 august 2016 prin care solicită efectuarea a două proteze mobile, menționând că nu are posibilități materiale. Urmare a acestei cereri, la data de 12 septembrie 2018 petentul a fost chemat la cabinetul stomatologic tocmai pentru a se demara etapele în vederea efectuării celor două proteze, însă pacientul a refuzat prezentarea, aspect consemnat în registrul secției de deținere E6, unde era încarcerat petentul.

Ulterior, la data de 27 septembrie 2016, petentul a formulat cererea înregistrată sub nr. 8690 din 27 septembrie 2016 prin care solicită implanturi dentare, motiv pentru care a fost din nou chemat la cabinetul stomatologic la data de 4 octombrie 2016, însă a refuzat prezentarea, precizând sub semnătură că nu doreşte tratament stomatologic şi implicit ideea de a purta proteze mobile.

La data de 6 octombrie 2016 petentul iese în audiență la directorul unității şi solicită consult stomatologic la un cabinet privat. Urmare a acestei solicitări, petentul este chemat din nou la cabinetul stomatologic, la data de 25 octombrie 2016, însă din nou a refuzat prezentarea, precizând sub semnătură că pentru moment nu doreşte tratament deoarece îi este rău şi va reveni la o dată ulterioară, când va considera de cuviință.

Având în vedere cele reținute mai sus, instanța constată că petentul doreşte efectuarea unor implanturi dentare, dar nu are posibilități materiale pentru a acoperi costul lucrărilor de implantare în condițiile în care aceste costuri nu sunt asigurate din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, astfel încât ca posibilitate de tratament în sistemul penitenciar există protezarea mobilă, lucrare pentru a cărei efectuare au fost luate măsurile ce se impun de către administrația penitenciarului, însă petentul refuză efectuarea lucrărilor de protezare.

Având în vedere aceste aspecte, față de dispozițiile legale sus-menționate, instanța constată, astfel cum a reținut şi judecătorul de supraveghere, că în prezent nu se poate reține încălcarea de către administrația Penitenciarului Rahova a dreptului la sănătate şi asistență medicală al petentului (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 549 din 14 martie 2017, nepublicată).

25. Din conținutul adresei emise de Penitenciarul Bucureşti Jilava şi înscrisurile aferente înaintate instanței reiese că persoana condamnată a fost consultată la data de 18 august 2016 la cabinetul medical al unității, fiindu-i stabilit diagnosticul 46 rest radicular, la data de 14 septembrie 2016 fiindu-i stabilit tratament cu (...), pacientul refuzând atât tratamentul, cât şi să semneze. De asemenea, la data de 11 octombrie 2016, persoana condamnată a fost consultată şi i s-a recomandat efectuarea unei radiografii panoramice pentru formularea cu certitudine a diagnosticului. La data

de 17 noiembrie 2016, deși pacientul s-a prezentat la cabinetul stomatologic, acesta a amânat efectuarea radiografiei panoramice.

Toate cele expuse justifică concluzia că petentului i-a fost acordată asistență medicală în conformitate cu dispozițiile art. 71 din Legea nr. 254/2013 și Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013, administrația locului de deținere prezentând petentul la consult stomatologic de specialitate. Împrejurarea că petentul a refuzat tratamentul stomatologic la data de 14 septembrie 2016, că a tergiversat efectuarea radiografiei panoramice și că, ulterior datei de 17 noiembrie 2016, nu s-a mai prezentat la cabinetul stomatologic este expresia voinței acestuia și nu se poate retine vreo culpă a administrației locului de deținere câtă vreme aceasta și-a îndeplinit obligația de asigurare a exercitării dreptului petentului la asistența medicală stomatologică. Astfel, lipsa de diligență și dezinteresul petentului cu privire la eventualele probleme stomatologice nu poate fi imputată unității de penitenciar. De asemenea, se reține că refuzul de a i se aplica un anumit tratament nu echivalează cu o încălcare a drepturilor persoanei private de libertate, astfel cum sunt prevăzute de Legea nr. 254/2013 (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 617 din 13 martie 2017, nepublicată).

Asistență medicală în cazul refuzului de hrană

26. Prin încheierea nr. 885 din 20 septembrie 2016 din dosarul nr. 885 din 20 septembrie 2016, judecătorul de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Bucureşti Jilava, în temeiul art. 56 alin. (6) lit. b) din Legea nr. 254/2013, a respins plângerea petentului.

Pentru a lua această măsură, judecătorul a reținut că la data de 19 august 2016 (zi de vineri) petentul și-a manifestat dorința de a intra în refuz de hrană. La aceeași dată a fost înaintat directorului locului de deținere formularul pentru procedura în cazul refuzului de hrană, iar la data de 20 august 2016 (zi de sâmbătă), deținutul a fost ascultat de directorul locului de deținere, ocazie cu care petentul și-a menținut hotărârea de refuz de hrană, fiind înștiințat judecătorul de supraveghere. La data de 22 august 2016 (zi de luni), judecătorul de supraveghere a dispus audierea

petentului conform art. 54 alin. (8) din Legea nr. 254/2013, fiind înregistrată cauza în baza art. 56 din Legea nr. 254/2013.

A mai reținut că, din cuprinsul adresei oficiale nr. H-64616/PBJB din 20 septembrie 2016, rezultă că în cadrul secției III deținere a fost înființată camera 3.18, ca anexă a infirmeriei, pentru cazarea persoanelor aflate în refuz de hrană, astfel încât acestea să nu poată deține pe timpul refuzului de hrană alimente și să poată fi supravegheate corespunzător. Camerei destinate cazării deținuților aflați în refuz de hrană i se aplică regimul de infirmerie în conformitate cu art. 54 alin. (5) din Legea nr. 254/2013, raportat la art. 121 din H.G. nr. 157/2016 privind Regulamentul de punere în aplicare a Legii nr. 254/2013.

S-a apreciat că, în raport de definiția din dicționarul explicativ al limbii române, camerei E 3.18 i se aplică regimul de infirmerie. În ceea ce privește mutarea persoanei aflate în refuz de hrană într-o instituție medicală din rețeaua Ministerului Sănătății, aceasta se dispune la propunerea medicului. Împrejurarea că medicul nu a apreciat că starea de sănătate a petentului ar reclama supravegherea atentă a acestuia și transferarea acestuia nu reprezintă o încălcare a drepturilor sale câtă vreme, cu ocazia examenelor medicale efectuate, petentul prezenta o stare generală bună, fără acuze și fără deficit ponderal semnificativ, ceea ce justifică concluzia că i-a fost acordată asistența medicală în conformitate cu dispozițiile art. 54 din Legea nr. 254/2013 și art. 221 din Regulamentul de aplicare a legii nr. 254/2013, subliniind că numai personalul de specialitate este îndreptățit să prescrie tratamentul pentru afecțiunile medicale ale unui pacient, iar susținerile petentului nu îl exonerează pe petent de obligația de dovedire a celor afirmate, și anume producerea unui prejudiciu sau a unei vătămări în procedura refuzului de hrană.

A mai observat judecătorul de supraveghere că pe durata refuzului de hrană pacientul a fost prezentat la cabinetul medical, unde a fost monitorizat corespunzător, astfel: la data de 29 august 2016 petentul a fost prezentat la PS Jilava pentru monitorizarea glicemiei, glicemie = 68 mg%, refuz hrană compensat, stare generală bună, va fi monitorizat la unitate (TA, AV, G) și reevaluare la nevoie, hidratare po, nu necesită internare de urgență. La data de 1 septembrie 2016 petentul a fost prezentat la PS Jilava pentru monitorizarea glicemiei, glicemie = 98 mg%, refuz hrană afirmativ de

13 zile; la data de 3 septembrie 2016 petentul a fost prezentat la PS Jilava pentru monitorizarea glicemiei, glicemie = 94 mg%, TA = 105/60 mmHG, G = 78 kg, afirmativ în refuz hrană de 15 zile, echilibrat hidroelectrolitic și hemodinamic. Deținutul a fost consultat de trei medici specialiști diferiți, iar glicemia se măsoară cu glucometru, aparat electronic setat din fabrică, în prezența pacientului.

Judecătorul de supraveghere a concluzionat că nu există indicii de nerespectare de către administrația penitenciarului a dispozițiilor art. 54 din Legea nr. 254/2013 privitoare la refuzul de hrană și art. 71 din Legea nr. 254/2013 privitoare la dreptul la asistență medicală. A mai constatat că petentul a beneficiat de un spațiu util de 4 mp, atât în camera E6.9, unde este cazat petentul, cât și în camera în care acesta a fost cazat în timpul refuzului de hrană.

Instanța, verificând toate actele care au stat la baza pronunțării de către judecătorul supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Spital Bucureşti Jilava, a încheierii nr. 885 din 20 septembrie 2016 din dosarul nr. 844/2016, apreciază contestația acestuia *ca fiind neîntemeiată*.

Astfel, instanța reține că din adresa emisă de Penitenciarul Bucureşti Jilava rezultă că în cadrul secției III deținere a fost înființată camera 3.18, ca anexă a infirmeriei, pentru cazarea persoanelor aflate în refuz de hrană, astfel încât acestea să nu poată deține pe timpul refuzului de hrană alimente și să poată fi supravegheate corespunzător.

Sub acest aspect, instanța reține că au fost respectate dispozițiile art. 54 alin. (5) din Legea nr. 254/2013, potrivit cărora „dacă persoana condamnată execută pedeapsa privativă de libertate în regimul semideschis sau deschis, șeful secției dispune cazarea acesteia la infirmerie, în vederea supravegherii atente și monitorizării medicale, fără a avea asupra sa produse alimentare și din tutun", întrucât petentul a fost cazat în perioada refuzului de hrană în camera E3.18, ce reprezintă o anexă a infirmeriei și respectă dispozițiile art. 119 din H.G. nr. 157/2016 și art. 54 alin. (4) și (5) din Legea nr. 254/2013, conform adresei oficiale a penitenciarului (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 2882 din 28 noiembrie 2016, nepublicată).

13. Dreptul la asistență diplomatică

Legislație

➨ *Legea nr. 254/2013*

Art. 74. (1) Persoanele condamnate, care au altă cetățenie decât cea română, au dreptul de a se adresa reprezentanțelor diplomatice sau consulare în România ale statului ai cărui cetățeni sunt și de a fi vizitate de funcționarii acestor reprezentanțe diplomatice sau consulare, în condiții de confidențialitate, sub supraveghere vizuală.

(2) Administrația penitenciarului are obligația să coopereze cu instituțiile prevăzute la alin. (1) pentru realizarea asistenței diplomatice a persoanelor condamnate.

(3) Persoanele condamnate, cu statut de refugiați sau apatrizi, precum și persoanele condamnate, care au altă cetățenie decât cea română, al căror stat nu este reprezentat diplomatic sau consular în România, pot solicita administrației penitenciarului să contacteze autoritatea internă sau internațională competentă și pot fi vizitate de reprezentanții acesteia, în condiții de confidențialitate, sub supraveghere vizuală.

(4) Persoanele condamnate, care au altă cetățenie decât cea română, sunt informate, la intrarea în penitenciar, cu privire la posibilitatea continuării executării pedepsei privative de libertate în statul de cetățenie.

(5) Persoanele condamnate care nu au cetățenie sau au altă cetățenie decât cea română au dreptul de a solicita acordarea unei forme de protecție în România, în condițiile legii. Cererile de azil depuse de aceste persoane se transmit autorității desemnate pentru imigrări de către administrația penitenciarului, care va asigura accesul autorităților competente în domeniul azilului, pentru efectuarea formalităților prevăzute de lege.

➨ *Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, din 10 martie 2016*

Art. 167. (1) Administrația penitenciarului informează deținuții de cetățenie străină despre posibilitatea de a lua legătura cu reprezentanții

CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

diplomatici și îi sprijină în vederea contactării acestora, în conformitate cu prevederile art. 74 din Lege.

(2) Deținuții de cetățenie străină, precum și apatrizii pot fi vizitați, cu informarea directorului penitenciarului, de către funcționari ai reprezentanțelor diplomatice sau consulare, care le reprezintă interesele.

(3) Administrația penitenciarului ține evidența cazurilor în care deținuții de cetățenie străină sau apatrizi au renunțat la dreptul lor de a lua legătura cu reprezentanții diplomatici și de a fi vizitați de aceștia.

(4) Vizitele se desfășoară în timpul zilei, în condițiile prevăzute la art. 128 alin. (2)-(5).

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

14. Dreptul la încheierea căsătoriei

Legislație

Legea nr. 254/2013

Art. 75. (1) Persoanele condamnate au dreptul la încheierea căsătoriei în penitenciar, în condițiile legii. Consimțământul viitorilor soți este luat de către ofițerul de stare civilă din cadrul serviciului public comunitar local de evidență a persoanelor sau, după caz, din cadrul primăriei în a cărei rază administrativ-teritorială se găsește penitenciarul.

(2) Administrația penitenciarului are obligația de a asigura condițiile necesare încheierii căsătoriei.

(3) După încheierea căsătoriei, soții pot beneficia de vizită intimă, timp de 48 de ore, cu acordul directorului penitenciarului.

(4) În cazul în care cei doi soți divorțează și se recăsătoresc între ei, prevederile alin. (3) nu se aplică.

(5) În actul de căsătorie, la locul încheierii căsătoriei, se înscrie localitatea în a cărei rază teritorială este situat penitenciarul.

(6) Persoanele condamnate care execută pedeapsa privativă de libertate în regim semideschis sau deschis pot încheia căsătoria în localitatea în care domiciliază sau în localitatea în a cărei rază teritorială este situat penitenciarul, cu acordul directorului penitenciarului, și pot primi, în acest scop, o permisiune de ieșire din penitenciar de până la 5 zile. Consimțământul viitorilor soți este luat de către ofițerul de stare civilă din cadrul serviciului public comunitar local de evidență a persoanelor sau, după caz, din cadrul primăriei localității în care se încheie căsătoria.

(7) Permisiunea de ieșire din penitenciar prevăzută la alin. (6) se acordă de către directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, la propunerea comisiei prevăzute la art. 98 alin. (2).

Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, din 10 martie 2016

Art. 168. (1) Căsătoria persoanei condamnate definitiv, respectiv arestată preventiv aflată în cursul judecății se realizează în condițiile art. 75 din Lege.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

(2) În cazul în care viitorii soți nu se găsesc în același loc de deținere, Administrația Națională a Penitenciarelor, la solicitarea scrisă a acestora și cu avizul comisiei prevăzute de art. 32 din Lege, ia măsuri de transferare, astfel încât aceștia să se afle în același loc de deținere pe timpul necesar încheierii căsătoriei.

(3) Analizele medicale necesare încheierii căsătoriei între persoane de sex diferit, condamnate definitiv, respectiv arestate preventiv aflate în cursul judecății se realizează prin grija administrației penitenciarului, cheltuielile fiind suportate de solicitanți.

(4) La încheierea căsătoriei pot participa, cu aprobarea directorului penitenciarului, un număr de maximum 10 persoane, inclusiv deținuți, apropiate viitorilor soți.

(5) După încheierea căsătoriei și aprobarea vizitei intime de 48 de ore, directorul penitenciarului poate aproba ca soții să primească un pachet cu alimente în greutate de până la 10 kg, la care se poate adăuga o cantitate de maximum 6 kg de fructe și legume, dacă nu există posibilitatea acordării permisiunii ieșirii din locul de deținere. În acest caz, pachetul suplimentar nu va afecta dreptul prevăzut la art. 148 alin. (4).

Jurisprudență

1. Prin încheierea nr. 132 din 15 februarie 2017 din dosarul nr. 101/2017, judecătorul de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Bucureşti Jilava, în temeiul art. 56 alin. (6) lit. b) din Legea nr. 254/2013, a respins plângerea petentului prin care acesta a invocat că îi este încălcat dreptul la încheierea căsătoriei. S-a reținut că Penitenciarul Bucureşti Jilava a înaintat Administrației Naționale a Penitenciarelor solicitarea deținutului de a încheia căsătoria cu deținuta D.F., încarcerată la Spitalul Penitenciar Bucureşti Jilava, *transferată la Penitenciarul Târgşor la data de 10 ianuarie 2017* pentru prezentarea la INML. Judecătorul de supraveghere a apreciat că nu există nicio acțiune sau inacțiune a administrației locului de deținere de natură a aduce atingere dreptului petentului de a încheia căsătoria în penitenciar, în condițiile în care administrația penitenciarului şi-a îndeplinit obligația ce îi incumba în vederea asigurării condițiilor necesare încheierii căsătoriei.

Instanța, verificând toate actele care au stat la baza pronunțării de către judecătorul supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul București Jilava a încheierii nr. 132 din 15 februarie 2017 din dosarul nr. 101/2017, apreciază contestația acestuia *ca fiind neîntemeiată*.

Astfel, instanța reține că, din adresa din 15 februarie 2017 emisă de Penitenciarul București Jilava rezultă că petentul a formulat cerere pentru căsătorie cu o persoană privată de libertate, iar cererea deținutului împreună cu documentele necesare căsătoriei au fost înaintate Administrației Naționale a Penitenciarelor în vederea luării măsurilor necesare prevăzute de art. 168 din H.G. nr. 157/2016 privind dreptul la încheierea căsătoriei, nefiind înștiințați cu privire la demersurile efectuate de către cealaltă persoană privată de libertate în vederea asigurării condițiilor încheierii căsătoriei.

Așadar, în ceea ce privește aspectele invocate de petent, instanța reține că în mod corect judecătorul de supraveghere a privării de libertate a stabilit situația de fapt existentă la nivelul Penitenciarului București Jilava relativă la respectarea drepturilor petentului, pe baza informațiilor detaliate furnizate de administrația locului de deținere care contrazic susținerile acestuia. În cursul judecății, petentul nu a reușit să dovedească contrariul celor reținute în încheierea nr. 132 din 15 februarie 2017 a judecătorului de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul București Jilava, nefiind propusă și administrată vreo probă suplimentară.

Potrivit art. 168 alin. (1) din H.G. nr. 157/2016, *„căsătoria persoanei condamnate definitiv, respectiv arestată preventiv aflată în cursul judecății se realizează în condițiile art. 75 din Lege"*, iar alin. (2) stipulează că *„în cazul în care viitorii soți nu se găsesc în același loc de deținere, Administrația Națională a Penitenciarelor, la solicitarea scrisă a acestora și cu avizul comisiei prevăzute de art. 32 din Lege, ia măsuri de transferare, astfel încât aceștia să se afle în același loc de deținere pe timpul necesar încheierii căsătoriei"*.

Astfel, instanța reține, pe baza actelor existente la dosar, că petentul a depus cererea pentru căsătorie cu o persoană privată de libertate, iar cererea deținutului împreună cu documentele necesare căsătoriei au fost înaintate Administrației Naționale a Penitenciarelor în vederea luării măsurilor necesare prevăzute de art. 168 din H.G. nr. 157/2016 privind

dreptul la încheierea căsătoriei. Instanța constată că Penitenciarul Bucureşti Jilava nu a fost înştiinţat cu privire la demersurile efectuate de către cealaltă persoană privată de libertate în vederea asigurării condițiilor încheierii căsătoriei.

Prin urmare, pe baza actelor existente la dosar, instanța constată că administrația locului de deținere a depus diligențele necesare pentru încheierea căsătoriei de către petent, iar Administrația Națională a Penitenciarelor trebuie să ia măsuri de transferare, astfel încât persoanele ce urmează să se căsătorească să se afle în acelaşi loc de deținere pe timpul necesar încheierii căsătoriei. Prin urmare, nu se poate reține nerespectarea drepturilor petentului de către Administrația Penitenciarului Bucureşti Jilava.

Față de cele de mai sus, considerând legală şi temeinică încheierea judecătorului de supraveghere a privării de libertate la penitenciar, instanța, în baza art. 56 alin. (9)-(12) din Legea nr. 254/2013 va respinge ca nefondată contestația formulată de petentul condamnat împotriva încheierii judecătorul de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Bucureşti Jilava nr. 132 din 15 februarie 2017 din dosarul nr. 101/2017 (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 709 din 20 martie 2017, nepublicată).

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITAR

15. Dreptul de a vota

Legislație

Legea nr. 254/2013

Art. 76. (1) Persoanele condamnate își pot exercita dreptul de a vota, dacă acesta nu a fost interzis prin hotărârea de condamnare.

(2) Administrația penitenciarului asigură persoanelor condamnate condițiile necesare exercitării dreptului la vot, potrivit legii.

(3) Șeful serviciului public comunitar de evidență a persoanelor acordă scutire de la plata cheltuielilor de producere și de eliberare a actelor de identitate, în situația în care persoanele condamnate nu dispun de mijloace financiare.

Jurisprudență

1. Judecătorul de supraveghere a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 76 din Legea nr. 254/2013: *„Dreptul de a vota: (1) Persoanele condamnate își pot exercita dreptul de a vota, dacă acesta nu a fost interzis prin hotărârea de condamnare.*

(2) Administrația penitenciarului asigură persoanelor condamnate condițiile necesare exercitării dreptului la vot, potrivit legii".

De asemenea, a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 1 alin. 1 din Decizia nr. 72/D din 21 octombrie 2016 a Biroului Electoral Central pentru alegerea Senatului și a Camerei Deputaților: *„Persoanele deținute în baza unui mandat de arestare preventivă sau persoanele care execută o pedeapsă privativă de libertate, dar care nu și-au pierdut drepturile electorale, și care au domiciliul sau reședința în județul sau în municipiul București, după caz, pe raza căruia se află penitenciarul sau locul de deținere, votează prin intermediul urnei speciale, potrivit procedurii prevăzute la alin. 2-8"*.

Apreciind asupra probelor din dosar, judecătorul de supraveghere a constatat că, potrivit adresei emise de Administrația Penitenciarului S., petentul execută pedeapsa privativă de libertate de 7 ani închisoare la P.S.,

unde a sosit prin transfer de la P. Bucureşti – Jilava la data de 3 iunie 2013. Din actele dosarului rezulta că domiciliul petentului la momentul arestării este în municipiul Bucureşti, sectorul 2.

Astfel, având în vedere considerentele menţionate mai sus şi dispoziţiile legale invocate în cauză, judecătorul de supraveghere a constatat că la data de 9 decembrie 2016 petentul nu îndeplinea condiţiile prevăzute de dispoziţiile art. 1 alin. 1 din Decizia nr. 72/D din 21 octombrie 2016 a Biroului Electoral Central pentru alegerea Senatului şi a Camerei Deputaţilor, concluzionând că Administraţia Penitenciarului S. nu i-a încălcat petentului dreptul de a vota, prevăzut de art. 76 din Legea nr. 254/2013.

Prin urmare, faţă de situaţia de fapt reţinută mai sus, raportat la dispoziţiile legale menţionate în cauză, judecătorul de supraveghere a apreciat plângerea petentului ca nefondată şi a respins-o.

Ulterior, la data de 21 ianuarie 2017, contestatorul a formulat contestaţie împotriva încheierii nr. 3 din 3 ianuarie 2017, fără a formula critici la adresa încheierii atacate, deşi prin rezoluţie i s-a pus în vedere că poate depune memorii sau concluzii scrise.

Instanţa, examinând actele şi lucrările dosarului, constată că petentul a formulat plângere întemeiată pe dispoziţiile art. 56 alin. (2) din Legea nr. 254/2013, prin care reclamă, în esenţă, faptul că i-a fost îngrădit dreptul de vot prevăzut de art. 76 din Legea nr. 254/2013.

În continuare, în urma propriei analize, apreciind asupra probelor administrate în cauză, prin prisma dispoziţiilor legale incidente în cauză, precum şi prin poziţia judecătorului de supraveghere a privării de libertate exprimată prin încheierea nr. 3 din 3 ianuarie 2017, în acord cu judecătorul de supraveghere, apreciază că petentului-condamnat nu i-a fost încălcat dreptul de a vota, prevăzut de art. 76 din Legea nr. 254/2013.

Astfel, având în vedere situaţia de fapt reţinută prin încheierea judecătorului de supraveghere, însuşită de către instanţă, şi dispoziţiile legale incidente în cauză, în acord cu judecătorul de supraveghere, instanţa apreciază ca neîntemeiată contestaţia contestatorului-condamnat (Jud. Slobozia, sent. pen. nr. 184 din 15 martie 2017, disponibilă pe *www.rolii.ro*).

16. Dreptul la odihnă şi repausul săptămânal

Legislație

Legea nr. 254/2013

Art. 77. (1) Persoanelor condamnate li se asigură minimum 7 ore de somn pe zi.

(2) Persoanele condamnate care muncesc au dreptul la repaus săptămânal, potrivit legislației muncii.

Jurisprudență

1. Prin încheierea nr. 229 din 13 octombrie 2015, judecătorul de supraveghere a privării de libertate din cadrul Penitenciarului Găeşti a respins ca nefondată plângerea formulată.

A reținut judecătorul de supraveghere a privării de libertate că, pentru prevenirea unor evenimente deosebite, a situațiilor de risc şi pentru ridicarea de obiecte interzise, deținuții sunt supuşi percheziției.

Arată judecătorul de supraveghere a privării de libertate că, potrivit adresei din data de 7 octombrie 2015, în cursul lunii septembrie 2015, în camera E4.5 s-a efectuat o singură percheziție, respectiv în noaptea de 30 septembrie-1 octombrie 2015, când nu s-au descoperit obiecte interzise.

A constatat judecătorul de supraveghere a privării de libertate că, prin faptul că deținuți au fost treziți din somn cu ocazia percheziției, acestora nu li s-a respectat programul de odihnă.

A apreciat judecătorul de supraveghere a privării de libertate că nerespectarea orelor de odihnă a fost făcută într-un scop legitim, respectiv identificarea de obiecte interzise, astfel de activități fiind efectuate când există date sau informații referitoare la deținerea unor astfel de bunuri.

Examinând înregistrarea video realizată cu ocazia respectivei activități, judecătorul de supraveghere a privării de libertate nu a constatat acțiuni de intimidare din partea agenților, constatând astfel că, deşi există o ingerință

BCU Cluj / Central University Library

în dreptul la odihnă, această ingerinţă este prevăzută de lege, are un scop legitim şi proporţional cu scopul urmărit, respectiv acela de a identifica obiecte interzise.

A mai apreciat că nu a fost încălcat principiul proporţionalităţii atâta vreme cât, în cursul lunii septembrie, în camera respectivă a fost efectuată o singură percheziţie.

În şedinţa publică din data de 27 noiembrie 2015 contestatorul N.B.E. a susţinut că i s-a încălcat dreptul la odihnă, percheziţii pe timpul nopţii efectuându-se în camera în care este cazat de 6 sau 7 ori în ultimele 2 luni. A mai arătat contestatorul că în acea perioadă desfăşura activităţi lucrative.

La acelaşi termen de judecată contestatorul T.C.I. a susţinut că în noaptea respectivă agenţii supraveghetori au intrat de două ori în camera în care era cazat, prima dată la ora 01.00 fix. Cunoaşte ora exactă întrucât atunci nu dormea şi s-a uitat la ceas. A mai precizat că a doua oară agenţii supraveghetori au trezit pe toţi deţinuţii aflaţi în cameră. Precizează contestatorul că după masa de prânz are dreptul să doarmă, însă în cameră este gălăgie.

Din oficiu, instanţa a solicitat Administraţiei Penitenciarului Găeşti să comunice numărul percheziţiilor efectuate pe timpul nopţii în lunile august şi septembrie în camera în care sunt cazaţi cei doi contestatori, reprezentanţii penitenciarului comunicând, prin adresa nr. xxxxx/PGDB din 4 decembrie 2015, că în perioada amintită au fost efectuate 4 percheziţii pe timpul nopţii, ocazie cu care au fost descoperite 5 telefoane mobile la camerele E4 şi E5 din cadrul secţiei E4.

Analizând actele întocmite în dosarul nr. 219/2015 al judecătorului de supraveghere a privării de libertate din cadrul Penitenciarului Găeşti şi probele administrate în faza de judecată, instanţa apreciază că în mod corect plângerea formulată de condamnaţii N.B.E. şi T.C.I. a fost respinsă.

Astfel, potrivit O.M.J. nr. 1676/C din 24 iunie 2010 pentru aprobarea Regulamentului privind siguranţa locurilor de deţinere din subordinea Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor, percheziţia este acţiunea prin care se realizează un control amănunţit asupra persoanelor private de libertate, echipamentului, bagajelor, alimentelor, cazarmamentului, camerelor de deţinere şi a tuturor locurilor unde acestea au acces, în scopul descoperirii şi ridicării obiectelor interzise, precum şi pentru prevenirea

unor evenimente deosebite ori a situațiilor de risc, în vederea respectării normelor privind regimul penitenciar.

În opinia instanței, dispozițiile anterior citate trebuie să fie coroborate cu cele prevăzute de art. 77 alin. (1) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, care prevăd că „persoanelor condamnate li se asigură minimum 7 ore de somn pe zi", cât și cu cele prevăzute de art. 5 alin. (1) din lege, care prevăd că „se interzice supunerea oricărei persoane aflate în executarea unei pedepse sau a unei alte măsuri privative de libertate la tortură, la tratamente inumane sau degradante ori la alte rele tratamente".

Instanța reține, astfel, că regula privind efectuarea percheziților este aceea că această activitate se efectuează în intervalul cuprins între ora deșteptării și ora stingerii, așa cum se prevede la art. 258 alin. (3) din Ordin.

De la această regulă sunt prevăzute anumite excepții, respectiv în cazul săvârșirii abaterilor grave sau infracțiunilor [art. 258 alin. (3) teza finală], precum și ori de câte ori există date sau informații referitoare la deținerea unor bunuri sau obiecte interzise [conform art. 258 alin. (5)].

În cazul de față, instanța observă că, în speță, activitatea respectivă a fost întemeiată pe faptul că supraveghetorii din cadrul penitenciarului au obținut date sau informații cu privire la deținerea de către deținuți de obiecte interzise (telefoane mobile), aspect ce s-a dovedit a fi real atâta vreme cât cu ocazia percheziților efectuate au fost descoperite 5 astfel de bunuri.

În acord cu susținerile judecătorul de supraveghere a privării de libertate, instanța apreciază că activitatea în cauză s-a desfășurat într-un scop legitim, respectiv identificarea de obiecte interzise.

De asemenea, potrivit probelor administrate, instanța apreciază că prin această activitate ingerința a fost minimă și justificată de interesul respetării normelor privind regimul penitenciar.

Astfel, instanța observă faptul că, potrivit propriei declarații, contestatorul T.C.I. era treaz la ora la care percheziția a fost efectuată, fiind astfel evident că acestuia nu i-a fost încălcat dreptul la odihnă.

De asemenea, ambii contestatori au susţinut faptul că, potrivit regulamentului de ordine interioară, aceştia au posibilitatea de a se odihni în intervalul de timp ce urmează servirii mesei de prânz.

Apreciază instanţa că activităţile desfăşurate de supraveghetorii se încadrează într-un cadrul rezonabil atât ca frecvenţă a efectuării percheziţiilor, cât şi ca durată în timp a acestor activităţi.

Nu în ultimul rând, instanţa apreciază că nu s-ar putea impune agenţilor supraveghetori obligaţia de a nu efectua percheziţii pe timpul nopţii faţă de scopul pentru care astfel de activităţi se desfăşoară, respectiv asigurarea ordinii şi prevenirea comiterii unor abateri sau infracţiuni.

Este evident că revine obligaţia reprezentanţilor statului (în cazul de faţă a supraveghetorilor din cadrul penitenciarului) de a analiza temeinic motivele care justifică efectuarea unor percheziţii în afara intervalului cuprins între ora deşteptării şi ora stingerii al deţinuţilor, pentru nu se depăşi caracterul rezonabil şi justificat al acestei activităţi (Jud. Găeşti, sent. pen. nr. 2250 din 4 decembrie 2015, disponibilă pe *www.rolii.ro*).

2. Instanţa apreciază că încheierea judecătorului de supraveghere este legală şi temeinică, neexistând în fapt indicii de nerespectare de către administraţia Penitenciarului Bucureşti Jilava a dispoziţiilor art. 77 alin. (1) din Legea nr. 254/2013 (dreptul la odihnă zilnică), cu consecinţa încălcării principiilor consacrate în art. 5 şi art. 6 din aceeaşi lege (interzicerea supunerii la tortură, tratamente inumane sau degradante şi interzicerea discriminării).

În acest sens, avem în vedere că difuzarea programelor de televiziune ce are loc în zilele de luni-joi şi duminică între orele 09.00-19.00 şi 20.00-23.00, iar în zilele de vineri-sâmbătă între orele 09.00-19.00 şi 20.00-24.00 nu este de natură să aducă atingere dreptului petentului (persoană condamnată la o pedeapsă de 5 ani închisoare pentru infracţiunea de act sexual cu un minor) la un minim de 7 ore de somn pe zi, în condiţiile în care, conform programului zilnic, deşteptarea are loc la ora 06.00, iar sâmbăta şi duminica nu se desfăşoară activităţi productive sau socioeducative.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Întreruperea semnalului TV între orele 23.00-09.00 (duminică-vineri) şi orele 24.00-09.00 are menirea de a asigura tocmai odihna zilnică a deținuților, precum şi buna desfăşurare a apelurilor de dimineață şi de seară.

Instanța mai observă că programele de televiziune (inclusiv programul TV al penitenciarului), difuzate prin cablu, la care se adaugă emisiuni radio difuzate zilnic la curțile de plimbare (orele 13.00-14.00) au menirea să asigure condamnaților, în mod efectiv, dreptul la informație la care se referă art. 59 alin. (1)-(4) din Legea nr. 254/2013. În vederea respectării acestui imperativ, cu acordul conducerii penitenciarului, există şi posibilitatea prelungirii programului de difuzare a semnalului TV în perioada sărbătorilor religioase (Paşti, Crăciun, Anul Nou), precum şi în cazul în care sunt televizate anumite competiții sportive (gen campionate mondiale/europene de fotbal, jocuri olimpice) sau emisiuni culturale mai deosebite.

Față de considerentele expuse, neputându-se reține nerespectarea de către administrația penitenciarului a dreptului la odihnă, prezenta contestație apare ca neîntemeiată şi va fi respinsă ca atare (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 26999 din 10 noiembrie 2015, disponibilă pe *www.rolii.ro*).

3. În ceea ce priveşte încălcarea dreptului la odihnă, instanța reține, în primul rând, că nu se confirmă faptul că la data de 29 martie 2016 persoana privată de libertate P.F. a fost trezită la ora 03.00 în vederea transferului la P. Iaşi deoarece angajații cu atribuții în derularea activităților pe linia pregătirii pentru transfer s-au prezentat la unitate începând cu ora 04:00. Deținuții au fost însoțiți în afara sectorului de deținere, prin Post control nr. 2, la ora 04.10, iar autospeciala de transfer a părăsit unitatea la ora 06.00.

Având în vedere că în dimineața în care se realizează transferul către altă unitate de deținere se derulează activități specifice, enumerate în încheierea contestată, precum şi situația de excepție a transferurilor, instanța apreciază că se impune trezirea persoanelor private de libertate înainte de ora 06.00, fapt ce nu poate fi considerat o încălcare a dreptului la odihnă al acestora.

Referitor la nemulţumirea contestatorului că este audiat de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate în prezenţa unui lucrător de penitenciar din cadrul trupei de intervenţie, instanţa reţine că această metodă de audiere se aplică în cazul oricărei persoane private de libertate, judecătorul de supraveghere a privării de libertate având latitudinea de stabili modalitatea de organizare a activităţii de audienţă.

Din aceste motive, instanţa va respinge, ca nefondată, contestaţia formulată de contestator (Jud. Botoşani, sent. pen. nr. 926 din 31 mai 2016, disponibilă pe *www.rolii.ro*).

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

17. Dreptul la muncă

Legislație

Legea nr. 254/2013

Art. 78. Persoanelor condamnate li se poate cere să muncească, în raport cu tipul regimului de executare, ținându-se seama de calificarea, deprinderile și aptitudinile acestora, de vârstă, starea de sănătate, măsurile de siguranță, precum și de programele destinate sprijinirii formării profesionale a acestora.

Jurisprudență

Acordarea de zile-câștig ca urmare a publicării unor lucrări științifice

1. Instanța urmează a examina în prealabil admisibilitatea cererii petentului prin care acesta contesta decizia cuprinsă în procesul verbal întocmit de comisia de liberare condiționată din cadrul Penitenciarului Rahova prin care i s-a respins solicitarea de a beneficia de numărul de zile aferent publicării unei lucrări științifice.

Este adevărat că Decizia A.N.P nr. 619 din 14 octombrie 2011 nu cuprinde nicio referire la o eventuală cale de atac împotriva deciziei comisiei, însă acest lucru se impune prin prisma dispozițiilor constituționale și ale Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Instanța reține că petentul invocă încălcarea dreptului său la muncă, drept care include și posibilitatea de a beneficia de zile-câștig ca urmare a muncii prestate. Dreptul la muncă este garantat prin articolul 78 din Legea nr. 254/2013, în cuprinsul aceleiași legi fiind dedicat un capitol distinct muncii prestate de persoanele private de libertate.

Trebuie arătat că împotriva tuturor deciziilor luate de administrația penitenciarului cu privire la drepturile persoanelor condamnate (inclusiv dreptul la muncă) se poate formula plângere la judecătorul de supraveghere a privării de libertate și apoi la instanța de judecată, în condițiile art. 56 din Legea nr. 254/2013.

BCU IASI CAROL I UNIVERSITY LIBRARY

Faptul că prezenta decizie a fost luată de comisia de liberare condiționată (din care face parte și judecătorul de supraveghere a privării de libertate) nu poate conduce la lipsa unui control jurisdicțional din partea unei instanțe.

Totodată, nu se poate dispune trimiterea cererii pe cale administrativă la judecătorul de supraveghere a privării de libertate deoarece acesta și-a exprimat deja punctul de vedere.

Exigența unui control din partea instanței se impune și prin prisma prevederilor art. 21 din Constituție, care stipulează că orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime, și prin prisma art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, potrivit căruia orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

În ceea ce privește temeinicia cererii, instanța apreciază că în mod corect comisia de liberare condiționată a constatat că nu a fost îndeplinită procedura prevăzută de lege. (...)

Instanța constată că procedura presupune stabilirea în prealabil redactării lucrării a unui program de muncă, apoi pontarea persoanei condamnate, iar în final acordarea zilelor-câștig.

Totodată, instanța reține că cererea petentului pentru redactarea lucrării „Eficiența economică în cultivarea pătlăgelelor vinete în câmp" a fost aprobată la 10 decembrie 2015, fiindu-i stabilit un program de lucru la data de 18 decembrie 2015. Totodată, petentul a fost pontat pentru această lucrare doar în luna ianuarie a anului 2016.

Cu toate acestea, în cererea sa petentul arată că el a scris lucrarea în perioada 10-20 decembrie 2015, lucrarea fiind publicată la 6 ianuarie 2016.

Trecând peste faptul că nu există nicio dovadă a faptului că petentul ar fi muncit pentru redactarea lucrării menționate (singurele consemnări privind munca pentru prezenta lucrare sunt ulterioare publicării acesteia), instanța are serioase îndoieli că petentul ar fi putut în condiții de detenție să scrie 91 de pagini în zece zile. Trebuie menționat că pentru redactarea lucrării acesta a consultat potrivit propriilor declarații făcute în fața instanței la termenul din 15 martie 2016 peste 100 de lucrări.

De altfel, chiar petentul a arătat că pentru a fi scrisă o lucrare științifică sunt necesare ore de documentare și de studiu, neputându-se scrie o oră pe zi pentru o lucrare științifică. Cu toate acestea, petentul susține că a redactat o lucrare științifică în zece zile, după ce în prealabil mai redactase o altă lucrare științifică tot în zece zile.

Toate aceste aspecte conduc instanța la concluzia că în mod corect comisia din penitenciar a respins solicitarea petentului (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 614 din 15 martie 2016, nepublicată).

2. Potrivit dispozițiilor art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013 [înainte de modificarea acestuia prin O.U.G. nr. 24/2016 din 28 iunie 2016, care a intrat în vigoare la 31 august 2016, cu excepția prevederilor alin. (2) al art. I, care a intrat în vigoare în 3 zile de la publicare – 29 iunie 2016 –, în Monitorul Oficial], în cazul elaborării de lucrări științifice publicate sau invenții și inovații brevetate, se consideră 30 zile executate, pentru fiecare lucrare științifică elaborată sau invenție și inovație brevetate.

Decizia Directorului General al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 619 din 14 octombrie 2011 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea muncii persoanelor private de libertate aflate în unitățile subordonate ANP a fost emisă în scopul asigurării unui mod unitar de lucru în ceea ce privește contractarea forței de muncă, selecționarea și folosirea la activități lucrative a persoanelor private de libertate și acordarea drepturilor specifice.

Secțiunea a 8-a Deciziei, art. 63-85, reglementează condițiile și procedura de acordare a zilelor considerate executate ca urmare a elaborării de lucrări științifice publicate sau a invențiilor brevetate de persoanele private de libertate.

Conform art. 77 din Decizia nr. 619/2011 a ANP, după publicarea lucrării, persoana privată de libertate se adresează cu cerere conducerii locului de detenție în vederea acordării zilelor-câștig, la cerere, condamnatul anexând lucrarea științifică, publicată, în original. Competența analizării și soluționării cererii aparține comisiei de propuneri pentru liberare condiționată, care poate dispune, după caz:

a) admiterea cererii şi acordarea zilelor-câştig;

b) respingerea cererii, dacă în cauză nu sunt întrunite condiţiile prevăzute de Legea de executare a pedepselor privative de libertate şi prezentele instrucţiuni.

Soluţia comisiei, consemnată într-un proces-verbal motivat, se comunică în scris persoanei private de libertate şi compartimentelor interesate din cadrul unităţii.

Rezultă din aceste reglementări faptul că, odată elaborată şi publicată lucrarea ştiinţifică, urmează o procedură de analiză a îndeplinirii condiţiilor de lucrarea respectivă pentru acordarea sau nu a zilelor-câştig.

Prin O.U.G. nr. 2/2016 din 3 februarie 2016 pentru suspendarea art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor şi a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, s-a adoptat articolul unic conform căruia, la art. 96 alin. (1) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor şi a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, publicată în M. Of. nr. 514 din 14 august 2013, cu completările ulterioare, lit. f) se suspendă până la data de 1 septembrie 2016.

În nota de fundamentare a acestui act normativ s-a avut în vedere că aceste prevederi au fost de natură să genereze o aplicare abuzivă a instrumentelor legale care erau menite încurajării unei atitudini de conformare cât mai rapidă şi concretă a condamnaţilor faţă de normele legale care stabilesc ordine de drept în societate, de asemenea, o compromitere relativă a ideii de lucrare ştiinţifică în cadrul mediului academic şi, în mod esenţial, o compromitere totală a justiţiei, a scopului şi finalităţii pedepsei penale şi ale procesului penal, constatându-se în perioada 2014-2015 o creştere fără precedent a numărului lucrărilor ştiinţifice elaborate şi publicate de către persoanele condamnate aflate în executarea unei pedepse privative de libertate în penitenciar, ajungându-se la un adevărat abuz în utilizarea frecventă a acestor beneficii, generând, în practică, nu numai oprobriul public, dar şi scurtarea considerabilă a pedepselor, fără ca scopul general al acestora să mai poată să ajungă să fie atins.

Prin H.G. nr. 157/2016 s-a adoptat Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor şi măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

Prin O.U.G. nr. 24/2016 din 28 iunie 2016, care a intrat în vigoare la 31 august 2016, cu excepția prevederilor alin. (2) al art. I, care a intrat în vigoare în 3 zile de la publicarea – 29 iunie 2016 – în Monitorul Oficial, s-a modificat art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013, în sensul că în cazul elaborării de lucrări științifice publicate sau invenții și inovații brevetate, se consideră 20 zile executate, indiferent de numărul lucrărilor științifice sau al invențiilor realizate, pentru întreaga durată a executării pedepsei, inclusiv în cazul pedepselor contopite.

Prin H.G. nr. 593/2016 din 24 august 2016, publicată în Monitorul Oficial, s-a modificat și completat Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, adoptat prin H.G. nr. 157/2016, fiind introdus capitolul VI[1] – Procedura privind elaborarea de lucrări științifice publicate sau de invenții brevetate de către persoanele private de libertate aflate în unitățile subordonate ANP.

Potrivit art. 186[3] din Regulament, (1) după finalizarea lucrării, deținutul formulează o cerere scrisă conducerii penitenciarului, în vederea efectuării demersurilor necesare pentru confirmarea caracterului științific al lucrării de către Consiliul Național al Cercetării Științifice, denumit în continuare CNCS, cu sprijinul logistic al Unității Executive pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării, denumită în continuare UEFISCDI, potrivit art. 96[1] alin. (1) din Lege. La cererea depusă deținutul anexează lucrarea științifică, în original, precum și declarația pe propria răspundere din care să rezulte că este autorul lucrării.

(2) Directorul penitenciarului informează CNCS cu privire la existența unei lucrări elaborate, menționând domeniul și specializarea universitară stabilite de nomenclatorul domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și numărul de pagini și solicită comunicarea costurilor evaluării acesteia, precum și detaliile modului de efectuare a plății.

(3) După achitarea de către deținut a costurilor evaluării, transmise potrivit alin. (2), directorul penitenciarului transmite la CNCS lucrarea elaborată de către deținut, însoțită de un document care să ateste că este aceeași lucrare care a fost monitorizată conform prevederilor art. 186[2].

(4) CNCS, cu sprijinul logistic al UEFISCDI, desemnează în mod aleatoriu 3 evaluatori din baza de date, care fac evaluarea lucrării și stabilesc dacă

aceasta are sau nu caracter ştiinţific. Evaluatorilor nu li se comunică identitatea autorului lucrării, iar identitatea evaluatorilor desemnaţi rămâne confidenţială.

(5) CNCS transmite penitenciarului rezultatul evaluării privind caracterul ştiinţific al lucrării, care se comunică deţinutului prin grija persoanei desemnate pentru monitorizarea activităţii de elaborare a unor lucrări ştiinţifice.

(6) Publicarea lucrării ştiinţifice se realizează prin grija şi pe cheltuiala deţinutului, la edituri recunoscute la nivel academic, fără implicarea administraţiei penitenciarului.

(7) În baza confirmării caracterului ştiinţific al lucrării şi ca urmare a publicării acesteia, serviciul sau biroul evidenţă deţinuţi înscrie în evidenţe acordarea celor 20 de zile considerate ca executate, conform Legii. Comisia pentru liberare condiţionată are obligaţia de a verifica materialele prevăzute la art. 186^2 alin. (7), la termenul de analizare în comisia pentru liberarea condiţionată. În cazul elaborării unei lucrări ştiinţifice în coautorat, dispoziţiile art. 96^1 alin. (6) din Lege se aplică în mod corespunzător.

(8) Acordarea creditelor pentru activităţile de elaborare a lucrărilor ştiinţifice se face potrivit Sistemului de creditare a participării la activităţi şi programe educative, de asistenţă psihologică şi asistenţă socială, activităţi lucrative, precum şi la prevenirea situaţiilor de risc, prevăzut la art. 208 alin. (9), prin intermediul aplicaţiei informatice, potrivit regulilor stabilite activităţilor lucrative, ca urmare a introducerii în secţiunea specifică a zilelor considerate executate.

(9) În cazul în care se constată că lucrarea elaborată nu are caracter ştiinţific sau că aceasta nu a fost publicată la o editură recunoscută la nivel academic, serviciul sau biroul evidenţă deţinuţi încheie un proces-verbal în acest sens, care se arhivează la dosarul individual.

Potrivit art. 186^1 – Prevederi comune –, lucrările ştiinţifice sau invenţiile ce urmează a fi brevetate pot fi elaborate de către deţinuţi în condiţiile stabilite de Lege şi de prezentul regulament.

Din actele dosarului reiese că petentul condamnat I.D.B., sub imperiul dispoziţiilor art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013, în forma în vigoare anterior modificării prin O.U.G. nr. 24/2016, a elaborat 3 lucrări ştiinţifice. Acestea au fost publicate şi petentul condamnat a formulat cereri către Comisia de liberări condiţionate în vederea acordării drepturilor legale.

Astfel, acesta a formulat către Comisia pentru liberare condiționată cererea înregistrată cu nr. V/1603 din 24 mai 2016, prin care a solicitat acordarea drepturilor legale ca urmare a elaborării lucrării științifice „Marketingul relațional în sportul profesionist", publicată în Revista „Sport și Societate".

Prin cererea cu nr. V/2647 din 30 august 2016, petentul condamnat I.D.B. a solicitat acordarea drepturilor legale ca urmare a elaborării lucrării științifice „Politici decizionale în managementul activităților sportive".

Prin cererea cu nr. V/1602 din 24 mai 2016, petentul condamnat I.D.B. a solicitat acordarea drepturilor legale ca urmare a elaborării lucrării științifice „Comportamentul consumatorului de sport", publicată în Revista „Sport și Societate".

În primul rând, instanța subliniază că nu va face discuții pe marginea datei publicării lucrărilor, a caracterului științific al acestora, al îndeplinirii condițiilor legate de recomandarea pentru lucrări, întrucât, în primul rând, nu acesta este obiectul cauzei, având în vedere plângerea formulată de petentul condamnat la judecătorul de supraveghere a privării de libertate în raport de soluțiile dispuse prin procesele-verbale nr. 54 din 12 septembrie 2016, nr. 55 din 12 septembrie 2016 și nr. 56 din 12 septembrie 2016 ale Comisiei pentru liberare condiționată din cadrul Penitenciarului Vaslui; în al doilea rând, aceste aspecte trebuie analizate mai întâi de Comisia pentru liberare condiționată în vederea stabilirii caracterului întemeiat sau nu al cererii condamnatului de acordare a drepturilor urmare a muncii prestate. Soluțiile dispuse de Comisie sunt suspuse controlului Judecătorului de supraveghere și apoi soluția judecătorului de supraveghere poate face obiectul unei contestații în fața instanței.

Față de cererile petentului condamnat, menționate anterior, instanța constată că prin procesul-verbal nr. 47 din 5 septembrie 2016 al comisiei pentru liberare condiționată, de la f. 43 din dosar, se menționează că, având în vedere cererea deținutului I.D.B. cu nr. V/2647 din 30 august 2016, prin care a solicitat acordarea drepturilor legale ca urmare a elaborării lucrării științifice „Politici decizionale în managementul activităților sportive", publicată în Revista „New Approaches in Social and Humanistic Sciences", luând în considerare că la 31 august 2016 a fost trimisă către Consiliul Național al Cercetării științifice adresa M2 65016 a penitenciarului

prin care se solicită recunoaşterea revistei „New Approaches in Social and Humanistic Sciences ca fiind revistă ştiinţifică, luând în considerare prevederile art. 96 lit. f) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor şi măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, respectiv cele ale art. 77 din Decizia Directorului General al ANP nr. 619 din 14 octombrie 2011, pentru aprobarea Instrucţiunilor privind organizarea muncii persoanelor private de libertate în unităţile subordonate ANP, comisia a amânat luarea deciziei până la primirea confirmării din partea CNCS că revista menţionată e recunoscută ca fiind revistă ştiinţifică.

La 8 septembrie 2016, se procedează la o „îndreptare eroare materială", în sensul că în cuprinsul procesului-verbal se va menţiona că „se amână luarea unei decizii până la 12 septembrie 2016, pentru analizarea în detaliu a documentelor ce au stat la baza elaborării comunicării ştiinţifice „Politici decizionale în managementul activităţilor sportive".

Prin procesul-verbal nr. 25 din 30 mai 2016 al comisiei pentru liberare condiţionată, de la f. 55 din dosar, se menţionează că, având în vedere cererea deţinutului I.D.B. cu nr. V/1602 din 24 mai 2016, prin care a solicitat acordarea drepturilor legale ca urmare a elaborării lucrării ştiinţifice „Comportamentul consumatorului de sport", publicată în Revista „Sport şi Societate", Comisia apreciază că pentru deţinutul I.D.B. acordarea zilelor-câştig se suspendă până la 1 septembrie 2016, în conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 2/2016.

Prin procesul-verbal 52 din 5 septembrie 2016 al comisiei pentru liberare condiţionată, de la f. 59 din dosar, se menţionează că, având în vedere cererea deţinutului I.D.B. cu nr. V/1602 din 24 mai 2016, prin care a solicitat acordarea drepturilor legale ca urmare a elaborării lucrării ştiinţifice „Comportamentul consumatorului de sport", publicată în Revista „Sport şi Societate", luând în considerare prevederile art. 96 lit. f) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor şi măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, respectiv cele ale art. 77 din Decizia Directorului General al ANP nr. 619 din 14 octombrie 2011, pentru aprobarea Instrucţiunilor privind organizarea muncii persoanelor private de libertate în unităţile subordonate ANP,

comisia a amânat luarea deciziei până la primirea confirmării din partea CNCS că revista menționată e recunoscută ca fiind revistă științifică.

Prin procesul-verbal 24 din 30 mai 2016 al comisiei pentru liberare condiționată, de la f. 81 din dosar, se menționează că, având în vedere cererea deținutului I.D.B. cu nr. V/1603 din 24 mai 2016, prin care a solicitat acordarea drepturilor legale ca urmare a elaborării lucrării științifice „Marketingul relațional în sportul profesionist", publicată în Revista „Sport şi Societate", Comisia apreciază că pentru deținutul I.D.B. acordarea zilelor-câștig se suspendă până la 1 septembrie 2016, în conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 2/2016.

Prin procesul-verbal nr. 51 din 5 septembrie 2016 al comisiei pentru liberare condiționată, de la f. 86 din dosar, se menționează că, având în vedere cererea deținutului I.D.B. cu nr. V/1603 din 24 mai 2016, prin care a solicitat acordarea drepturilor legale ca urmare a elaborării lucrării științifice „Marketingul relațional în sportul profesionist", publicată în Revista „Sport şi Societate", luând în considerare prevederile art. 96 lit. f) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor şi măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, respectiv cele ale art. 77 din Decizia Directorului General al ANP nr. 619 din 14 octombrie 2011, pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea muncii persoanelor private de libertate în unitățile subordonate ANP, comisia a amânat luarea deciziei până la primirea confirmării din partea CNCS că revista menționată e recunoscută ca fiind revistă științifică.

Instanța a enumerat toate aceste procese-verbale, apreciind că pentru soluționarea cauzei este relevantă modalitatea în care Comisa de liberare condiționată din cadrul Penitenciarului Vaslui a înțeles să soluționeze cererile deținutului, din perspectiva legii aplicabile.

Astfel, prin procesele-verbale din 5 septembrie 2016, apreciază aplicabilă deținutului procedura reglementată în decizia 619 a ANP, în sensul că dovada caracterului științific se face prin publicarea în reviste științifice recunoscute, la data publicării, de Colegiul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior, având caracter științific şi comunicările științifice susținute la o conferință națională sau internațională şi publicate în analele manifestării științifice, sens în care sunt menționate amânările deciziilor după confirmarea caracterului științific al revistei în care s-a efectuat

publicarea (cu excepția procesului-verbal 47 din 5 septembrie 2016 al comisiei pentru liberare condiționată care a „suferit" acea îndreptare de eroare materială menționată, pe care instanța o apreciază ca flagrant incorectă, în sensul că ea vizează, de fapt, o altă soluție, nu o îndreptare de eroare materială).

Ulterior, fără a interveni nicio modificare, cel puțin fără a fi menționată de Comisie, aceasta, prin procesele-verbale ce au făcut obiectul controlului judecătorului de supraveghere din cadrul Penitenciarului Vaslui, menționând dispozițiile art. 77 din decizia nr. 619/2011 a ANP, apreciază că, având în vedere că cererile petentului au fost înaintate la 24 mai 2016, 30 august 2016, 24 mai 2016, moment la care prevederile art. 96 lit. f) erau suspendate conform O.U.G. nr. 2/2016, acestea vor fi analizate conform procedurii stabilite prin H.G. nr. 593/2016 de modificare și completare a H.G. nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal și O.U.G. nr. 24/2016 de modificare a art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013, motiv pentru care, în baza art. 186^{13} din H.G. nr. 593/2016, s-a pus în vedere petentului necesitatea formulării unei cereri în vederea efectuării demersurilor necesare pentru confirmarea caracterului științific al lucrării de către Consiliul Național al Cercetării Științifice.

Așa cum arăta instanța, această schimbare de optică a intervenit între 5 septembrie 2016 și 12 septembrie 2016, deși, la momentul 5 septembrie 2016, erau deja în vigoare O.U.G. nr. 2/2016, H.G. nr. 593/2016 de modificare și completare a H.G. nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal și O.U.G. nr. 24/2016 de modificare a art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013.

Potrivit datelor de la dosar (fără a intra în analiza pe fond), elaborarea lucrărilor cu privire la care s-au formulat cererile și publicarea acestora, respectiv susținerea la comunicări științifice, au avut loc înaintea modificărilor survenite prin actele normative menționate.

Este de notorietate că O.U.G. nr. 2/2016 nu a cuprins dispoziții tranzitorii, cum nu sunt astfel de norme nici în celelalte acte normative

survenite, norme tranzitorii în sensul dat de Legea nr. 24/2000 (art. 54), privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, ca fiind măsuri ce se instituie cu privire la derularea raporturilor juridice născute în temeiul vechii reglementări care urmează să fie înlocuită de noul act normativ. Acestea, potrivit legii amintite, trebuie să asigure, pe o perioadă determinată, corelarea celor două reglementări, astfel încât punerea în aplicare a noului act normativ să decurgă firesc şi să evite retroactivitatea acestuia sau conflictul între norme succesive.

După intrarea în vigoare a unui act normativ, la elaborarea căruia au fost respectate regulile de tehnică legislativă, pe durata existenței acestuia pot interveni diferite evenimente legislative (modificare, abrogare, completare, republicare, suspendare), în toate aceste cazuri legiuitorului revenindu-i asigurarea claritătii şi coerenței reglementării, precum şi integrarea armonioasă a acesteia în sistemul de drept pentru eliminarea, pe cât posibil, a divergențelor de interpretare.

Printr-o bogată jurisprudență, CEDO a subliniat importanța asigurării accesibilității şi previzibilității legii, instituind şi o serie de repere pe care legiuitorul trebuie să le aibă în vedere pentru asigurarea acestor exigențe. Astfel, în cauze precum *Sunday Times c. Regatul Unit al Marii Britanii şi Irlandei de Nord*, 1979, *Rekvenyi c. Ungariei*, 1999, *Rotaru c. României*, 2000, *Damman c. Elveției*, 2005, CEDO a subliniat că „nu poate fi considerată «lege» decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să îşi regleze conduita. Individul trebuie să fie în măsură să prevadă consecințele ce pot decurge dintr-un act determinat"; „o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în aşa fel încât să permită oricărei persoane – care, la nevoie, poate apela la consultanță de specialitate – să îşi corecteze conduita"; „în special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anume garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice". Sub acest aspect, principiul securității juridice se corelează cu un alt principiu, dezvoltat în dreptul comunitar, şi anume principiul încrederii legitime.

De asemenea, CEDO a învederat că existența unor probleme de interpretare şi aplicare a legii este inerentă oricărui sistem de drept, deoarece, în mod inevitabil, normele juridice au un anumit grad de generalitate. Aşa cum remarca şi CEDO, de exemplu, în cauza *Dragotoniu şi Militaru-Pidhorni*

c. României, 2007, „din cauza principiului generalității legilor, conținutul acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una din tehnicile-tip de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. De asemenea, numeroase legi se folosesc de eficacitatea formulelor mai mult sau mai puțin vagi, pentru a evita o rigiditate excesivă și a se putea adapta la schimbările de situație. Interpretarea și aplicarea unor asemenea texte depind de practică. Funcția decizională acordată instanțelor servește tocmai pentru a îndepărta îndoielile ce ar putea exista în privința interpretării normelor, ținând cont de evoluțiile practicii cotidiene, cu condiția ca rezultatul să fie coerent cu substanța infracțiunii și evident previzibilă".

Întinderea noțiunii de previzibilitate depinde însă, într-o largă măsură, de conținutul textului respectiv, de domeniul la care se referă, ca și de numărul și de calitatea destinatarilor săi. Asemenea consecințe nu au nevoie să fie previzibile cu o certitudine absolută. O atare certitudine (absolută), oricât de dorită ar fi, este imposibil de realizat și, mai mult, poate da naștere la o rigiditate excesivă a reglementării.

Atunci când o lege nouă modifică starea legală anterioară cu privire la anumite raporturi, toate efectele susceptibile a se produce prin raportul anterior, dacă s-au realizat înainte de intrarea în vigoare a legii noi, nu mai pot fi modificate ca urmare a adoptării noii reglementări, care trebuie să respecte suveranitatea legii anterioare, stabilește Curtea Constituțională în jurisprudența sa. Profesorul Mihai Eliescu arăta, în acest sens, în mod sugestiv, că „dacă ceea ce s-a făcut în conformitate cu legea în vigoare ar putea fi necontenit stricat de legea nouă, orice prevedere în timp ar fi cu neputință și ordinea juridică însăși ar fi amenințată pe măsură ce s-ar slăbi încrederea în securitatea drepturilor, în stabilitatea circuitului civil (...). Dacă legea nouă nu ar respecta ceea ce a fost făcut în cadrul prevederilor legii vechi, încrederea ar dispărea și, odată cu ea, ar fi atinsă autoritatea legii, căci voința de a da ascultare permisiunilor, poruncilor și opiniilor legale ar fi, desigur, în bună măsură demobilizată dacă cel ce s-a supus lor nu ar fi sigur că, procedând astfel, va sta sub scutul legii".

În acord cu aceste principii, dar mai ales cu principiul constituțional al neretroactivității legii (Curtea Constituțională, în una din deciziile sale, menționând: „consecințele înscrierii principiului neretroactivității în Constituție

sunt foarte severe şi, probabil, tocmai de aceea soluția aceasta nu se întâlneşte în foarte multe țări, dar, în acelaşi timp, ridicarea la rangul de principiu constituțional se justifică prin faptul că asigură în condiții mai bune securitatea juridică şi încrederea cetățenilor în sistemul de drept, precum şi datorită faptului că blochează nesocotirea separației dintre puterea legislativă, pe de o parte, şi puterea judecătorească sau cea executivă, pe de altă parte, contribuind în acest fel la consolidarea statului de drept"), principiu obligatoriu nu doar pentru judecătorul care aplică legea, ci şi pentru legiuitor, instanța apreciază că petentului îi sunt aplicabile dispozițiile art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013 (anterior modificării prin O.U.G. nr. 24/2016).

Aşa cum s-a menționat, elaborarea şi publicarea lucrărilor, aşa cum reiese, la acest moment, din actele dosarului, s-au efectuat înainte de modificarea procedurii de elaborare şi evaluare a caracterului ştiințific, prin H.G. nr. 593/2016. Chiar prevederile art. 186[1] din H.G. nr. 593/2016 prevăd că lucrările ştiințifice pot fi elaborate în condițiile legii şi de prezentul regulament. Aşadar, nu se poate susține că elaborarea lucrării se face sub imperiul vechilor reglementări, iar evaluarea caracterului ştiințific se efectuează potrivit noilor reglementări, fără a aduce atingere principiului neretroactivității.

Nu se poate susține că nereluarea procedurii de acordare a zilelor conform noii proceduri, ci derularea acesteia din etapa în care se afla petentul la intrarea în vigoare a H.G. nr. 593/2016 nu e de natură a retroactiva. Practic, se impun condiții suplimentare celor în vigoare la momentul la care petentul a semnat angajamentele şi, apoi, a elaborat lucrările.

Mai reține instanța că, având în vedere obiectul cauzei, soluția dispusă de judecătorul de supraveghere, nu se poate analiza cererea petentului de obligare a Comisiei de liberări condiționate din cadrul Penitenciarului Vaslui la acordarea celor 30 de zile-câştig şi a creditelor aferente pentru fiecare lucrare ştiințifică în parte.

Obiectul cauzei, aşa cum, de altfel, l-a precizat şi petentul este, în esență, stabilirea procedurii de urmat în analizarea cererilor sale, în contextul modificărilor legislative, adică a situației tranzitorii create urmare a faptului că prin noua reglementare sunt afectate raporturi sau situații juridice născute sub legea veche, dar care nu şi-au produs în întregime

efectele până la data intrării în vigoare a noii reglementări. De-abia după această etapă urmează cea a verificării îndeplinirii condițiilor în vederea acordării zilelor-câștig (Jud. Vaslui, sent. pen. nr. 1550 din 8 decembrie 2016, nepublicată).

3. Petentul condamnat F.R. execută în Penitenciarul Vaslui o pedeapsă de 5 ani închisoare, pe care a început să o execute la 30 ianuarie 2014. Acesta a formulat către Comisia pentru liberare condiționată cererea înregistrată cu nr. IV/2341 din 10 decembrie 2015 prin care a solicitat acordarea drepturilor legale ca urmare a elaborării lucrării științifice „Creșterea eficienței motorului prin reducerea energiei pierdute", publicată în (...).

În procesul-verbal nr. 7 din 15 februarie 2016 al Comisiei de liberări condiționate s-a reținut că, luând în considerare că în data de 9 februarie 2016 s-a publicat O.U.G. nr. 2/2016 pentru suspendarea art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, comisia consideră că pentru deținutul F.R. acordarea zilelor-câștig ca urmare a elaborării lucrării științifice intitulată „Creșterea eficienței motorului prin reducerea energiei pierdute" se suspendă până la 1 septembrie 2016.

Prin procesul-verbal 14 din 22 februarie 2016 al Comisiei de liberări condiționate s-a reținut că cererea deținutului cu nr. 325 din 15 februarie 2016 are același obiect cu cererea deținutului cu nr. 2341 din 10 decembrie 2015, aceasta din urmă fiind soluționată prin procesul-verbal nr. 7 din 15 februarie 2016.

Împotriva acestor soluții a formulat plângere petentul condamnat. Prin încheierea nr. 127 din 14 martie 2016 a judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Vaslui a fost respinsă, ca inadmisibilă, plângerea înregistrată la data de 26 februarie 2016, sub nr. 95/2016, formulată de persoana privată de libertate F.R., în ceea ce privește capetele de cerere privind anularea proceselor-verbale nr. 10 din 15 februarie 2016 și nr. 14 din 22 februarie 2016, ale Comisiei de liberări condiționate din cadrul Penitenciarului Vaslui, prin care s-a constatat suspendarea aplicării art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013.

În baza art. 56 alin. (6) lit. b) din Legea nr. 254/2013, a fost respinsă, ca neîntemeiată, plângerea formulată de persoana privată de libertate F.R. privind încălcarea dreptului la muncă și a dreptului prevăzut de art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

S-a reținut că dispozițiile art. 56 din Legea nr. 254/2013 își găsesc aplicarea doar în contextul în care administrația penitenciarului ia anumite măsuri considerate nelegale sau nu ia anumite măsuri obligatorii, în legătură cu respectarea drepturilor persoanelor private de libertate, dintre cele prevăzute în Legea nr. 254/2013. Prin art. 56 alin. (2) se protejează întotdeauna drepturi de sine-stătătoare, cărora le sunt corelative obligații legale stabilite în sarcina penitenciarului.

Având în vedere soluțiile pe care judecătorul de supraveghere le poate dispune, conform dispozițiilor articolului 56 din actul normativ de referință, rezultă că legiuitorul a reglementat o procedură ce are drept finalitate oprirea unei vătămări produse prin încălcarea unor drepturi. Plângerea trebuie să vizeze o anumită măsură determinată luată de administrația penitenciarului, cu privire la care să se poată dispune anularea ori modificarea, în scopul opririi încălcării dreptului, ori trebuie să fie determinată de pasivitatea administrației penitenciarului care nu ia măsurile legale ce se impun, caz în care se poate dispune obligarea administrației la luarea unor măsuri, de asemenea, în scopul opririi încălcării drepturilor.

În speță, din punct de vedere al procedurii aplicabile, s-a reținut că petentul invocă dispozițiile art. 56 din Legea nr. 254/2013, prin încălcarea dreptului prevăzut de art. 96 din Legea nr. 254/2013, și urmează calea plângerii la judecătorul de supraveghere.

În continuare, s-a reținut că, în primul capăt de cerere, critica nu vizează încălcarea unui drept reglementat la Capitolul V din lege, ci se solicită anularea proceselor verbale nr. 10 din 15 februarie 2016 și 14 din 22 februarie 2016, ale Comisiei de liberări condiționate din cadrul Penitenciarului Vaslui [prin care s-a constatat suspendarea aplicabilității art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013 în baza intrării în vigoare a O.U.G. nr. 2/2016], precum și a viitoarelor procese-verbale ce se vor da de către aceeași Comisie cu privire la alte cereri ale sale, vizând acordarea zilelor-câștig pentru lucrări științifice sau invenții.

De asemenea, s-a constatat că petentul își întemeiază plângerea și pe dispozițiile art. 97 din Legea nr. 254/2013 și art. 100 Cod penal, dispoziții ce reglementează procedura în cazul cererilor privind liberarea condiționată. Or, procedurile reglementate la art. 56, respectiv la art. 97 din lege se exclud reciproc.

Întrucât dreptul reclamat a fi fost încălcat este reglementat la capitolul VIII din Legea nr. 254/2013, privind *Liberarea condiționată*, judecătorul de supraveghere a apreciat că procedura aplicabilă în cauză este procedura specială prevăzută de art. 97 alin. (6), (10), (11) teza finală din Legea nr. 254/2013, coroborat cu dispozițiile art. 100 Cod penal, și nu procedura stabilită la art. 56 din Capitolul V, această din urmă procedură fiind incidentă doar în situația în care se invocă încălcări ale drepturilor prevăzute la acest capitol.

A reținut judecătorul de supraveghere că o atare interpretare este jurisprudențial îmbrățișată de majoritatea instanțelor de executare, astfel cum rezultă din Raportul Inspecției Judiciare nr. 5619/IJ/3329/DIJ/2015 privind identificarea practicii administrative și judiciare în aplicarea art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013; în vederea unificării practicii, din lecturarea Raportului rezultă faptul că propunerile, hotărârile sau procesele-verbale ale Comisiei de liberări condiționate, cu privire la acordarea sau nu a zilelor-câștig pentru elaborare lucrări științifice, sunt verificate de către instanța de executare cu ocazia analizării oportunității liberării condiționate în soluționarea propunerilor de liberare condiționată formulate de Comisie sau a cererilor de liberare condiționată formulate de persoanele private de libertate.

Un argument în plus, în constatarea aplicabilității procedurii speciale prevăzute la capitolul *Liberare condiționată* în cazul cererilor având ca obiect acordarea zilelor-câștig pentru elaborare lucrări științifice, îl constituie și stabilirea în competența Comisiei de liberări condiționate, și nu a altei comisii administrative din cadrul penitenciarului, a analizării acestui tip de cereri, coroborat cu faptul că președinte al Comisiei de liberări, care analizează și acordă sau nu aceste zile-câștig, este judecătorul de supraveghere din cadrul penitenciarului.

Or, aplicarea în speță a procedurii prevăzute de art. 56 din lege, constând în plângerea la judecătorul de supraveghere prin invocarea de

către petent a încălcării de către Comisia de liberări condiționate a dreptului prevăzut la art. 96 alin. (1) lit. f) și alin. (2) din Legea nr. 254/2013, ar conduce la situația ca judecătorul de supraveghere să-și verifice propriile hotărâri date în calitate de președinte în cadrul Comisiei de liberări condiționate.

În concluzie, constatând că primul capăt de cerere vizează anularea proceselor verbale nr. 10 din 15 februarie 2016 și 14 din 22 februarie 2016, ale Comisiei de liberări condiționate din cadrul Penitenciarului Vaslui, privind suspendarea aplicării art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013, dar și constatarea faptului că și pe viitor, prin aplicarea acestei ordonanțe, petentul va fi afectat ulterior și cu privire la procedurile deja începute în raport de lucrări științifice și invenții finalizate în penitenciar, dar nedepuse la comisia de liberare condiționată, plângerea formulată de petent în procedura prevăzută de art. 56 din Legea nr. 254/2013 a fost apreciată ca fiind inadmisibilă, fiind indicată calea la instanța de executare, în procedura judiciară prevăzută de art. 97 alin. (6), (10), (11) teza finală din Legea nr. 254/2013.

Analizând plângerea formulată sub aspectul încălcării dreptului la muncă, prevăzut în capitolul V al Legii nr. 254/2013, astfel cum a invocat petentul condamnat prin cerere, s-a constatat de judecătorul de supraveghere că legiuitorul a prevăzut la art. 78 din lege dreptul la muncă ca fiind dreptul administrației penitenciarelor de a putea cere persoanei condamnate să muncească, iar în acest caz, la alegerea muncii și a condițiilor de muncă, urmând a fi respectate anumite condiții și criterii, precum și drepturile fundamentale ale omului.

În speță, petentul nu a invocat faptul că a fost supus la muncă forțată și nici că nu i-au fost respectate drepturile în perioada în care a elaborat lucrarea științifică. Împrejurarea că petentul a finalizat lucrarea științifică și a depus cererea de acordare a zilelor-câștig în luna decembrie 2015, iar momentul discutării cererii sale de către Comisia de liberări condiționate s-a situat după intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 2/2016 nu reprezintă încălcarea dreptului la muncă și nu poate constitui temei pentru plângerea de față; pentru eventuale vătămări ale intereselor petentului, datorate termenului administrativ de pregătire a cererii în vederea prezentării în fața Comisiei, petentul are deschisă calea instanței civile.

În ceea ce priveşte cererea petentului, privind constatarea încălcării dreptului ce decurge din art. 3 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului privind interzicerea torturii sau a tratamentelor degradante sau inumane, judecătorul de supraveghere s-a reţinut că petentul invocă în susţinerea cererii sale faptul că nu i-a fost respectată demnitatea şi a fost supus unui tratament degradant prin desconsiderarea muncii depuse şi a eforturilor de reabilitare prin activităţile desfăşurate, precum şi prin motivările absolut jignitoare care au stat la baza ordonanţei, inclusiv cele făcute de decidenţi în spaţiul public.

S-a reţinut că plângerea unei persoane private de libertate în procedura prevăzută de art. 56 din Legea nr. 254/2013 trebuie să vizeze o anumită măsură determinată luată de administraţia penitenciarului, cu privire la care să se poată dispune anularea ori modificarea, în scopul opririi încălcării dreptului, or trebuie să fie determinată de pasivitatea administraţiei penitenciarului care nu ia măsurile legale ce se impun, caz în care se poate dispune obligarea administraţiei la luarea unor măsuri, de asemenea, în scopul opririi încălcării drepturilor.

În raport de cele de mai sus, judecătorul de supraveghere pentru executarea pedepselor privative de libertate a constatat că faptele imputate nu aparţin administraţiei penitenciarului, iar plângerea petentului sub acest aspect apare ca fiind neîntemeiată, întrucât atitudinile sau manifestările opiniei publice sau a decidenţilor politici sau emiterea şi intrarea în vigoare a ordonanţei de urgenţă prin care se suspendă analiza lucrărilor ştiinţifice în vederea acordării zilelor-câştig nu pot constitui temei pentru constatarea încălcării unui drept pe calea prevăzută de art. 56 din Legea nr. 254/2013.

Împotriva acestei încheieri a formulat contestaţie petentul condamnat. (...)

La termenul din 21 aprilie 2016 s-a procedat la audierea petentului condamnat, declaraţia acestuia fiind ataşată la dosar, f. 48. (...)

Prin prisma dispoziţiilor legale sus-menţionate, instanţa constată ca fiind întrunite condiţiile de ordin procedural pentru soluţionarea pe fond a plângerii formulate, întrucât, în primul rând, contestatorul a formulat contestaţia cu respectarea termenului legal.

În al doilea rând, instanța apreciază ca fiind neîntemeiate susținerile judecătorului de supraveghere a privării de libertate din cadrul Penitenciarului Vaslui, care în încheierea ce face obiectul analizei de față a reținut că dreptul reclamat a fi fost încălcat este reglementat la capitolul VIII din Legea nr. 254/2013 privind liberarea condiționată, astfel încât procedura aplicabilă în cauză este procedura specială prevăzută de art. 97 alin. (6), (10), (11) teza finală din Legea nr. 254/2013, coroborat cu dispozițiile art. 100 C. pen., și nu procedura stabilită la art. 56 din Capitolul V, această din urmă procedură fiind incidentă doar în situația în care se invocă încălcări ale drepturilor prevăzute la acest capitol, unul din argumentele invocate fiind că o atare interpretare este jurisprudențial îmbrățișată de majoritatea instanțelor de executare, astfel cum rezultă din Raportul Inspecției Judiciare nr. 5619/IJ/3329/DIJ/2015 privind identificarea practicii administrative și judiciare în aplicarea art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013.

Astfel, instanța are în vedere următoarele:

Procedura în fața judecătorului de supraveghere a privării de libertate cu privire la exercitarea drepturilor persoanelor condamnate este reglementată de dispozițiile art. 56, art. 57 din Legea nr. 254/2013. Potrivit acestora, respectarea drepturilor prevăzute de lege pentru persoanele condamnate e asigurată de judecătorul de supraveghere, împotriva măsurilor privitoare la exercitarea drepturilor prevăzute de lege persoanelor condamnate fiind în drept să introducă plângere la judecătorul de supraveghere. Împotriva încheierilor judecătorului de supraveghere a privării de libertate se poate formula contestație la instanța de judecată. Așadar, Legea nr. 254/2013 a creat un mecanism independent de garantare a respectării exercițiului efectiv al drepturilor persoanelor condamnate.

În vederea acordării liberării condiționate, art. 96 din Legea nr. 254/2013 prevede condiții pentru considerarea ca executată a unei părți din pedeapsa aplicată pe baza muncii prestate.

Potrivit dispozițiilor art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013, în cazul elaborării de lucrări științifice publicate sau invenții și inovații brevetate, se consideră 30 zile executate pentru fiecare lucrare științifică elaborată sau invenție și inovație brevetate.

Decizia Directorului General al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 619 din 14 octombrie 2011 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea muncii persoanelor private de libertate aflate în unitățile subordonate ANP a fost emisă în scopul asigurării unui mod unitar de lucru în ceea ce privește contractarea forței de muncă, selecționarea și folosirea la activități lucrative a persoanelor private de libertate și acordarea drepturilor specifice.

Secțiunea a 8-a Deciziei, art. 63-85, reglementează condițiile și procedura de acordare a zilelor considerate executate ca urmare a elaborării de lucrări științifice publicate sau a invențiilor brevetate de persoanele private de libertate.

Potrivit art. 63, persoanelor private de libertate care au publicat lucrări științifice sau care au elaborat invenții brevetate li se calculează partea din pedeapsa executată pe baza muncii prestate, în condițiile legii de executare a pedepselor.

În analiza efectuată de inspecția judiciară, potrivit raportului de control al Inspecției Judiciare nr. 5619/IJ/3329/DIJ/2015 privind identificarea practicii administrative și judiciare în aplicarea dispozițiilor art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013 de către judecătorii de supraveghere a privării de libertate și instanțele de judecată, s-a reținut, în ce privește practica judecătorului delegat în aplicarea art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013, competența analizării și soluționării cererii în vederea acordării zilelor-câștig ca revenind comisiei pentru liberare condiționată, din care face parte judecătorul de supraveghere.

S-a reținut și faptul că, în situația în care comisia de liberare condiționată (din care face parte și judecătorul de supraveghere) avizează negativ cererea persoanei private de libertate de acordare a zilelor-câștig, legislația actuală nu prevede procedura care trebuie urmată de către deținutul nemulțumit de soluția dată, fiind identificat un caz în care deținutul s-a adresat direct instanței de judecată, însă cererea acestuia a fost respinsă ca inadmisibilă, cu motivarea că o asemenea cerere nu putea fi primită la acel moment, putând fi analizată împreună cu celelalte condiții cerute de lege pentru acordarea liberării condiționate și doar în situația formulării unei propuneri sau cereri în acest sens.

Cu privire la practica instanțelor de judecată legată de competența și procedura de acordare a zilelor-câștig, s-a reținut că există practici diferite.

Astfel, art. 77 din decizia *Directorului General al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 619 din 14 octombrie 2011 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea muncii persoanelor private de libertate aflate în unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor* reglementează procedura de urmat după elaborarea și publicarea lucrării, prevăzându-se în mod expres competența analizării și soluționării cererii, care a fost *atribuită în mod exclusiv comisiei* de propuneri pentru liberare condiționată din cadrul fiecărui loc de deținere.

S-a constatat că *legiuitorul nu i-a consacrat instanței de judecată vreo competență în analiza modului de obținere a zilelor-câștig ca urmare a elaborării lucrărilor științifice în condițiile art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013*, însă au existat situații în care instanța a fost învestită cu cereri formulate de către persoanele private de libertate prin care solicitau acordarea zilelor-câștig ca urmare a elaborării unor lucrări științifice, în condițiile în care comisia competentă din cadrul penitenciarului respinsese cererile pentru neîndeplinirea unor condiții prevăzute de lege, constatându-se o posibilă încălcare a drepturilor petentului, plângerea fiind trimisă judecătorului de supraveghere a privării de libertate delegat pentru a se pronunța prin încheiere asupra plângerii petentului privind încălcarea dreptului său la muncă.

Din analiza practicii judiciare rezultă, într-adevăr, că o solicitare de tipul celei formulate de petent a fost considerată ca trebuind a fi făcută în cadrul unei cereri sau propuneri de liberare condiționată sau chiar a unei contestații la executare.

Instanța de judecată are posibilitatea de a cenzura hotărârea comisiei de acordare a zilelor-câștig exclusiv în ipoteza în care persoana privată de libertate formulează plângere la judecătorul de supraveghere a privării de libertate cu privire la încălcarea unuia dintre drepturile sale, dat fiind că în cealaltă situație, când se acordă zile-câștig, persoana privată de libertate nu are interes să se adreseze cu plângere judecătorului delegat și ulterior instanței de judecată.

Ca atare, doar în cazul în care soluția comisiei de acordare a zilelor-câștig este nefavorabilă, persoana privată de libertate poate sesiza instanța de judecată să verifice modul de acordare a zilelor-câștig.

Ca un corolar al acestor constatări, prin hotărârea CSM 37 din 21 ianuarie 2016, s-a propus sesizarea Ministerului Justiției în vederea adoptării urgente prin Hotărâre de Guvern a Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 și includerea în acesta a procedurii de contestare a măsurilor dispuse de comisia de acordare a acestor drepturi.

În raport de cele expuse, rezultă că în legislația actuală nu este prevăzută, în mod expres, calea procesuală care trebuie exercitată de persoana condamnată nemulțumită de soluția dată de Comisia de liberări cu privire la cererea de acordare a zilelor-câștig urmare a elaborării unor lucrări științifice.

Chiar Penitenciarul Vaslui, în adresa M2-18154/PVVS din 9 martie 2016 a precizat că pentru soluționarea cererilor de tipul celei formulate de condamnat nu există o procedură standard, ci se aplică dispozițiile art. 77 din Decizia 619/2011 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea muncii persoanelor private de libertate aflate în unitățile subordonate ANP.

În consecință, instanța apreciază că nu i se poate impune petentului condamnat să urmeze procedura specială prevăzută de capitolul Liberare condiționată în cazul cererilor având ca obiect acordarea zilelor-câștig pentru elaborare lucrări științifice, câtă vreme există o insuficientă reglementare a condițiilor și procedurii în care persoanele private de libertate beneficiază de liberare condiționată cu luarea în considerare a zilelor considerate executate urmare a elaborării unor lucrări științific, a procedurii de urmat în situația în care condamnatul este nemulțumit de modalitatea de soluționare a cererii având ca obiect acordarea de zile-câștig.

Față de toate acestea, instanța va analiza cererea petentului condamnat în cadrul procesual prevăzut de art. 56 din Legea nr. 254/2013.

Pe fondul cauzei, instanța reține că persoana condamnată s-a adresat Comisiei de liberări condiționate din cadrul Penitenciarului Vaslui cu o cerere, înregistrată sub nr. IV/2341 din 10 decembrie 2015, prin care a solicitat acordarea drepturilor legale ca urmare a elaborării lucrării științifice „Creșterea eficienței motorului prin reducerea energiei pierdute", publicată în (...).

În procesul-verbal nr. 7 din 15 februarie 2016 al Comisiei de liberări condiționate s-a reținut că, luând în considerare că în data de 9 februarie 2016 s-a publicat O.U.G. nr. 2/2016 pentru suspendarea art. 96 alin. (1)

lit. f) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, comisia consideră că pentru deținutul F.R. acordarea zilelor-câștig ca urmare a elaborării lucrării științifice intitulată „Creșterea eficienței motorului prin reducerea energiei pierdute" se suspendă până la 1 septembrie 2016.

Prin procesul-verbal nr. 14 din 22 februarie 2016 al Comisiei de liberări condiționate s-a reținut că cererea deținutului cu nr. 325 din 15 februarie 2016 are același obiect cu cererea deținutului cu nr. 2341 din 10 decembrie 2015, aceasta din urmă fiind soluționată prin procesul-verbal nr. 7 din 15 februarie 2016.

Instanța reține că prin O.U.G. nr. 2/2016 din 3 februarie 2016 pentru suspendarea art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal s-a adoptat articolul unic conform căruia, la art. 96 alin. (1) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, publicată în M. Of. nr. 514 din 14 august 2013, cu completările ulterioare, lit. f) se suspendă până la data de 1 septembrie 2016.

Decizia Directorului General al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 619 din 14 octombrie 2011 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea muncii persoanelor private de libertate aflate în unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor a fost emisă în scopul asigurării unui mod unitar de lucru în ceea ce privește contractarea forței de muncă, selecționarea și folosirea la activități lucrative a persoanelor private de libertate și acordarea drepturilor specifice. Deși, s-a publicat hotărârea nr. 157 din 10 martie 2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013, potrivit prevederilor art. 2, în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a regulamentului se adoptă deciziile directorului general al ANP.

În consecință, la momentul analizării prezentei contestații sunt aplicabile prevederile deciziei Directorului General al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 619 din 14 octombrie 2011 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea muncii persoanelor private de libertate aflate în unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Secțiunea a 8-a din Decizia nr. 619 din 14 octombrie 2011, în cuprinsul art. 63-85, reglementează condițiile și procedura de acordare a zilelor considerate executate ca urmare a elaborării de lucrări științifice publicate sau a invențiilor brevetate de către persoanele private de libertate.

Astfel, în art. 63 se arată că „persoanelor private de libertate, care au publicat lucrări științifice sau care au elaborat invenții brevetate li se calculează partea din pedeapsă executată pe baza muncii prestate, în condițiile legii de executare a pedepselor".

Art. 77 din decizie reglementează procedura de urmat după elaborarea și publicarea lucrării, și anume:

După publicarea lucrării, persoana privată de libertate se adresează cu cerere conducerii locului de detenție în vederea acordării zilelor-câștig.

La cererea depusă, persoana privată de libertate anexează lucrarea științifică publicată, în original.

Competența analizării și soluționării cererii aparține comisiei de propuneri pentru liberare condiționată, care poate dispune, după caz:

a) admiterea cererii și acordarea zilelor-câștig;

b) respingerea cererii, dacă în cauză nu sunt întrunite condițiile prevăzute de Legea de executare a pedepselor privative de libertate și prezentele instrucțiuni.

Soluția comisiei, consemnată într-un proces-verbal motivat, se comunică în scris persoanei private de libertate și compartimentelor interesate din cadrul unității.

Rezultă din aceste reglementări faptul că, odată elaborată și publicată lucrarea științifică, urmează o procedură de analiză a îndeplinirii condițiilor de lucrarea respectivă pentru acordarea sau nu a zilelor-câștig.

Or, apreciază instanța că, în momentul în care condamnatul a terminat de elaborat și a publicat – în cazul de față lucrarea științifică – și a depus cerere la Comisia pentru liberări condiționate în vederea acordării zilelor-câștig, în concordanță cu prevederile art. 77 din Decizia nr. 619/2011, dreptul său s-a realizat, ceea ce înseamnă că a considera că i se aplică prevederile O.U.G. nr. 2/2016 cu privire la suspendarea lit. f) a art. 96 din Legea nr. 254/2013 este de natură a face o aplicare retroactivă a legii. Petentul nu se afla în cursul elaborării unei lucrări sau invenții în cazul de față, ci finalizase lucrarea și se adresase Comisiei pentru liberări care urma să verifice, în raport de dispozițiile în vigoare, îndeplinirea acordării sau nu a zilelor-câștig.

Potrivit datelor de la dosar, respectiv adresa M2-18154/PVVS din 9 martie 2016, a Penitenciarului Vaslui, în data de 10 decembrie 2015 deținutul a solicitat prin cererea IV/23417 din 10 decembrie 2015 acordarea a 30 zile-câştig ca urmare a elaborării lucrării ştiinţifice „Creşterea eficienţei motorului prin reducerea energiei pierdute", publicată în (...). La nivelul Penitenciarului Vaslui s-a stabilit o procedură de soluționare a cererilor de acest tip, în sensul că cererea urmează a fi analizată de Comisia de liberare condiționată în momentul în care se primeşte oficial dovada că lucrarea a fost publicată la o editură acreditată, conform prevederilor art. 64 din Decizia nr. 619/2011. În cazul de față, după primirea cererii deținutului şi înregistrarea sa la 10 decembrie 2015, s-au solicitat relații la Consiliul Național al Cercetării Ştiințifice prin adresa m2-70413 din 21 decembrie 2015, răspunsul fiind primit la 15 februarie 2015, dată la care s-a şi analizat în comisie cererea de acordare a zilelor-câştig.

Aşadar, nu doar că cererea condamnatului adresată Comisiei de liberări din cadrul Penitenciarului Vaslui a fost formulată înainte de intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 2/2016, dar răspunsul de la CNCS cu privire la acreditarea editurii la care a fost publicată lucrarea a parvenit la un interval de aproape 2 luni, aspect care, în niciun caz, nu poate fi imputat condamnatului care a urmat procedura prevăzută de dispozițiile în vigoare.

Potrivit art. 78 din Legea nr. 254/2013, persoanelor condamnate li se poate cere să muncească, în raport cu tipul regimului de executare, ținându-se seama de calificarea, deprinderile şi aptitudinile acestora, de vârstă, starea de sănătate, măsurile de siguranță, precum şi de programele destinate sprijinirii formării profesionale a acestora.

Potrivit art. 171 din Hotărârea nr. 157/2016 din 10 martie 2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor şi a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, dreptul la muncă al deținuților se exercită în conformitate cu art. 78 din lege şi art. 173-186.

Potrivit art. 173 alin. (4), folosirea la muncă a deținuților se face cu respectarea procedurii şi criteriilor de selecționare şi repartizare la muncă, asigurarea măsurilor de siguranță specifice fiecărui regim de executare, întocmirea documentelor de organizare şi funcționare a punctelor de lucru, pregătirea şi dotarea locurilor de muncă, asigurarea măsurilor de securitate

şi sănătate în muncă, întocmirea documentelor de evidență a muncii *şi acordarea drepturilor cuvenite pentru munca prestată.*

Aşa cum observa Curtea Constituțională în una din deciziile sale, „consecințele înscrierii principiului neretroactivității în Constituție sunt foarte severe şi, probabil, tocmai de aceea, soluția aceasta nu se întâlneşte în foarte multe țări, dar, în acelaşi timp, ridicarea la rangul de principiu constituțional se justifică prin faptul că asigură în condiții mai bune securitatea juridică şi încrederea cetățenilor în sistemul de drept, precum şi datorită faptului că blochează nesocotirea separației dintre puterea legislativă, pe de o parte, şi puterea judecătorească sau cea executivă, pe de altă parte, contribuind în acest fel la consolidarea statului de drept".

Or, în contestația dedusă judecății, în contextul în care dreptul la muncă al condamnatului, care înseamnă, în acord cu dispozițiile legale, pe de o parte, prestarea activității, încheiată cu depunerea cererii de acordare a zilelor-câştig la Comisia pentru liberări, şi, pe de altă parte, acordarea drepturilor cuvenite pentru munca prestată, s-a realizat, nu se poate face aplicarea dispozițiilor O.U.G. nr. 2/2016, fără a se aduce atingere principiului neretroactivității legii.

Acest principiu este obligatoriu nu doar pentru judecătorul care aplică legea, ci şi pentru legiuitor. Este adevărat că O.U.G. nr. 2/2016 nu cuprinde dispoziții tranzitorii, dar nu se poate considera că s-a avut în vedere situația condamnaților aflați în procedura de verificare a îndeplinirii condițiilor de acordare a zilelor-câştig urmare a elaborării de lucrări ştiințifice şi depunerii cererilor la comisiile competente.

Tot Curtea Constituțională a statuat că atunci când o lege nouă modifică starea legală anterioară cu privire la a numite raporturi, toate efectele susceptibile a se produce prin raportul anterior, dacă s-au realizat înainte de intrarea în vigoare a legii noi, nu mai pot fi modificate ca urmare a adoptării noii reglementări, care trebuie să respecte suveranitatea legii anterioare.

Este adevărat că, în raport de modalitatea în care s-a reglementat exercitarea dreptului la muncă prin hotărârea nr. 157/2016 din 10 martie 2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor şi a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, o interpretare în sensul că

petentului îi sunt aplicabile dispozițiile O.U.G. nr. 2/2016 ar fi de natură a aduce atingere dreptului la muncă.

În consecință, apreciind că, în cazul de față, nu sunt aplicabile dispozițiile O.U.G. nr. 2/2016, instanța va desființa procesele-verbale nr. 7 din 15 februarie 2016 și nr. 14 din 22 februarie 2016, ale Comisiei pentru liberare condiționată din cadrul Penitenciarului Vaslui, și va obliga Penitenciarul Vaslui să analizeze cererea condamnatului F.R., cu nr. IV/2341 din 10 decembrie 2015, prin care solicită acordarea drepturilor legale ca urmare a elaborării lucrării științifice intitulată „Creșterea eficienței motorului prin reducerea energiei pierdute", publicată în (...), potrivit dispozițiilor art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013 (Jud. Vaslui, sent. pen. nr. 552 din 13 mai 2016, nepublicată).

4. Petentul a formulat contestație arătând că nu este nevoie de acordul penitenciarului pentru a scrie o lucrare științifică publicată la edituri recunoscute CNCSIS. Acordarea zilelor-câștig se face de către Comisia de eliberare condiționată, conform art. 77 din Decizia 619/2011 a ANP. Consideră că prin publicarea lucrării de către o editură recunoscută de CNCSIS sunt îndeplinite cerințele privind acordarea zilelor-câștig.

Conform adresei nr. 200005 din 29 ianuarie 2015 depusă la dosar, emanând de la ANP, reiese că nu există prevederile legale care să reglementeze numărul minim sau maxim al lucrărilor științifice care pot fi elaborate de persoanele custodiate sau perioada de timp în care aceste lucrări trebuie finalizate. Același aspect reiese și din adresa nr. K 200001/PCBV din 28 ianuarie 2015 a Penitenciarului Codlea, din care reiese că nu există nicio prevedere legală care să condiționeze numărul minim sau maxim de lucrări științifice ce pot fi scrise de o persoană aflată în executarea unei pedepse privative de libertate, precum și perioada în care trebuie finalizate. Singura cerință prevăzută de art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013 este aceea ca lucrarea științifică să fie elaborată în penitenciar, iar persoana privată de libertate trebuie să își stabilească un termen rezonabil pentru elaborare. Recompensarea muncii intelectuale nu poate fi discriminatorie față de munca necalificată și câștigul obținut în urma efortului fizic.

În cazul persoanei condamnate, i s-a respins de către directorul PNT Codlea programul de lucru propus pentru elaborarea lucrării Energie şi Confort cu motivarea că perioada este prea scurtă.

Din interpretarea înscrisurilor depuse la dosar, în special din cele două adrese expuse mai sus, reiese că nu există niciun temei legal pentru a condiționa numărul de lucrări ce pot fi elaborate de o persoană privată de libertate şi nici perioada necesară pentru elaborarea acestora. Instanța reține că lipsa unor astfel de prevederi pleacă de la premisa că munca intelectuală nu poate fi reglementată de aceeaşi manieră ca cea fizică, prin stabilirea unor durate stricte, fiind vorba despre o exprimare a unei libertăți fundamentale, aceea de exprimare. Instanța apreciază că motivația oferită de judecătorul de supraveghere a privării de libertate pentru respingerea cererii contestatorului, respectiv că este necesar ca persoana condamnată să desfăşoare toate activitățile prevăzute de lege pentru a beneficia de zile considerate ca executate, respectiv muncă prestată, participarea la cursuri, elaborarea de lucrări, este nefondată. Simplul fapt că legiuitorul prevede tipuri de activități pe care persoana privată de activitate trebuie să le desfăşoare pentru ca să i se considere ca executate un umăr de zile nu înseamnă că acestea trebuie realizate cumulativ.

De asemenea, instanța apreciază că atât timp cât pentru acordarea zilelor-câştig, persoana privată de libertate trebuie să se adreseze conducerii locului de detenție, însă comisia pentru liberări este cea care analizează cererea şi decide dacă trebuie sau nu acordate zilele câştig, respingerea solicitării persoanei condamnate de a elabora o lucrare apare ca fiind nefondată.

Este la latitudinea persoanei condamnate să stabilească cât timp îi este necesar pentru elaborarea unei lucrări ştiințifice, munca intelectuală neputând fi cuantificată precum cea fizică. Este în căderea Comisiei pentru liberări condiționate să stabilească dacă admite cererea şi acordă zilele-câştig sau o respinge când nu sunt îndeplinite condițiile legale. Prin statuarea cu privire la elaborarea sau nu a lucrării în penitenciar la momentul formulării unei cereri doar pentru stabilirea programului de lucru, instanța apreciază că se antamează asupra fondului, respectiv asupra îndeplinirii condițiilor pentru acordarea zilelor-câştig, ceea ce nu este cazul la acest moment.

Față de aceste considerente, instanța urmează a admite contestația formulată de persoana condamnată (Jud. Brașov, sent. pen. nr. 341 din 26 februarie 2015, nepublicată).

Obținerea de zile-câștig ca urmare a muncii prestate în străinătate

5. Prin plângerea adresată judecătorului de supraveghere a privării de libertate, persoana condamnată C.N. a invocat încălcarea drepturilor sale de către administrația locului de detenție – Penitenciarul Bucureşti Jilava –, având în vedere refuzul de a considera ca zile câştigate atât ca urmare a muncii prestate în Penitenciarul Wandsworh din Londra în perioada 30 octombrie 2014-5 noiembrie 2015, cât şi ca urmare a absolvirii cursurilor de calificare profesională în cadrul aceluiaşi penitenciar din Marea Britanie. (...)

Aşa cum rezultă din conținutul adresei emise de administrația locului de detenție – Penitenciarul Bucureşti Jilava –, se arată că Legea nr. 254/2013 şi H.G. nr. 157/2016 nu reglementează scăderea din durata pedepsei a zilelor câştigate urmare a muncii prestate sau absolvirii cursurilor de calificare în penitenciare din afara țării.

Din actele ataşate la dosar, instanța reține că petentul condamnat a finalizat 6 module la cursuri organizate de T.M.C.

În acord cu susținerile judecătorului de supraveghere a privării de libertate, şi instanța reține că petentul a executat o parte din pedeapsa în a cărei executare se află în prezent, în Marea Britanie, Penitenciarul Wandsworth din Londra. Pentru perioada încarcerării din Marea Britanie, petentul a executat detenția conform legislației din Marea Britanie. Nu se poate recunoaşte deținutului o parte din durata pedepsei în a cărei executare se află în prezent, ca şi considerată ca executată pe baza muncii prestate şi a cursurilor de calificare urmate în Anglia, în Penitenciarul Wandsworth din Londra, întrucât dispozițiile legislației române privind executarea pedepselor privative de libertate în ceea ce priveşte munca prestată de persoanele condamnate nu pot fi aplicate detenției într-un penitenciar din afara României.

Instanța reține, având în vedere prevederile Legii nr. 254/2013, că solicitarea petentului este inadmisibilă.

Articolul 96 din Legea nr. 254/2013 stabileşte modalitatea de calcul a zilelor considerate ca executate pe baza muncii prestate sau a instruirii şcolare şi formării profesionale, în vederea acordării liberării condiţionate. (...) Legea nr. 254/2013 nu conţine dispoziţii referitoare la modalitatea de calcul a zilelor ce ar putea fi considerate ca executate urmare a muncii prestate sau cursurilor urmate în penitenciare din afara ţării pe durata în care condamnatul a executat o parte din pedeapsă în altă ţară decât în România.

Instanţa constată că Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internaţională în materie penală nu cuprinde dispoziţii cu privire la recunoaşterea zilelor câştigate urmare a muncii prestate sau absolvirii cursurilor de calificare în penitenciare din cadrul Uniunii Europene. (...)

Faţă de cele menţionate mai sus, în baza art. 56 raportat la art. 39 alin. (14)-(19) din Legea nr. 254/2013, instanţa va respinge ca nefondată contestaţia formulată (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 513 din 1 martie 2017, nepublicată).

Munca în penitenciar

6. Analizând actele şi înscrisurile dosarului, în mod corect judecătorul de supraveghere a constatat că administraţia penitenciarului nu a încălcat dreptul petentului la muncă. Astfel, potrivit adresei din 29 iulie 2016, emisă de Penitenciarul Bucureşti Jilava, petentul a fost analizat în cadrul comisiei de selecţionare la activităţi lucrative de trei ori, în datele de 18 ianuarie 2015, 18 martie 2015, 24 februarie 2016, iar comisia, ţinând cont de natura activităţilor lucrative desfăşurate cu deţinuţi, necesarul unităţii şi riscul pentru siguranţa penitenciarului [la data analizei petentul figura cu menţiunile „limitat psihic" şi „intenţii de evadare (declasificat)"] a hotărât neselecţionarea sa, urmând ca, pe măsură ce activităţile lucrative desfăşurate cu deţinuţii se vor diversifica, să aibă în vedere o eventuală selecţionare.

Instanţa constată că nu se poate considera că dreptul la muncă al petentului ar fi fost încălcat, de vreme ce pentru repartizarea la activităţi lucrative sunt analizate anumite criterii, acestea fiind avute în vedere şi în cazul petentului. Astfel, instanţa observă că petentul figura în evidenţele comisiei cu menţiunea de „limitat psihic", dar şi cu menţiunea de „intenţii

de evadare (declasificat)". În plus, nici legislația în vigoare nu garantează tuturor persoanelor condamnate repartizarea la anumit moment la un punct de lucru pe care îl doresc şi nici în concret acest lucru nu ar fi posibil din motive obiective care țin de desfăşurarea activităților lucrative cu deținuții (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 2381 din 13 octombrie 2016, nepublicată).

7. În speță, se reține că, urmare a cererii petentului de a desfăşura o muncă, acesta a fost selecționat la data de 5 iunie 20115 de comisia de specialitate la punctul de lucru Curățenie interior.

Petentul a muncit doar două ore la punctul de lucru, după care a cerut să fie dus la cameră. La data de 17 iunie 2015 petentul a dat o declarație scrisă în care arăta că nu mai poate munci la Curățenie interioară, întrucât este cunoscut de mulți deținuți, solicitând schimbarea locului de muncă la Garaj.

La data de 2 iulie 2015, comisia de muncă a luat în discuție declarația scrisă a petentului şi a hotărât retragerea de la punctul de lucru curățenie, fără a fi de acord cu schimbarea locului de muncă, motivat de faptul că deținutul nu prezenta anumite cunoştințe pentru locul de muncă garaj şi, de asemenea, are anumite afecțiuni medicale, care nu îi permit să fie selecționat la puncte de lucru la care desfăşurarea activității este condiționată de efectuarea anumitor analize medicale.

Instanța reține, în primul rând, astfel cum a reținut şi judecătorul de supraveghere, că dreptului deținutului de a munci nu îi corespunde obligația penitenciarului de a-i asigura un loc de muncă.

În al doilea rând, se constată că petentul a primit un loc de muncă, cu care a fost de acord, dar la care a renunțat ulterior din motive pur subiective.

Pe de altă parte, se constată că refuzul penitenciarului de a aproba cererea de schimbare a locului de muncă pentru petentul la punctul de lucru Garaj a fost întemeiată pe considerații obiective şi în acord cu criteriile prevăzute de art. 78 din Legea nr. 275/2013, cu privire la criteriile avute în vedere la selectarea la muncă a persoanelor private de libertate.

În consecință, instanța apreciază că, în contextul menționat, nu se poate reține că penitenciarul i-a încălcat petentului dreptul la muncă (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 1654 din 18 august 2015, nepublicată).

8. Potrivit dispozițiilor art. 79 din Legea nr. 254/2013, persoanele private de libertate pot participa, în funcție de posibilități, la cursuri de instruire școlară sau universitară, în condițiile protocolului încheiat cu M.E.N., ținându-se cont de nevoile prioritare identificate, starea de sănătate, regimul de executare și măsurile de siguranță aplicate.

Față de aceste dispoziții legale și de relațiile depuse la dosarul cauzei din partea administrației penitenciarului, instanța retine că programele ECDL Start și Equal Skills au fost organizate în cadrul proiectului național „Formarea profesională în domeniul TIC în vederea creșterii șanselor de reintegrare pe piața muncii pentru persoanele aflate în detenție și a îmbunătățirii activităților desfășurate în penitenciar" și A.N.P. a fost autorizată să organizeze programul de perfecționare pentru calificare/ocupația/gruparea de competență „Operator introducere, validare și prelucrare date" N.C. /C.O.R. 41131, cu durata 40 ore.

Drept urmare, în raport de tipul programului – respectiv de perfecționare –, persoanele private de libertate care au participat la acesta nu au beneficiat de zile-câștig, nefiind îndeplinite condițiile prevăzute de lege la momentul desfășurării cursurilor, respectiv art. 76 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 275/2006, conform cărora se puteau acorda zile-câștig numai în cazul participării la cursuri de școlarizare, calificare sau recalificare profesională (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 2532 din 29 octombrie 2014, nepublicată).

9. *Cu privire la dreptul la muncă,* instanța constată că, potrivit art. 78 din Legea nr. 254/2013, persoanelor condamnate li se poate cere să muncească, în raport cu tipul regimului de executare, ținându-se seama de calificarea, deprinderile și aptitudinile acestora, de vârstă, starea de sănătate, măsurile de siguranță, precum și de programele destinate sprijinirii formării profesionale a acestora. În ceea ce privește modalitatea și criteriile de selecționare la activități lucrative, instanța reține aplicabilitatea Deciziei Directorului General al ANP 619 din 2011.

În cauză, în data de 17 august 2016 petentul a fost analizat în cadrul comisiei de selecționare la activități lucrative în vederea opririi de la punct de lucru Zona Perimetru + Curățenie Exterioară, în temeiul art. 20 din

Decizia nr. 619/2011, pe motiv că acesta a fost identificat ca fiind membru al clanului „P.".

Într-adevăr, astfel cum a reținut și judecătorul de supraveghere a privării de libertate, instanța constată că petentul execută o pedeapsă rezultantă de 12 ani și 6 luni închisoare (ca urmare a admiterii unei cereri de contopire), iar una dintre pedepsele componente, respectiv cea de 8 ani închisoare, a fost aplicată pentru săvârșirea infracțiunii de aderare și sprijinirea unui grup infracțional organizat prevăzută de art. 7 din Legea nr. 39/2003 (sent. pen. nr. 2019 din 21 iulie 2014 a Tribunalului București, definitivă prin dec. pen. nr. 858 din 13 noiembrie 2014 a Curții de Apel București). Judecătorul de supraveghere, în încheierea contestată, reține că apartenența la un grup infracțional organizat este atestată de hotărârea judecătorească menționată anterior.

În continuare, instanțe reține că, potrivit art. 13 din Decizia ANP 619/2011, *selecționarea și repartizarea persoanelor private de libertate la muncă se efectuează în raport de regimul de executare, vârstă, riscul pentru siguranța penitenciarului, aptitudini și capacitatea de muncă, natura activității, cauzele aflate pe rolul instanțelor de judecată, precum și de timpul avut la dispoziție pentru cunoașterea suficientă a acestora.*

Totodată, art. 20 lit. d) din Decizia ANP nr. 619/2011 prevede că se interzice folosirea la activități cu caracter gospodăresc necesare penitenciarului a persoanelor private de libertate care sunt cunoscute ca aparținând lumii interlope, potrivit datelor consemnate în documentele aflate la dosarul individual sau furnizate de organele abilitate ori personalul unității.

În cauză, instanța apreciază că retragerea de la muncă a petentului în data de 17 august 2016 nu a fost justificată, conducând la încălcarea dreptului la muncă a acestuia. Astfel, din procesele-verbale privind persoanele private de libertate analizate în comisia de selecționare și repartizare la muncă depuse la dosar de către administrația penitenciarului rezultă că petentul a fost analizat în repetate rânduri în comisia de muncă. Instanța constată că petentul a fost selecționat să desfășoare activități lucrative în interesul locului de deținere, respectiv „Zona Perimetru" la data de 13 iulie 2016, conform procesului-verbal nr. H 53171 din 13 iulie 2016, iar la data de 21 iulie 2016 a fost selecționat să desfășoare activități lucrative la punctul de lucru intitulat „Curățenie Exterioară" – proces-verbal nr. H

55003 din 22 iulie 2016. Ulterior, la data de 17 august 2016, a fost retras de la muncă pe motiv că ar aparține lumii interlope. Or, atât timp cât singurele mențiuni referitoare la o presupusă apartenență a petentului la lumea interlopă sunt cele din hotărârea de condamnare, hotărâre care datează din anul 2012, nu se poate susține că administrația penitenciarului a aflat abia în data de 17 august 2016 despre acest impediment de selecționare la muncă. Instanța apreciază ca nejustificată poziția administrației penitenciarului de selecționare la muncă a petentului în luna iulie, iar apoi, peste nici o lună, de retragere a acestuia de la muncă pentru motivul invocat, motiv pe care se presupune că îl cunoșteau. De asemenea, nu poate fi omis nici faptul că în procesul-verbal nr. 32084 din 30 martie 2016, în care s-a analizat situația petentului, se menționează că acesta nu este selecționat la muncă pentru că aparținea lumii interlope.

Poziția oscilantă a administrației penitenciarului și deciziile acesteia de selecționare/retragere a petentului de la muncă nu pot fi justificate în lipsa unor date/informații concludente din care să reiasă schimbarea riscului petentului pentru siguranța penitenciarului și apartenența/neapartenența la lumea interlopă.

Totodată, instanța mai constată că la data de 8 septembrie 2016 petentul a fost selecționat pentru punctul de lucru „COMEXIM", conform procesului-verbal nr. 63571 din 8 septembrie 2016.

Pentru considerentele expuse, față de poziția oscilantă a administrației, instanța apreciază că prin retragerea petentului de la muncă în data de 17 august 2016 i s-a îngrădit acestuia unui dintre drepturile reglementate de Legea nr. 254/2013, măsura nefiind justificată raportat la înscrisurile depuse la dosar (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 2886 din 29 noiembrie 2016, nepublicată).

10. Conform adresei depuse la dosarul de penitenciar, comisia de selecționare la activități lucrative a dispus repartizarea deținutului la „staționare", întrucât punctul de lucru unde deținutul muncea și-a încetat activitatea. Comisia a ținut cont de prevederile art. 13, art. 16, art. 20 ale Deciziei nr. 619/2011 privind organizarea muncii persoanelor private de libertate, de situația disciplinară a acestuia și de faptul că figura ca urmărit.

În ceea ce privește criteriul sancțiunilor disciplinare, instanța constată că acesta a fost în mod corect aplicat. Din caracterizarea depusă petentul figurează cu două sancțiuni disciplinare. Referitor la criteriul ca acesta să nu fi fost urmărit, din adresa din 6 iunie 2017 rezultă că petentul nu a fost urmărit național și nici nu figurează cu mențiuni în aplicația Poliției Române „Urmăriți". Conform susținerilor petentului și ale apărătorului său, acesta ar fi fost urmărit la un moment dat, în urmă cu 16 ani, dar nu în executarea prezentului mandat. Prin urmare, instanța apreciază că acest aspect privind situația persoanei condamnate a fost reținut în mod eronat de comisie în momentul repartizării la muncă.

Instanța constată însă că acest criteriu nu a fost singurul avut în vedere pentru repartizarea deținutul la „staționare", ci s-a ținut cont de un ansamblu de circumstanțe și de criteriile prevăzute la art. 78 din Legea nr. 254/2013. Neselecționarea deținutului la activități lucrative la data de 8 martie 2017 nu echivalează cu încălcarea dreptului la muncă, în condițiile în care aceasta s-a făcut cu respectarea principiilor consacrate în art. 4-5 din Legea nr. 254/2013 privind interzicerea discriminării. Motivul principal pentru care persoana condamnată a fost repartizată la staționare a fost încetarea activității punctului de lucru „Rilug", unde a muncit până la data de 8 martie 2017.

Cum în mod corect a reținut judecătorul de supraveghere, administrația locului de deținere nu are o obligație de a asigura un loc de muncă remunerat tuturor deținuților, întrucât o asemenea obligație ar fi incompatibilă cu principiile economice, piața muncii fiind spațiul economic în care se întâlnesc, se confruntă și se negociază în mod liber cererea de forță de muncă – angajatorii – și oferta – doritorii de muncă.

Întrucât singurul motiv de încălcare susținut de avocatul petentului a fost mențiunea că deținutul figura ca urmărit, iar acest motiv nu a fost unul decisiv în trecerea deținutului la „staționare" (până la acel moment, a desfășurat activități lucrative în ciuda acestei mențiuni privind situația sa juridică), instanța constată că plângerea petentului sub acest aspect este neîntemeiată (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 1641 din 28 iunie 2017).

11. Din analiza dispozițiilor legale care reglementează munca persoanelor private de libertate în interiorul locului de deținere (art. 78 și art. 83 și următoarele din Legea nr. 254/2013, Decizia nr. 619/2011 a ANP), instanța – în acord cu judecătorul de supraveghere – constată în prealabil că *dreptul deținutului de a munci nu înseamnă că locul de deținere este obligat să îi asigure un loc de muncă.*

Din modul de redactare a art. 78 din Legea nr. 254/2013 rezultă că deținuților li se poate cere să muncească, în măsura în care au capacitatea de a munci, și li se asigură un loc de muncă; îndeplinirea acestei obligații face parte din procesul de reeducare și reintegrare socială care are loc pe parcursul executării pedepsei, iar disponibilitatea deținutului de a munci se are în vedere inclusiv la liberarea condiționată.

Așadar, potrivit legislației actuale, comisia din penitenciar poate selecționa un deținut la muncă, pe baza cererii acestuia și a celorlalte criterii legale, între care: regimul de executare, situația juridică a deținutului, comportamentul adoptat de acesta, capacitatea, aptitudinile și deprinderile profesionale, locurile disponibile la muncile interne cu caracter gospodăresc ori solicitările de forță de muncă ale agenților economici din exterior, vârsta, starea de sănătate, cauzele aflate pe rolul instanțelor de judecată, timpul avut la dispoziție pentru cunoaștere suficientă etc.

Or, în speță, din relațiile înaintate de penitenciar rezultă că în prezent nu există noi solicitări din partea unor beneficiari externi de folosire a forței de muncă din penitenciar, iar în privința activităților cu caracter gospodăresc din interiorul penitenciarului, în măsura în care se vor ivi noi locuri, comisia va avea în vedere inclusiv petentul de față, cu respectarea criteriilor legale de selecționare (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 1190 din 26 mai 2016, nepublicată).

12. Instanța constată că, așa cum rezultă din adresa sus-menționată, în urma unor activități informative desfășurate de către personalului administrației locului de deținere, la începutul lunii noiembrie 2016, s-a constatat de către administrația penitenciarului că în privința deținutului V.M. existau suspiciuni cu privire la implicarea acestuia în activități de introducere obiecte interzise în penitenciar. Pentru acest motiv, pentru

prevenirea producerii unor evenimente negative, în data de 12 decembrie 2016 deținutului V.M. i s-a întocmit notă de oprire temporară de la muncă. La data de 21 decembrie 2016 acesta a fost discutat în Comisia de selecționare la muncă, fiind retras de la muncă.

Instanța reține însă că nota de oprire de la muncă nu este susținută de niciun alt mijloc de probă (adresă, raport, notă de constatare etc.) care să ateste existența suspiciunilor cu privire la pregătirea sau desfășurarea unei activități ilicite de către petent. În lipsa unor astfel de mijloace de probă, instanța nu poate stabili dacă măsura a fost oportună, astfel încât apreciază că simpla mențiune în nota de oprire nu este suficientă pentru ca instanța să poată aprecia cu privire la temeinicia dispoziției. În aceste condiții, în lipsa unor alte elemente ce ar fi putut fi analizate, instanța apreciază că măsura dispusă apare – la acest moment – ca fiind arbitrară, fiind încălcat, astfel, dreptul petentului de a desfășura munca pentru care a fost selecționat, prin retragerea nejustificată de la muncă.

Față de cele reținute anterior, instanța urmează a admite plângerea petentului (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 664 din 17 martie 2017, nepublicată).

13. În dovedirea contestației, petentul a solicitat proba cu acte, constând în documente clasificate la nivel secret de serviciu. Instanța a încuviințat proba solicitată, fiind înaintat instanței un înscris clasificat la nivel secret de serviciu.

În conformitate cu dispozițiile art. 352 alin. (11) C. pr. pen., instanța a solicitat declasificarea parțială a înscrisului, respectiv numai cu privire la mențiunile ce îl privesc pe petentul N.G.E.

Ca răspuns la solicitarea instanței, petentul a înaintat la data de 4 martie înscrisul declasificat parțial.

Din analiza înscrisului pe care petentul a înțeles să îl folosească în susținerea contestației, instanța reține că, la data de 8 octombrie 2015, directorul Penitenciarului Rahova a fost informat, printr-o notă de informare, cu privire la faptul că în Penitenciar sunt comercializate telefoane mobile prin intermediul deținutului N.G.E.

Se menționează în înscrisul respectiv că în urmă cu aproximativ o lună și jumătate au fost introduse 5 telefoane mobile, care au fost comercializate la nivelul secției (...) prin intermediul deținutului N.G.E.

Se mai precizează că unul dintre cele 5 telefoane a fost oferit unui deținut, care a declinat oferta, întrucât telefonul era utilizat, solicitând un telefon nou sigilat, iar deținutul N.G.E. a fost cel care a intermediat tranzacția, fiind cel care a transportat obiectul interzis până la camera deținutului.

Instanța constată că faptele de care este acuzat petentul în cuprinsul acestui înscris sunt fapte grave, întrunind elementele constitutive ale infracțiunii de complicitate la infracțiunea prevăzută de art. 185 alin. (1) din Legea nr. 254/2013, care ar putea constitui motiv pentru retragerea de la punctul de lucru.

Se constată însă că la acest moment acestea sunt doar simple afirmații, care nu au fost dovedite, penitenciarul neînțelegând să propună alte probe în acest sens.

Astfel, instanța constată că din înscrisul menționat nu rezultă de unde provin aceste informații și cum se probează acestea.

De asemenea, petentul nu a informat instanța dacă au fost sesizate organele de urmărire penală cu privire la aceste infracțiuni sau dacă s-au întreprins alte măsuri în acest sens.

În concluzie, instanța apreciază că prin probele propuse petentul nu a făcut dovada temeiniciei măsurii dispusă de administrația penitenciarului privind retragerea petentului de la punctul de lucru.

Având în vedere cele reținute mai sus, în baza art. 56 alin. (9) și urm. din Legea nr. 254/2013, instanța va respinge ca neîntemeiată contestația formulată de petentul Penitenciarul București Rahova (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 620 din 15 martie 2016, nepublicată).

14. Unul dintre elementele esențiale ale dreptului la un proces echitabil îl constituie egalitatea de arme. Principiul egalității armelor semnifică tratarea egală a părților pe toata durata desfășurării procedurii în fata unui tribunal, fără ca una din ele să fie avantajată în raport cu cealaltă parte din proces. Acest principiu – unul dintre elementele noțiunii mai largi de proces

echitabil – impune fiecărei părți să i se ofere posibilitatea rezonabilă de a-şi susține cauza sa în condiții care să nu o plaseze într-o situație de net dezavantaj în raport cu adversarul" ei (cauza *Ankerl c. Suediei*, hotărârea din 18 februarie 1997; cauza *Niderost-Huler c. Suediei*, hotărârea 1997-I din 24 noiembrie 1997).

Atunci când o parte îşi întemeiază susținerile pe baza unei probe, această probă trebuie prezentată celeilalte părți pentru ca aceasta să poată lua la cunoştință efectiv de argumentele celeilalte părți şi pentru a o putea combate.

Instanța constată că decizia administrației penitenciarului de a-l retrage pe petent de la punctul de lucru s-a bazat pe un document clasificat, din care rezulta că acesta a fost semnalat ca având preocupări pe linia introducerii şi comercializării de bunuri sau obiecte interzise.

Acest document nu a fost prezentat instanței şi nici nu a fost depus la dosar pentru ca petentul să aibă o posibilitate efectivă de a-l combate. Totodată, din caracterizarea petentului existentă la dosar nu rezultă niciun element care să conducă la concluzia la care a ajuns conducerea Penitenciarului Rahova.

În aceste condiții, dispunerea unei soluții bazată în exclusivitate pe o semnalare cu caracter secret, pe care petentul nu a putut să o conteste şi care nu a putut fi verificată de instanță, este o măsură arbitrarie, în contradicție cu dreptul la un proces echitabil.

Din aceste considerente, în baza art. 56 din Legea nr. 254/2013, va admite contestația formulată de petent (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 1116 din 17 mai 2016, nepublicată).

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

18. Dreptul la învățământ

Legislație

Legea nr. 254/2013

Art. 79. Persoanele condamnate pot participa, în funcție de posibilitățile penitenciarului, la cursuri de instruire școlară sau universitare, în condițiile protocolului de colaborare încheiat cu Ministerul Educației Naționale, ținându-se cont de nevoile prioritare de intervenție identificate, de starea de sănătate, de tipul regimului de executare și de măsurile de siguranță aplicate.

Jurisprudență

1. Instanța, verificând toate actele care au stat la baza pronunțării de către judecătorul supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Bucureşti Jilava a încheierii nr. 943 din 10 octombrie 2016 din dosarul nr. 933/2016, apreciază contestația acestuia *ca fiind neîntemeiată*.

Astfel, instanța reține că, din adresa din 5 octombrie 2016 emisă de Penitenciarul Bucureşti Jilava rezultă că deținutul (...) a absolvit cursul de inițiere Operator introducere validare şi prelucrare date, derulat în perioada 28 martie-8 aprilie 2016 în colaborare cu Asociația Institutul pentru Politici Sociale, însă până la data redactării adresei furnizorul de formare profesională nu a distribuit certificatele de inițiere/perfecționare, fiind contactat la data de 29 septembrie 2016 responsabilul de formare profesională care a asigurat că va urgenta demersurile de distribuire a certificatelor.

Aşadar, în ceea ce priveşte aspectele invocate de petent, instanța reține că în mod corect judecătorul de supraveghere a privării de libertate a stabilit situația de fapt existentă la nivelul Penitenciarului Bucureşti Jilava relativă la respectarea drepturilor petentului, pe baza informațiilor detaliate furnizate de administrația locului de deținere care contrazic susținerile acestuia. În cursul judecății, petentul nu a reuşit să dovedească contrariul

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

celor reținute în încheierea nr. 943 din 10 octombrie 2016 a judecătorului de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Bucureşti Jilava, nefiind propusă şi administrată vreo probă suplimentară.

Astfel, instanța reține, pe baza actelor existente la dosar, că administrația locului de deținere a depus diligențe pentru eliberarea certificatului de absolvire, fiind contactat responsabilul de formare profesională. În acest context, se reține că administrația locului de deținere nu este culpabilă pentru întârzierea eliberării certificatului de către furnizorul de formare profesională. Prin urmare, nu se poate reține nerespectarea drepturilor petentului de către Administrația Penitenciarului Bucureşti Jilava (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 91 din 16 ianuarie 2017, nepublicată).

2. În ceea ce priveşte împrejurarea semnalată de petent privind neînscrierea acestuia la un nou curs de calificare, în mod corect judecătorul de supraveghere a reținut incidența O.M.J. nr. 2199/C/2011. Astfel, în sens contrar celor susținute de către petent prin notele scrise, instanța reține că dispozițiile O.M.J. nr. 2199/C/2011 erau vigoare la data pronunțării încheierii nr. 282 din 3 aprilie 2017, nefiind modificate sau abrogate de H.G. nr. 157/2016, completându-se cu normele stipulate în acest din urmă act normativ. În acest sens, conform art. 187 alin. (2) din H.G. nr. 157/2016, *„condițiile şi metodologia privind organizarea şi desfăşurarea activităților educative, de asistență psihologică şi asistență socială, instruire şcolară, învățământ universitar şi formare profesională a deținuților se stabilesc prin ordin al ministrului justiției prevăzut la art. 89 alin. (8) din Lege"*. Or, potrivit art. 95 alin. (1) din O.M.J. nr. 2199/C/2011, *„înscrierea persoanelor condamnate la cursurile de inițiere, calificare, recalificare, perfecționare, respectiv specializare profesională se realizează în baza cererilor scrise şi a aprobării directorului locului de deținere"*, iar alin. (2) al art. 94 din O.M.J. nr. 2199/C/2011 stipulează faptul că *„selecția persoanelor condamnate la activitățile de formare profesională se face ținându-se cont de nevoile educative ale acestora, de conduita pe timpul executării pedepsei şi în baza recomandărilor consemnate în planul individualizat"*.

În aceste condiții, instanța constată că petentului nu i s-a identificat în planul individualizat nevoia/recomandarea privind o nouă formare profesională,

acesta figurând calificat în meseria de tâmplar, absolvind un curs de calificare desfăşurat în Penitenciarul Bucureşti Jilava. În plus, în raport de numărul deținuților existenți în Penitenciarul Jilava, se impune înscrierea la cursurile de calificare a deținuților care nu au nicio calificare (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 1392 din 31 mai 2017, nepublicată).

3. Prin urmare, instanța reține, astfel cum a reținut şi judecătorul de supraveghere, că revine specialiştilor penitenciarului sarcina să stabilească planul individualizat de evaluare care cuprinde activitățile necesare fiecărui deținut în parte, astfel că activitățile la care trebuie să participe persoana evaluată sunt stabilite de specialiştii din penitenciar, iar nu de persoana supusă evaluării şi nici de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate.

Față de cele reținute mai sus şi constatând că în cauză nu se poate reține încălcarea de către administrația Penitenciarului Rahova a vreunuia dintre drepturile recunoscute petentului potrivit dispozițiilor Legii nr. 254/2013, în baza art. 56 alin. (9) şi urm. din Legea nr. 254/2013, instanța va respinge ca neîntemeiată contestația formulată (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 772 din 4 aprilie 2017, nepublicată).

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

19. Dreptul la hrană, ținută, cazarmament și condiții minime de cazare

Legislație

Legea nr. 254/2013

Art. 80. Persoanelor condamnate li se asigură dreptul la hrană, ținută, cazarmament și condiții minime de cazare, conform art. 48-50.

Jurisprudență

Condiții cazare

1. În ceea ce privește camerele de deținere de la instanțe, situația acestora nu este în competența judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la penitenciar, acesta putând lua măsuri numai cu privire la condițiile de deținere din spațiile aflate în administrarea penitenciarului, și nu a altor instituții (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 2562 din 14 decembrie 2015, nepublicată).

2. Mai constată instanța, în ceea ce privește plângerea deținutului în sensul că nu i-a fost repartizat un pat corespunzător înălțimii sale, că lungimea patului la care este repartizat deținutul este de 200 cm, pat achiziționat în anul 2015 și care respectă Ordinul nr. 1676/2010, administrația penitenciarului luând totodată măsura distribuirii celei de-a doua saltele de placă de burete, astfel încât înălțimea celor două saltele să depășească înălțimea tăbliei patului, iar deținutul să își poată întinde picioarele corespunzător propriei înălțimi (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 127 din 18 ianuarie 2017, nepublicată).

3. Susținerea celor doi petenți în sensul că li se asigură apă caldă doar de două ori pe săptămână este întemeiată, fiind recunoscută de penitenciar.

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Însă prin aceasta nu se produce o încălcare a drepturilor deținutului, întrucât, potrivit art. 83 din H.G. nr. 1897/2006 (încă în vigoare, potrivit O.U.G. nr. 3/2014), persoanelor private de libertate trebuie să li se asigure apă caldă cel puțin de două ori pe săptămână, dispoziție legală care se respectă în cazul de față. În ceea ce privește durata de furnizare a apei calde, aceasta este de o oră și jumătate pentru fiecare din cele două zile de furnizare săptămânală (aspect arătat de penitenciar și confirmat de către petentul M.A.). Raportând durata menționată la numărul total de deținuți din cameră, rezultă că aceasta permite îmbăierea prin folosirea dușului a tuturor deținuților.

Petenții au mai arătat faptul că agentul termic nu se furnizează tot timpul, ci doar după un program și în mod insuficient. Penitenciarul a recunoscut acest aspect, arătând și programul de furnizare a agentului termic, temeiul legal și modul de fixare a acestuia în raport de temperatura exterioară.

Instanța apreciază că existența unui program de furnizare a agentului termic nu reprezintă o încălcare a drepturilor deținutului, câtă vreme penitenciarul asigură pe perioada rece o temperatură relativ constantă (penitenciarul a arătat că în perioada rece se asigură deținuților o temperatură de 19 grade, iar deținutul, cu prilejul audierii, nu a indicat o altă temperatură și, mai mult, a recunoscut că se lasă geamul deschis în cameră).

Cu privire la cazarmamentul pus la dispoziție deținuților, din actele dosarului rezultă că petenților li se asigură fiecăruia câte un pat metalic, saltea, cearșaf, pernă, pătură și că nu a existat vreo cerere din partea petenților de înlocuire a vreunuia dintre aceste obiecte anterior formulării plângerii către judecătorul delegat, penitenciarul arătând că aceste bunuri se schimbă din oficiu după durata normală de utilizare (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 898 din 13 mai 2016, nepublicată).

4. Instanța retine că încălzirea spațiilor Penitenciarului Rahova se realizează cu o centrală proprie care funcționează cu combustibil gazos, camerele fiind încălzite cu corpuri de încălzire tip radiator din fontă amplasate în camera de deținere și cabina de wc. Regimul de încălzire este

intermitent, în funcție de temperatura exterioară (pentru temperaturi mai joase de -5 grade Celsius, câte 12 ore zilnic căldură, iar pentru temperaturi între -5 și 10 grade Celsius, câte 10 ore căldură zilnic), temperatura asigurată pe timpul iernii fiind de 19 grade Celsius, astfel încât sunt respectate dispozițiile art. 8 din anexa la O.M.J. nr. 433/2010.

Cu toate acestea, instanța constată că drepturile petentului au fost încălcate având în vedere numărul de persoane cu care acesta a fost cazat în cameră. Dacă asigurarea a două ore de apă caldă pe săptămână pentru un număr de 3-4 persoane constituie o suferință inerentă stării de detenție, înscriindu-se în limitele legii, același program de apă caldă pentru opt persoane reprezintă în mod evident un tratament degradant. Practic petentul nu beneficiază efectiv decât de 15 minute de apă caldă pe săptămână (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 1622 din 18 august 2015, nepublicată).

5. Referitor la susținerea celor doi petenți privind împiedicarea pătrunderii luminii și a aerului de către plasele fixate la geamuri, se reține că acestea au rolul de a împiedica pătrunderea ori scoaterea de obiecte din cameră, iar dimensiunile nu împiedică pătrunderea luminii și a aerului.

Cu privire la celelalte aspecte, din relațiile furnizate, se reține că există mobilier atât pentru servirea mesei (o masă și o băncuță), cât și pentru păstrarea produselor alimentare și nealimentare (noptiere, cambuză pentru alimente). Cauzat tot de supraaglomerare și raportat la numărul de deținuți, aceste obiecte și spații sunt neîndestulătoare.

Susținerea celor doi petenți în sensul că li se asigură apă caldă doar de două ori pe săptămână este întemeiată, fiind recunoscută de penitenciar.

Însă prin aceasta nu se produce o încălcare a drepturilor deținutului, întrucât, potrivit art. 83 din H.G. nr. 1897/2006 (încă în vigoare, potrivit O.U.G. nr. 3/2014), persoanelor private de libertate trebuie să li se asigure apă caldă cel puțin de două ori pe săptămână, dispoziție legală care se respectă în cazul de față. În ceea ce privește durata de furnizare a apei calde, aceasta este de o oră și jumătate pentru fiecare din cele două zile de furnizare săptămânală. Raportând durata menționată la numărul total de deținuți din cameră, rezultă că aceasta permite îmbăierea prin folosirea dușului a tuturor deținuților.

Petenții au mai arătat faptul că agentul termic nu se furnizează tot timpul, ci doar după un program și în mod insuficient. Penitenciarul a recunoscut acest aspect, arătând și programul de furnizare a agentului termic, temeiul legal și modul de fixare a acestuia în raport de temperatura exterioară.

Instanța apreciază că existența unui program de furnizare a agentului termic nu reprezintă o încălcare a drepturilor deținutului, câtă vreme penitenciarul asigură pe perioada rece o temperatură relativ constantă (penitenciarul a arătat că în perioada rece se asigură deținuților o temperatură de 19 grade).

Cu privire la cazarmamentul pus la dispoziție deținuților, din actele dosarului rezultă că petenților li se asigură fiecăruia câte un pat metalic, saltea, cearșaf, pernă, pătură și că nu a existat vreo cerere din partea petenților de înlocuire a vreunuia dintre aceste obiecte anterior formulării plângerii către judecătorul delegat, penitenciarul arătând că aceste bunuri se schimbă din oficiu după durata normală de utilizare.

Petenții au mai arătat în plângerile formulate că nu s-a mai zugrăvit de mult în camera de deținere și există mucegai pereți.

În legătură cu acest aspect, penitenciarul a comunicat faptul că în luna ianuarie s-au igienizat și zugrăvit peretele exterior și baia, iar în februarie, după formularea plângerii de către deținuți, s-a zugrăvit din nou baia. Cu prilejul vizitei directe făcute de judecătorul delegat la data 16 februarie 2015, s-a constatat că în baie nu existau urme vizibile de mucegai, pereții acesteia prezentându-se ca și cum ar fi fost curățați și zugrăviți recent.

De asemenea, în cameră nu s-au observat urme de mucegai, cu excepția peretelui exterior al acesteia, motiv pentru care s-au luat măsuri pentru curățirea sa, prin îndepărtarea urmelor de mucegai și igrasie și zugrăvirea sa.

În ceea ce privește afirmația celor doi petenți în sensul că în cameră există ploșnițe și alte insecte, se constată că penitenciarul a comunicat că s-au făcut dezinsecții preventiv, fără a arăta data ultimei, motiv pentru care s-a dispus efectuarea unei dezinsecții (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 897 din 13 mai 2015, nepublicată).

6. Așa cum rezultă din conținutul adresei emise de administrația locului de detenție – Penitenciarul București Jilava –, s-a răspuns în mod punctual la toate aspectele invocate de petent.

1. Apă nepotabilă

În conformitate cu buletinele de analiză efectuate periodic, calitatea apei corespunde standardelor, fiind potabilă. Se menționează că în anul 2008 s-au alocat fonduri pentru execuția obiectivului de reparație capitală „Reabilitare apă rece și hidranți" (construirea a două foraje de mare adâncime – 150 m –, o stație de dedurizare a apei, modernizarea stației de clorinare, schimbarea rețelelor de distribuție). Lucrarea este finalizată iar calitatea apei care ajunge la camerele de detenție este corespunzătoare, neexistând infiltrații pe coloana nouă. (...)

2. Deținerea obiectelor de veselă confecționate din marmură sau porțelan

În conformitate cu anexa 1 a H.G. nr. 157/2016, în care sunt prevăzute bunurile care pot fi primite, cumpărate, păstrate și folosite de către deținuți, vesela trebuie să fie confecționată din material metalic sau plastic.

3. Dotarea camerelor cu aer condiționat

Legislația în vigoare nu prevede dotarea camerelor de deținere cu aparate de aer condiționat. Aerisirea camerelor de deținere se realizează în mod natural, prin intermediul ferestrelor din cameră și a celor din grupurile sanitare. În perioadele de caniculă, măsurile luate de administrația locului de deținere constau în menținerea ușilor deschise pe tot parcursul zilei (chiar și noaptea, în situații excepționale), pentru a se realiza o ventilație corespunzătoare a spațiilor de cazare, cu asigurarea gratiilor și intensificarea măsurilor de siguranță. (...)

4. Poziția adoptată pe timpul desfășurării apelului

Cu privire la obligativitatea „de a sta drepți în picioare" pe timpul desfășurării apelului, se consideră că deținutul face afirmații fără suport real, întrucât niciun angajat al Penitenciarului București Jilava nu a cerut ca deținuții să se așeze într-o asemenea poziție. Apelul deținuților se desfășoară în conformitate cu prevederile O.M.J. nr. 1676/C/2010, secțiunea a 3-a, art. 118: *„Cu 30 minute înainte de ora stabilită pentru executarea apelului, supraveghetorul din secție introduce toate persoanele private de libertate la camere, dispune efectuarea curățeniei, echiparea cu o ținută*

corespunzătoare şi adunarea în spaţiul liber dintre paturi, cu faţa spre direcţia intrării în cameră. Persoanele private de libertate cu afecţiuni medicale invalidante sau cele din infirmerii, la recomandarea medicului locului de deţinere, pot sta pe paturi".

5. Existenţa unei plase metalice în dreptul ferestrelor camerelor de deţinere

Montarea plaselor în exteriorul ferestrelor a avut ca scop prevenirea schimbului de obiecte între persoanele private de libertate, precum şi menţinerea curăţeniei în exteriorul spaţiilor de cazare, cunoscut fiind faptul că deţinuţii nu colectau în totalitate resturile menajere în tomberoanele puse la dispoziţie de administraţie, ci o parte le aruncau pe ferestrele camerelor. Plasele permit pătrunderea în cantităţi suficiente a luminii naturale şi a aerului proaspăt.

6. Existenţa unei sârme ghimpate

În conformitate cu prevederile O.M.J. nr. 1676/C/2010, secţiunea a 2-a, *Amenajarea şi dotarea perimetrelor*, art. 50 alin. (1), „perimetrele locurilor de deţinere se delimitează prin împrejmuiri interioare şi exterioare, în funcţie de profilul unităţii" şi alin. (3), „la penitenciarele care au în custodie numai persoane private de libertate clasificate în regimurile semideschis şi deschis împrejmuirile exterioare au o înălţime de 4 metri, sunt construite, de regulă, din beton, iar cele interioare au o înălţime de 3 metri şi sunt construite din plasă de sârmă cu lamele, plasă de sârmă sudată ori sârmă ghimpată, după caz". (...)

7. Existenţa unei gropi de gunoi în apropierea penitenciarului

Amplasarea gropii de gunoi excedează sfera de competenţă a Penitenciarului Bucureşti Jilava, astfel că deţinutul se poate prevala de dreptul la petiţionare, pentru a sesiza autorităţile locale care au decis amenajarea acesteia.

8. Separarea deţinuţilor diagnosticaţi cu HIV-SIDA, hepatită şi TBC

Cazarea deţinuţilor se face cu respectarea prevederilor Legii nr. 254/2013 şi H.G. nr. 157/2016, femeile separat de bărbaţi, tineri/minori separat de majori, în funcţie de regimul de executare. De asemenea, se are în vedere şi prevederea art. 6 alin. (1) din Legea nr. 254/2013: „în timpul executării pedepselor şi a măsurilor privative de libertate este interzisă orice formă de discriminare pe temei de rasă, naţionalitate, etnie, limbă, religie, gen,

orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infecție HIV/SIDA sau pentru alte temeiuri de același fel". Instanța reține că, pe baza actelor existente la dosar, nu rezultă că aspectele reclamate de petent sunt întemeiate. De asemenea, nu există indicii privind încălcarea dispozițiilor art. 4-6 din Legea nr. 254/2013 (privind interzicerea supunerii la tortură, la tratamente inumane sau degradante, interzicerea discriminării) (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 2048 din 7 septembrie 2016, nepublicată).

7. Instanța reține faptul că, potrivit adresei din 15 decembrie 2016 și actelor care au stat la baza emiterii acestei adrese, la nivelul Penitenciarului Jilava toate grupurile sanitare ale camerelor de deținere sunt racordate la rețeaua de apă curentă potabilă. În urma realizării lucrării de reparație capitală *Rețea apă rece și hidranți*, calitatea apei este net superioară și nu mai este necesară întreruperea livrării către consumatori.

Se mai reține și faptul că, în cadrul Penitenciarului Jilava, lunar sunt efectuate analize ale apei date în consum la un laborator acreditat. Din buletinele de analiză privind indicatorii microbiologici și fizico-chimici nu reiese că apa furnizată trebuie interzisă consumului.

Totodată, se constată că la data de 20 iulie 2016, cele 2 rezervoare de apă potabilă de câte 500 mc fiecare au fost curățate. Astfel, având în vedere considerentele mai sus arătate, instanța apreciază că susținerile petentului privind calitatea apei sunt nefondate, acesta nereușind să facă dovada contrară a celor reținute în adresa din 15 decembrie 2016, precum și în documentele justificative anexate acesteia.

În ceea ce privește critica petentului cu privire la condițiile de iluminare și ventilație precare datorate gratiei ferestrei camerelor de detenție, potrivit art. 48 alin. (4) din Legea nr. 254/2013, *camerele de cazare și celelalte încăperi destinate persoanelor condamnate dispun de iluminat natural și de instalațiile necesare asigurării iluminatului artificial corespunzător.* Instanța constată că prin montarea gratiilor la ferestrele camerelor de deținere se urmărește, pe de o parte, evitarea aruncării deșeurilor menajere, iar, pe de altă parte, se urmărește limitarea traficului de obiecte interzise în penitenciar. Având în vedere scopul pentru care

aceste gratii au fost montate și faptul că din materialul probator al cauzei nu rezultă faptul că inconvenientele cauzate de montarea acestora nu sunt disproporționat de mari raportat la scopul montării acestora, instanța apreciază că nu a fost încălcat dreptul condamnaților privind condițiile de detenție, montarea gratiilor fiind justificată de o mai bună administrare a activității în cadrul penitenciarului.

Mai mult de atât, instanța reține faptul că ferestrele sunt prevăzute cu gratii și plasă de protecție special amenajate astfel încât să nu fie împiedicată pătrunderea luminii naturale. Camerele de detenție dispun de geamuri de tip termopan, iar prin deschiderea lor se realizează ventilația în cameră, asigurându-se o aerisire optimă. Prin urmare, raportat la toate aceste argumente, instanța apreciază că susținerile petentului privind condițiile de iluminare și aerisire a camerei de detenție în care este cazat sunt nefondate, acesta nereușind să facă dovada contrară a celor reținute în adresa din 15 decembrie 2016, precum și în documentele justificative anexate acesteia.

Referitor la criticile aduse de petent cu privire la condițiile de igienă din penitenciar, potrivit art. 80 din Legea nr. 254/2013, *persoanelor condamnate li se asigură (...) și condiții minime de cazare, conform art. 48-50.* Instanță constată că asigurarea curățeniei în camerele de deținere constituie o obligație a fiecărui deținut. În acest sens, aceștia primesc materialele necesare pentru igiena colectivă și curățenie, administrația penitenciarului distribuind la fiecare cameră coșuri menajere. Evacuarea resturilor menajere se realizează zilnic de către deținuții selectați pentru această activitate. De asemenea, acești deținuți au și obligația să asigure curățenia și în afara camerelor de deținere. Prin urmare, având în vedere considerentele mai sus arătate, instanța apreciază că susținerile petentului privind condițiile de igienă din penitenciar nu sunt susținute de probele administrate în cauză (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 760 din 23 martie 2017, nepublicată).

8. Instanța, verificând toate actele care au stat la baza pronunțării de către judecătorul supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Spital București Jilava a încheierii nr. 1095 din 7 decembrie 2016 din dosarul nr. 1095/2016, apreciază contestația acestuia *ca fiind neîntemeiată.*

Astfel, instanța reține că din adresa emisă de Penitenciarul București Jilava rezultă că în anul 2008 a fost demarată lucrarea de reparație capitală „Rețea apă rece și hidranți", cu execuția a două puțuri de mare adâncime – 140 m – pentru a suplimenta necesarul de apă, lucrare finalizată și recepționată în anul 2012. Țevile interioare ale blocului de detenție au fost înlocuite cu țeavă PPR pe tronsonul II, respectiv țeavă zincată pe tronsonul I. În prezent unitatea dispune de 7 foraje de mică/mare adâncime, iar în perioada mai-iunie 2016 s-au efectuat lucrări de denisipare la cele 5 foraje de mică/mare adâncime. În perioada 14-17 iunie 2016 s-a efectuat curățarea bazinelor de colectare a apei extrase. Lunar se face analiza apei dată în consum, iar din buletinele de analiză privind indicatorii microbiologici și fizico-chimici nu reiese că apa furnizată trebuie interzisă consumului.

Așadar, în ceea ce privește aspectele invocate de petent, instanța reține că în mod corect judecătorul de supraveghere a privării de libertate a stabilit situația de fapt existentă la nivelul Penitenciarului București Jilava relativă la respectarea drepturilor petentului, pe baza informațiilor detaliate furnizate de administrația locului de deținere care contrazic susținerile acestuia. În cursul judecății, petentul nu a reușit să dovedească contrariul celor reținute în încheierea nr. 1095 din 7 decembrie 2016 a judecătorului de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul București Jilava, nefiind propusă și administrată vreo probă suplimentară.

Astfel, petentul are acces la sursa de apă potabilă, iar în ceea ce privește calitatea apei, se recoltează probe de apă periodic, concluzia fiind că proba de apă este potabilă, fiind finalizată și lucrarea de reabilitare a rețelelor de distribuție. În acest sens, s-au atașat înscrisuri privind curățarea bazinelor de colectare și privind calitatea apei. Administrația penitenciarului și-a îndeplinit obligația de a asigura accesul la apă potabilă, iar faptul că deținutul își cumpără apă de la magazinul unității reprezintă expresia voinței sale. Instanța mai observă că petentul are acces la magazinul unității conform fișei de cumpărături. Instanța mai reține că judecătorul de supraveghere nu are competență să efectueze acte de urmărire penală.

Față de cele de mai sus, considerând legală și temeinică încheierea judecătorului de supraveghere a privării de libertate la penitenciar,

instanţa, în baza art. 56 alin. (9)-(12) din Legea nr. 254/2013, va respinge ca nefondată contestaţia formulată de petentul condamnat împotriva încheierii judecătorul de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Spital Bucureşti Jilava nr. 1095 din 7 decembrie 2016 din dosarul nr. 1095/2016 (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 401 din 15 februarie 2017, nepublicată).

9. Instanţa mai reţine, în acord cu judecătorul de supraveghere, că legislaţia în vigoare nu prevede dotarea camerelor de deţinere cu aparate de aer condiţionat, primirea ventilatoarelor nu este permisă prin sectorul vizită deoarece nu face parte din lista obiectelor permise spre primire, aerisirea camerelor se realizează în mod natural prin intermediul ferestrelor, iar în perioada de caniculă, măsurile luate de administraţia locului de deţinere constau în menţinerea uşilor deschise pe tot parcursul zilei (chiar şi noaptea în situaţii excepţionale), pentru a asigura o ventilaţie corespunzătoare, cu asigurarea gratiilor şi intensificarea măsurilor de siguranţă (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 2721 din 14 noiembrie 2016, nepublicată).

10. Analizând actele şi lucrările dosarului, se reţine că administraţia penitenciarului nu a dispus vreo măsură cu implicaţii negative în ceea ce priveşte drepturile petentului, la care se referă dispoziţiile legale.

Aşa cum rezultă din conţinutul adresei emise de administraţia locului de detenţie – Penitenciarul Bucureşti Jilava –, petentul a fost cazat la camera E1.2 în perioada 12 august-17 august 2016. Grupul sanitar este separat de restul camerei, dispune de lumină naturală şi artificială, este racordat la apă curentă şi a fost amenajat cu gresie, faianţă şi obiecte sanitare noi, fiind dotat cu două wc-uri, două chiuvete, un raft şi un cuier. Fereastra are dimensiunile de 60 x 120 cm. Secţia I de deţinere nu este prevăzută în prezent cu duşuri montate în grupurile sanitare. Îmbăierea necesară asigurării dreptului la igiena personală se efectuează la baia comună a secţiei de deţinere, dotată cu 12 duşuri funcţionale. Îmbăierea se realizează zilnic, conform programului aprobat, în intervalul orar 14.30-16.30. Baia comună este amenajată cu gresie şi faianţă şi este

compusă din două camere: sala de așteptare dotată cu băncuțe, cuier și rafturi, amplasate pe toată lungimea camerei, pentru depozitarea articolelor personale, și camera de îmbăiere, dotată cu dușuri, în dreptul acestora fiind amplasate pe perete savoniere de porțelan. Pe podeaua încăperii sunt grătare de lemn. Cele 12 dușuri montate în baia comună asigură posibilitatea tuturor persoanelor din cadrul secției să își efectueze igiena personală, iar ieșirea la baia comună se realizează sub îndrumarea agentului supraveghetor pentru a se evita aglomerarea. În ceea ce privește asigurarea intimității cu ocazia îmbăierii, perdelușele amplasate în jurul dușurilor se deteriorează frecvent, motiv pentru care sunt înlocuite periodic (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 2984 din 7 decembrie 2016, nepublicată).

11. De asemenea, având în vedere dispozițiile legale anterior menționate și față de relațiile depuse la dosarul judecătorului de supraveghere din partea administrației penitenciarului, instanța retine că în camera în care este cazat petentul există paturi metalice duble (etajate) dotate cu saltea, cearșaf, pernă cu față pernă, pătură, cazarmament pus la dispoziție și schimbat după durata normală de înlocuire sau deteriorare. Față de relațiile depuse la dosarul cauzei din partea administrației penitenciarului și față de constatările efectuate de judecător și consemnate în cuprinsul procesului-verbal atașat la dosar, instanța reține că salteaua de pe patul petentului este în stare bună de utilizare, neexistând reclamații de la petent cu privire la imposibilitatea utilizării în condiții optime a cazarmamentului.

Totodată, față de constatările efectuate de judecător și consemnate în cuprinsul procesului-verbal atașat la dosar, ferestrele de la camera de deținere în care este cazat în prezent petentul se închid corespunzător, în camera de deținere în care este cazat în prezent petentul nu există urme de mucegai sau igrasie pe pereții din cameră ori pe pereții din baie, țeava din baie ce face legătura cu etajul superior este uscată, iar pe dușumeaua băii nu există urme de umezeală provenite dintr-o eventuală scurgere de apă din această țeavă, iar ușa de la intrarea în grupul sanitar este mai scurtă cu aproximativ 1 cm față de tocul ușii, dar această din urmă împrejurare nu este de natură a aduce vreo atingere drepturilor recunoscute petentului de dispozițiile legale în vigoare.

Din aceste considerente, în baza art. 56 din Legea nr. 254/2013, va respinge contestaţia formulată de petentul condamnat împotriva Încheierii nr. 332 din 6 aprilie 2015 a Judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 1018 din 2 iunie 2015, nepublicată).

12. În speţă, instanţa reţine că petentul a arătat în plângere că în camera în care este cazat sunt insuficiente spaţiile pentru păstrarea bunurilor personale şi a alimentelor primite ori cumpărate de deţinuţi, precum şi că toaleta camerei este foarte mică, iar instalaţiile sanitare sunt nefuncţionale.

În cauză, instanţa reţine din adresa din 13 iulie 2015 a Penitenciarului Rahova că în camera în care este cazat petentul există paturi metalice duble, masă, băncuţă, două noptiere, iar pentru depozitarea alimentelor şi a altor bunuri există o cămară cu suprafaţa de 1,2 mp şi o debara cu suprafaţa de 0,6 mp.

Se mai reţine că rafturile din spaţiile destinate păstrării bunurilor şi alimentelor au fost înlocuite cu ocazia renovării camerei.

Se constată, faţă de cele reţinute mai sus, că în speţă sunt respectate normele minime privind dotarea camerelor de deţinere prin raportare la suprafaţa camerei şi spaţiul disponibil din camera de deţinere. (...)

În speţă, din relaţiile depuse la dosar de penitenciar, instanţa reţine că în camera de deţinere în care este cazat petentul există un grup sanitar în suprafaţă de 8,39 mp, dotat cu lavoar, duş, cabină de wc cu suprafaţa de 1,78 mp, despărţită de grupul sanitar cu o uşă şi având asigurată ventilaţia naturală printr-o fereastră. Conform constatărilor efectuate de comandantul de secţie, instalaţiile sanitare au fost schimbate complet odată cu renovarea camerei în septembrie 2014, fiind în stare bună de funcţionare. Având în vedere cele reţinute mai sus, instanţa constată în speţă că sunt respectate normele minime privind dotarea camerelor de deţinere cu grupuri şi instalaţii sanitare. Prin urmare, instanţa constată că nu se poate reţine încălcarea de către administraţia Penitenciarului Rahova a vreunuia din drepturile recunoscute petentului potrivit dispoziţiilor Legii nr. 254/2013 (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 1653 din 18 august 2015, nepublicată).

13. Deținutul a beneficiat în cameră de detenție, potrivit relațiilor furnizate, de un pat metalic, paturi care sunt dublu etajate, dimensiuni pat – 1,80 x 0,80 m (unitatea penitenciară nu are și nu a avut niciodată paturi pe trei rânduri), saltea, cearșaf, pernă cu față pernă, pătură, cazarmament pus la dispoziție și schimbat după durata normată de înlocuire sau deteriorare excesivă, toate în stare bună de utilizare.

Penitenciarul a fost proiectat și construit cu un singur grup sanitar pentru fiecare cameră de deținere, acesta având o suprafață de 8,36 metri pătrați și este dotat cu un lavoar și un duș. Cabina de wc (suprafață 1,78 mp) este despărțită de grupul sanitar de o ușă și are asigurată ventilația naturală printr-o fereastră.

Cu privire la asigurarea igienei personale și colective, administrația Penitenciarului Rahova a arătat că la nivelul unității s-au efectuat acțiuni de dezinfecție, dezinsecție și deratizare atât cu firme specializate, cât și din resurse proprii, cu metode și substanțe diversificate, până la obținerea efectului urmărit. Constatările cadrelor și solicitările deținuților (în cadrul apelului de dimineață) cu privire la existența insectelor au fost rezolvate cu operativitate, de către echipa unității, ori de câte ori a fost cazul, chiar la simpla solicitare verbală a acestora.

Obligativitatea menținerii igienei în camerele de detenție aparține exclusiv persoanelor cazate în aceste camere, care trebuie să participe zilnic în mod activ la curățarea și aerisirea camerei și acordarea atenției cuvenite păstrării în stare funcțională a bunurilor din dotarea camerei.

Administrația penitenciarului a arătat că în Penitenciarul București Rahova sunt distribuite frecvent deținuților produse, substanțe și materiale pentru efectuarea curățeniei zilnice în camerele de deținere, iar apariția sporadică a cazurilor de infestare cu paraziți este cauzată de promiscuitatea unor deținuți încarcerați și profilul penitenciarului de tranzit.

În ceea ce privesc materialele pentru asigurarea curățeniei spațiilor de detenție inclusiv a camerelor de deținere, acestea se asigură în cantitățile reglementate, astfel deținuții având posibilitatea întreținerii camerelor de deținere. Materiale puse la dispoziție: detergent pentru suprafețe și pentru obiecte sanitare, dezinfectanți, mătură, făraș, mop, găleată PVC, coș gunoi.

În limita fondurilor alocate, începând cu primirea în locul de deținere, deținuții primesc un set de produse igienico-sanitare, în baza Ordinului

Ministrului Justiţiei nr. 2056 din 8 octombrie 2007 şi lunar articole, produse pentru igiena personală şi pentru efectuarea dezinfecţiei în camera de deţinere. Conform legislaţiei în vigoare, acestea pot fi suplimentate săptămânal din fonduri proprii de către deţinuţi, prin cumpărare de la punctul comercial al unităţii în funcţie de necesităţile personale ale fiecărui individ. Săptămânal şi în funcţie de necesităţile deţinuţilor/program pe secţii, lenjeria de corp şi de pat se spală la spălătoria unităţii.

Modalitatea de asigurare a apei reci: permanent, lunar efectuându-se analize pentru potabilitatea apei, neexistând depăşiri ale parametrilor şi încadrându-se în indicatorii prevăzuţi de legislaţia în vigoare. În plus, unitatea beneficiază de staţie de clorinare a apei potabile. Asigurarea cu apă rece se realizează 24 de ore din 24 ore, aceasta încadrându-se în sintagma „apă curentă". Din luna iulie 2015, penitenciarul asigură 4 băi săptămânale. Până la această dată, unitatea a asigurat 2 băi săptămânale.

Referitor la asigurarea ventilaţiei, a luminii naturale şi a aerului curat, fiecare cameră dispune de o fereastră dublă, în două canate, cu o suprafaţă de 1,44 mp, o fereastră amplasată în grupul sanitar, cu o suprafaţă de 0,72 mp, şi o fereastră în spaţiul pentru alimente (cambuza), cu o suprafaţă de 0,72 mp. Toate aceste ferestre sunt prevăzute cu gratii şi grilaje tip plasă care sunt amplasate în exteriorul ferestrelor în vederea asigurării gradului de siguranţă conform reglementărilor legale în vigoare. Aceste grilaje tip plasă asigură siguranţa din punct de vedere al introducerii obiectelor interzise în camerele de deţinere, ele fiind realizate din plasă din oţel cu un număr de 830 ochiuri tip romb, având dimensiunea de 55 x 22 mm/ochi, astfel, calculând totalitatea acestor ochiuri, rezultă faptul că se asigură iluminatul natural şi aerisirea în conformitate cu normele internaţionale prin care se specifică asigurarea unui procent de aproximativ 80% ventilaţie şi iluminat natural.

Dotarea camerei cu mobilier este următoarea:

- Masă;
- Băncuţă;
- Suport pentru televizor.

Fiecare cameră de deţinere din cadrul penitenciarului are în componenţă câte o cambuză alimente în suprafaţă de 1,4 mp/4,34 mc – unde se pot depozita alimentele neperisabile deoarece construcţia unităţii nu a fost

prevăzută cu dotarea de frigidere în camerele de deținere – începând cu luna iulie 2015 au fost amenajate camere speciale cu frigidere pe fiecare secție în parte.

De asemenea, fiecare cameră de deținere este prevăzută cu câte o debara în suprafață de 0,7 mp/2,17 mc pentru asigurarea depozitării bagajelor personale, debara prevăzută cu rafturi din lemn.

Din aceste considerente, în baza art. 56 din Legea nr. 254/2013, va respinge ca neîntemeiată contestația formulată de petent (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 1076 din 9 mai 2017, nepublicată).

14. Sub aspectul igienei în camera de deținere, față de dispozițiile legale anterior menționate și față de relațiile depuse la dosarul cauzei din partea administrației penitenciarului, instanța reține că, potrivit constatărilor efectuate de comandantul de secție, în camera de deținere în care este cazat în prezent petentul și anexele acesteia nu există urme de igrasie și mucegai, camera fiind zugrăvită în luna decembrie 2015, sens în care s-a atașat la dosar procesul-verbal de recepție din data 18 decembrie 2015 privind lucrările de igienizare, reparații și zugrăvire efectuate în camera E 5.44 și anexele acesteia.

În plus, față de dispozițiile legale anterior menționate, respectiv față de relațiile depuse la dosarul cauzei, instanța reține că în grupul sanitar din camera de deținere în care este cazat petentul există o chiuvetă pentru cele 8 persoane private de libertate cazate în cameră (fiind, așadar, respectate dispozițiile art. 5 alin. (2) din anexa la O.M.J. nr. 433/2010, dispoziții ce reglementează dotarea grupului sanitar cu o chiuvetă pentru maxim 10 deținuți). De asemenea, față de relațiile depuse la dosarul cauzei din partea administrației penitenciarului, judecătorul reține că în camera de deținere în care este cazat în prezent petentul este asigurat iluminatul fluorescent 2X40 W, în grupul sanitar este asigurat iluminatul incandescent 1X40 W, iar lumina de veghe este de tip incandescent 1X25 W, fiind, așadar, respectate dispozițiile legale anterior menționate referitoare la dotarea camerei de deținere cu instalațiile necesare asigurării iluminatului artificial.

Față de dispozițiile art. 8 din anexa la O.M.J. nr. 433/2010, astfel cum au fost anterior menționate și față de relațiile depuse la dosar din partea

administraţiei penitenciarului, instanţa reţine că în prezent în camera de deţinere în care este cazat petentul au fost remediate neajunsurile privind închiderea ferestrelor, iar încălzirea spatiilor Penitenciarului Rahova se realizează cu o centrală proprie care funcţionează cu combustibil gazos, camerele fiind încălzite cu corpuri de încălzire tip radiator din fontă amplasate în camera de deţinere şi cabina de wc. Regimul de încălzire este intermitent, în funcţie de temperatura exterioară (pentru temperaturi mai joase de -5 grade Celsius, câte 12 ore zilnic căldură, iar pentru temperaturi între - 5 şi 10 grade Celsius, câte 10 ore căldură zilnic), temperatura asigurată pe timpul iernii fiind de 19 grade Celsius, astfel încât sunt respectate dispoziţiile art. 8 din anexa la O.M.J. nr. 433/2010 (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 939 din 26 aprilie 2016, nepublicată).

15. Din relaţiile înaintate la dosar de administraţia Penitenciarului, instanţa reţine că în camera în care sunt cazaţi petenţii (E3.36) există o fereastră dublă, în două canate, cu o suprafaţă de 1,44 mp, o fereastră amplasată în grupul sanitar, cu o suprafaţă de 0,72 mp, şi o fereastră în spaţiul pentru alimente (cambuză), cu o suprafaţă de 0,72 mp. Aceste ferestre sunt prevăzute cu gratii şi grilaje tip plasă care sunt amplasate în exteriorul ferestrelor în vederea asigurării gradului de siguranţă, conform reglementărilor legale în vigoare. Aceste grilaje tip plasă asigură siguranţa din punct de vedere al introducerii obiectelor interzise în camera de deţinere, ele fiind realizate din plasă de oţel cu un număr de 830 ochiuri tip romb, având dimensiunea de 55 x 22 mm/ochi, astfel încât, calculând totalitatea acestor ochiuri, rezultă faptul că se asigură iluminatul natural şi aerisirea în conformitate cu normele internaţionale prin care se specifică asigurarea unui procent de aproximativ 80% ventilaţie şi iluminat natural, ventilaţia realizându-se pe cale naturală prin uşi şi ferestre, cu precizarea că în perioadele caniculare sunt deschise vizeta şi uşa metalică a camerei de deţinere, fiind, aşadar, respectate dispoziţiile art. 3 din anexa la O.M.J. nr. 433/2010, astfel cum au fost prezentate anterior.

Prin urmare, constatând că nu se poate reţine încălcarea de către administraţia Penitenciarului Rahova a vreunuia din drepturile recunoscute petenţilor potrivit dispoziţiilor Legii nr. 254/2013, în baza art. art. 56

alin. (9) și urm. din Legea nr. 254/2013, instanța va respinge ca neîntemeiate contestațiile (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 2344 din 17 noiembrie 2015, nepublicată).

16. În ceea ce privește existența gândacilor și prezența mizeriei, igrasiei în camera de deținere, din adresa administrației penitenciarului rezultă că pentru prevenirea insectelor și eradicarea acestora s-au achiziționat produse ecologice de dezinsecție și deratizare, cu efect maxim, iar acțiunea de dezinsecție se efectuează în cadru planificat, ce puțin trimestrial și ori de câte ori este nevoie. De asemenea, în ceea ce privește mizeria, se reține că zilnic, cu ocazia apelului de dimineață, grupurile sanitare se dezinfectează cu clor, iar când e necesar se igienizează camerele de detenție cu lapte de var, iar evacuarea resturilor menajere se face zilnic de către persoanele private de libertate selecționate pentru această activitate, care ridică resturile menajere de la fiecare cameră de deținere. Referitor la aspectul curățeniei, instanța reține că în încheierea contestată judecătorul de supraveghere menționează că zilnic observă că se realizează dezinfectarea cu clor a grupurilor sanitare, fiind vorba, așadar, de o constatare personală a judecătorului.

Totodată, deținuți au obligația de a asigura curățenia și igiena în camerele de deținere, primind de la administrația penitenciarului materiale necesare în vederea menținerii curățeniei.

Instanța reține, așadar, pe baza actelor existente la dosar, că aspectele reclamate de petent nu sunt întemeiate (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 2426 din 18 octombrie 2016, nepublicată).

17. Totodată, față de dispozițiile legale anterior menționate și față de relațiile depuse la dosar din partea administrației penitenciarului, judecătorul reține că în camera în care este cazat petentul există paturi metalice duble (etajate), masă, băncuță, suport pentru televizor, iar pentru depozitarea alimentelor și a altor bunuri există o cămară cu suprafață de 1,4 mp și o debara cu o suprafață de 0,7 mp, fiind respectate normele minime privind dotarea camerelor de deținere prin raportare la suprafața camerei

și spațiul disponibil din camera de deținere [art. 4 alin. (4) din anexa la O.M.J. nr. 433/2010].

Cât privește aspectele menționate de petent cu referire la ferestrele care nu se închid corespunzător și salteaua deteriorată, judecătorul reține, față de relațiile depuse la dosarul cauzei din partea administrației penitenciarului, că, potrivit constatărilor efectuate de comandantul de secție, salteaua de pe patul petentului se prezintă în stare bună de utilizare, nefiind deteriorată, iar ferestrele camerei prezintă uzură fizică, dar se închid corespunzător.

Sub aspectul igienei în camera de deținere, față de dispozițiile legale anterior menționate și față de relațiile depuse la dosarul cauzei din partea administrației penitenciarului, judecătorul reține că igiena în camera de deținere se asigură de către persoanele private de libertate, sens în care li se pun la dispoziție detergenți pentru suprafețe și pentru obiecte sanitare, dezinfectanți, fiind asigurate condițiile de folosire a surselor de apă curentă, cu respectarea dispozițiilor art. 5 alin. (3) din anexa la O.M.J. nr. 433/2010.

De asemenea, conform relațiilor depuse la dosarul cauzei din partea administrației penitenciarului, problema igienizării camerelor de deținere este ținută sub control prin desele lucrări care au loc în acele camere în care se manifestă fenomenul de igrasie și mucegai, camera în care este cazat petentul fiind inclusă cu prioritate în acțiunile de igienizare ce se desfășoară în cadrul secției în luna decembrie.

Față de dispozițiile art. 8 din anexa la O.M.J. nr. 433/2010, astfel cum au fost anterior menționate și față de relațiile depuse la dosar din partea administrației penitenciarului, judecătorul reține că încălzirea spațiilor Penitenciarului Rahova se realizează cu o centrală proprie care funcționează cu combustibil gazos, camerele fiind încălzite cu corpuri de încălzire tip radiator din fontă amplasate în camera de deținere și cabina de wc. În conformitate cu prevederile O.M.J. nr. 2874/C din 6 decembrie 1999 și H.G. nr. 425/1994, în funcție de condițiile meteorologice, se stabilesc programe de furnizare a agentului termic (apă caldă) pentru încălzire, iar temperatura asigurată pe timpul iernii este de 19 grade Celsius, fiind, așadar, respectate dispozițiile art. 8 din anexa la O.M.J. nr. 433/2010.

Potrivit art. 83 alin. (3) din H.G. nr. 1897/2006 (act normativ actualmente în vigoare conform prevederilor art. V din O.U.G. nr. 3/2014),

persoanelor private de libertate li se asigură posibilitatea să facă baie cel puțin de două ori pe săptămână. Au posibilitatea îmbăierii zilnice cei care își desfășoară activitatea în locuri cu risc epidemiologie crescut sau în orice alte locuri, dacă situația o impune.

În raport de aceste dispoziții legale, față de prevederile art. 5 alin. (2) din anexa la O.M.J. nr. 433/2010, astfel cum au fost anterior menționate, și față de relațiile depuse la dosarul cauzei din partea administrației penitenciarului, judecătorul reține că în camera de deținere în care este cazat petentul există un grup sanitar dotat cu respectarea dispozițiilor art. 5 alin. (2) din anexa la O.M.J. nr. 433/2010, iar capacitatea de preparare a apei calde în centrala termică a fost dimensionată pentru acordarea a cel puțin două băi săptămânale persoanelor private de libertate, apa caldă livrându-se la fiecare cameră, deci și camera în care este cazat petentul, de două ori pe săptămână câte 1,5 ore, între orele 12.00-13.30 și 17.00-18.30, program ce este respectat, în concordanță cu dispozițiile art. 83 alin. (3) din H.G. nr. 1897/2006 (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 566 din 25 martie 2015, nepublicată).

18. Se mai reține că petentul beneficiază de la încarcerarea în penitenciar de un pat metalic (paturile sunt dublu etajate), dimensiuni pat 1,80 x 0,80 m, saltea, cearșaf, pernă cu față pernă, pătură, cană inox, castron inox cazarmament pus la dispoziție și schimbat după durata normată de înlocuire sau deteriorare excesivă, toate în stare bună de utilizare.

Se mai reține că, în permanență, saltele sunt înlocuite după perioada normată de utilizare, iar procesul de înlocuire este permanent; de asemenea, dacă se constată degradarea excesivă, salteaua se înlocuiește.

Referitor la produsele de igienă corporală, se reține că articolele de toaletă și igienă se asigură de către administrația locului de deținere, în limita normelor stabilite prin ordin al ministrului justiției. Aceste articole pot fi suplimentate pe cheltuiala proprie de către persoana privată de libertate, prin cumpărare de la punctul comercial amenajat în interiorul locului de deținere.

Se mai reține că penitenciarul asigură aceste materiale igienico-sanitare lunar și în cantitatea normată; iar în ceea ce privește achiziția acestor bunuri, aceasta se realizează respectând condițiile de calitate reglementate.

De asemenea, la primirea în detenție deținutul beneficiază de o trusă compusă din:

Nr. crt.	Denumire articol	Normă consum
1	Aparat ras	1 buc.
2	Hârtie igienică	1 buc.
3	Săpun semitoaletă	1 buc.
4	Pastă dinți	1 buc.
5	Pastă ras	1 buc.
6	Periuță dinți	1 buc.

Astfel, față de cele menționate mai sus, la încarcerare deținutul a beneficiat de trusă cu materiale igienico-sanitare, care conținea produse pentru o lună de zile, până când a fost alocat la drepturile lunare aferente, drepturi care se asigură și distribuie individual lunar între 01 și 10 ale lunii.

Se mai reține că materialele de curățenie se distribuie, de asemenea, lunar pentru asigurarea curățeniei în camera de deținere.

Se mai reține că fiecare cameră de deținere din cadrul unității are în componență câte o cambuză pentru alimente în suprafață de 1,4 mp/4,34 mc – unde se pot depozita alimentele neperisabile, deoarece construcția unității nu a fost prevăzută cu dotarea de frigidere în camerele de deținere; începând cu luna iulie 2015, au fost amenajate camere speciale cu frigidere pe fiecare secție în parte. Această cambuză este prevăzută cu uși care sunt reparate ori de câte ori se semnalează probleme legate de funcționalitatea acestora. De cele mai multe ori acestea sunt deteriorate de către deținuți vara, pentru ventilarea camerei, și odată cu sosirea anotimpului rece aceștia reclamă că sunt defecte.

De asemenea, fiecare cameră de deținere este prevăzută cu câte o debara în suprafață de 0,7 mp/2,17 mc pentru asigurarea depozitării bagajelor personale, debara prevăzută cu rafturi din lemn.

Referitor la reclamația deținutului cu privire la ventilație, lumina naturală și aerul curat, se precizează următoarele:

- Sistem de ventilație: naturală;
- Fiecare cameră dispune de o fereastră dublă, în două canate, cu o suprafață de 1,44 mp, o fereastră amplasată în grupul sanitar, cu o

suprafață de 0,72 mp, și o fereastră în spațiul pentru alimente (cambuză), cu o suprafață de 0,72 mp. Toate aceste ferestre sunt prevăzute cu gratii și grilaje tip plasă, care sunt amplasate în exteriorul ferestrelor în vederea asigurării gradului de siguranță conform reglementărilor legale în vigoare. Aceste grilaje tip plasă asigură siguranța din punct de vedere al introducerii obiectelor interzise în camerele de deținere, ele fiind realizate din plasă din oțel cu un număr de 830 ochiuri tip romb, având dimensiunea de 55 x 22 mm/ochi, astfel, calculând totalitatea acestor ochiuri, rezultă faptul că se asigură iluminatul natural și aerisirea în conformitate cu normele internaționale prin care se specifică asigurarea unui procent de aproximativ 80% ventilație și iluminat natural. Ferestrele camerei sunt în stare de funcționare, acestea sunt din lemn, dar până la sfârșitul lunii octombrie 2016 acestea vor fi înlocuite cu unele de PVC cu geam termopan.

În ceea ce privește dotarea camerei cu mobilier, se reține că în camere există masă, băncuță, suport pentru televizor.

Se mai reține că unitatea a fost proiectată și construită cu un singur grup sanitar pentru fiecare cameră de deținere.

Dotarea grupului sanitar: lavoar 1 bucată, pentru camera de 19,58 mp, și 2 bucăți, pentru camera de 24,59 mp, duș 1 bucată.

Cabină de wc (suprafață 1,78 mp) despărțită de grupul sanitar de o ușă și are asigurată ventilația naturală printr-o fereastră. Vasul de wc este funcțional, precum și bazinul de apă, iar dacă acestea prezintă defecțiuni, sunt schimbate imediat. Nu au fost primite reclamații de la deținutul în cauză cu privire la defecțiuni ale obiectelor sanitare.

Având în vedere cele reținute mai sus, precum și numărul mic de persoane cazate în camera în care este repartizat petentul, instanța reține, astfel cum a reținut și judecătorul de supraveghere, că nemulțumirile petentului sunt neîntemeiate (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 42 din 10 ianuarie 2017, nepublicată).

19. Instanța reține că încălzirea spațiilor Penitenciarului Rahova se realizează cu o centrală proprie care funcționează cu combustibil gazos, camerele fiind încălzite cu corpuri de încălzire tip radiator, din fontă, amplasate în camera de deținere și cabina de wc. Regimul de încălzire este intermitent, în funcție de temperatura exterioară (pentru temperaturi mai

joase de -5 grade Celsius, câte 12 ore zilnic căldură, iar pentru temperaturi între -5 şi 10 grade Celsius, câte 10 ore căldură zilnic), temperatura asigurată pe timpul iernii fiind de 19 grade Celsius, astfel încât sunt respectate dispoziţiile art. 8 din anexa la O.M.J. nr. 433/2010.

Cu toate acestea, instanţa constată că drepturile petentului au fost încălcate având în vedere numărul de persoane cu care acesta a fost cazat în cameră. Dacă asigurarea a două ore de apă caldă pe săptămână pentru un număr de 3-4 persoane constituie o suferinţă inerentă stării de detenţie, înscriindu-se în limitele legii, acelaşi program de apă caldă pentru opt persoane reprezintă în mod evident un tratament degradant. Practic, petentul nu beneficiază efectiv decât de 15 minute de apă caldă pe săptămână.

Având în vedere că această încălcare este subsecventă încălcării condiţiilor de cazare, încălcare care nu ar trebui să se mai producă având în vedere soluţia menţionată la punctul unu, instanţa nu va mai obliga administraţia penitenciarului în acest sens (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 1149 din 16 iunie 2015, nepublicată).

20. Din relaţiile existente la dosarul cauzei rezultă că la încarcerarea în Penitenciarul Rahova petentul a beneficiat de un pat metalic, saltea, cearşaf, pernă cu faţă pernă, pătură, cană inox, castron inox – cazarmament pus la dispoziţie şi schimbat după durata normată de înlocuire sau deteriorare excesivă, toate în stare bună de utilizare. Totodată, conform relaţiilor depuse la dosar din partea administraţiei penitenciarului, la primirea în detenţie petentul a beneficiat de o trusă cu materiale igienico-sanitare compusă din aparat ras, hârtie igienică, săpun semitoaletă, pastă dinţi, pastă ras, periuţă dinţi, pentru o lună de zile, până când este alocat la drepturile lunare aferente, fiind, aşadar, respectate dispoziţiile art. 48 alin. (6) din Legea nr. 254/2013 şi art. 111 alin. (3) din H.G. nr. 157/2016 (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 2769 din 5 decembrie 2016, nepublicată).

21. Din analiza probatoriului cauzei instanţa constată că prin încheierea nr. 77 din 15 februarie 2016 a judecătorului de supraveghere a privării de

libertate de la Penitenciarul Colibaşi a fost respinsă în baza art. 56 alin. (6) lit. b) din Legea nr. 254/2013 plângerea formulată de petentul C.M.

În considerentele încheierii s-a motivat că petentul se află în executarea unei pedepse privative de libertate de 11 ani pentru săvârşirea infracțiunii de tâlhărie, prevăzută de art. 211 Cod penal de la 1968.

S-a precizat că petentul este cazat la camera E 5.20, împreună cu alți 12 deținuți, camera având o suprafață totală de 32,33 mp, fiind prevăzută cu o cambuză de alimente în suprafață de 2,58 mp, având două rafturi cu câte 3 şi 4 polițe, un grup sanitar cu o suprafață de 3,12 mp, chiuvetă cu etajere şi oglinzi, o cabină wc şi o cabină pentru duş. Camera de deținere este prevăzută cu trei ferestre cu dimensiunile de 1 x 1,5 m, grupul sanitar este prevăzut cu 3 ferestre cu dimensiunile de 0,6 x 0,6 m, iar camera de alimente este prevăzută cu două ferestre, cu dimensiunea de 1 x 1,5 m.

S-a arătat că, în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (5) din O.M.J. nr. 433/C/2010, în mod excepțional, camerele de cazare pot avea paturi suprapuse pe 3 rânduri, cu respectarea asigurării a cel puțin 6 mc de aer pentru fiecare persoană privată de libertate şi a celorlalte condiții pentru dotarea camerelor de cazare. Penitenciarul Colibaşi s-a aflat în cursul anilor 2014-2015 într-o situație excepțională de supraaglomerare, înregistrând un indice cuprins între 135% (în anul 2015) şi 150% (în anul 2014).

În ce priveşte îmbunătățirea condițiilor de cazare, dar şi asigurarea apei potabile, precum şi a wc-ului la curtea de plimbare, pentru secția de deținere nr. 5, a fost aprobată suma de 18.000 lei pentru anul 2016 în vederea executării de lucrări pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție, iar pentru curțile de plimbare aferente secțiilor de deținere nr. 1-5 s-a transmis ANP o adresă cu devizul general refăcut în vederea analizării în Consiliul Tehnico-Economic şi eliberarea unei autorizații de construire necesară demarării unei noi lucrări de licitații pentru acest obiectiv. Ataşat s-a depus nota internă a Dir. Adj. Economic şi tabel privind componența camerei de cazare E5.20.

S-a motivat că, potrivit art. 80 din Legea nr. 254/2015, „persoanelor condamnate li se asigură dreptul la hrană, ținută, cazarmament şi condiții minime de cazare, conform art. 48-50".

(...) S-a concluzionat că petentul beneficiază de condițiile minime de cazare şi igienă în Penitenciarul Colibaşi, care în cursul anilor 2014-2015 s-a

aflat într-o situație excepțională de supraaglomerare, înregistrând un indice cuprins între 135% (în anul 2015) și 150% (în anul 2014). În scopul îmbunătățirii condițiilor de cazare, pentru secția de deținere nr. 5, a fost aprobată suma de 18.000 lei pentru anul 2016 în vederea executării de lucrări pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție.

În ce privește sursa de apă potabilă și wc la curtea de plimbare, s-a motivat că dispozițiile art. 132 alin. (2) din Ordinul nr. 1676/C/2010 prevăd că „spațiile destinate plimbării persoanelor arestate preventiv, condamnate din regimul de maximă siguranță și închis, sancționate disciplinar cu izolarea, precum și acelora care prezintă risc pentru siguranța penitenciarului se dotează și se amenajează în conformitate cu anexa nr. 28". Potrivit anexei nr. 28, spațiile destinate plimbării persoanelor prevăzute mai sus trebuie să fie dotate cu bănci, copertină, gard betonat h 4,90 m, canal colector care facilitează evacuarea apei pluviale, fără a fi menționate în mod expres sursa de apă potabilă și wc.

De asemenea, s-a precizat că la nivelul Administrației Penitenciarul Colibași s-au făcut demersurile prevăzute de lege pentru reamenajarea spațiilor de deținere existente, în conformitate cu dispozițiile art. 56 alin. (6) lit. b) din Legea nr. 254/2013, plângerea petentului va fi respinsă. (...)

Analizând documentația înaintată de Penitenciarul Colibași, instanța constată că măsura adoptată de judecătorul de supraveghere a privării de libertate prin încheierea nr. 77 din 15 februarie 2016 este doar în parte legală și temeinică pentru motivele ce vor fi expuse în continuare.

Potrivit art. 1 alin. (3) lit. a) din anexa nr. 1 la O.M.J. nr. 433/2010, „camerele de cazare din penitenciarele existente trebuie să asigure: cel puțin 4 mp pentru fiecare persoană private de libertate, încadrată în regimul închis sau de maximă siguranță".

După cum rezultă chiar din adresa emisă de către Penitenciarul Colibași, petentului nu i s-au asigurat cel puțin 4 mp în camera de cazare, deși este repartizat să execute pedeapsa în regim închis. Prin urmare, date fiind dispozițiile legale, Penitenciarul Colibași are obligația să asigure petentului cel puțin 4 mp în camera de cazare.

De asemenea, potrivit art. 5 alin. (2) din anexa nr. 1 la O.M.J. nr. 433/2010, „grupurile sanitare se dotează cu instalații sanitare și se amenajează astfel încât să se asigure cel puțin o chiuvetă, un wc și un duș

pentru maximum 10 persoane private de libertate", sens în care Penitenciarul Colibași are obligația respectării dispozițiilor legale.

În ceea de privește toate celelalte solicitări, contestația este nefondată. Din înscrisurile aflate la dosar rezultă că spațiul destinat plimbării persoanelor arestate preventiv, condamnate din regimul de maximă siguranță și închis, sancționate disciplinar cu izolarea, precum și acelora cere prezintă risc pentru siguranța penitenciarului este dotat și amenajat potrivit anexei nr. 28 la Ordinul nr. 1676/C/2010.

De asemenea, rezultă că Penitenciarul Colibași a făcut demersuri pentru reamenajarea spațiilor de deținere existente tocmai în vederea îmbunătățirii condițiilor de deținere (Jud. Pitești, sent. pen. nr. 769 din 5 aprilie 2016, nepublicată).

22. Instanța, analizând materialul probator care a stat la baza încheierii judecătorului de supraveghere, criticată de contestator, constată că prezenta contestație este întemeiată pe următoarele considerente:

Condamnatul a formulat plângere pentru că i se încalcă dreptul la condiții minime de cazare prin aceea că nu poate beneficia la timp de grupurile și instalațiile sanitare necesare pentru nevoile fiziologice și de igiena în condiții de intimitate.

În declarația dată de contestator în soluționarea prezentei cauze, acesta a arătat că grupul sanitar este folosit de 2 camere, cu aproximativ 80 de deținuți, și că nu există decât patru chiuvete și 3 toalete. Datorită lipsei de dotare a grupurilor sanitare, prin imposibilitatea folosirii lor la timp, este supus unor suferințe fizice.

Din relațiile înaintate de Administrația Penitenciarului Focșani rezultă că în camera de cazare a contestatorului sunt 52 de paturi, iar grupul sanitar are doar 4 chiuvete, 2 cabine de duș deservite cu boilere și 3 cabine de wc.

Este lesne de constatat ca acestea sunt insuficiente pentru cei 52 de deținuți care nu le pot folosi la timp, în funcție de cerințele fiecăruia dintre ei, fiind nevoiți să aștepte poate mai mult de o oră până să folosească un wc sau un duș.

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Față de cele reținute mai sus, în baza art. 56 din Legea nr. 254/2013, se va admite ca fondată contestația formulată (Jud. Focșani, sent. pen. nr. 675 din 28 martie 2016, nepublicată).

23. Prin adresa din 26 octombrie 2016, Penitenciarul Craiova a răspuns solicitării formulate și a comunicat detaliat datele tehnice ale camerelor în care a fost cazat petentul condamnat.

Astfel, se reține următoarele: petentul a fost arestat la data de 23 iunie 2015 și depus în Penitenciarul Craiova în data de 22 iulie 2015.

Camera de cazare nr. 16 din cadrul secției E3, are următoarele date tehnice: înălțime 4 m, suprafață utilă 60,85 mp, volum 243,4 mp, iar fiecărui deținut îi revin 1,45 mp, respectiv 5,79 mc.

În cameră sunt instalate 42 de paturi metalice la 3 rânduri, fiecare deținut având câte un pat, iar în cameră sunt cazați maxim 42 de deținuți; camera are în anexă un grup sanitar dotat cu obiectele necesare, 3 chiuvete de porțelan, 3 oglinzi, 3 vase de toaletă și 3 dușuri, camera are 5 ferestre, iar iluminatul artificial se asigură prin funcționarea a 4 lămpi tip neon; iluminatul grupului sanitar se asigură cu 2 becuri incandescent de 60 w, iar iluminatul camerei de alimente se asigură cu un bec incandescent de 60 w; pe timpul nopții se asigură iluminatul de veghe, alimentat la 24 de volți, cu bec incandescent; toate instalațiile asigură furnizarea utilităților la parametri normali, apa rece este asigurată fără restricții, în permanență, chiar și atunci când sunt avarii la rețeaua furnizorului extern, apa caldă este asigurată de două ori pe zi a câte o oră.

Încălzirea spațiilor se realizează prin centrală termică proprie, conform programului aprobat, paturile au în dotare cazarmament corespunzător; în cameră sunt instalate 3 aparate tv, racordate la televiziunea cu circuit închis și la furnizorul extern de servicii de televiziune, iar programul de funcționare respectă standardele de necesitate și repaus.

Deținuții din secția E3, inclusiv cei din camera 16, au posibilitatea să petreacă timp în afara camerei, în curțile de plimbare, 3 ore zilnic; o curte de plimbare are suprafața de 157,38 mp, a doua 104,92 mp, iar spațiul de activități sportive are suprafața de 52,46 mp.

Masa se servește în sala de mese, vesela se spală și se dezinfectează.

Referitor la condițiile generale de cazare, s-a mai arătat că drepturile de materiale igienico-sanitare au fost asigurate lunar, conform O.M.J. nr. 2056/C/2007, materialele de spălat rufe au fost distribuite la spălătoria unității, pentru masa de prânz programul de servire este de 2 ore, iar servirea mesei s-a organizat pentru un număr mediu de 200 de persoane în 6 serii a câte 20 de minute fiecare, iar în ceea ce privește orarul stabilit pentru masă, acesta nu poate fi modificat în sensul prelungirii, întrucât între orele 14.00-18.30 sunt planificate și se desfășoară alte activități.

Cu privire la prezența insectelor în camera de deținere, s-a menționat că au fost efectuate periodic dezinsecții și deratizări.

Cu privire la Normele prevăzute de O.M.J. nr. 433/2010: O.M.J. nr. 433/C din 5 februarie 2010 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, s-a menționat că acestea sunt obligatorii la elaborarea documentațiilor pentru obiective noi de I investiții, modernizare, transformare și extindere a fondului construit – ordinul nu face referire la infrastructura existentă, ci impune standarde pentru obiectivele viitoare; astfel, raportarea existentului la normele respective nu are decât un caracter orientativ, neexistând parametri obligatorii de raportare în prezent. Pentru a reitera cele precizate mai sus, ordinul în cauză precizează în finalul Anexei, în art. 9 alin. (1) și alin. (2), că normele sunt obligatorii pentru camerele de cazare din locurile de deținere care urmează să se construiască și unitățile penitenciare care urmează să se construiască.

Instanța apreciază că, raportat la cele învederate în adresa N77367/PCDJ din 26 octombrie 2016, emisă de Penitenciarul Craiova, petentului condamnat i-au fost încălcate drepturile privind condițiile de cazare prevăzute de Normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, în perioada încarcerării în Penitenciarul Craiova, în ceea ce privește spațiul de cazare (Jud. Craiova, sent. pen. nr. 4277 din 8 decembrie 2016, nepublicată).

24. În ceea ce privește asigurarea condițiilor de igienă personală, dispozițiile art. 5 din Anexa la Ordinul nr. 433/2010 stabilesc faptul că grupurile și instalațiile sanitare din camerele de deținere trebuie să asigure

accesul permanent la apa potabilă şi să permită fiecărei persoane private de libertate să-şi satisfacă nevoile fiziologice ori de câte ori este necesar, în condiţii de igienă şi intimitate, amenajarea urmând să se facă astfel încât să se asigure o chiuvetă, un wc şi un duş pentru maximă 10 persoane private de libertate.

Instanţa reţine că în mod greşit judecătorul de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Craiova, prin încheierea nr. 810 din 14 august 2015, a obligat administraţia penitenciarului să ia măsurile legale care se impun în vederea asigurării accesului permanent la apă caldă ori de câte ori este necesar pentru persoanele cazate în camera 42 din secţia E5.

După cum rezultă din declaraţiile persoanelor private de libertate (f. 24, 25), dar şi din actele înaintate de penitenciar, în camera 18 apa rece este asigurată fără restricţii, în permanenţă, iar apa caldă este asigurată de cel puţin trei ori pe săptămână, câte o oră conform programului aprobat, cu precizarea că datorită faptului că în secţia în care se află camera de cazare nr. 42 este amenajată şi o sală de mese şi un oficiu de veselă care are în permanenţă apă caldă, furnizarea apei calde către camerele de cazare, inclusiv camera nr. 42, se face şi suplimentar faţă de programul standard, respectiv de încă trei ori pe zi după servirea mesei, pentru că, din punct de vedere constructiv, nu se poate opri separat apa caldă pentru camerele de cazare.

Astfel, ţinând cont de faptul că nu există posibilităţi tehnice de oprire a apei calde şi nici nu s-a invocat interdicţia de a se folosi apa caldă în afara programului standard aprobat, este asigurată posibilitatea fiecărei persoane private de libertate de efectuare a igienei personale (Jud. Craiova, sent. pen. nr. 3929 din 27 octombrie 2015, nepublicată).

25. În motivarea plângerii formulate, astfel cum a precizat petentul cu ocazia audierii sale de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate, acesta a arătat că oriunde se deplasează în incinta ori în afara Penitenciarului Rahova, este însoţit de membrii grupei de intervenţie, aspect pe care petentul îl consideră a avea caracter abuziv.

Petentul a fost audiat de judecătorul de supraveghere a privării de libertate în condiţiile art. 56 alin. (3) din Legea nr. 254/2013, declaraţia sa fiind ataşată la dosar.

Prin Încheierea nr. 246 din 28 februarie 2017 a Judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova a fost respinsă plângerea formulată de către petent ca nefondată.

Împotriva acestei soluții, petentul a formulat contestația care formează obiectul prezentului dosar.

Instanța reține că în mod corect a reținut judecătorul de supraveghere a privării de libertate că, de la data depunerii sale în Penitenciarul Rahova (6 octombrie 2015) şi până în prezent, petentul a fost cercetat în 22 de dosare disciplinare (autoagresiuni – 4 –, distrugeri bunuri – 4 –, atitudine necuviincioasă cadre – 6 –, lovire deținut – 3 –, confecționare/deținere obiecte interzise – 1 –, nerespectare R.O.I. – 1 –, atitudine necuviincioasă față de organele judiciare – 3), cu precizarea că în perioada de timp de la momentul depunerii sale în penitenciar până în prezent petentul a prezentat dificultăți în gestionarea agresivității, toleranță scăzută la frustrare, impulsivitate, demonstrativitate, tendința de a minimaliza consecințele acțiunilor sale, aderență la valori antisociale, perseverență infracțională, tendințe şi acțiuni de autoagresivitate în situații percepute ca fiind frustrante.

Ca atare, în mod corect s-a concluzionat că petentul prezintă potențial de a periclita siguranța misiunilor desfăşurate atât în interiorul, cât şi în exteriorul unității, respectiv de a pune în pericol sănătatea personalului ori a altor persoane, astfel încât, pentru prevenirea unor evenimente negative la nivelul unității, din dispoziția verbală a directorului unității, petentul este însoțit la activitățile din exteriorul camerei de deținere de personal din compunerea echipei operative speciale (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 811 din 11 aprilie 2017, nepublicată).

26. În ceea ce priveşte reclamația petentului privind păstrarea bunurilor în frigider, instanța reține că nu există vreo dispoziție legală care să oblige penitenciarul la a asigura deținuților acces la frigider şi, cu atât mai puțin, la a asigura un frigider pentru fiecare cameră. Potrivit legislației actuale, penitenciarele asigură în mod gratuit hrană gătită deținuților (cel puțin trei mese zilnic).

Cu toate acestea, Penitenciarul Bucureşti Rahova a reuşit achiziționarea unui umăr de frigidere, pe care deținuții le folosesc pentru păstrarea

unor bunuri alimentare primite prin sectorul vizite ori cumpărate de la magazin, la acest moment nefiind însă suficiente pentru a fi câte unul în fiecare cameră (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 2443 din 3 octombrie 2017, nepublicată).

27. Referitor la produsele de asigurare a igienei distribuite deținuților, Penitenciarul Giurgiu a depus la dosar Tabel nominal cu persoanele care au primit materiale igienico-sanitare în data de 11 august 2016, 14 septembrie 2016, 12 octombrie 2016, 14 noiembrie 2016, 13 decembrie 2016.

Petentul a primit în data de 14 septembrie 2016 o pastă de dinți, o cremă de ras, un aparat de ras, o hârtie igienică, două bucăți de săpun. În data de 12 octombrie 2016, acesta a primit un aparat de ras, o hârtie igienică, două bucăți de săpun, în data de 14 noiembrie 2016 a primit o pastă de dinți, o cremă de ras, un aparat de ras, o hârtie igienică, două bucăți de săpun, în data de 13 decembrie 2016 a primit a primit un aparat de ras, o hârtie igienică, două bucăți de săpun.

Din aplicația privind evidența deținuților rezultă ca petentul a fost transferat la Penitenciarul Giurgiu în data de 11 august 2016.

Conform Anexei nr. 8 la O.M.J. nr. 2056/2007, în vigoare până la data de 21 noiembrie 2016, deținuții au dreptul la două periuțe de dinți/an.

Potrivit Ordinului nr. 3848/C/2016 din 7 noiembrie 2016, pentru aprobarea Normelor privind articolele de curățenie și igienă individuală și colectivă asigurate de către administrația locului de deținere, în intervalul de un an se pot distribui minimum 4 periuțe de dinți și maximum 6.

Același ordin prevede la art. 6 că persoanele private de libertate, în baza solicitărilor scrise, pot achiziționa de la punctele comerciale din interiorul locului de deținere, contra cost, articole de curățenie și igienă individuală și colectivă, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013.

Astfel, față de tabelele anexate de Penitenciarul Giurgiu, de dispozițiile cuprinse în Normele anterior menționate, de faptul că în cursul anului 2016 petentul a fost cazat timp de 4 luni la acest penitenciar, urmează să se constate ca nu s-a stabilit o conduită culpabilă a unității de deținere.

Faptul ca în cele 4 luni de cazare la Penitenciarul Giurgiu nu a primit periuță de dinți nu reprezintă o încălcare a drepturilor sale, câtă vreme acest obiect nu se distribuie lunar.

Mai mult, petentul a avut posibilitatea de a-şi exercita dreptul de a efectua cumpărături, de a solicita în scris distribuirea unei periuțe de dinți, în situația în care avea nevoie de acest obiect (Jud. Giurgiu, sent. pen. nr. 1188 din 26 mai 2017, nepublicată).

Hrană

28. Fiind audiat în fața instanței de judecată, acesta a arătat că a elaborat un sistem de evidență a meselor primite, pentru a dovedi calitatea şi cantitatea acestora, precum şi prezența cărnii în porțiile de mâncare primite, la dosarul cauzei existând înscrisuri cu consemnările petentului în acest sens. Petentul a declarat că, deşi ar trebui să primească zilnic 70 grame de carne, în realitate primeşte, în medie, aproximativ 28% din această cantitate, adică aproximativ 20 grame. Totodată, a susținut că distribuirea porțiilor de mâncare nu se face de către agenții supraveghetori, sub supravegherea şefilor de secție, aşa cum ar trebui.

Instanța reține că numai consemnările personale ale petentului cu privire la hrana primită nu sunt suficiente pentru a se dovedi că, într-adevăr, acestuia nu i-a fost acordată o hrană corespunzătoare. Aceasta deoarece, deşi petentul a întocmit un sistem elaborat de evidență a meselor primite, consemnările acestuia sunt, într-o majoritate covârşitoare, pur subiective şi nu pot fi luate în considerare. Astfel, se observă că petentul a elaborat un sistem de evidență care presupune un pătrat împărțit în patru pătrățele mai mici, cu următoarea semnificație: primul pătrat din stânga sus reprezintă ciorba, al doilea pătrat din dreapta sus reprezintă cantitatea de carne din meniu, al treilea pătrat din stânga jos reprezintă felul al doilea şi ultimul pătrat din dreapta jos reprezintă cina. Semnele folosite de petent sunt următoarele: „+" (plus) înseamnă că mâncarea este acceptabilă, atât ca gust, cât şi pentru consistență, „-" (minus) înseamnă că nici consistența, nici gustul nu sunt acceptabile, iar „o" (cerc) înseamnă că masa a fost de o calitate medie şi a cuprins cel puțin 30 grame de carne.

Instanţa nu se poate raporta la aprecierea petentului că mâncarea primită a fost acceptabilă sau inacceptabilă, întrucât astfel de termeni sunt relativi şi diferă de la o persoană la alta, în funcţie de propriul gust şi de propriile aşteptări.

Din relaţiile comunicate de penitenciar, rezultă că petentul a fost alocat la norma 17 de hrană, care presupune alimente diversificate şi un număr de 2855 calorii pe zi, că hrana este preparată în cadrul bucătăriei locului de detenţie, cu instrumentar şi dotări din inox, în condiţii de igienă, fiind verificată de către deţinuţi, de ofiţerul de serviciu şi de personalul medical şi, ulterior, distribuită în camerele de deţinere sub stricta supraveghere a agenţiilor repartizaţi pe secţiile de deţinere, sub coordonarea şefului secţiei (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 1696 din 6 iulie 2017, nepublicată).

29. Aşa cum rezultă din conţinutul adresei din 8 iulie 2016, emisă de administraţia locului de detenţie – Penitenciarul Bucureşti Jilava –, s-a răspuns în mod punctual la toate aspectele invocate de petent. (...)

1. *Calitatea hranei*

- Alocarea de hrană pe norme se face în baza Notei de efective avizată de medicul şef al unităţii, care consemnează numărul deţinuţilor alocaţi la normele de hrană în funcţie de starea de sănătate a acestora. Norme de hrană sunt: norma 17 – condamnaţi –, 3 mese/zi, norma 18 – bolnavi –, 3 mese/zi, supliment munci uşoare/grele, supliment diabet zaharat (5, 6 mese), distrofici, meniu vegetarieni, 3 mese/zi, meniu culte religioase, 3 mese/zi, hrană rece pentru deţinuţii prezentaţi la instanţele de judecată.

- Ridicarea alimentelor de la depozitul unităţii, prepararea lor şi distribuirea hranei se efectuează în condiţii de igienă şi cu produse proaspete aprovizionate ritmic de la furnizorii cu care unitatea are încheiate contracte de furnizare. Unitatea a asigurat limita plafonului caloric zilnic cu respectarea întocmai a structurii normelor de hrană la care au dreptul, conform O.M.J. nr. 2713/C din 15 noiembrie 2001. Zilnic, după prepararea hranei se procedează la verificarea acesteia şi ridicarea probelor alimentare pentru fiecare fel de mâncare de către medicul şef, ocazie cu care acesta consemnează în

Registru organoleptic și aprobă darea în consum. Greutatea unei porții de mâncare este, de regulă, 500 grame felul I și 350 grame felul II.

- Distribuirea hranei pe secțiile de deținere se realizează în recipiente de inox, cu deținuți special selecționați în acest sens, cărora li se fac analize medicale specifice și li se asigură echipamentul adecvat.

Pentru asigurarea unei diversificări a alimentației, se întocmește un tabel decadal pentru fiecare normă de hrană, cu menționarea meniurilor asigurate la mic dejun, prânz și cină. Meniurile decadale sunt avizate și de către medicul șef. De asemenea, zilnic se afișează pe fiecare secție de deținere meniul pentru a doua zi.

Instanța reține că, pe baza actelor existente la dosar, nu rezultă că aspectele reclamate de petent sunt întemeiate (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 2048 din 7 septembrie 2016, nepublicată).

30. Instanța constată că, potrivit adresei din 15 decembrie 2016, ridicarea alimentelor de la depozitul unității, prepararea și distribuirea acesteia se realizează în condiții de igienă și cu produse proaspete aprovizionate de la furnizorii cu care administrația locului de deținere a încheiat contracte în acest sens. Instanța reține faptul că unitatea de deținere asigură limita plafonului caloric cu respectarea structurii normelor de hrană la care deținuții au dreptul conform O.M.J. nr. 2713/C din 15 noiembrie 2001. Zilnic, după prepararea hranei, se procedează la gustarea acesteia și luarea probelor pentru fiecare aliment în parte de către medicul șef. De asemenea, unitatea de deținere a întocmit un tabel decadal pentru fiecare normă de hrană pentru a asigura diversificarea alimentației. Prin urmare, având în vedere considerentele mai sus arătate, instanța apreciază că susținerile petentului privind încălcarea dreptului la hrană sunt nefondate (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 760 din 23 martie 2017, nepublicată).

31. De asemenea, instanța reține că petentul este repartizat la norma 17 de hrană (2855 calorii), meniul de care beneficiază în prezent petentul este stabilit cu respectarea prevederilor O.M.J. nr. 2713/C din 15 noiembrie 2001 și este afișat în cadrul secției de deținere, iar calitatea alimentelor ce intră în compoziția hranei este certificată prin buletine de calitate ce

însoţesc alimentele livrate de diverşi furnizori în baza contractelor încheiate şi corespunde specificaţiilor cuprinse în caietele de sarcini, conform normelor specifice sistemului penitenciar. Prepararea hranei se efectuează în condiţii de igienă, hrana este verificată înainte de distribuire de personalul blocului alimentar (inclusiv de către deţinuţi), ofiţerul de serviciu sau locţiitorul acestuia, precum şi de asistentul medical de serviciu, iar distribuirea hranei la camerele de deţinere se desfăşoară sub supravegherea agenţilor repartizaţi pe secţiile de deţinere, sub coordonarea comandantului de secţie în condiţiile în care igiena transportului şi distribuirii hranei este asigurată deoarece hrana este depozitată în recipiente de inox curate, în timp ce deţinuţii care distribuie hrana sunt selecţionaţi pe criterii stricte, având analizele medicale efectuate şi fiind echipaţi cu halate, bonete, mănuşi (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 939 din 26 aprilie 2016, nepublicată).

32. Analizând actele dosarului, judecătorul constată că, potrivit art. 50 din Legea nr. 254/2013, administraţia fiecărui penitenciar asigură condiţii adecvate şi personalul necesar pentru prepararea, distribuirea şi servirea hranei potrivit normelor de igienă a alimentaţiei, iar normele minime obligatorii de hrană se stabilesc prin ordin al ministrului justiţiei, după consultarea unor specialişti în nutriţie.

Faţă de aceste dispoziţii legale şi faţă de înscrisurile depuse la dosar, judecătorul reţine că hrana de care beneficiază petentul în penitenciar se acordă conform prevederilor O.M.J. nr. 2713/C din 15 noiembrie 2001 (act normativ actualmente în vigoare conform prevederilor art. V din O.U.G. nr. 3/2014).

Hrana este preparată zilnic în cadrul bucătăriei unităţii, în condiţii de igienă, iar cantitatea şi calitatea acesteia sunt verificate înainte de distribuire atât de reprezentanţii persoanelor private de libertate, cât si de personalul cu atribuţii în acest sens din partea unităţii, respectiv ofiţerul de serviciu sau locţiitorul acestuia şi asistentul medical de serviciu. Constatările acestora privind calitatea şi cantitatea hranei sunt menţionate într-un registru specific, înainte de livrarea pe secţiile de deţinere, nefiind înregistrate incidente în acest sens, fiind totodată respectate condiţiile privind distri-

buirea hranei. Meniul este afișat pe secția de deținere, fiind transmis de către serviciul economico-administrativ șefilor de secție, iar calitatea alimentelor ce intră în compoziția hranei este certificată prin buletine de calitate ce însoțesc alimentele livrate de diverși furnizori, în baza contractelor încheiate, și corespunde specificațiilor cuprinse în caietele de sarcini, conform normelor specifice sistemului penitenciar (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 566 din 25 martie 2015, nepublicată).

33. Instanța, verificând toate actele care au stat la baza pronunțării de către judecătorul supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Spital București Jilava a încheierii nr. 721 din 19 august 2016 din dosarul nr. 703/2016, apreciază contestația acestuia *ca fiind neîntemeiată*.

Astfel, instanța reține că din adresa emisă de Penitenciarul București Jilava rezultă că petentul este alocat la norma de hrană pentru deținuți distrofici, astfel cum rezultă din recomandarea medicală și tabelul transmis blocului alimentar, respectiv norma de hrană 18 (supliment condamnați distrofici), alcătuită din 3 mese zilnice care respectă întocmai plafonul caloric stabilit prin O.M.J. nr. 2713/C din 15 noiembrie 2001, greutatea porțiilor de mâncare ce alcătuiesc masa de prânz fiind de 500 g felul I și 350 g felul II.

Distribuirea hranei pe secții de deținere se realizează în recipiente de inox, cu deținuți special selecționați în acest sens, cărora li se fac analize medicale specifice și li se asigură echipamentul adecvat. Pentru asigurarea diversificării alimentației, se întocmește un tabel decadal pentru fiecare normă de hrană, cu menționarea meniurilor asigurate la mic dejun, prânz și cină.

În acest cadru, rezultă, așadar, că nu există indicii de nerespectare de către administrația penitenciarului a dispozițiilor art. 50 din Legea nr. 254/2013 și a dispozițiilor art. 113 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013. Petentul este alocat la norma de hrană pentru deținuți distrofici, fiind depus tabelul nominal aferent lunii august. Din adresa penitenciarului rezultă că norma de hrană respectă întocmai plafonul caloric stabilit prin O.M.J. nr. 2713/C din 15 noiembrie 2001, greutatea porțiilor de mâncare ce alcătuiesc masa de prânz fiind de 500 g felul I și 350

g felul II, iar distribuirea hranei pe secții de deținere se realizează în recipiente de inox, cu deținuți special selecționați în acest sens, cărora li se fac analize medicale specifice și li se asigură echipamentul adecvat, fiind asigurată o diversificare decadală a alimentației.

Nu în ultimul rând, se mai constată că prin probele administrate în cursul judecății petentul nu a reușit să facă dovada contrară celor susținute de intimată, simplele sale afirmații necoroborate cu alte mijloace de probă nefiind apte a conduce la admiterea prezentei plângeri (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 2488 din 24 octombrie 2016, nepublicată).

34. Din adresa depusă de administrație și înscrisurile anexate – proces-verbal de predare-primire a serviciului de către șefii de tură, extras din registrul privind hrana deținuților și înscrisurile de la compartimentul hrănire deținuți – rezultă că la data de 11 iunie 2017, la masa de seară, felul principal la norma 17 comun a fost „spaghete cu sos și carne", șeful de tură menționând în procesul de predare-primire că sosul acestora avea un gust acru, hrana rămasă la blocul alimentar având același gust.

Cu toate acestea, judecătorul de supraveghere a apreciat că nu se poate reține că petenților le-a fost încălcat dreptul la norma de hrană, pe de o parte întrucât gustul acru al sosului nefiind echivalentul cu expresia „hrana alterată" folosită de petenți, în condițiile în care viza cabinetului medical menționează că hrana a corespuns organoleptic, iar, pe de altă parte, singurii deținuți care au reclamat acest lucru au fost petenții, cazați la aceeași cameră, ale căror plângeri sunt identice.

În lipsa oricăror alte probe decât declarațiile petenților, se ajunge la concluzia că administrația a respectat dreptul la norma de hrană reglementată de lege, astfel că plângerile au fost respinse ca nefondate. (...)

Petenții deținuți nu au contestat norma de hrana sub aspectul existenței și cantității, ci sub aspectul **calității**, mâncarea fiind degradată, imposibil de mâncat, aspect care echivalează cu lipsa hranei de la masa de seară, context în care este evident că a fost încălcat dreptul la hrană.

Prezența unui sos de roșii cu gust și miros acru într-o mâncare de paste/spaghete cu carne afectează igiena alimentației, susținerile petenților fiind pertinente în condițiile în care în luna iunie 2017 era de notorietate că

temperaturile climaterice erau foarte ridicate, iar din adresa nr. K 33664/PCBV din 26 iunie 2017 rezultă că mâncarea a fost preparată la ora 11,30 şi a fost păstrată până la distribuire la masa de seară respectiv ora 17,30 în marmită, ceea ce aruncă serioase suspiciuni asupra condițiilor preparare şi de păstrare, în contextul temperaturilor caniculare, pe o perioadă de 6 ore.

Aprecierea inculpaților nu a fost subiectivă, deoarece a fost confirmată şi de şeful de tură, care a constatat acelaşi miros şi gust acru – nefiresc –, atât în mâncarea petenților, cât şi în blocul alimentar.

Pentru aceste motive, întrucât instanța consideră că susținerile deținuților sunt întemeiate, va admite contestația formulată de aceştia şi va constata încălcarea dreptului contestatorilor la hrană (Jud. Braşov, sent. pen. nr. 1547 din 31 august 2017, nepublicată).

35. S-a mai menționat că petentul beneficiază de norma de hrană 18 – normă ce se acordă persoanelor private de libertate bolnave, conform recomandării medicului şi afecțiunilor de care suferiți. În funcție de norma de hrană, se stabilesc meniuri decadale, meniuri care se diferențiază funcție de anotimp (iarnă sau vară).

În adresă s-a mai precizat că norma de hrană la care este alocat deținutul se încadrează în media zilnică de calorii şi cantitatea care asigură hrănirea corespunzătoare.

De asemenea, în conformitate cu art. 69 alin. (1) din O.M.J. nr. 2713/C/2001, în cazul persoanelor private de libertate pentru care sunt stabilite şi avizate de medic meniuri dietetice, rațiile din normele de hrană pot fi eliminate, diminuate sau introduse rații de produse noi, fără a se depăşi media zilnică a caloriilor aprobate pentru norma respectivă.

Cât priveşte susținerea petentului ca nu i se acordă fructe proaspete, instanța constată, potrivit aceleaşi adrese, că normei de hrană nr. 18 nu are dreptul la rații medii zilnice pe timp de iarnă, ci numai pe timp de vară, respectiv 85 g (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 2157 din 28 octombrie 2015, nepublicată).

36. Analizând actele şi lucrările dosarului, se reține că administrația locului de deținere nu a dispus vreo măsură cu implicații negative în ceea ce priveşte drepturile petentului, la care se referă dispozițiile legale. (...)

La nivelul Direcției Generale de Poliție a municipiului București nu există un punct de preparare a hranei, aceasta fiind furnizată de Penitenciarul Rahova. În art. 4 lit. b) din Convenția-cadru privind hrănirea prin unități din sistemul administrației penitenciare a persoanelor private de libertate aflate în centrele de reținere și arestare preventivă din subordinea M.A.I., convenție ce are ca semnatari Ministerul Justiției și Ministerul Afacerilor Interne, înregistrată sub nr. 12 din 15 martie 2013, se specifică obligația unității penitenciare de a asigura o hrană variată, bine preparată, corespunzătoare calitativ și cantitativ regulilor de dietă. D.G.P.M.B. și Penitenciarul București Rahova au încheiat la 4 decembrie 2014, pentru anul 2015, „Convenția privind hrănirea persoanelor private de libertate, aflate în stare de reținere, arest preventiv sau detenție în anul 2015". În baza acestei convenții, Penitenciarul Rahova transmite către D.G.P.M.B. meniul zilnic, defalcat pe norme de hrană, conform recomandărilor medicale ori restricțiilor rezultate din convingeri religioase.

Instanța reține pe baza actelor existente la dosar că aspectele reclamate de petent nu sunt întemeiate. (...)

Referitor la calitatea hranei, rezultă că nu administrația locului de deținere este cea în cadrul căreia se prepară alimentele, ci acestea sunt livrate de Penitenciarul București Rahova, astfel încât nu i se poate reține nicio culpă cu privire la acest aspect, cu atât mai mult cu cât nu se poate stabili dacă și în ce măsură au existat zile în care a fost introdus mai mult ulei în supele sau ciorbele servite de petent ori dacă au existat sau nu situații în care cartofii din mâncare erau stricați sau necurățați; de altfel, petentul trebuia să reclame la acel moment eventualele probleme sau existența unor alimente stricate (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 2986 din 7 decembrie 2016, nepublicată).

37. În ceea ce privește susținerea petentului în sensul că deținuții care distribuie hrana nu ar purta bonete sau mănuși și că aceștia ar vinde mâncarea în schimbul țigărilor, instanța constată că susținerile petentului sunt contrazise de adresa oficială a Penitenciarului București Jilava. Astfel, din acest înscris oficial rezultă că deținuții care se ocupă de distribuirea hranei au permanent actualizate analizele medicale, iar distribuirea hranei se realizează în condiții de igienă, deținuții purtând halate albe, bonetă și

mănuși alimentare de unică folosință. Totodată, nu se poate da eficiență alegației petentului în sensul că persoanele private de libertate care distribuie hrana ar vinde porții de mâncare (carnea din mâncare, brânza etc.) altor deținuți în schimbul unor țigări, atât timp cât activitatea de distribuirea hranei este supravegheată de către agenții supraveghetori ce execută serviciul pe secțiile de deținere (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 2602 din 2 noiembrie 2016, nepublicată).

Suprafață cameră

38. Instanța constată că art. 20 din Constituție statuează că dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte, iar dacă există neconcordanțe între aceste instrumente juridice și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.

Prevederile constituționale asigură atât aplicarea directă a Convenției, cât și preeminența acesteia în dreptul intern român, permițând judecătorului român să pronunțe soluții întemeiate pe dispozițiile Convenției și pe jurisprudența Curții.

Conform dispozițiilor art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

Art. 3 din Convenție impune statului să se asigure că orice prizonier este deținut în condiții compatibile cu respectarea demnității umane, că modalitățile de executare nu-l supun la o suferință sau la o încercare de o intensitate care să depășească nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și că, având în vedere cerințele practice ale detenției, sănătatea și confortul prizonierului sunt asigurate într-un mod adecvat (*Kudla c. Poloniei*).

La data de 24 iulie 2012, Curtea de la Strasbourg a pronunțat hotărârea *Cvasi-pilot Iacov Stanciu c. României*, în care a reținut existența unei probleme recurente cu privire la condițiile de detenție și a accentuat necesitatea

introducerii unor remedii naţionale efective, care să permită autorităţilor naţionale atât să constate în substanţă încălcarea prevederilor Convenţiei şi să dispună încetarea încălcării, cât şi să acorde o despăgubire.

Analizând condiţiile în care este deţinut petentul, din perspectiva art. 3 din Convenţie şi a jurisprudenţei Curţii Europene, se observă că, deşi măsurile privative de libertate sunt însoţite de obicei de suferinţe şi umilire, asigurarea unui spaţiu de cazare sub dimensiunile prevăzute de lege îl supune pe acesta la o experienţă de o intensitate care depăşeşte nivelul inevitabil de suferinţă inerent detenţiei. Cazarea în astfel de condiţii aduce atingere demnităţii sale şi îi inspiră sentimente de umilinţă, fiind echivalent cu un tratament degradant.

De altfel, şi Comitetul European pentru Prevenirea Torturii, în raportul publicat la 11 decembrie 2008, a recomandat autorităţilor române să ia măsurile necesare pentru ca norma de 4 mp de spaţiu vital pentru fiecare deţinut în celulele colective să fie respectată în toate penitenciarele din România.

Instanţa constata ca petentul a fost repartizat la camera E334 împreună cu alţi 11 deţinuţi într-o camera de 11 m.

În ceea ce priveşte susţinerea judecătorului de supraveghere a privării de libertate potrivit căreia supraaglomerarea a fost cauzată de creşterea numărului deţinuţilor, aceasta nu poate constitui un motiv pentru a nu se respecta dreptul la cazare recunoscut unei persoane private de libertate.

Simpla încălcare a acestor drepturi este de natură a conduce la admiterea plângerii, neexistând vreo obligaţie a judecătorului de a avea în vedere la pronunţarea soluţiei dacă această încălcare este sau nu imputabilă administraţiei penitenciarului respectiv.

Totodată, trebuie avută în vedere şi jurisprudenţa CEDO, potrivit căreia statul şi reprezentanţii săi (între care se numără şi administraţia penitenciarului) nu pot justifica încălcarea drepturilor prevăzute de Convenţie prin lipsa resurselor financiare.

Având în vedere situaţia concretă a petentului, instanţa apreciază că se impune pronunţarea unei hotărâri care să fie opozabilă autorităţilor locului de detenţie, pe toată perioada încarcerării. Existenţa posibilităţii ca petentul să facă plângeri de fiecare dată când drepturile sale sunt încălcate (care ulterior sunt respinse deoarece la momentul examinării lor petentului îi

sunt respectate o perioadă de scurt drepturile) nu constituie un remediu eficient în sensul art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului:

Din aceste considerente, instanța va constata încălcate art. 48 şi art. 80 din Legea nr. 253/2014, raportat la art. 3 din Convenția Europeana a Drepturilor Omului, față de petent prin omisiunea respectării normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate aprobate prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 433/2010, publicat în M. Of. nr. 103/2010.

Conform art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, va obliga ca administrația Penitenciarului Bucureşti Rahova să asigure petentului spațiul personal prevăzut de art. 1 alin. (4) din Anexa I la Ordinul Ministrului Justiției nr. 433/2010, referitor la Normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, prin cazarea unui număr de persoane în celula inculpatului care să respecte norma recomandată pentru celule colective.

Este evident că din moment ce s-au încălcat normele de cazare, fiind cauzate într-o camera de 21 mp 11 persoane, Penitenciarul nu a putut să asigure şi mobilierul necesar destinat diverselor activități în funcție de numărul deținuților (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 1622 din 18 august 2015, nepublicată).

39. Instanța constată că în perioada 17 februarie 2014-2 decembrie 2014 petentului N.M., încadrat la regimul închis de executare a pedepsei, nu i-a fost asigurat spațiul de cel puțin 4 mp, în camera de 19,3 mp fiind cazate între 6 şi 10 persoane, ceea ce conduce la concluzia că în perioada menționată petentul a avut la dispoziție un spațiu între 1,9 mp şi 3,21 mp.

Instanța are în vedere jurisprudența CEDO şi Concluziile Comitetului European pentru Prevenirea Torturii, precum şi observațiile acestor organisme consemnate în hotărârile pronunțate în cauze contra României (*Bragadireanu c. României, Brânduşe c. României*). Comitetul European pentru Prevenirea Torturii a avut o atitudine constantă cu privire la lipsa spațiului pentru persoanele private de libertate, arătând că aceasta reprezintă o problemă constantă şi foarte serioasă nu numai în penitenciarele vizitate, ci şi la nivel național, solicitând luarea unor măsuri de anvergură în

scopul rezolvării acestei situaţii calificate drept inacceptabile. Comitetul a recomandat autorităţilor române să ia măsurile necesare în vederea respectării normei de suprafaţă de 4 mp pentru fiecare deţinut. Se constată că în perioada 17 februarie 2014-2 februarie 2014 spaţiul asigurat petentului în Penitenciarul Rahova a fost mai mic de 4 mp, respectiv 1,9 mp şi 3,21 mp, ceea ce, evident, nu corespunde standardelor impuse de jurisprudenţa CEDO, prin deciziile pronunţate împotriva României sau a altor state constatându-se încălcarea art. 3 din Convenţie privind lipsa de spaţiu personal alocat deţinuţilor.

Instanţa apreciază că în procedura plângerii şi a contestaţiei reglementate de art. 56 din Legea nr. 254/2013 legiuitorul nu a avut în vedere analiza caracterului culpabil al încălcării drepturilor persoanelor private de libertate şi nici stabilirea persoanei fizice sau juridice căreia îi aparţine această culpă. Faţă de aceasta, instanţa apreciază că împrejurarea că Administraţia Penitenciarului Rahova a raportat săptămânal la Administraţia Naţională a Penitenciarelor efectivul total al persoanelor private de libertate, gradul de ocupare fiind de 107,88%, nu are relevanţă sub aspectul existenţei unei încălcări a dreptului petentului, ci numai sub aspectul persoanei căreia îi aparţine vinovăţia cu privire la încălcarea menţionată, acest din urmă aspect neputând face obiectul procedurii reglementate de art. 56 din Legea nr. 254/2013, ci eventual al unei acţiuni în răspundere civilă delictuală.

Faţă de cele reţinute în fapt şi de prevederile legale enunţate, instanţa, în baza art. 56 din Legea nr. 254/2013, va admite contestaţia formulată (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 156 din 23 ianuarie 2015, nepublicată).

40. În speţă, se constată, astfel cum rezultă din adresa nr. i-43408 din 30 martie 2015 a Penitenciarului Rahova, că petentul este cazat la camera ... de pe secţia ...

Camera în care este cazat petentul are o suprafaţă de 19,58 mp, iar numărul de deţinuţi în cameră este de zece deţinuţi.

Se constată, prin urmare, că petentului nu i se asigură spaţiul de cel puţin 4 mp în camera de deţinere, fiind, prin urmare, încălcate dispoziţiile

art. 80 din Legea nr. 254/2013, referitoare la condițiile minime de cazare a persoanelor private de libertate.

Instanța are, de asemenea, în vedere jurisprudența CEDO și Concluziile Comitetului European pentru Prevenirea Torturii, precum și observațiile acestor organisme consemnate în hotărârile pronunțate în cauze contra României (*Bragadireanu c. României*, *Brânduşe c. României*). Comitetul European pentru Prevenirea Torturii a avut o atitudine constantă cu privire la lipsa spațiului pentru persoanele private de libertate, arătând că aceasta reprezintă o problemă constantă și foarte serioasă nu numai în penitenciarele vizitate, ci și la nivel național, solicitând luarea unor măsuri de anvergură în scopul rezolvării acestei situații calificate drept inacceptabile. Comitetul a recomandat autorităților române să ia măsurile necesare în vederea respectării normei de suprafață de 4 mp pentru fiecare deținut.

Având în vedere cele reținute mai sus, în baza art. 56 alin. (9) și urm. din Legea nr. 254/2013, instanța va admite contestația formulată de petentul condamnat împotriva Încheierii nr. 318 din 1 aprilie 2015 a Judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 1161 din 16 iunie 2016, nepublicată).

41. Instanța constată că, potrivit art. 1 alin. (3) din Normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate adoptate prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 433/2010 (publicat în M. Of. nr. 103 din 15 februarie 2010), camerele de deținere unde sunt cazați deținuții ce execută pedeapsa în regim semideschis sau deschis trebuie să asigure acestora un număr de 6 m^3 de aer pentru fiecare. De asemenea, se arată că camerele de deținere unde sunt cazați deținuții ce execută pedeapsa doar în regimurile închis și de maximă siguranță trebuie să asigure acestora asigură un număr de 4 metri pătrați pentru fiecare dintre aceştia.

Totodată, instanța va lua în calcul jurisprudența CEDO și Concluziile Comitetului European pentru Prevenirea Torturii (CPT), rezultate în urma vizitelor efectuate în penitenciarele din România, precum și diferite observații, care sunt cuprinse în cauzele soluționate de CEDO *Bragadireanu c. României* sau *Brânduşe c. României*.

Comitetul European pentru prevenirea torturii a avut o atitudine constantă cu privire la lipsa spațiului vital pentru deținuți, arătând că aceasta reprezintă o problemă constantă și foarte serioasă întâlnită nu numai în penitenciarele vizitate, ci și la nivel național. Comitetul a solicitat mereu luarea unor măsuri de anvergură în scopul rezolvării acestei situații inacceptabile. CPT recomandă autorităților române să ia măsurile necesare în vederea *respectării normei de 4 m² de suprafață pentru fiecare deținut.*

De asemenea, instanța reține din probele administrate că spațiul vital al petentului în cauza de față este în mod clar mai mic de 3 m², ceea ce nu corespunde, evident, standardelor impuse de jurisprudența CEDO. Prin deciziile pronunțate contra României sau altor state, precum cauza *Orchowski c. Poloniei*, CEDO a constatat, de nenumărate ori, o încălcare a art. 3 din Convenție privind lipsa de spațiu personal alocat deținuților.

Instanța observă că deși normele interne nu acordă petentului dreptul la a beneficia de un spațiu de minim 4 metri pătrați, jurisprudența CEDO și tratatele la care România este parte obligă statul roman să pună la dispoziție fiecărui deținut, indiferent de regimul în care execută pedeapsa, un spațiu vital de minim 4 metri pătrați.

Este adevărat că situația penitenciarelor nu poate fi imputată în totalitate neglijenței ANP-ului sau Administrației Penitenciarului București Jilava, aceste instituții nefiind susținute corespunzător de bugetul de stat, însă această situație nu poate avea relevanță asupra încălcării drepturilor unui deținut. Dreptul acordat acestuia prin convenții internaționale la care statul român este parte trebuie fără îndoială respectat în condițiile impuse de aceste convenții și de art. 11 și art. 20 din Constituția României.

Supraaglomerarea penitenciarului este o problemă, trebuind găsite soluții la nivelul ANP și al persoanelor cu putere de decizie din cadrul Ministerului Justiției și al Guvernului României pentru descongestionarea unor locuri de deținere sau crearea altora noi.

Instanța este chemată *să constate* o situație ca cea din prezenta cauză și nu poate face abstracție de ea, considerând fără relevanță ce se va întâmpla cu ceilalți colegi de la locul de deținere în cazul în care va admite cererea petentului, *fiind exclusiv problema locului de deținere și a ANP-ului cum pune în aplicare prezenta hotărâre.*

Pentru toate aceste motive, instanța va admite contestația petentului (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 1951 din 24 august 2016, nepublicată).

42. În ceea ce privește susținerea judecătorului de supraveghere a privării de libertate potrivit căreia se impune respingerea plângerii persoanei condamnate ca rămasă fără obiect, cu privire la condițiile de cazare, deoarece la momentul examinării acesteia petentului îi erau respectate aceste condiții, instanța urmează a avea în vedere faptul că, potrivit documentelor puse la dispoziție de administrația penitenciarului, petentul a fost cazat în perioada 30 septembrie 2014-17 februarie 2015 (deci circa 4 luni și jumătate) în cameră cu încă 6 sau 7 persoane (exceptând câteva scurte perioade care adunate însumează cam 40 de zile, când în camera petentului au existat 6 persoane). Prin urmare, în toată această perioadă, 7-8 persoane erau cazate într-o cameră mai mică de 20 m pătrați. Ulterior formulării plângerii la judecătorul de supraveghere a privării de libertate, condițiile de detenție ale petentului s-au îmbunătățit în mod vizibil, acesta fiind cazat doar cu două sau trei persoane în cameră. La o lună de la pronunțarea încheierii judecătorului de supraveghere a privării de libertate petentul a început din nou să fie cazat în cameră cu încă 6-7 persoane. De abia ulterior înfățișării la instanța de judecată condițiile de detenție ale petentului s-au îmbunătățit, acesta fiind cazat în prezent doar cu încă trei persoane.

Deși din punct de vedere formal concluziile judecătorului de supraveghere a privării de libertate sunt corecte, la momentul examinării plângerii neexistând o încălcare actuală a drepturilor petentului, se impune examinarea acestora raportat la situația concretă a petentului și la jurisprudența CEDO. Astfel, se observă o practică constantă a autorităților locului de detenție de mutare a petentului în cameră cu încă 2-3 persoane atunci când cererile sale ajung în fața unui judecător, pentru ca ulterior acesta să fie din nou cazat cu alte 6-7 persoane. Cazarea a 8 persoane într-o cameră mai mică de 20 metri pătrați constituie în mod evident un tratament inuman și degradant, petentul beneficiind practic de aproape de jumătate din spațiul prevăzut de lege.

În ceea ce priveşte supraaglomerarea penitenciarului şi imposibilitatea autorităţilor penitenciarului de a refuza încarcerarea în penitenciar a persoanelor private de libertate, instanţa constată că rolul judecătorului este pur şi simplu de a stabili dacă deţinuţilor le sunt încălcate drepturile, independent de vreo culpă din partea conducerii penitenciarului. Simpla încălcare a acestor drepturi este de natură a conduce la admiterea plângerii, neexistând vreo obligaţie a judecătorului de a avea în vedere la pronunţarea soluţiei dacă această încălcare este sau nu imputabilă administraţiei penitenciarului respectiv.

Totodată, trebuie avută în vedere şi jurisprudenţa CEDO, potrivit căreia statul şi reprezentanţii săi (între care se numără şi administraţia penitenciarului) nu pot justifica încălcarea drepturilor prevăzute de Convenţie prin lipsa resurselor financiare.

Având în vedere situaţia concretă a petentului, instanţa apreciază că se impune pronunţarea unei hotărâri care să fie opozabilă autorităţilor locului de detenţie, pe toată perioada încarcerării. Existenţa posibilităţii ca petentul să facă plângeri de fiecare dată când drepturile sale sunt încălcate (care ulterior sunt respinse deoarece la momentul examinării lor petentului îi sunt respectate o perioadă de scurt drepturile) nu constituie un remediu eficient în sensul art. 13 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului.

Din aceste considerente, instanţa va constata încălcate art. 48 şi art. 80 din Legea nr. 253/2014, raportat la art. 3 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului faţă de petent prin omisiunea respectării normelor minime obligatorii privind condiţiile de cazare a persoanelor private de libertate aprobate prin Ordinul Ministrului Justiţiei nr. 433/2010, publicat în M. Of. nr. 103/2010 (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 1149 din 16 iunie 2015, nepublicată).

43. Analizând actele şi lucrările dosarului, prin prisma motivelor invocate, instanţa apreciază că plângerea formulată de către petentul A.A.I. este întemeiată, motiv pentru care o va admite.

Pentru a dispune astfel, instanţa reţine că potrivit art. 1 alin. (1) din Normele Ordinului nr. 433/C din 5 februarie 2010 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condiţiile de cazare a persoanelor

private de libertate, *„spațiile destinate cazării persoanelor private de libertate trebuie să respecte demnitatea umană și să întrunească standardele minime sanitare și de igienă, ținându-se cont de condițiile climatice și, în special, de suprafața de locuit, volumul de aer, iluminare, sursele de încălzire și ventilație"*.

Conform alin. (3) al aceluiași articol, camerele de cazare din penitenciarele existente trebuie să asigure:

a) cel puțin 4 metri pătrați (mp) pentru fiecare persoană privată de libertate, încadrată în regimul închis sau de maximă siguranță;

b) cel puțin 6 metri cubi (mc) de aer pentru fiecare persoană privată de libertate, încadrată în regimul semideschis sau deschis.

În ceea ce privește situația juridică a petentului, acestuia îi este aplicabil art. 4 alin. (1) din același act normativ, ce prevede că *„minorilor, tinerilor, persoanelor arestate preventiv, precum și persoanelor pentru care nu s-a stabilit regimul de executare le sunt aplicabile dispozițiile alin. (3) lit. a)"*, întrucât petentul nu a fost condamnat definitiv, ci se afla în stare de arest preventiv la momentul încarcerării în Penitenciarul Bacău.

Din adresa din 9 ianuarie 2017 reiese că numitul A.A.I. a fost cazat la camera E4.2, secția E4, în perioada 27 octombrie 2016 până la data de 17 noiembrie 2016, camera având un efectiv mediu de 15 deținuți în cameră, cu un efectiv maxim de 19 deținuți în data de 9 noiembrie 2016.

În ceea ce privește dimensiunea camerei, instanța reține că aceasta este de 32,13 mp, are un volum de aer de 77,11 mc, iar dimensiunile geamului din baie și ale camerei permit iluminatul natural și aerisirea.

Aplicând dispozițiile art. 1 alin. (3) din Ordinul nr. 433/C din 5 februarie 2010, astfel cum au fost expuse anterior, rezultă că în medie (pe durata ocupării camerei de către 15 persoane private de libertate), pe durata detenției în camera E4.2, secția E4, petentul a beneficiat de 2,142 mp de spațiu și 5,14 mc de aer, iar pe durata ocupării maxime a camerei de către 19 deținuți (nu rezultă din adresă cât a durat acest interval de timp), petentul a beneficiat de 1,690 mp de spațiu și 4,05 mc de aer.

Or, potrivit art. 1 alin. (4) raportat la alin. (3) lit. a) din Normele Ordinului nr. 433/C din 5 februarie 2010 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, administrația Penitenciarului Bacău avea obligația de a asigura un

spaţiu de detenţie de minim 4 mp ca suprafaţă, obligaţie ce a fost încălcată, întrucât petentul A.A.I. a beneficiat doar de aproximativ jumătate din acest spaţiu.

În ceea ce priveşte susţinerile petentului în sensul că nu a beneficiat de un pat propriu şi că era nevoit să doarmă în unele nopţi pe jos, instanţa constată că acest fapt nu se confirmă, întrucât din verificările efectuate de judecătorul de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Bacău şi din adresa emisă de administraţia Penitenciarului Bacău reiese că „toate camerele de deţinere sunt dotate cu paturi individuale, saltele, perne, lenjerie pat şi pături, asigurate de către administraţia locului de deţinere", petentul semnând chiar în registru cu privire la acest aspect.

Mai mult, nici aspectele invocate de petent referitoare la lipsa mobilierului nu sunt confirmate de actele şi lucrările dosarului, în condiţiile în care din cuprinsul adresei reiese că zona de detenţie este prevăzută cu un spaţiu pentru depozitarea alimentelor şi pentru servit masa, este dotată cu cablu TV cu abonament la UPC, sisteme de încălzire cu calorifere deservite de centrală termică proprie, o baie separată de restul camerei printr-un perele zidit, dotată cu două lavoare, una toaletă separată de restul încăperii printr-un perete zidit, un duş. (...)

Referitor la respectarea standardelor minime privind condiţiile de detenţie ale petentului A.A.I. în Penitenciarul Bacău, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat în jurisprudenţa sa că măsurile privative de libertate sunt însoţite de obicei de suferinţe şi umilire. Cu toate acestea, art. 3 din Convenţie impune statului să se asigure că orice acuzat este deţinut în condiţii care sunt compatibile cu respectarea demnităţii umane, că modalităţile de executare a pedepsei nu supun persoana în cauză unei suferinţe sau unei încercări de o intensitate care să depăşească nivelul inevitabil de suferinţă inerent detenţiei şi că, ţinând seama de cerinţele practice din închisoare, sănătatea şi confortul deţinutului sunt asigurate în mod corespunzător [cauza *Kudła c. Poloniei* (GC), nr. 30.210/96, pct. 92-94].

În ceea ce priveşte condiţiile de detenţie, Curtea ţine seama de efectele cumulative ale acesteia, precum şi de acuzaţiile specifice ale reclamantului (cauza *Dougoz c. Greciei*, nr. 40.907/98, CEDO 2001-II). În special, perioada de timp în care o persoană a fost deţinută în condiţiile denunţate reprezintă un factor important care trebuie luat în considerare

(cauza *Alver c. Estoniei*, nr. 64.812/01, 8 noiembrie 2005). În plus, în anumite cazuri, atunci când suprapopularea din celule atinge un anumit nivel, lipsa de spațiu dintr-un penitenciar poate constitui elementul central care trebuie luat în considerare în aprecierea conformității unei anumite situații cu art. 3.

După cum a stabilit Curtea în repetate rânduri, relele tratamente trebuie să atingă un nivel minim de gravitate pentru a intra sub incidența art. 3 din convenție. Aprecierea acestui nivel minim de gravitate este relativă; depinde de toate circumstanțele cauzei, cum ar fi durata tratamentului, urmările fizice și psihice și, în unele cazuri, sexul, vârsta și starea de sănătate a victimei. De asemenea, pentru a aprecia dacă un anumit tratament este „degradant" în sensul art. 3, Curtea ține seama dacă scopul acestuia este de a umili și înjosi persoana respectivă și dacă, în ceea ce privește consecințele, acesta a afectat negativ personalitatea victimei respective într-un mod incompatibil cu art. 3. Deși întrebarea dacă scopul tratamentului era de a umili sau înjosi victima este un factor ce trebuie luat în considerare, absența unui asemenea scop nu poate exclude în mod concludent constatarea încălcării art. 3 (a se vedea *Peers c. Greciei*, nr. 28524/95, pct. 67-68 și 74, CEDO 2001-III, și *Valašinas c. Lituaniei*, nr. 44558/98, pct. 101, CEDO 2001-VIII).

Referitor la persoanele private de libertate, Curtea a subliniat deja în cauzele anterioare că un deținut nu pierde, prin simplul fapt al încarcerării sale, apărarea drepturilor sale garantate prin convenție. Din contră, persoanele aflate în detenție au o poziție vulnerabilă, iar autoritățile au obligația să le apere. În temeiul art. 3, statul trebuie să se asigure că o persoană este deținută în condiții compatibile cu respectarea demnității sale umane, că modul și metoda de executare a măsurii nu o supun la stres sau greutăți care depășesc nivelul inevitabil de suferință inerent în detenție și că, date fiind nevoile practice ale detenției, sănătatea și bunăstarea sa sunt asigurate în mod adecvat (a se vedea *Valašinas*, citată anterior, pct. 102, și *Kudła*, citată anterior, pct. 94).

La evaluarea condițiilor de detenție, se ține seama de efectele cumulate ale condițiilor respective, precum și de afirmațiile specifice făcute de reclamant (a se vedea *Dougoz c. Greciei*, nr. 40907/98, pct. 46, CEDO 2001-II). Se ia în considerare, de asemenea, durata perioadei în care o

persoană este deţinută în acele condiţii speciale (a se vedea, printre altele, *Alver c. Estoniei*, nr. 64812/01, 8 noiembrie 2005).

Lipsa acută a spaţiului în celulele penitenciarului are o pondere sporită ca aspect ce trebuie luat în considerare la soluţionarea întrebării dacă condiţiile de detenţie care fac obiectul plângerii au fost „degradante" din perspectiva art. 3 (a se vedea *Karalevičius c. Lituaniei*, nr. 53254/99, 7 aprilie 2005).

Instanţa reaminteşte că persoanele private de libertate se află într-o poziţie vulnerabilă, statul având obligaţia, prin intermediul agenţilor săi, de a asigura respectarea tuturor drepturilor fundamentale, între care se înscrie şi cel la respectarea demnităţii umane, astfel încât privarea de libertate să nu fie dublată de un nou tratament punitiv. Cu toate acestea, nu sunt de neglijat nici funcţiile represive şi coercitive ale pedepsei aplicate, în sensul că persoanele private de libertate, deşi se bucură de drepturile inerente oricărei persoane, exercitarea acestora se realizează într-un cadru mult mai restrâns, tocmai datorită situaţiei în care se află, respectiv în executarea unei pedepse privative de libertate.

În concluzie, punând în balanţă necesitatea respectării demnităţii umane şi a drepturilor de care se bucură persoanele private, pe de o parte, şi limitările corelative acestor drepturi, inerente perioadei de detenţie, pe de altă parte, instanţa constată, prin raportare şi la prevederile art. 1 alin. (3) şi art. 4 din Normele Ordinului nr. 433/C din 5 februarie 2010 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condiţiile de cazare a persoanelor private de libertate şi cu aplicarea art. 3 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, încălcarea standardelor minime privind condiţiile de detenţie ale petentului A.A.I. în Penitenciarul Bacău, pe perioada 27 octombrie 2016-17 noiembrie 2016, urmând ca, în temeiul art. 56 alin. (12) raportat la art. 39 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor şi a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, să admită contestaţia formulată de acesta şi să dispună desfiinţarea în totalitate a Încheierii nr. 1 din 10 ianuarie 2017 pronunţată de Judecătorul delegat cu supravegherea privării de libertate la Penitenciarul Bacău.

Instanţa nu poate dispune în cauză şi pentru viitor, respectiv obligarea administraţiei Penitenciarului Bacău la adoptarea unei anumite conduite,

întrucât acest aspect excedează cadrului procesul în condițiile în care petentul s-a plâns doar de condițiile de detenție avute în perioada indicată, respectiv pe durata deținerii sale în camera E4.2, secția E4, nerezultând din plângerea formulată că aceasta ar viza și detenția actuală (Jud. Bacău, sent. pen. nr. 417 din 21 martie 2017, nepublicată).

Transport

44. Referitor la susținerile petentului în sensul că a fost transportat la instanțe cu mașini în care erau 30-40 de deținuți, instanța apreciază că această împrejurare, deși reală, nu constituie o încălcare a drepturilor petentului deoarece nu a fost depășită capacitatea omologată a mijloacelor de transport folosite, iar în ceea ce privește hrana pe durata transportului, din relațiile depuse de administrația penitenciarului rezultă că se asigură hrană rece la cererea scrisă a deținutului, această necesitate rezultând din nevoia de a se cunoaște din timp numărul necesar de pachete cu hrană rece, iar faptul că persoanele private de libertate trebuie să urmeze această procedură nu le încalcă drepturile (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 2562 din 14 decembrie 2015, nepublicată).

45. În urma verificării datelor la care petentul a fost transportat la diverse organe judiciare, s-a constatat că singura dată care se încadrează în termenul menționat este cea din 9 martie 2015, dată la care deținutul a fost dus la DNA pentru audieri.

În raport de acest aspect, rezultă că în mod corect, cu privire la toate celelalte date la care petentul a fost transportat cu autovehiculele penitenciarului (din 2013 și până la data formulării plângerii), judecătorul delegat a apreciat că cererile care vizează aceste deplasări nu vor fi analizate în fond, ci vor fi respinse ca tardive.

Cu privire la deplasarea la DNA din 9 martie 2015, instanța reține că la data respectivă petentul s-a aflat în grupul celor 32 de deținuți care au fost transportați la Curtea de Apei București cu două autodube având o capacitate totală omologată de 22+37 locuri, nefiind întemeiată susținerea în sensul depășirii capacității omologate de transport.

În ceea ce privește dotarea acestor autodube, instanța reține că nu sunt dotate cu aer condiționat, dar au totuși asigurată o ventilație naturală, prin intermediul trapelor de aerisire.

46. De asemenea, din relațiile furnizate de către penitenciar, se mai reține că, după ce autovehiculele au lăsat deținuții care mergeau la Curtea de Apel, una dintre acestea, în care se afla și petentul, și-a continuat drumul către DNA, în aceasta fiind, în afara petentului, doar un alt deținut.

Petentul a fost returnat la penitenciar în aceeași zi, la ora 17.35, oră ce figurează în evidențele privind accesul autovehiculelor în penitenciar.

În legătură cu susținerea petentului privind neasigurarea pachetului cu hrană rece pe durata deplasării, din actele dosarului și normele în materie rezultă că oricărui deținut i se asigură pachet cu hrană rece pe durata deplasărilor, dar numai la cererea prealabilă a acestora făcută în scris, condiție nerespectată în cauză întrucât petentul nu a formulat această solicitare (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 902 din 13 mai 2015, nepublicată).

47. Potrivit art. 182 din Ordinul Ministerului Justiției nr. 1676/C din 24 iunie 2010, (1) Mijloacele de transport speciale din dotarea locului de deținere destinate transportului persoanelor private de libertate se amenajează în așa fel încât să asigure condiții de separare pe timpul transportului, să aibă încuietori sigure la compartimentele unde se introduc persoanele private de libertate și la uși, care să poată fi manevrate cu ușurință în caz de forță majoră.

(2) Mijloacele de transport speciale sunt astfel amenajate încât să asigure condiții de încălzire, iluminare și aerisire corespunzătoare.

(3) Mijloacele de transport speciale se dotează cu mijloace de legătură radio cu locul de deținere, precum și cu sisteme de legătură și semnalizare-alarmare între personalul din compunerea escortei și cabina conducătorului auto.

În încheierea atacată s-a făcut o enumerare a condițiilor în care trebuie transportate persoanele privative de libertate, însă nu s-a răspuns punctual la încălcările reclamate de către petent.

Martorul M.R. confirmă ca sunt transportați cu autoturismul la instanță peste capacitatea maximă de persoane a autovehiculului. Instanța va constata încălcarea dispozițiilor art. 46 din Legea nr. 254/2013 în ceea ce privește asigurarea transportului petentului de la penitenciar la instanța de judecată (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 1622 din 18 august 2015, nepublicată).

48. În ceea ce privește transportul petentului la Tribunalul București la data de 12 septembrie 2016, instanța reține că, potrivit adresei din 10 octombrie 2016, emisă de Penitenciarul București Jilava, transportul deținuților cu autodube speciale se face cu asigurarea criteriilor de separațiune prevăzute de Legea nr. 254/2013 și H.G. nr. 157/2016 atât în rândul efectivelor de deținuți aparținând unității, cât și între deținuți din cadrul a două unități penitenciare. Potrivit aceleiași adrese, persoanele private de libertate care sunt diagnosticate cu tuberculoză activă, adică contagioasă, nu sunt prezentate la instanțele de judecată și organele de urmărire penală, audierea acestora realizându-se prin videoconferință.

Potrivit adresei nr. 55447 din 14 decembrie 2016, emisă de Penitenciarul Spital București Jilava, deținuții prezenți în transportul efectuat la data de 12 septembrie 2016 sufereau de afecțiuni medicale precum TBC necontagios, Hepatită virală C, Hepatită virală B, Boală HIV, Colelitiază fără menționarea obstrucției, Tulburare de personalitate, Tulburare de anxietate, Tulburare depresivă, afecțiuni care nu prezintă boli cu risc epidemiologic direct pentru colectivitate și nu impun măsuri speciale de izolare.

În consecință, instanța observă că nu există indicii de nerespectare a drepturilor petentului, neexistând suport probator pentru afirmațiile acestuia în sensul că ar fi fost transportat cu deținuți cu afecțiuni medicale contagioase, cu nerespectarea dispozițiilor legale. Potrivit adreselor emise de cele două unități penitenciare, deținuții transportați împreună cu petentul la instanță nu sufereau de afecțiuni contagioase, cei care sunt suferinzi de astfel de boli nefiind prezentați la instanță, ci audiați prin videoconferință (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 3079 din 21 decembrie 2016, nepublicată).

49. Instanţa, verificând toate actele care au stat la baza pronunţării de către judecătorul supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Bucureşti Jilava a încheierii nr. 1102 din 12 decembrie 2016 din dosarul nr. 1019/2016, apreciază contestaţia acestuia *ca fiind neîntemeiată.*

Astfel, instanţa reţine că din adresa din 12 decembrie 2016 emisă de Penitenciarul Bucureşti Jilava rezultă că escortarea deţinuţilor în mijloacele de transport se realizează cu asigurarea criteriilor de separaţiune prevăzute de Legea nr. 254/2013 şi H.G. nr. 157/2016, atât în rândul efectivelor de deţinuţi aparţinând unităţii (femeile separat de bărbaţi, tineri/minori separat de majori, în funcţie de regimul de executare) şi cu atât mai mult între deţinuţi din cadrul a două unităţi penitenciare diferite. Se are în vedere prevederea art. 6 din Legea nr. 254/2013 privind interzicerea discriminării. Deţinuţii diagnosticaţi cu TBC activ (contagios) nu sunt prezentaţi în faţa instanţei, fiind audiaţi prin videoconferinţă. Cu privire la fumatul în mijlocul de transport, s-a arătat că deţinuţilor li se efectuează percheziţie corporal amănunţită în punctul de primire deţinuţi, în conformitate cu art. 260 alin. (2) lit. g) din H.G. nr. 1676/2010, iar cu ocazia prezentării la instanţele de judecată, persoanele privative de libertate au voie doar cu obiectele prevăzute la art. 201 alin. (3) din H.G. nr. 1676/2010 (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 710 din 20 martie 2017, nepublicată).

50. O primă precizare care se impune este faptul că, având în vedere că petentul a invocat încălcarea drepturilor sale pe parcursul deplasării la instanţă cu prilejul soluţionării prezentei cauze, precum şi caracterul repetat al acestor încălcări, judecătorul apreciază că se poate pronunţa direct asupra acestora, fără parcurgerea procedurii prevăzute de art. 56 din Legea nr. 56/2013. Trimiterea cererilor petentului la judecătorul de supraveghere şi ulterior examinarea aspectelor invocate în cadrul contestaţiei împotriva încheierii judecătorului de supraveghere ar conduce, în condiţiile date, la întârzierea soluţionării cauzei, nereprezentând un remediu efectiv pentru protecţia drepturilor persoanei condamnate în sensul art. 13 din Convenţie.

Totodată, instanţa apreciază că este inadmisibil ca administraţia penitenciarului să nu aibă o evidenţă nominală a persoanelor care sunt

transportate pe mijloace de transport. De asemenea, o mare parte a acestor mijloace de transport sunt învechite, nefiind în măsură să asigure un transport în condiții decente. În acest sens, de exemplu, unul dintre autovehiculele cu care a fost transportat petentul (...) este vechi de aproape 20 de ani, numărul de înmatriculare fiind trecut cu pixul în documentele comunicate instanței de judecată, deoarece nu coincide cu cel din certificatul de înmatriculare. Instanța va constată încălcarea dispozițiilor art. 46 din Legea nr. 254/2013 în ceea ce privește asigurarea transportului petentului de la penitenciar la instanța de judecată (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 1149 din 16 iunie 2015, nepublicată).

51. Instanța reține că la data de 4 august 2015 a fost prezentat la Judecătoria Sector 5 petentul condamnat N.M., fiind transportate de la Penitenciarul Rahova la sediul instanței 67 persoane private de libertate cu 3 autospeciale transport deținuți, cu o capacitate de 91 locuri, astfel: ... cu capacitatea de 34 locuri, ... cu capacitatea de 20 locuri, ... cu capacitatea de 37 locuri. Instanța mai reține că ventilația și iluminatul natural al autospecialelor se asigură prin trapele de aerisire existente, astfel că susținerea petentului în sensul că autovehiculul ... nu are sistem de aerisire și nici lumină naturală nu poate fi reținută. De asemenea, instanța constată că petentul a declarat că în autovehiculul menționat au fost transportați 30 de deținuți, un număr ce se încadrează în capacitatea omologată, neputându-se reține supraaglomerarea invocată (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 1837 din 2 martie 2015, nepublicată).

52. Astfel, această autodubă de tip R. este dotată cu scaune de plastic, fără aer condiționat, dar cu ventilație naturală asigurată prin trape de aerisire care asigură și iluminatul natural. Această autodubă nu este dotată cu centuri de siguranță în condițiile în care dispozițiile legale nu reglementează o atare condiție pentru transportul deținuților.

În consecință, potrivit relațiilor comunicate de administrația penitenciarului, transportul celor 44 de deținuți (inclusiv petentul) la instanța de judecată s-a efectuat cu respectarea numărului maxim admis privind capacitatea locurilor și cu asigurarea condițiilor de iluminare și aerisire

corespunzătoare, ceea ce dovedește că nu există nicio încălcare actuală, efectivă și culpabilă a drepturilor petentului din partea Penitenciarului Rahova, în baza art. 56 alin. (6) lit. b) din Legea nr. 254/2013 (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 2108 din 21 octombrie 2015, nepublicată).

53. Având în vedere relațiile furnizate de Administrația Penitenciarului, se constată că deplasarea persoanelor private de libertate în exteriorul locului de deținere la organele judiciare, spitale, precum și transferarea la un alt loc de deținere se realizează în mijloace de transport special amenajate, anume destinate pentru această activitate. S-a precizat că administrația penitenciarului, prin persoanele desemnate să organizeze și să conducă această activitate, planifică în curse doar mijloacele de transport care îndeplinesc toate condițiile pentru asigurarea siguranței circulației rutiere, protecția mediului și folosirea lor în conformitate cu destinația dată prin fabricație. De asemenea, s-a învederat că mijloacele auto sunt curățate zilnic la întoarcerea din misiuni, de către persoanele private de libertate care prestează activități la garajul unității, iar mijloacele de transport cu numerele de înmatriculare ... și .... sunt conforme pentru transportul persoanelor și circulația pe drumurile publice, sistemul de căldură fiind funcțional.

Se constată că în mijloacele de transport deținuții sunt repartizați conform criteriilor legale de separare, această cerință fiind respectată și în cazul în care mijlocul de transport al Penitenciarului București Jilava ar transporta și persoane private de libertate din Penitenciarul Spital București Jilava. Deținuții diagnosticați cu boli în formă netransmisibilă (de exemplu, cei diagnosticați cu HIV/SIDA, transmisibilă doar prin fluide) sunt introduși în cușete separate, celor suferinzi de boli transmisibile (de exemplu, TBC activ) nefiindu-le permis accesul în mijlocul de transport, astfel că nu se poate vorbi despre un pericol de contaminare a deținuților sănătoși.

S-a constatat că nu se confirmă susținerile petentului potrivit cărora în datele de 7 și 8 februarie 2017 a fost transportat de la locul de detenție la Judecătoria Sectorului 2 București împreună cu persoane contaminate cu HIV, cu autovehiculele ... și .... în care nu funcționa căldura și era mizerie, fiindu-i periclitată viața și sănătatea.

Instanța, verificând toate actele care au stat la baza pronunțării de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul București Jilava nr. 159 din 24 februarie 2017 din dosarul nr. 111/2017 și relațiile comunicate suplimentar, stabilește că este nefondată contestația dedusă judecății (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 1319 din 26 mai 2017, nepublicată).

54. Cu privire la fumatul pe mijlocul de transport, precizăm faptul că deținuților li se efectuează percheziție corporal amănunțită în punctul de primire deținuți, în conformitate cu art. 260 alin. (2) lit. g) din H.G. nr. 1676/2010, iar cu ocazia prezentării la instanțele de judecată, persoanele private de libertate au voie doar cu obiectele prevăzute la art. 201 alin. (3) din H.G. nr. 1676/2010.

Referitor la cușetele din mijlocul de transport cu numărul de înmatriculare ..., precizăm faptul că spațiile de separațiune sunt prevăzute cu 2 scaune, acestea beneficiind de ventilație și aerisire, fiind conforme pentru transportul persoanelor și circulația acestora pe drumurile publice (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 1814 din 27 iulie 2016, nepublicată).

55. În cauză, față de înscrisurile depuse la dosar, se constată că administrația Penitenciarului Iași asigura separațiunea persoanelor deținute doar pentru persoane de sex feminin, minori sau deținuți clasificați cu grad sporit de risc.

Separațiunea deținuților în funcție de regimul de executare se realizează doar atunci când sunt compartimente libere, în funcție de spațiile conferite de mijloacele de transport aflate în dotarea Penitenciarului Iași.

Cu toate acestea, dispozițiile art. 62 din H.G. nr. 157/2016 de aprobare a Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate stabilesc în mod imperativ că deplasarea deținuților din regimul de maximă siguranța la organele judiciare, spitale sau în alte locații din exteriorul penitenciarului, precum și la transferarea la un alt loc de deținere se realizează în mijloace de transport special amenajate, separat de alte categorii de deținuți.

Astfel fiind, judecătorul de supraveghere apreciază că separaţiunea categoriilor de deţinuţi trebuie realizată de administraţia Penitenciarului Iaşi nu doar pe criterii de sex, vârsta şi grad sporit de risc, cum se asigură la acest moment, ci şi prin separarea regimului de maxima siguranţa de celelalte categorii de deţinuţi.

În consecinţă, judecătorul de supraveghere a privării de libertate constată că plângerea petentului este întemeiată cu privire la acest aspect, urmând a fi admisă, ca atare.

Prin urmare, în baza dispoziţiilor art. 56 alin. (6) lit. a) din Legea nr. 254/2013, se va dispune obligarea conducerii Penitenciarului Iaşi la luarea măsurilor necesare pentru a asigura deplasarea petentului la organele judiciare şi în alte locaţii din exteriorul penitenciarului în mijloace de transport separat de persoanele deţinute repartizate la regimul de maximă siguranţă".

Împotriva acestei încheieri, persoana privată de libertate a formulat contestaţia ce formează obiectul prezentei cauze.

Instanţa, analizând încheierea atacată, prin prisma motivelor invocate de petent, precum şi prin prisma tuturor dispoziţiilor legale aplicabile, apreciază că cererea formulată este fondată, pentru următoarele considerente:

Astfel, potrivit plângerii formulate şi declaraţiei date în faţa judecătorului de supraveghere a privării de libertate din Penitenciarul Iaşi, petentul a arătat că administraţia Penitenciarului Iaşi nu a luat măsuri necesare pentru a asigura deplasarea sa la Penitenciarul Bacău la Penitenciarul Iaşi, separat de persoanele private de libertate aflate în regim de maximă siguranţă şi regim închis.

Instanţa reţine, astfel cum s-a reţinut şi în încheierea judecătorului de supraveghere a privării de libertate din Penitenciarul Iaşi, că petentul execută pedeapsa în regim deschis.

Deşi prin încheierea 1033 din 21 octombrie 2016 judecătorul de supraveghere a privării de libertate din Penitenciarul Iaşi a admis plângerea formulată de petent şi a dispus ca administraţia Penitenciarului Iaşi să ia măsurile necesare pentru a asigura deplasarea deţinutului B.C. la organele judiciare şi în alte locaţii din exteriorul penitenciarului, în mijloace de transport, special amenajate, separat de persoanele deţinute repartizate la

regimul de maximă siguranță, nu a avut în vedere faptul că plângerea viza transportarea sa separat și de persoanele care execută pedepsele în regim închis.

Raportat la dispozițiile art. 72 alin. (1) din Regulamentul din 10 martie 2016 de aplicare a Legii nr. 254/2013, „deplasarea deținuților din regimul închis la organele judiciare, unități sanitare ori în alte locații din exteriorul penitenciarului, precum și transferarea la un alt loc de deținere se realizează în mijloace de transport special amenajate, separat de alte categorii de deținuți", instanța apreciază că cererea formulată de contestator este întemeiată astfel că, în baza în baza art. 56 alin. (9) cu referire la art. 39 alin. (14)-(19) din Legea nr. 254/2013, admite contestația formulată de petentul condamnat B.C. împotriva încheierii nr. 1033 din 21 octombrie 2016 a Judecătorului de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Iași, în sensul că va dispune ca administrația Penitenciarului Iași să ia măsurile necesare pentru a asigura deplasarea persoanei private de libertate B.C. la organele judiciare sau în alte locații din exteriorul penitenciarului în mijloace de transport special amenajate, separat de persoanele deținute repartizate la regimul închis, în condițiile în care prin încheierea nr. 1033 din 21 octombrie 2016 s-a dispus deja ca acesta să fie transportat separat de persoanele deținute repartizate la regimul de maximă siguranță (Jud. Iași, sent. pen. nr. 728 din 21 martie 2017, nepublicată).

BCU IASI / CENTRU DE CARTE

20. Acordarea de recompense

Jurisprudență

1. Recompensele reprezintă stimulente care se pot acorda, în condițiile legii, persoanelor condamnate, şi nu reprezintă un drept, ci o vocație pentru fiecare persoană privată de libertate.

Se poate observa cu uşurință că acordarea de recompense nu se numără printre drepturile persoanelor condamnate, prevăzute de lege. De altfel, acestea sunt reglementate în Capitolul IX din Legea nr. 254/2013 – „Recompense, abateri şi sancțiuni disciplinare".

În aceste condiții, în mod corect judecătorul de supraveghere nu a mai analizat pe fond plângerea condamnatului şi a respins-o ca inadmisibilă, întrucât actul comisiv/omisiv al administrației penitenciarului cu privire drepturile condamnatului reprezintă o condiție de admisibilitate a plângerii, aşa cum rezultă din interpretarea art. 56 din Lege, or petentul nu îşi poate exercita un drept care nu este recunoscut de lege.

Cât timp propunerea de acordare a recompensei a fost soluționată – la data de 19 septembrie 2016 comisia a respins propunerea de recompensare a petentului –, judecătorul de supraveghere nu poate cenzura vreo măsură a administrației penitenciarului care vizează propunerea sau acordarea de recompense (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 2993 din 7 decembrie 2016, nepublicată).

2. Instanța apreciază, în acord cu judecătorul de supraveghere a privării de libertate, că persoanele private de libertate nu au un veritabil drept la acordarea de recompense, ci o vocație, aceasta fiind o măsură de încurajare a persoanelor care au un comportament deosebit, fiind condiționată, aşa cum s-a reținut anterior, de stăruința depusă în procesul de reeducare. De asemenea, din analiza dispozițiilor legale care reglementează procedura acordării de recompense, se observă că nu este prevăzut un criteriu al progresivității sau gradualității în acordarea acestora, pe care

administrația penitenciarului să-l fi încălcat cu ocazia acordării concrete de recompense petentului.

Pe de altă parte, se reține că, în urma cererii formulate la data de 15 mai 2017, a fost respinsă cererea petentului, observându-se că, în conformitate cu dispozițiile legale, nu sunt îndeplinite condițiile obligatorii prevăzute de art. 213 alin. (2) lit. a).

Se reține, astfel, că au fost respectate dispozițiile legale și normele metodologice care reglementează în detaliu drepturile petentului sub acest aspect, astfel că prezenta contestație apare ca nefondată, urmând a fi respinsă ca atare (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 1828 din 19 iulie 2017, nepublicată).

3. Instanța reține că, după cum în mod corect a constatat judecătorul de supraveghere a privării de libertate, plângerea întemeiată pe art. 56 din Legea nr. 254/2013 poate fi admisă numai atunci când se constată o încălcare actuală a unuia din drepturile recunoscute de lege, consecința fiind obligarea penitenciarului să înceteze această încălcare, fie prin înlăturarea sau modificarea unei măsuri, fie prin luarea unor măsuri. Din interpretarea alin. (2) al art. 56 din Legea nr. 254/2013 rezultă că, în ambele situații, acțiunile sau inacțiunile administrației penitenciarului trebuie să vizeze drepturile expres prevăzute de dispozițiile legale în vigoare, textul utilizând expresia „împotriva măsurilor privitoare la drepturile prevăzute de prezenta lege". Pe cale de consecință, nu poate forma obiectul plângerii întemeiată pe art. 56 din Legea nr. 254/2013 aspectul referitor la tipul de recompensă acordată unui deținut întrucât recompensa, indiferent de tipul său, nu are caracterul unui drept recunoscut de lege persoanei condamnate cu obligația corelativă din partea administrației penitenciarului în sensul respectării și asigurării exercițiului acestui drept, ci are caracterul unui beneficiu a cărui apreciere este lăsată strict la latitudinea administrației penitenciarului în măsura îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege. Această concluzie se deduce din modul de reglementare a dispozițiilor art. 98 alin. (1) din Legea nr. 254/2013, dispoziții conform cărora „persoanelor condamnate (...) li se pot acorda următoarele recompense (...)" (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 941 din 25 aprilie 2017, nepublicată).

4. Astfel, formularea art. 98 şi art. 99 din Legea nr. 254/2013 conduce la concluzia că permisiunea de ieşire din penitenciar *constituie o recompensă ce poate fi acordată, şi nu un drept propriu-zis*, persoanele private de libertate având doar *o vocaţie* la primirea acesteia.

Se mai reţine şi faptul că dispoziţiile sus-amintite reprezintă norme privind stimularea persoanelor private de libertate, având drept scop cointeresarea condamnatului de a avea un comportament favorabil atât în mediul privativ de libertate, cât şi ulterior, în comunitate, o atitudine conştiincioasă faţă de muncă, sau de a oferi acestuia oportunitatea reală de a întreţine de o manieră eficientă relaţiile de familie.

Instanţa, analizând contestaţia formulată, reţine că prevederile Convenţiei Europene pentru apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale fac parte integrantă din ordinea juridică internă, conform dispoziţiilor art. 20 din Constituţia României, aspect ce implică, pentru judecătorul naţional, obligaţia de a asigura efectul deplin al normelor acesteia, asigurându-le preeminenţa faţă de orice altă prevedere contrară din legislaţia naţională.

În jurisprudenţa recentă, CEDO a constatat nu numai faptul că refuzul administraţiei penitenciarului de a acorda o permisiune cu ieşirea temporară din penitenciar *poate fi analizat ca o ingerinţă în dreptul persoanei private de libertate la viaţă privată şi de familie (art. 8 Convenţia Europeană a Drepturilor Omului)*, ci a reţinut chiar o încălcare a acestui drept, prin raportare la motivele temeinice invocate de către petent – decesul unui membru apropiat al familiei –, în contextul lipsei motivării refuzului de recompensare din partea Comisiei (*Bragadireanu c. României*, C-37075/14, Decizia din data de 8 noiembrie 2016).

Instanţa constată că, sub aspectul motivării propunerii Comisiei, aceasta lipseşte cu desăvârşire, iar completarea ulterioară prin adresă cu trimitere la „probabil Comisia a avut în vedere (...)" nu poate constitui motivare valabilă a unui act administrativ, mai ales în contextul recentei hotărâri a CEDO în cauza *Bragadireanu c. României*.

Este, de asemenea, de remarcat faptul că prin Raportul de recompensare, şeful de secţie a propus acordarea permisiunii de ieşire din penitenciar, iar faţă de ultima ieşire din penitenciar, situaţia petentului condamnat s-a modificat doar sub aspectul reducerii perioadei rămasă de

executat, astfel că nici măcar nu se pot deduce motivele ce au fost avute în vedere de către Comisie.

Prin prisma argumentelor sus menționate și a dispozițiilor legale menționate, instanța apreciază contestația formulată ca fiind fondată.

În consecință, în baza art. 56 din Legea nr. 254/2013, va admite contestația formulată de petentul B.I.V. împotriva Încheierii nr. 55 din 18 ianuarie 2017 a Judecătorului de supraveghere a privării de libertate din cadrul Penitenciarului Vaslui, pe care o va desființa, și, pe cale de consecință:

Va admite plângerea petentului B.I.V. împotriva rezoluției conducerii Penitenciarului Vaslui de neacordare a permisiunii de ieșire din penitenciar pentru o zi.

Va obliga Comisia de recompensare din cadrul Penitenciarului Vaslui să reanalizeze și să soluționeze motivat propunerea de recompensare a petentului deținut B.I.V., în raport de dreptul prevăzut de art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și în conformitate cu jurisprudența CEDO în *cauza Bragadireanu c. României*, în sensul de a-și motiva propunerea (Jud. Vaslui, sent. pen. nr. 386 din 10 martie 2017, nepublicată).

5. Instanța constată ca în speță, comisia a apreciat în unanimitate că persoana privată de libertate nu avea numărul necesar de credite care îl făcea eligibil pentru acordarea unui alt tip de recompensă, altul decât suplimentarea dreptului la pachet și vizită, neîndeplinind toate criteriile legale pentru acordarea unui alt tip de recompensă.

În condițiile enunțate anterior, instanța apreciază că apărarea persoanei private de libertate, în sensul de a se dispune anularea recompensei acordate, și returnarea creditelor reținute pentru acordarea acesteia, credite care îi sunt necesare pentru a întruni condițiile necesare pentru a putea fi analizat și în vederea eventualei acordări și a unui alt tip de recompensă, este fondată.

Potrivit art. 18 alin. (7) din Metodologie, „acumularea numărului de credite corespunzător fiecărui tip de recompensă reprezintă condiția necesară pentru analiza în comisia de acordare a recompenselor, dar nu și

suficientă pentru aprobarea recompensei, întrucât aprobarea acesteia se realizează numai în condițiile întrunirii cumulative a criteriilor prevăzute de cadrul legal.

Or, consultând baza de date informatice a ANP, se poate lesne observa că petentul a fost recompensat de 7 ori în 2014, în mod constant, o dată la 2 luni, cu același tip de recompensă prevăzută de art. 98 lit. o) și, retrăgându-i-se de fiecare dată un număr de câte 45 de credite, petentul nu a putut întruni niciodată numărul de credite necesar pentru a putea fi analizat și pentru un alt tip de recompensă – astfel neîndeplinind nici măcar condițiile minim obligatorii, necesare a putea fi analizat și în vederea acordării unui alt tip de recompensă.

Instanța mai învederează că Metodologia de recompensare prevede la același art. 18 alin. (7) lit. b), c) următoarele: „Comisia pentru acordarea recompenselor decide cu privire la aprobarea/respingerea unei recompense propuse, preocupându-se de asigurarea unei ponderi adecvate a procesului de recompensare.

În situația în care deținutul a fost analizat în comisia pentru acordarea recompenselor, conform prevederilor de la lit. a), iar membrii comisiei au decis nerecompensarea acestuia, formularea următoarei propuneri de recompensare se va face numai după ce acesta a mai desfășurat cel puțin o activitate care a generat credite și a condus la modificarea soldului total în sens crescător, indiferent de cuantum și dacă sunt îndeplinite și celelalte condiții corespunzătoare activității desfășurate.

În plus, la alin. (9) din același articol 18 se prevede: „creditele excedentare după acordarea unei recompense, precum și cele insuficiente pentru analiza în vederea acordării unei recompense se reportează, evidența acestora fiind asigurată de funcționalitățile implicite ale aplicației informatice PMSweb".

De asemenea, instanța mai reține și aspectele reglementate de art. 19 alin. (1) lit. a) din aceeași Metodologie de recompensare a persoanelor private de libertate „în situația în care deținutul a fost recompensat ca urmare a participării la un anumit tip de activitate, însă rămâne eligibil pentru recompensare și în perioada imediat următoare, se va evita recompensarea pentru aceeași activitate desfășurată".

În raport de toate reglementările legale mai sus enunțate, instanța apreciază, în acord cu opinia Judecătorului de supraveghere a privării de libertate din Penitenciarul Ploiești, că simpla menționare a tipului de recompensă aplicată, precum și justificarea acesteia prin deținerea unui număr de credite suficient oricăreia dintre recompense, nu este de natură să motiveze alegerea făcută de comisia de recompensare. În lipsa oricărei alte mențiuni privind alegerea recompensei cu suplimentarea dreptului la vizită și pachet, se poate reține că decizia comisiei de recompensare este nemotivată, prin suprarecompensarea cu același tip de recompensă limitându-i-se petentului accesul la recompense de rang superior.

Având în vedere numărul mare de recompense de aceeași natură primite de persoana privată de libertate (nu mai puțin de 10 recompense în cursul anului 2014, cu suplimentarea dreptului la pachet și vizită), precum și de prevederile menționate anterior privind aplicarea unui sistem gradual de recompensare, persoana privată de libertate avea așteptarea legitimă fie de a primi recompensa următoare, gradual, fie de a afla motivele pentru care recompensa nu este acordată, pentru a putea să-și ajusteze conduita viitoare în vederea îndeplinirii condițiilor legale și cerințelor comisiei de recompensare pentru a putea obține, pe viitor, recompensa dorită.

Instanța învederează că la baza acestui sistem de creditare se regăsește asigurarea unui sistem unitar, obiectiv previzibil, care responsabilizează persoanele private de libertate, precum și conturarea unui sistem obiectiv, echitabil și transparent care să condiționeze comportamentul persoanelor private de libertate prin utilizarea creditelor corespunzătoare în acordarea recompenselor.

În aceste condiții, o decizie nemotivată, inclusiv și în materia acordării de recompense, nu întrunește condițiile prevăzute chiar de metodologia sistemului de creditare: previzibilitate, transparență, echitabilitate și obiectivitate (Jud. Ploiești, sent. pen. nr. 781 din 23 aprilie 2015, nepublicată).

BCU IAȘI DEPOZIT LEGAL

21. Participarea la activități sportive

Jurisprudență

1. Analizând contestația formulată de către petent prin raportare la materialul probator al cauzei, instanța constată că judecătorul de supraveghere a privării de libertate a realizat o evaluare judicioasă a probelor existente la dosarul cauzei, stabilind în mod clar şi neechivoc că nu există indicii de nerespectare a dispozițiilor art. 89 din Legea nr. 254/2013, privitoare la dreptul persoanelor condamnate de a participa la activități educative, de asistență psihologică şi asistență socială, cu consecința încălcării principiului consacrat în art. 6 din aceeaşi lege (interzicerea discriminării).

Astfel, din actele dosarului rezultă că în Penitenciarul Bucureşti Jilava desfăşurarea activităților sportive se asigură zilnic, în intervalul orar 08.00-18.00, respectiv 08.00-17.00, în sezonul rece, pe trei terenuri de sport, în baza unei planificări. De asemenea, penitenciarul dispune de o sală de sport pentru deținuții care îndeplinesc condițiile pentru a face sport cu greutăți, zilnic între orele 08.00-18.00, în baza unei planificări aprobate de către directorul unității. Accesul deținuților la baza sportivă se face în baza unei cereri scrise pentru sala de sport şi a unei liste săptămânale pentru terenurile de sport.

Prin cererea nr. 7292 din 14 octombrie 2016, petentul a solicitat accesul la sala de sport, dar nu a primit aprobare din cauza problemelor medicale, însă acesta a fost cuprins în tabelul nominal al deținuților care şi-au exprimat dorința de a face activități sportive în aer liber, dar petentul a refuzat să participe la activități sportive în aer liber (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 127 din 18 ianuarie 2017, nepublicată).

BCU IAŞI - CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

22. Curs de calificare profesională efectuat în străinătate

Jurisprudență

1. La data de 8 septembrie 2014 condamnatul petent M.M.M. a formulat o plângere adresată judecătorului de supraveghere a privării de libertate din cadrul Penitenciarului Colibaşi, solicitând să îi fie recunoscut un curs de pregătire efectuat în executarea pedepsei, în cadrul unui Penitenciar din Republica Cehă, şi, în consecinţă, să îi fie recunoscute ca executate din pedeapsa aplicată un număr de 90 de zile.

Fiind audiat, acesta a menţionat că a formulat o cerere similară Administraţiei Penitenciarului Colibaşi, fără a primi un răspuns oficial.

La dosarul Judecătorului de supraveghere a privării de libertate au fost ataşate înscrisuri.

Prin Încheierea nr. 731 din 24 septembrie 2014 s-a respins plângerea petentului ca nefondată.

În motivare a reţinut Judecătorul de supraveghere că, într-adevăr, aşa cum rezultă din înscrisurile de la dosar, pe timpul detenţiei în Cehia petentul M.M.M. a absolvit un curs de calificare profesională în domeniul servicii de alimentaţie şi cazare, însă în speţă nu sunt aplicabile prevederile art. 96 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 254/2013 pentru următoarele considerente:

Potrivit dispoziţiilor legale menţionate anterior, pedeapsa care este considerată ca executată pe baza formării profesionale, în vederea acordării liberării condiţionate, se calculează în cazul participării la cursurile de calificare ori recalificare profesională în sensul considerării unui număr de 20 de zile executate pentru absolvirea unui curs de calificare ori recalificare profesională [petentul a indicat în mod eronat dispoziţiile art. 96 lit. d) din Legea nr. 254/2013 deoarece acestea se referă la participarea la cursurile de şcolarizare pentru formele de învăţământ general obligatoriu, ceea ce nu este cazul în speţă].

S-a mai reţinut că Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor şi a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul

RCUAJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

procesului penal nu recunoaşte decât instruirea şcolară şi formarea profesională desfăşurate în penitenciarele din România, în conformitate cu dispoziţiile art. 90-92 din Lege.

Prevederile legale menţionate anterior se coroborează şi cu dispoziţiile art. 144 alin. (1) din Legea nr. 302/2004, conform cărora, atunci când România este stat de executare, executarea unei pedepse sau măsuri privative de libertate aplicate printr-o hotărâre judecătorească recunoscută de instanţa română este guvernată de legea română; durata perioadei privative de libertate executate în statul emitent se deduce din durata totală a pedepsei sau măsurii privative de libertate executate în România, perioadă ce a fost dedusă în cazul petentului.

Zilele solicitate de petent drept câştig pentru cursul de calificare profesională urmat în penitenciarul din Cehia nu pot fi avute însă în vedere la calcularea fracţiei de pedeapsă în vederea liberării sale condiţionate, deoarece legislaţia din România nu prevede posibilitatea de a lua în considerare ca fiind executate din pedeapsă decât zilele câştigate ca urmare a cursurilor de calificare profesională organizate în penitenciarele din România, executarea pedepsei fiind guvernată de legea română.

Instanţa reţine faptul că în cauză dispoziţiile legale citate au fost interpretate în mod eronat.

Astfel, contrar celor susţinute de petent, în cauză sunt aplicabile prevederile art. 96 lit. e) din Legea nr. 254/2013, petentul absolvind în Penitenciarul din Republica Cehă, în cadrul învăţământului mediu, un curs de calificare, finalizat prin obţinerea unui Certificat de calificare în Servicii de alimentaţie şi cazare.

Acesta nu a absolvit o formă generală de învăţământ obligatoriu.

Cu toate acestea, instanţa apreciază că acest curs de calificare, absolvit de petent, trebuie să fie luat în calcul la stabilirea perioadei executate în cazul analizei liberării condiţionate.

Petentul a fost transferat să execute pedeapsa în România, iar Legea nr. 254/2013 nu face distincţie asupra locului în care cursul de calificare trebuie efectuat.

În plus, scopul acestor dispoziţii legale, acela de a încuraja condamnaţii să efectueze cursuri de calificare profesională, trebuie urmărit prin acordarea

beneficiului recunoaşterii ca executate a unei perioade din durata pedepsei, indiferent de locul în care este absolvit cursul.

Pentru aceste motive, instanța urmează a admite în parte contestația petentului, urmează să anuleze Încheierea sus-menționată şi, potrivit art. 96 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 254/2013, să constate ca executate din durata pedepsei aplicate petentului M.M.M., în vederea acordării liberării condiționate, un număr de 20 de zile, în urma absolvirii cursului de calificare profesională, pe timpul executării pedepsei în Penitenciarul din Republica Cehă (Jud. Piteşti, sent. pen. nr. 59 din 8 ianuarie 2015, nepublicată).

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

23. Asistență psihologică

Jurispudență

1. Cu privire la asistența psihologică, petentul a beneficiat de asemenea asistență de două ori, recent, în anul 2015, prin psihologul care a avut contract de servicii cu penitenciarul, deşi nu există încă un psiholog angajat permanent la acest penitenciar.

Asigurarea consilierii psihologice nu face parte din categoria drepturilor persoanelor condamnate prevăzute în capitolul V din Legea nr. 254/2013, ci este o activitate inclusă în capitolul privind activitățile educative, de asistență psihologică şi asistență socială, instruirea şcolară, învățământul universitar şi formarea profesională a persoanelor condamnate.

Conform art. 89 din Legea nr. 254/2013, activitățile educative, de asistență psihologică şi asistență socială au ca scop reintegrarea socială a persoanelor condamnate. Motivația solicitării petentului de asigurare a unei consilieri psihologice permanente nu poate fi însă primită *de plano*, întrucât executarea unei pedepse privative de libertate, oricare ar fi cuantumul ei, poate afecta în principiu orice persoană condamnată, însă măsura acestor efecte asupra fiecărei persoane este individuală şi nu poate fi generalizată, ci trebuie evaluată de la caz la caz. De aceea includerea persoanelor condamnate în activitățile recomandate în Planul individualizat de evaluare şi intervenție educativă şi terapeutică întocmit în baza evaluării din perspectivă educațională, psihologică şi socială efectuată la depunerea în penitenciar şi modificat după necesități, cu respectarea nevoilor prioritare de intervenție, se realizează ținând cont de nevoile identificate, regimul de executare a pedepsei privative de libertate şi momentul traseului execuțional (Jud. Miercurea Ciuc, sent. pen. nr. 373 din 20 aprilie 2016, nepublicată).

BCU BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY LIBRARY

24. Transferarea persoanelor deținute

Jurispudență

1. Instanța constată că petentul a fost transferat de la Penitenciarul Rahova la Penitenciarul Slobozia la data de 13 iulie 2016, în baza dispoziției Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 44406 din 12 iulie 2016, așadar situația sa se încadrează în teza a II-a a prevederilor art. 45 din Legea nr. 254/2013.

După cum în mod corect a subliniat și judecătorul de supraveghere, procedura prevăzută de art. 56 din Legea nr. 254/2013 nu poate cenzura decât activitatea penitenciarului din raza teritorială a judecătoriei, fiind exclusă obligarea altor instituții precum Administrația Națională a Penitenciarelor. În cauză, în condițiile în care măsura a fost dispusă de către Administrația Națională a Penitenciarelor, dacă petentul consideră că a fost prejudiciat printr-o decizie a acesteia, poate formula o acțiune separată împotriva acesteia. În cadrul prezentei proceduri, instanța nu poate examina modalitatea de respectare a prevederilor legale de către Administrația Națională a Penitenciarelor și cu atât mai puțin poate dispune măsuri în ceea ce o privește.

Faptul că potrivit prevederilor Regulamentului de punere în aplicare a Legii nr. 254/2013 comisia din cadrul Penitenciarului face propuneri privind transferul deținuților nu reprezintă un motiv pentru care s-ar impune admiterea plângerii, aceste propuneri având strict caracter de recomandare, în final decizia aparținând Administrației Naționale a Penitenciarelor. Judecătorul cauzei nu poate obliga administrația unui penitenciar să facă o anumită propunere, pe calea prevăzută de art. 56 din Legea nr. 254/2013 putând fi cenzurate doar actele de dispoziție.

Cu toate acestea, instanța apreciază că este competentă să examineze în ce măsură administrația penitenciarului a respectat drepturile deținutului la momentul transferului. Un prim aspect invocat îl reprezintă faptul că petentul nu a fost lăsat să-și ia alimentele. În acest sens, instanța constată că acesta nu a făcut proba acestui aspect (de exemplu, prin

martori), deşi avea această sarcină. Totodată, instanța apreciază că, dacă ar fi avut obiecțiuni cu privire la bunurile pe care le ia cu el, ar fi trebuit să menționeze acest lucru în mod expres la acel moment. Din examinarea bonului din data de 13 iulie 2016, în care sunt menționate toate bunurile pe care petentul le-a luat cu el în momentul transferului, nu rezultă că acesta ar fi considerat că nu i s-au predat toate bunurile.

Nu există nicio prevedere care să oblige administrația unui penitenciar să anunțe avocatul şi familia unui deținut la momentul transferului din acel penitenciar, legislația impunând doar obligativitatea încunoştințării în cazul schimbării locului de deținere, imediat după producerea schimbării [adică după ce deținutul a ajuns în alt loc de detenție – art. 228 alin. (5) C. pr. pen.] (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 2204 din 7 septembrie 2016, nepublicată).

2. Prin plângerea înregistrată la data de 4 noiembrie 2015, sub nr. 1591/2015, petentul P.I. a arătat că i se încalcă unele drepturi din cele prevăzute de dispozițiile legale în vigoare referitoare la executarea pedepselor şi a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

În motivarea plângerii formulate, petentul a arătat că îi este încălcat dreptul la somn întrucât de fiecare dată când este transferat de la Penitenciarul Rahova la Penitenciarul Colibaşi este scos din camera de deținere la ora 01,00, fapt de natură a tulbura programul de odihnă al petentului. De asemenea, petentul a solicitat ca judecătorul să dispună efectuarea unei adrese către administrația penitenciarului pentru ca aceasta să îi comunice petentului în scris zilele şi orele la care a fost scos din camera de deținere, respectiv zilele şi orele la care a fost reintrodus în camera de deținere urmare a transferurilor succesive. (...)

La solicitarea instanței, Penitenciarul Rahova a înaintat adresa nr. i/40066 din 4 aprilie 2016, din care se reține următoarele:

Penitenciarul Bucureşti Rahova este unitate de tranzit, ceea ce presupune gestionarea unui număr foarte mare de deținuți care se transferă la acest penitenciar şi care pleacă în transfer către alte

penitenciare, cu o medie de aproximativ 25-30 de persoane în fiecare zi de transfer, uneori ajungându-se şi la 50-60 de deținuți transferați.

Cu privire la procedura urmată în cazul organizării transferului unui deținut, s-a arătat că aceasta presupune următoarele activități:

- scoaterea deținuților din camerele de deținere şi însoțirea acestora în punctul de primire deținuți; activitatea se desfăşoară numai în prezența şefului de tură şi a unui număr sporit de agenți, pentru prevenirea oricărui incident negativ; în cadrul Penitenciarului Bucureşti Rahova există un număr de şapte secții de deținere, ceea ce face ca şeful de tură să participe, pe rând, pe fiecare secție de deținere la scoaterea deținuților din camere , ulterior realizându-se însoțirea în punctul primire deținuți;

- în cadrul punctului primire deținuți se realizează un control amănunțit al bagajelor aduse de către deținuți, întocmindu-se un bon de inventar al tuturor obiectelor;

- ulterior se efectuează percheziția corporală amănunțită a tuturor deținuților care urmează a se transfera, în vederea descoperirii oricărui obiect interzis, care s-ar putea afla în posesia acestora.

S-a mai arătat că transferul deținuților între unitățile penitenciare se desfăşoară cu autospeciale aparținând Subunității de Pază şi Escortare Deținuți Transferați din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor, acestea sosind în Penitenciarul Bucureşti Rahova începând cu orele 03.30-04.00, demarându-se procedurile specifice de predare-primire.

Cu ocazia predări-primirii deținuților transferați între cadrele penitenciarului şi cadrele aparținând Subunității de Pază şi Escortare Deținuți Transferați, sunt verificate documentele în baza cărora se efectuează transferul, se identifică deținuții transferați, se verifică inventarul bagajelor deținuților, activitate care presupune o desfăşurare în timp şi care trebuie definitivată până la ora 5.30, conform programului de transfer stabilit de către Administrația Națională a Penitenciarelor.

S-a mai arătat că, având în vedere activitățile menționate, scoaterea deținuților din camerele de deținere se realizează începând cu orele 01.00-01.30, în funcție de numărul deținuților care urmează a fi transferați.

Instanța reține că, potrivit art. 77 alin. (1) din Legea nr. 254/2013, persoanelor condamnate li se asigură minimum 7 ore de somn pe zi.

În speță, instanța reține că, potrivit dispozițiilor din cuprinsul capitolului VI, titlul V, din Regulamentul privind siguranța locurilor de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, aprobat prin O.M.J. nr. 1676/C din 24 iunie 2010, dispozițiile privitoare la transferul persoanelor private de libertate de la un loc de deținere la altul se pun în executare cu respectarea orarului, itinerariului și a graficului de deplasare a mijloacelor de transport speciale, aprobate de către directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, iar administrația fiecărui loc de deținere este obligată a îndeplini toate operațiunile impuse de transferul persoanei private de libertate în cadrul intervalului de timp afectat în acest sens.

Având în vedere aceste dispoziții, precum și cele reținute din adresa înaintată de Penitenciarul Rahova cu privire la activitățile desfășurate cu ocazia organizării transferului deținuților, instanța constată că în mod corect judecătorul de supraveghe a constatat că nu se poate reține o încălcare culpabilă a drepturilor petenților de către administrația Penitenciarului Rahova cu ocazia transferului lor la, respectiv de la, alte penitenciare, aceasta trebuind să respecte atât procedura ocazionată de această activitate, cât și graficul de transport aprobat de directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

De asemenea, se constată că în mod corect s-a reținut că dispozițiile legale în vigoare nu reglementează un drept al deținutului de nu fi transferat, deținutul fiind la rândul său obligat să respecte măsurile și programul de punere în executare a măsurilor privitoare la transferul său.

În ceea ce privește cererea privind plata unor despăgubiri formulată de petentul P.I., instanța reține că în procedura prevăzută de art. 56 din Legea nr. 254/2013 nu se pot acorda despăgubiri, finalitatea acestei proceduri fiind fie anularea unei măsuri a penitenciarului, fie obligarea acestuia la luarea unei măsuri, în așa fel încât să înceteze o încălcare actuală a unui drept al deținutului.

Așadar, pentru eventualele prejudicii aduse deținuților, aceștia trebuie să urmeze calea de drept comun, adresându-se direct instanțelor de judecată civile cu o cerere de acordare a despăgubirilor băneşti.

Pentru considerentele mai sus expuse, în baza art. 56 alin. (9) și urm. din Legea nr. 254/2013, instanța va respinge ca neîntemeiată contestația formulată de petentul condamnat P.I. împotriva Încheierii nr. 1326 din 13 noiembrie 2015 a Judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la Penitenciarul Rahova (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 892 din 19 aprilie 2016, nepublicată).

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

25. Dispoziții procesuale

Jurisprudență

Calitatea procesuală a Administrației Naționale a Penitenciarelor

1. Privitor la excepția lipsei calității procesuale a Administrației Naționale a Penitenciarelor, instanța urmează să o admită motivat de faptul că, potrivit art. 10 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1849/2004 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor, Penitenciarul București Rahova are personalitate juridică (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 1622 din 18 august 2015, nepublicată).

Posibilitatea restituirii cauzei la judecătorul de supraveghere a privării de libertate

2. Deși judecătorul de supraveghere a privării de libertate nu a analizat susținerile petentului, deoarece acesta fusese transferat între timp la un alt penitenciar, instanța reține că la acest moment petentul a fost retransferat în Penitenciarul Rahova. Având în vedere că art. 56 din Legea nr. 254/2013 nu prevede posibilitatea restituirii cauzei la judecătorul de supraveghere a privării de libertate, iar în cadrul aceste proceduri nu se aplică principiul dublului grad de jurisdicție garantat de art. 2 din Protocolul adițional nr. 7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanța va analiza susținerile petentului (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 1076 din 9 mai 2017, nepublicată).

În sens contrar

3. Potrivit înscrisurilor de la dosarul cauzei, plângerea a fost formulată de către petent la data de 5 mai 2016, judecătorul de supraveghere reținând în încheierea pronunțată că această plângere este formulată după o perioadă de mai mult de 2 ani de la data desfășurării cursului de calificare, motiv pentru care aceasta este tardiv introdusă.

Totuşi, instanța consideră că potrivit dispozițiilor art. 56 alin. (2) din Legea nr. 254/2013, momentul de la care începe să curgă termenul de 10 zile în care persoana condamnată poate face plângere este acela la care a luat cunoştință de măsura pe care o contestă. Prin adresa din 10 august 2016, Penitenciarul Bucureşti Jilava a comunicat instanței durata cursului de calificare şi data la care s-a susținut examenul de absolvire, fără a preciza care este data la care petentului i-a fost adusă la cunoştință decizia de acordare a zilelor-câştig în urma promovării cursului. În aceste condiții, dat fiind că relațiile solicitate de instanță priveau exclusiv această dată, pe care administrația penitenciarului nu a fost în măsură să o comunice, instanța nu poate concluziona decât că petentului nu i s-a adus la cunoştință decizia de acordare a zilelor-câştig.

Implicit, această situație face ca susținerea petentului, anume că a aflat întâmplător prin Infochioşc, la începutul lunii mai 2016, despre faptul că i s-au acordat 20 de zile-câştig, iar nu 30, aşa cum a crezut inițial, să fie una plauzibilă. În orice caz, dubiul cu privire la existența unei comunicări oficiale şi a datei acesteia nu poate decât să profite petentului condamnat, neputând constitui motiv pentru respingerea plângerii sale ca tardiv formulată.

Față de aceste considerente, în baza art. 56 alin. (9)-(12) din Legea nr. 254/2013, va admite contestația formulată de petentul condamnat I.M., în prezent deținut în Penitenciarul Găeşti, în contradictoriu cu intimatul Penitenciarul Bucureşti Jilava.

Va desființa încheierea judecătorului de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Bucureşti Jilava nr. 478 din 24 mai 2016 din dosarul nr. 459/2016 şi va înainta dosarul judecătorului de supraveghere în vederea examinării cererii petentului (Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 1897 din 10 august 2016, nepublicată); în acelaşi sens, a se vedea şi Jud. Sect. 4 Bucureşti, sent. pen. nr. 584 din 8 martie 2017, nepublicată.

Posibilitatea acordării de despăgubiri în cadrul procedurii reglementate de art. 56 din Legea nr. 254/2013

4. Referitor la cel de-al doilea aspect, instanța reține aplicabilitatea art. 56 alin. (6) din Legea nr. 254/2013. Conform acestor prevederi, judecătorul de supraveghere a privării de libertate, în măsura în care constată

încălcarea vreunui drept, poate dispune doar anularea ori modificarea măsurii luate de către administrația penitenciarului sau poate obliga administrația penitenciarului să ia măsurile legale care se impun. Pe cale de consecință, nu intră în competența judecătorului de supraveghere a privării de libertate estimarea și acordarea unei sume de bani cu titlu de daune morale ca urmare a încălcării unor drepturi, acest atribut revenind exclusiv instanței de judecată, în cadrul unui proces civil.

Pe cale de consecință, instanța constată netemeinicia contestație formulată de petent și cu privire la acest aspect (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 110 din 14 ianuarie 2016, nepublicată).

5. Așadar, chiar dacă petenților li s-ar fi produs prejudicii materiale ori morale ca urmare a încălcării vreunui drept prevăzut de legea referitoare la executarea pedepselor (ceea ce însă nu este cazul în speță, după cum am învederat mai sus), aceștia trebuie să urmeze calea de drept comun, adresându-se direct instanțelor de judecată civile cu o cerere de acordare a despăgubirilor bănești – iar nu judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la penitenciar (și, implicit, nici instanței care soluționează contestația împotriva încheierii pronunțate de acesta) (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 2551 din 10 decembrie 2015, nepublicată).

Admiterea plângerii întemeiate pe prevederile art. 56 din Legea nr. 254/2013. Posibilitatea formulării unei noi cereri

6. Instanța reține că prin încheierea nr. 666 din 25 iunie 2015 (în cazul petentului D.S.), respectiv prin încheierea nr. 965 din 8 septembrie 2015 (în cazul petentului M.P.S.) judecătorul de supraveghere a privării de libertate s-a mai pronunțat o dată asupra aspectelor ce formează obiectul cauzei de față, obligând Penitenciarul Rahova să asigure, fiecăruia dintre cei doi petenți, suprafața minimă obligatorie de cazare de 4 mp. Cele două încheieri anterior menționate sunt în prezent definitive și, pe cale de consecință, sunt opozabile Penitenciarului Rahova, putând fi, ca atare, invocate de petenți în raporturile cu Penitenciarul Rahova, de fiecare dată când petenții se află în acest penitenciar.

Astfel, instanța constată că nu mai poate examina plângerile petenților raportat la pretențiile lor care au fost admise, aceştia nemaiavând un interes în contestarea acestora. Din momentul expirării termenului de 5 zile de la comunicarea încheierii judecătorului de supraveghere, administrația penitenciarului era obligată să ia toate măsurile pentru punerea în aplicare a dispozițiilor respective.

Instanța constată că într-adevăr petenților nu le sunt respectate drepturile (motiv pentru care nici nu va dispune obligarea lor la cheltuieli judiciare), însă aceştia pot solicita punerea în executare a încheierilor anterioare ale judecătorului de supraveghere a privării de libertate în condițiile Codului de procedură civilă, formularea de plângeri repetate întemeiate pe prevederile art. 56 din Legea nr. 254/2013 neputând produce efecte diferite față de efectele produse anterior de încheierile prin care li s-au admis cererile (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 2159 din 20 septembrie 2016, nepublicată).

Poprirea sumelor de bani aflate în contul deținuților

7. Prin plângerea înregistrată sub nr. 294/2016 la penitenciar, petentul a arătat că i se încalcă de către Penitenciarul Rahova unele drepturi din cele prevăzute de dispozițiile legale în vigoare referitoare la executarea pedepselor şi a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

În motivarea plângerii formulate, astfel cum a precizat cu ocazia audierii sale de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate, petentul a arătat că i-a fost poprit contul din penitenciar în baza unei adrese A.N.A.F., fiind extrase sumele de bani existente în cont, măsură pe care petentul o consideră ca având caracter abuziv, cu atât mai mult cu cât această măsură nu i-a fost adusă personal la cunoştință, ci un alt deținut a semnat în locul său pentru luarea la cunoştință. (...)

Având în vedere relațiile depuse la dosar din partea administrației penitenciarului, instanța reține că poprirea asupra contului deținut de petentul B.I. în Penitenciarul Rahova a fost înființată de administrația penitenciarului, în calitate de terț poprit, ca urmare a adresei de înființare a popririi nr. 2163018 din 23 noiembrie 2015, emisă de A.N.A.F., în vederea

executării silite a creanțelor bugetare constând în cheltuieli judiciare către stat (în cuantum total de 8.395 lei).

Totodată, instanța reține că în speță s-a procedat la înștiințarea petentului asupra măsurii luate, prin adresa nr. 1/31781 din 18 februarie 2016 emisă de Penitenciarul Rahova, însă petentul a refuzat să semneze și să primească această adresă – având în vedere faptul că deja știa de poprirea care urma să-și producă efectele, în baza adresei A.N.A.F., ce i-a fost adusă la cunoștință, sub semnătură.

În aceste condiții, instanța consideră că în mod corect a apreciat judecătorul de la penitenciar că în cauză suntem în prezența unei măsuri luate în cadrul procedurii executării silite civile – măsură care însă nu este supusă controlului judecătorului de supraveghere a privării de libertate (și, implicit, nici controlului instanței, prin contestarea încheierii judecătorului) în procedura plângerii formulate în condițiile art. 56 din Legea nr. 254/2013.

Așadar, o atare măsură poate fi supusă doar controlului unei instanțe de judecată civile, în procedura contestației la executare – sub aspectul legalității și limitelor de aplicare a unei astfel de masuri –, iar în cadrul acestei proceduri urmează a fi soluționate și aspectele învederate de petent, privind modalitatea de comunicare a acestei măsuri (inclusiv pretinsa falsificare a semnăturii sale).

Față de toate considerentele expuse, instanța va respinge ca nefondată contestația dedusă judecății – constatând că nu există nicio încălcare actuală, efectivă și culpabilă din partea Penitenciarului Rahova a vreunuia din drepturile recunoscute petentului de dispozițiile din Legea nr. 254/2013, care să se circumscrie, așadar, ipotezei art. 56 din acest act normativ (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 1185 din 26 mai 2016, nepublicată).

8. Analizând încheierea judecătorului de supraveghere a privării de libertate în raport de susținerile petentei Penitenciarul Brăila, instanța apreciază contestația acesteia fondată în primul rând pe considerentul că Înalta Curte de Casație și Justiție, prin decizia nr. 3/2016, s-a pronunțat cu privire interpretarea și aplicarea art. 87 din Legea nr. 254/2013 în sensul că în ceea ce privește posibilitatea înființării popririi s-a stabilit că sumele

evidențiate în fișa contabilă nominală a persoanelor condamnate – indiferent de proveniența lor – pot face obiectul popririi, însă numai pentru executarea obligațiilor civile (inclusiv creanțe fiscale) stabilite prin hotărâre de condamnare, iar particularitatea ipotezei cuprinse în art. 70 alin. (4) lit. i) din Legea nr. 254/2013, respectiv instituirea unei afectațiuni speciale în folosul unui terț, permite înființarea popririi, însă doar în vederea îndeplinirii destinației conferite de lege prin afectațiunea specială stabilită, destinațiile speciale referindu-se nu doar la cota din sumele încasate de condamnați pentru munca prestată în timpul detenției, ci și la sumele primite de aceștia de la persoane fizice sau juridice în timpul executării pedepsei, toate aceste sume bucurându-se de același regim cât privește afectațiunea specială.

Astfel, cheltuielile judiciare datorate statului și sumele confiscate, dar neconsemnate la unități bancare – având natura unor creanțe fiscale – se vor executa conform dispozițiilor privitoare la executarea creanțelor fiscale potrivit codului de procedură fiscală, și nu potrivit legii civile, cum s-a menționat în încheierea dată de judecătorul de supraveghere a privării de libertate (Jud. Brăila, sent. pen. nr. 1965 din 13 noiembrie 2017, nepublicată).

Posibilitatea formulării unei căi extraordinare de atac împotriva hotărârilor pronunțate în procedura prevăzută de art. 56 din Legea nr. 254/2013

9. Asupra motivelor de admisibilitate a cererii, în raport de dispozițiile art. 426 și urm. C. pr. pen., *instanța constată – în principal – că niciuna dintre cele două hotărâri ale Judecătoriei sectorului 5 București nu este susceptibilă a fi supusă contestației în anulare*, deoarece nu sunt hotărâri judecătorești pronunțate asupra fondului unei pricini penale (în care să se fi dispus condamnarea/achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal), ci hotărâri date într-o procedură specială ce privește faza de executare.

Deoarece toate textele legale referitoare la contestația în anulare fac referire clară la noțiuni precum „inculpat" sau „condamnare", dar și la proceduri precum „judecata în apel", „rejudecarea apelului" sau „rejudecarea cauzei după desființare" (art. 426 și art. 432 C. pr. pen.), instanța apreciază

că această cale de atac extraordinară nu este admisibilă cu privire la alt tip de hotărâri, altele decât hotărâri ce au soluționat o cauză în care instanța a fost sesizată prin rechizitoriu, hotărâri susceptibile de a fi atacate cu apel. Din toate aceste formulări enumerate anterior, rezultă fără echivoc intenția legiuitorului – aceea de eliminare a căilor extraordinare de atac, respectiv a contestației în anulare, în cazul hotărârile definitive în primă instanță sau a celor supuse doar contestației (cu alte cuvinte, în cazul tuturor hotărârilor ce nu pot fi atacate cu apel).

De altfel, practica judiciară și doctrina sunt unanime în a califica inadmisibilă contestația în anulare îndreptată împotriva unei hotărâri penale nesusceptibile de a fi atacată cu apel, căci norma procedurală este de strictă și limitativă aplicare, neputând fi extinse condițiile și cauzele de exercitare a unei contestații în anulare la alte ipoteze decât cele strict prevăzute de lege.

Pentru acest motiv, constând că în cauză nici sentința penală nr. 940 din 26 aprilie 2016 și nici sentința penală nr. 938 din 26 aprilie 2016, a căror anulare se solicită pe calea contestației, nu pot fi supuse unei căi extraordinare de atac, instanța nu va mai analiza celelalte condiții referitoare la termenul în care poate fi formulată o contestație în anulare sau pe cele referitoare la motivele pentru care se poate formula o atare cerere, devenind inutilă verificarea lor (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 1846 din 18 august 2016, nepublicată).

Posibilitatea examinării în cadrul procedurii reglementate de art. 56 din Legea nr. 254/2013 a modului în care au fost respectate drepturile persoanei deținute în cazul în care aceasta este ulterior transferată într-un alt penitenciar

10. În interpretarea dispozițiilor art. 56 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, judecătorul de supraveghere a privării de libertate din cadrul penitenciarului a cărui administrație a dispus măsuri pretins a fi îngrădit exercitarea drepturilor persoanei condamnate este competent să soluțio-

neze pe fond plângerea formulată, chiar dacă ulterior aceasta a fost transferată definitiv sau temporar (ICCJ, dec. nr. 14 din 18 septembrie 2017, pronunțată de completul competent să judece recursul în interesul legii, publicat în M. Of. nr. 908 din 20 noiembrie 2017).

Modificarea dispozițiilor privind acordarea zilelor-câștig. Legea mai favorabilă

11. Instanța reține că în perioada 2009-2013 executarea pedepselor privative de libertate era guvernată de Legea nr. 275/2006, art. 76 din acest act normativ prevăzând că *„pedeapsa care este considerată ca executată pe baza muncii prestate sau a instruirii școlare și formării profesionale, în vederea acordării liberării condiționate, se calculează după cum urmează: e) în cazul participării la cursuri de școlarizare sau de calificare ori recalificare profesională, se consideră 30 de zile executate pentru absolvirea unui an școlar sau pentru absolvirea unui curs de calificare ori recalificare profesională"*.

La data de 1 februarie 2014 a intrat în vigoare Legea nr. 254/2013, acest act normativ guvernând executarea pedepselor privative de libertate, iar art. 96 din această lege prevede că: *„d) în cazul participării la cursurile de școlarizare pentru formele de învățământ general obligatoriu, se consideră 30 de zile executate pentru absolvirea unui an școlar"*.

În ceea ce îl privește pe petentul M.M., se constată că acesta a început și a absolvit cursurile Facultății de Drept și Administrație Publică din cadrul Universității S.H. sub imperiul Legii nr. 275/2006. Instanța apreciază că în condițiile în care legiuitorul nu a prevăzut dispoziții tranzitorii în materia executării pedepselor privative de libertate, organelor judiciare competente le revine obligația de a soluționa problemele ivite ca urmare a succesiunii de legi în timp.

S-a statuat în doctrină că prin norme de drept substanțial sau material se înțeleg acele categorii de norme juridice care au un conținut normativ propriu-zis, adică „normează", stabilesc conduite, fapte, acțiuni ale subiecților într-un raport juridic, în timp ce normele de drept procesual exprimă

normele juridice care cuprind în conținutul lor proceduri, modalități, mijloace prin care se aplică normele dreptului substanțial sau material.

Prin prisma acestei clasificări, se constată că prevederile art. 76 din Legea nr. 275/2006 și art. 96 din Legea nr. 254/2013 sunt dispoziții de drept material, și nu de procedură, astfel încât le este incident principiul constituțional al aplicării legii penale mai favorabile, consacrat de art. 15 din Constituție și art. 5 și art. 6 din Codul penal.

Din compararea sub acest aspect al celor două prevederi legale rezultă fără putință de tăgadă că legea mai favorabilă o constituie art. 76 din Legea nr. 275/2006, care nu distinge între caracterul obligatoriu și facultativ al școlarizării, distincție pe care, din interpretarea literală a art. 96 din Legea nr. 254/2013, legiuitorul a înțeles să o facă odată cu intrarea în vigoare a acestui din urmă act normativ.

Ținând seama de împrejurarea că petentul a absolvit cursurile Facultății de Drept și Administrație Publică din cadrul Universității S.H. înainte de adoptarea Legii 254/2013 și de caracterul mai favorabil al normei cuprinse în art. 76 din Legea nr. 275/2006, instanța apreciază că petentul nu poate fi privat de aplicarea acestor dispoziții fără a i se încălca dreptul petentului de a-i fi recunoscute ca zile executate ca urmare a exercitării dreptului prevăzut de art. 79 din Legea nr. 254/2013. (...)

Neacordarea de facilități egale (în sensul reducerii fracțiunii de pedeapsă pe baza cursurilor efectuate) tuturor celor care participă la cursuri de instruire școlară (indiferent de forma de învățământ – ciclul primar, gimnazial, liceal sau universitar) constituie o încălcare atât a dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție, care consacră egalitatea în drepturi a cetățenilor, fără privilegii și discriminări, cât și a dispozițiilor art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care interzice cu desăvârșire discriminarea.

Referitor la argumentul în sensul că acest calcul al zilelor considerate executate poate fi făcut numai în procedura liberării condiționate, nefiind inclus de legiuitor în capitolul din lege consacrat drepturilor persoanelor private de libertate, instanța apreciază că situarea într-un anume capitol al unui act normativ (care, desigur, poate constitui argument de interpretare a normei juridice și de stabilire a intenției legiuitorului la momentul edictării

acesteia) nu poate conduce singură la înlăturarea argumentelor şi principiilor fundamentale dezvoltate mai sus (Jud. Sect. 5 Bucureşti, sent. pen. nr. 690 din 16 aprilie 2015, nepublicată).

12. Potrivit art. 56 alin. (1) din Legea nr. 254/2013, exercitarea drepturilor persoanelor condamnate nu poate fi îngrădită decât în limitele şi în condiţiile prevăzute de Constituţie şi lege.

Conform 15 alin. (2) din Constituţia României, legea dispune numai pentru viitor, cu excepţia legii penale sau contravenţionale mai favorabile.

În raport de principiul aplicării legii penale mai favorabile, în dezacord cu judecătorul de supraveghere, instanţa apreciază că dispoziţiile legale referitoare la zilele-câştig în cazul participării unui condamnat la activităţi productive, cursuri de şcolarizare şi cursuri de calificare/recalificare profesională se încadrează în sintagma „lege penală", în condiţiile în care această problemă este reglementată în partea generală a Codului penal referitoare la calculul pedepsei (art. 71) şi la calculul fracţiilor de pedeapsă ce oferă vocaţie la liberarea condiţionată [art. 100 alin. (1)-(4)]. Prin urmare, instanţa va examina problema expusă de petent prin raportare la prevederile din legile de executare a pedepselor sub imperiul cărora petentul a desfăşurat activităţi constând în calificare/recalificare profesională.

În vederea acordării liberării condiţionate, art. 76 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 275/2013 (abrogată prin intrarea în vigoare, la 1 februarie 2014, a Codului penal şi a Legii nr. 254/2013) prevedea că „în cazul participării la cursuri de şcolarizare sau de calificare ori recalificare profesională, se consideră 30 de zile executate pentru absolvirea unui an şcolar sau pentru absolvirea unui curs de calificare ori recalificare profesională".

În vederea acordării aceluiaşi beneficiu, legea de executare a pedepselor în vigoare – art. 96 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 254/2013 prevede că „în cazul participării la cursurile de calificare ori recalificare profesională, se consideră 20 de zile executate pentru absolvirea unui curs de calificare ori recalificare profesională".

Comparând cele două dispoziţii referitoare la zilele-câştig de care se ţine seama la determinarea fracţiilor de pedeapsă ce atrag posibilitatea

acordării beneficiului liberării condiționate, se constată că în cazul petentului, din perspectiva art. 15 alin. (2) din Constituția României și art. 5 C. pen., mai favorabile apar dispozițiile vechii legi de executare a pedepselor sub imperiul căreia petentul s-a implicat în participarea la un curs de calificare profesională.

Concret, instanța are în vedere că în perioada cuprinsă între 11 noiembrie 2013 și 6 februarie 2014 petentul condamnat I.M. a participat la cursul de calificare în meseria de „lucrător în comerț", promovând examenul de absolvire la data de 7 februarie 2016 (după intrarea în vigoare a noii legii de executare), fiind evident că acesta s-a implicat în respectiva activitate cu speranța legitimă a obținerii a 30 de zile-câștig care să-l facă mai repede propozabil pentru analiză în fața comisiei de propuneri pentru liberare condiționată (Jud. Sect. 4 București, sent. pen. nr. 2837 din 22 noiembrie 2016, nepublicată).

13. La data de 27 octombrie 2014 petentul condamnat a formulat plângere la judecătorul de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Drobeta Tr. Severin, reclamând, în esență, că în luna noiembrie 2013 a început un curs de calificare în meseria frizer, în cadrul Penitenciarului Dr. Tr. Severin, pentru care urma să primească 30 de zile-câștig, însă ulterior absolvirii cursului respectiv a observat că i-au fost scăzute din pedeapsă doar 20 de zile, în loc de 30 de zile.

La solicitarea judecătorului de supraveghere, Administrația Penitenciarului Dr. Tr. Severin a comunicat, cu adresa nr. R/53077 din 3 noiembrie 2014, faptul că petentul a participat la cursul de calificare în meseria de frizer, curs ce a început la data de 21 noiembrie 2013 și s-a finalizat la data de 21 februarie 2014, precum și că numărul de zile-câștig acordat ca urmare a absolvirii cursului de calificare nu a fost adus la cunoștință în scris.

Prin încheierea nr. 425 din data de 5 noiembrie 2014 a judecătorului de supraveghere a privării de libertate la Penitenciarul Dr. Tr. Severin, pronunțată în dosarul nr. 425/JD/2014 s-a respins, ca nefondată, plângerea persoanei private de libertate, având ca obiect „plângere încălcare drepturi" prevăzută de art. 56 din Legea nr. 254/2013.

Ulterior, petentul s-a adresat instanței cu prezenta contestație dedusă judecății.

Potrivit art. 56 alin. (1) din Legea nr. 254/2013, exercitarea drepturilor persoanelor condamnate nu poate fi îngrădită decât în limitele și în condițiile prevăzute de Constituție și lege.

Instanța reține că, potrivit dispozițiilor art. 76 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 275/2006 (în vigoare la data începerii cursului de către petentul M.), în cazul participării la cursuri de școlarizare sau de calificare ori recalificare profesională, se consideră 30 de zile executate pentru absolvirea unui an școlar sau pentru absolvirea unui curs de calificare ori recalificare profesională.

Se mai reține că, potrivit dispozițiilor art. 96 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 254/2013 (în vigoare de la 1 februarie 2014), în cazul participării la cursurile de calificare ori recalificare profesională, se consideră 20 de zile executate pentru absolvirea unui curs de calificare ori recalificare profesională.

La solicitarea instanței, Penitenciarul Dr. Tr. Severin a comunicat, cu adresa nr. R/58222 din 22 decembrie 2014, că petentul a participat la cursul de calificare în meseria de frizer, că respectivul curs de calificare a început la data de 21 noiembrie 2013 și s-a finalizat la 21 februarie 2014, că, în urma absolvirii cursului, petentului i s-au acordat un număr de 20 de zile-câștig, conform art. 96 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 254/2013, precum și că, sub imperiul legii vechi, anterior datei de 1 februarie 2014, petentul ar fi obținut 30 de zile-câștig și 120 de credite.

Din actele dosarului, instanța reține că persoana privată de libertate a participat la cursul de calificare în meseria de frizer în perioada 21 noiembrie 2013-21 februarie 2014, la începerea cursului de calificare fiind în vigoare dispozițiile art. 76 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 275/2006, iar nu Legea nr. 254/2013, situație în care apare evident că petentul avea reprezentarea faptului că, în cazul absolvirii cursului de calificare, urmează să beneficieze de 30 de zile-câștig, iar nu doar de 20 de zile.

În același timp, se mai reține și faptul că, deși ulterior începerii cursului de calificare au intervenit modificări legislative importante, inclusiv cu privire la legea de executare a pedepselor, se apreciază însă că acest aspect

nu îi este imputabil în vreun fel petentului M., care urmează a beneficia în mod evident de dispozițiile legale mai favorabile (Jud. Dr. Tr. Severin, sent. pen. nr. 308 din 13 februarie 2015, nepublicată).

Posibilitatea obligării altui penitenciar în procedura reglementată de art. 56 din Legea nr. 254/2013

14. Instanța reține că în mod corect a concluzionat judecătorul de supraveghere a privării de libertate faptul că procedura reglementată de art. 56 din Legea nr. 254/2013 permite doar obligarea Penitenciarului Rahova de a-i asigura suprafață minimă de cazare prevăzută de lege. Judecătorul de supraveghere a privării de libertate din Penitenciarul Rahova nu poate dispune obligarea unor alte penitenciare, deoarece nu controlează modalitatea în care acestea respectă prevederile legale. Petentul are posibilitatea de a solicita judecătorului de supraveghere a privării de libertate de la fiecare loc de detenție unde este încarcerat să oblige respectivul penitenciar să-i respecte drepturile (Jud. Sect. 5 București, sent. pen. nr. 940 din 25 aprilie 2017, nepublicată).

Posibilitatea invocării prevederilor Legii nr. 169/2017 pe calea procedurii reglementate de art. 56 din Legea nr. 254/2013

15. Instanța reține că drepturile persoanelor condamnate sunt reglementate de art. 57-80 din Legea nr. 254/2013, acestea fiind limitele de analiză a judecătorului de supraveghere a privării de libertate în cadrul procedurii reglementate de art. 56 din Legea nr. 254/2013. Acest aspect rezultă și din topografia textelor de lege, fiind evident că în cadrul procedurii care face obiectul prezentei cauze nu se poate analiza încălcarea drepturilor persoanei deținute decât prin prisma textelor mai sus-menționate.

Reducerea pedepsei unei persoane condamnate prin deducerea unui număr de zile este un aspect ce excedează competenței judecătorului de supraveghere a privării de libertate, nefiind vorba de un drept al persoanei condamnate în sensul Capitolului V din Legea nr. 254/2013, ci de o modificare a pedepsei. Trebuie menționat că aspectele invocate de persoana

condamnată, raportat la importanța și consecințele pe care le produc, impun participarea reprezentantului Ministerului Public, or în cadrul prezentei contestații participarea procurorului nu este obligatorie. Din acest motiv, instanța urmează a recalifica cererea petentului ca fiind o contestație la executare (Jud. Sect. 5 București, încheierea din 30 ianuarie 2018, nepublicată).

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Librăria ta de carte de specialitate
juridică, economică și business

Din 2008 suntem
alegerea lor...

TU?

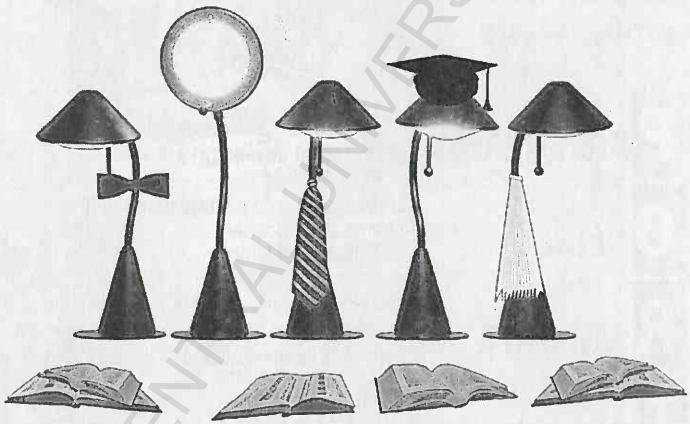

Cursuri universitare • Tratate • Monografii • Coduri • Legislație • Jurisprudență • Reviste de specialitate

www.ujmag.ro

ujmagro
UNIVERSUL JURIDIC MAGAZIN

Bd. Iuliu Maniu nr. 7, clădirea Cotroceni Business Center corp C,
sector 6, București (lângă AFI MALL)
021.312.22.21 | 0733.673.555 | comenzi@ujmag.ro

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Universul Juridic

nihil sine iure

instrument de pregătire profesională

PARTENERIAT — Suntem o comunitate impresionantă – peste **40.000 de membri activi**

ONLINE — **Conținut juridic de calitate disponibil de pe orice dispozitiv:** laptop, mobil sau tabletă

REZULTATE — Puteți accesa informații juridice reale, certificate editorial, necesare activității dvs., în orice moment, sub **semnătura specialiștilor recunoscuți în domeniu**

TRADIȚIE — În **scurt timp** am devenit cel mai important actor al pieței editoriale juridice! Peste **2.000 de titluri, 600 de autori, 10 reviste juridice.** Acum și online!

ARTICOLE — Peste **7.000 de pagini** de conținut profesional structurat pe **12 secțiuni**, pentru a facilita accesul la conținutul relevant

LEGISLAȚIE — **Modificări legislative, legi promulgate, decizii CCR și ÎCCJ, proiecte de legi**

ALĂTURĂ-TE CELOR 40.000 de profesioniști!
BENEFICIAZĂ de avantajele contului premium: GO PREMIUM!
Testează și convinge-te!

www.universuljuridic.ro

CAMPANIA „ANTIPIRATERIE"

ujmagro

RESPECT PENTRU PROFESORII NOȘTRI!
FACULTATEA DE DREPT FORMEAZĂ JURIȘTI, NU INFRACTORI!

Parteneri

FACULTATEA DE DREPT

FACULTATEA DE DREPT

ULBS FACULTATEA DE DREPT

DREPT

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ujmagro
UNIVERSUL JURIDIC MAGAZIN

DIMITRIE ALEXANDRESCO

EXPLICAȚIUNEA TEORETICĂ ȘI PRACTICĂ A DREPTULUI CIVIL ROMÂN

COMANDĂ ÎNTREAGA COLECȚIE DE 14 VOLUME LA PREȚUL 2.000 lei www.ujmag.ro

- *Republicare anastatică a primei opere fundamentale dedicate Codului civil român modern*
- *Serie de lux, lucrată manual, destinată pasionaților și colecționarilor*
- *Numerotarea fiecărui exemplar*
- *Seria limitată de seturi puse în circulație nu va depăși 100; în mod excepțional, în primul an vor fi puse în circulație maximum 200 de seturi*
- *Comenzile se vor realiza prin intermediul ujmag.ro*
- *La achiziționarea setului complet, Editura Universul Juridic oferă cumpărătorilor, ca beneficiu suplimentar, accesul la portalul universuljuridic.ro pentru o perioadă de 6 luni*

www.ujmag.ro

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BIBLIOTECA PRACTICĂ DE DREPT PENAL
ȘI DREPT PROCESUAL PENAL

Situația din penitenciarele românești reprezintă un subiect de real interes în societatea românească din ultimii ani. Privarea de libertate a unei persoane nu înseamnă că acea persoană este lipsită de toate drepturile și libertățile cetățenești pe care legea le garantează unui om aflat în libertate.

Prezenta lucrare urmărește să realizeze o analiză sintetică a drepturilor persoanelor deținute dintr-o dublă perspectivă: pe de o parte, prin prezentarea cadrului normativ care reglementează aceste drepturi, iar pe de altă parte, prin examinarea jurisprudenței naționale în domeniul protecției drepturilor persoanelor încarcerate.

Jurisprudența care se regăsește în această lucrare este aptă, în opinia noastră, să creioneze o imagine reală cu privire la condițiile de detenție din sistemul penitenciar românesc în ceea ce privește cazarea, alimentația, asistența medicală, dreptul la muncă al celor privați de libertate.

ISBN 978-606-39-0241-3
9 786063 902413